Vol.4 | No.1070 | Wed. April 4. 2018 | چهارشنبه۱۵ فروردین ۱۳۹۷ | ۱۷ رجب ۱۴۳۹ | سال چهارم | شماره ۱۰۷۰ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۱۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار ۵۰۵۴ تومان | یورو ۶۲۰۵ تومان | تمام‌سکه ۱۶۸۱۰۰۰ تومان | شاخص‌بورس ۹۷۰۸۶

جلسه هم‌اندیشی اعضای شورای شهر تهران با حضور شهردار برگزار شد

مخالفت پارلمان شهری پایتخت با استعفای نجفی

صفحه ۱۳

رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «تعادل» مطرح کرد

راهکار حمایت غیر رانتی از تولید در نفت

صفحه ۱۵

صندوق بین‌المللی پول کاهش اندک رشد اقتصادی ایران را پیش‌بینی کرد

رشد ۴ درصدی اقتصاد در ۹۷

صفحه ۳

واکنش رییس‌جمهوری به فیلتر شدن تلگرام:

بنای نظام بر رفع انحصار از فضای پیام‌رسان‌ها است

صفحه ۲

عکس: ایرنا

سرمقاله

چرا موتور «حمایت از تولید داخلی» بد کار می‌کند؟!

حسین حقگو

دو روش بـرای «حمایـت از کالای ایرانی» وجود دارد. یک روش، روشی ناموفق و امتحان پس داده اما سـهل و آسان است و راه دیگر، راهی نتیجه‌بخش اما سخت و دشوار. روش اول محدودسازی و حصارکشی و از ایـن طریق ایجاد فضای امن و آرام اما راکد برای محصولات ایرانی است و روش دوم ایجاد فضای رقابتی و پـر جوش و خروش امـا نیازمند خلاقیت و ابتکار و تولید کالای به روز. متاسفانه عمدتا راه و روش اول در روند توسعه اقتصادی و صنعتی کشورمان غالب بوده است. چنانکه مثلا در همین ابتدای سال برای حمایت از کالای ایرانـی، هیات دولت در نخسـتین جلسـه خود خرید کالاهای خارجی دارای تولید مشابه داخلی را ممنوع اعلام کرد...

همین صفحه

گزارش

کاهش جهانی سهم دلار از ذخایر ارزی

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری

گزارش صندوق بین‌المللی پول از سـهم ارزهای عمـده و معتبـر از ذخایر ارزی کشـورهای مختلف جهان نشـان می‌دهد که سـهم دلار از ذخایر ارزی و مبـادلات ارزی جهان درحال کاهش اسـت و این درحالی است که برخی کشورها ازجمله ایران، روسیه، چین و... تلاش دارند تا سهم دلار را از مبادلات ارزی و ذخایـر ارزی خود کاهش دهنـد و در قراردادهای تجاری، صادرات، واردات، مشارکت در سرمایه‌گذاری همچنین ذخایر ارزی و... از پول‌های غیردلاری مانند یورو اسـتفاده کنند و سهم پول‌های ملی خود مانند ریال، یوآن، روبل، لیر ترکیه و سایر پول‌های شرکای تجـاری را در مبـادلات و ذخایـر ارزی خود افزایش دهنـد. به گزارش رویترز، صندوق بین‌المللی پول در بررسـی‌های خود اعلام کرده که سهم دلار امریکا در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی...

صفحه ۴

صنعت، معدن و تجارت

تاکتیک جذب پول خارجی

تعادل |

جذب سرمایه‌گذاری مسـتقیم خارجی (FDI) در ایران حتی در دوره پسـابرجام و زمانی که تحریم‌ها به محاق رفته بودند، هیچ‌گاه به اندازه مطلوب نرسید. این اتفاق موجب شد، بسیاری از تحلیلگران اقتصادی به این نتیجه برسند که عدم توانایی ایران در جذب سرمایه‌های خارجـی نـه در عامل بیرونـی (تحریم) کـه در نبود زیرساخت‌های داخلی در اقتصاد کشور نهفته است. بر همین اساس «رجوع به تجربه جهانی در زمینه تشویق سرمایه‌گذاری خارجی» در مقام یک استراتژی و «ایجاد شرکت‌های مشـترک صادراتی» در مقام یک تاکتیک می‌تواند راهی برای جذب هر چه بیشـتر سرمایه‌های خارجی بـه اقتصاد ایران باشـد. بر این اسـاس ایران می‌تواند افزون بر اقدامات عاجل برای رفع تحریم‌های اقتصادی با تقویت بنگاه‌هـای اقتصادی داخلی آنها را به سـمت ایجاد شـرکت‌های صادراتی مشترک سوق دهد و به این ترتیب برای جذب سـرمایه‌های خارجی «اعتمادزایی» کند. از جمله اقداماتی که سیاست‌گذاران ایرانی باید در این راستا انجام دهند نیز می‌توان به «رفع ابهامات قانونی و دخالت‌های مسـتقیم و غیرمستقیم نهادهای غیرمسوول»...

۱۴

جهان

افول بازار سهام در دوران ترامپ

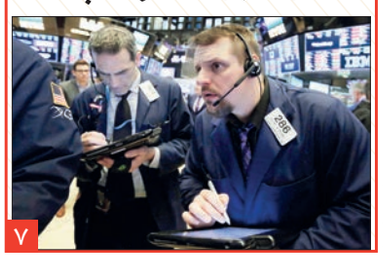

۷

سرمقاله

چرا موتور «حمایت از تولید داخلی» بد کار می‌کند؟!

حسین حقگو | تحلیلگر اقتصادی

دو روش بـرای «حمایت از کالای ایرانی» وجود دارد. یک روش، روشـی ناموفق و امتحان پس داده اما سـهل و آسـان اسـت و راه دیگر، راهی نتیجه‌بخش اما سخت و دشوار. روش اول محدودسازی و حصارکشی و از این طریق ایجاد فضای امن و آرام اما راکد برای محصولات ایرانی است و روش دوم ایجاد فضای رقابتی و پر جوش و خروش و اما نیازمند خلاقیت و ابتکار و تولید کالای به روز. متاسـفانه عمدتا راه و روش اول در روند توسـعه اقتصادی و صنعتی کشـورمان غالب بوده اسـت. چنانکه مثلا در همین ابتدای سـال برای حمایت از کالای ایرانی، هیات دولت در نخسـتین جلسه خود خرید کالاهای خارجی دارای تولید مشابه داخلی را ممنوع اعلام کرد.

اقدامـی که اگـر در همین چارچوب و محـدوده باقی بماند شـاید چندان جای نگرانی نباشـد اما تجربه نشان داده است که این قصه سر دراز دارد و باید منتظر انواع محدودیت‌های مخل رشد و توسعه اقتصاد ملی و مضر به حال مصرف‌کنندگان و حتی بنگاه‌های صنعتی کوچک و متوسط باشیم که رفته رفته از راه می‌رسند!

حاکمیت چند دهه الگوی «خودکفایی» و «جایگزین واردات» و نیز اتکا به صنایع مبتنی بر منابع خام طبیعی در عمل رشـد و توسـعه اقتصادی و صنعتی مسـتمر و پایداری را برای کشور به ارمغان نیاورده است(متوسط رشد پایین ۲/۵تا ۳درصدی طی حدود ۴دهه اخیر). این درحالی است که طی ۶ برنامه توسعه پس از انقلاب صدها ماده قانونی در حمایت از تولید داخلی تصویب و غالبا نیز به مورد اجرا گذاشته شده است.

چنانکـه طبق گـزارش مرکز پژوهش‌هـای مجلس از مجمـوع ۸۷۲ ماده قانونی برنامه‌های اول تا ششـم ۱۶۰مـاده (حدود یک پنجم ۱۸درصد) بـه حمایت از تولید داخلی اختصاص داده شـده است. حمایت‌هایی از انواع مختلف: ارزی، بیمه‌یی، تامین مالی، ترجیحی، تشـکیلاتی، تضمین خرید محصولات، تعرفه‌یی، دسترسـی به بازار، مالیاتی، دیپلماتیک، رسانه‌یی و تبلیغاتی، قضایی، آموزشی و...(حدود ۲۰نوع حمایت) و در بخش‌های مختلف: صنعت، معدن، کشاورزی، انرژی، حمل و نقل، خدمات، صادرات غیرنفتی، ساختمان، مسکن و...

ناکامی در رونق و سـرپا بودن تولید داخلی به عنوان هدف اصلی تدوین و تصویب این مجموعه بزرگ از قوانین و مقررات را می‌توان در بی‌پاسـخ ماندن چنین سـوالی مشـاهده کرد که چرا با وجود اختصاص یک پنجم قوانین مصوب حمایت از تولید به حمایت از تامین مالی- به ویژه از طریق اعطای تسهیلات بانکی کم بهره به بنگاه‌های تولیدی- همچنان بدترین مولفه در نظرسنجی پایش محیط کسب وکار، مولفه «مشکل دریافت از بانک‌ها» اسـت ؟! مرکز پژوهش‌ها در گزارش فوق علل ناکامی سیاست‌های حمایت از تولید با وجود دغدغه سیاستمداران و قانونگذاران کشور سوای مسائل مربوط به کیفیت قوانین در نظام قانونگذاری ایران از لحاظ رعایت اصول قانونگذاری در مراحل پیش از تصویب و پس از تصویب می‌توان عدم تحقق اراده قانونگذار در حمایت از تولید عنوان می‌کند. برای راسـتی‌آزمایی وجود عزم و اراده واقعی و نه شعاری در حمایت از تولید می‌توان اصلاح سیاسـت‌های مالیاتی را روی میز قانونگذاران و مسـوولان نهاد. چراکه اگر قرار باشـد رونق تولیدی اتفاق بیفتد از معبر اصلاح سیاسـت مالیاتی و هم جهت شـدن آن با تولید رقابتی گذر خواهد کرد. طبق تازه‌ترین آمارهای ارائه شـده حـدود نیمی از اقتصاد ایران مالیـات نمی‌پردازند، یا از مالیـات معافند یا از پرداخت آن فرار می‌کنند. چنانکه رییس کمیسـیون اقتصادی مجلس از فرار ۳۰تا ۴۰درصدی مالیاتی که بالغ بر ۳۰تا ۴۰هزارمیلیارد تومان می‌شـود، خبر می‌دهد. همچنین طبق گزارش مرکز پژوهش‌ها(براساس جدول داده- ستانده سال ۱۳۹۰) ۶۱/۸۲ درصد کل مالیات دریافتی دولت از تولیدکنندگان صنایع کارخانه‌یی کشـور تامین می‌شود. این درحالی است که میزان مالیات از بخش خدمات که سهم آن در تولید ناخالص داخلی حدود ۳برابر صنعت اسـت تنها ۲۲درصد مالیات اسـت. لذا در مجموع لازم اسـت در زمینه مالیات‌ها اصلاحات عمیقی صورت گیرد و ضمن افزایش گسـتره مالیات‌ستانی از افـراد و نهادها و بنگاه‌هایی که مالیات نمی‌پردازند، درصدی از مالیات شـرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی نیز کاهش یابد و مثلا از ۲۵حداقل به ۲۰درصد کاهش و با توجه به شـرایط رشد پایین اقتصادی و رکود در بعضی بخش‌های صنعتی اقدام به قسط‌بندی آن شود.» به قول معروف «این گوی این میدان» اگر به راستی عزم و اراده حمایت از تولید و کالای داخلی به نحو صحیح و اصولی و نه مسکن و مخدرواز وجود دارد، کافی اسـت همین یک اصلاح را در قالب یک ماده قانونی مصوب و تمام قد پشـت اجرایی شدن آن بایستیم و نشان دهیم کشتیبان را سیاستی دگر آمده است!

روحانی: راه حل مشکل سوریه، نظامی نیست

رییس‌جمهور کشـورمان با اشـاره به اینکه راه‌حل مشکل سوریه نظامی نیست، گفت: دخالت نیروهای خارجی که بدون اجازه وارد سوریه شده‌اند بر مشکلات این کشور افزوده است.

به گزارش ایسنا، روحانی پیش از ترک تهران در پاویون فرودگاه مهرآباد با اشاره به اینکه سفر من به ترکیه به دعوت رییس‌جمهور این کشـور برای حضور در دور دوم مذاکرات سـه‌جانبه ایران، ترکیه و روسیه انجام می‌شود، اظهار کرد: موضوع این مذاکرات، آینده سـوریه است که در این دیدار مورد بحث و بررسـی قرار می‌گیـرد. وی افزود: این دومین نشست ۳ کشور است که نخستین نشست در سوچی روسیه برگزار شـد و به دنبال آن نشست، کنگره‌یی بین معارضین سوریه و نیروهای طرفدار دولت ایجاد شد و قدم‌های مهمی برای آینده سوریه و دموکراسی برداشته شد. رییس‌جمهور خاطرنشـان کرد: این مذاکرات ادامه روند مذاکرات آستانه است. در آستانه تلاش‌های زیادی برای ایجاد مناطق کاهش تنش انجام شد که ۴ منطقه کاهش تنش هم مشخص شد، نیروهای ۳ کشـور ایران، ترکیه، روسـیه و خود سوریه در آن حضور دارند در اسـتان‌های حلـب، ادلب، حما، حمص و جنـوب سـوریه این روند ادامـه دارد. وی بـا بیان اینکه در سـوریه مشکلات ادامه دارد، خاطرنشـان کرد: علاوه بر تفرقه‌های قومی و نژادی متاسفانه هنوز مداخلات خارجی در سوریه وجود دارد و آنها تروریست‌ها را تقویت می‌کنند. حضور نیروهای امریکایی در بخش‌هایی از سـوریه به ویژه مناطق شرقی سوریه را شـاهد هستیم. علی‌القاعده امریکا دنبال عدم اسـتقرار کامل دولت سـوریه بـوده و حتی به فکـر تجزیه این کشـور هم اسـت. دخالت‌هـای نیروهای صهیونیستی نیز بر مشکلات افزوده است. آنها حاکمیت ملی سـوریه را محترم نمی‌شـمارند، برخی مناطق این کشور را بمباران و از تروریست‌ها حمایت می‌کنند. روحانی همچنین با اشـاره به اینکه ما معتقدیم موضوع سوریه راه‌حل نظامی نـدارد، تصریح کرد: بایـد از طریق راه‌حل‌های سیاسـی و گفت‌وگوهای فراگیر، عادلانه و آزاد به دنبال نتایجی باشیم که مدنظر مردم سوریه است با این وجود مبارزه با تروریسم باید تا پایان ادامه یابد. درست است که داعش ضربه اساسی خورده است اما گروه‌های تروریستی دیگری در سوریه فعال هستند. وی ادامه داد: نیروهای خارجی نباید نسبت به آینده سـوریه دخالت کنند زیرا آینده این کشور متعلق به مردم سوریه است و آنها باید تصمیم بگیرند و بر همین مبنا جامعه جهانـی باید نظر مردم سـوریه را تایید کنـد. علاوه بر این در سـوریه مشکلات انسانی وجود دارد و باید به همه مردم این کشـور کمک‌های انسان‌دوسـتانه برسد. رییس‌جمهور بیـان کرد: حضور نیروهای خارجی در سـوریه بدون اجازه دولت این کشـور، غیرقانونی و غیرمنطقی اسـت و باید به آن خاتمه داد.

به گفته وی، مسـاله بازسازی سـوریه، تدوین و اصلاح قانون اساسی این کشور نیز از موضوعات مهم دیگری است که در این مذاکرات مورد بررسی قرار می‌گیرد.

رییس‌جمهور ادامه داد: به جز این مسائل، ایران همواره با ترکیه و روسیه مذاکرات دوجانبه‌یی داشته که این مذاکرات در این سفر ادامه می‌یابد. ما مسائل مهم و فراوانی با روسیه و ترکیه داریم. روسیه سـرمایه‌گذاری‌های خوبی در زمینه راه‌آهـن، نیروگاه اتمی و نفـت وگاز آغاز کرده که این روند ادامه می‌یابد. در مسائل تجاری نیز مذاکرات ما درحال نهایی شدن است.

روحانی در پایان گفت: با ترکیه نیز مسائل مشترکی در زمینه حمل و نقل و مسائل اقتصادی داریم که در این سفر این موضوعات را دنبال می‌کنیم.

ظریف: حضـور امریکا در سـوریه باعث افزایش شکاف قومیتی شده است

وزیر امور خارجه کشـورمان همچنین عصر روز گذشته در هنگام ورود به فرودگاه آنکارا جهت شـرکت در نشسـت سران و وزیران امور خارجه ایران، ترکیه و روسیه گفت: حضور امریکایی‌ها در سـوریه باعث شده که شکاف‌های قومیتی در داخل سوریه گسترش پیدا کند.

به گزارش ایسنا، محمدجواد ظریف در جمع خبرنگاران در مورد مهم‌ترین دستور کار نشست مورد اشاره تصریح کرد: در دو سال گذشته توانسته‌ایم از طریق روند آستارا درگیری‌ها در سـوریه را کاهش دهیم، ولی مهم این است که این روند تبدیل به یک روند سیاسی شود. نشست سوچی شروع یک روند سیاسی در سوریه است و امید است که با دقت و درایت تلاش‌های صورت گرفته در این زمینه پیگیری شود.

وی با بیان اینکه «یکی از اهداف برگزاری نشسـت سران کشـورهای ایران، ترکیه و روسیه به عنوان کشورهای ضامن آتش‌بس در سوریه، پیگیری این موضوع است»، خاطرنشان کـرد: در مدت اخیر تحولات دیگری نیز در سـوریه رخ داده اسـت که یکی از این تحولات، کم شـدن نقش تروریست‌ها در سـوریه اسـت. در این مدت این امکان فراهم شـده که قسمت‌های مهمی از خاک سوریه به خصوص مناطق نزدیک به پایتخت از حضور تروریسـت‌ها پاکسازی شود و مهم این اسـت که این کار با کمترین خسارت انسانی به مردم سوریه ادامه پیدا کند.

وی همچنین با بیان اینکه «از نشسـت قبلی سران سه کشـور ضامن آتش‌بس در سـوریه تاکنون علاوه بر اتفاقات مثبت مورد اشـاره، متاسـفانه برخی تحولات منفی نیز رخ داده اسـت»، گفت: یکی از ایـن تحولات حضور امریکایی‌ها در این منطقه اسـت. این موضوع باعث شـکاف قومیتی در داخل سوریه شـده و تاثیرات منفی در منطقه داشته است. سیاست‌های بسـیار کوتاه‌بینانه دولت کنونی امریکا خطرات جدی برای آینده سـوریه و منطقه داشته است. از دیگر سو تجاوزات رژیم‌صهیونیستی نیز به این منطقه ادامه داشته ولی در مدت اخیر با مقاومت مردم سـوریه افسانه آسیب‌ناپذیری صهیونیست‌ها با شکست روبه‌رو شده است.

این دیپلمات عالی‌رتبه کشورمان همچنین به تحولات اخیر اشـاره کرد و افزود: ما بر این موضوع تاکید داریم که هیچ توجیهی برای نقض حاکمیت ارضی سوریه قابل قبول نیسـت البته متوجه شدیم که حرکت‌های امریکا و نحوه سوءاستفاده امریکا از شـکاف‌های قومیتی برای بسیاری نگران‌کننده اسـت ولی بر این موضوع نیز تاکید داریم که بهترین روش بـرای مقابله با این امر، تقویت و حمایت از حاکمیت ارضی سوریه است.

وی بـا بیان اینکه «امـروز در ابتدا نشسـت وزیران امور خارجه و سـپس نشست سـران برگزار خواهد شد»، اظهار کرد: محورهای اصلی این نشسـت علاوه بر تاکید بر اهمیت تمامیت ارضی سـوریه و احترام به آن، تعهد سه کشور برای ادامه پیگیری روند سیاسی و همچنین انسانی در سوریه جهت حل این بحران است.

وی با بیان اینکه «نشسـت سـوچی موفقیتی برای حل این بحران بوده» و با ابراز امیدواری مبنی بر اینکه این مسیر ادامه پیدا کند، در بخش دیگری از صحبت‌های خود در جمع خبرنگاران گفت: متاسـفانه از ابتدای روند آستانه شاهد این بودیم که از سوی برخی کشورهای غربی کارشکنی‌هایی در این ارتباط صورت گرفت این در حالی است که در طول شش، هفت سالی که از بحران سوریه می‌گذرد، نشست آستانه تنها ابتکاری است که توانسته مقداری تنش در سوریه را کاهش دهد و در راسـتای حل سیاسی این بحران به موفقیت‌هایی دست پیدا کرده است.

وزیر امور خارجه کشـورمان با تاکید بر اینکه «بحران سـوریه بایـد از طریق سیاسـی حل و فصل شـود و این راه‌حل سیاسـی را باید مردم سوریه ایجاد کنند»، تصریح کرد: وظیفه دولت‌های خارجی این اسـت که رسـیدن به این راه‌حل را برای مردم سوریه تسریع کنند نه اینکه برای مردم سوریه تعیین تکلیف کنند.

خبر

وزیر ارتباطات: هر هفته یک محصول ایرانی با کیفیت معرفی می‌شود

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با بیان اینکه تحول اقتصاد دیجیتال در کشور درحال شـکل‌گیری اسـت از ارائه هفتگی یک محصول ایرانـی با کیفیت و قابل رقابت در عرصه جهانی و تدوین بسـته ۷بندی برای رفع موانع کسـب وکارهای نوپا خبر داد.

محمدجواد آذری‌جهرمی در گفت‌وگو با فارس در جهرم با بیان اینکه اقتصاد در دنیا درحال تحول اسـت، اظهار کرد: تحول دیجیتال در کشور درحال شکل‌گیری بوده و اقتصاد دیجیتال بحث مهمی در این تحول است. وی افزود: در فضای اقتصاد دیجیتال نرم‌افزارها، سامانه‌ها و سرویس‌های خدماتی نقش ایفا می‌کنند.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات شـبکه ملی اطلاعات را مدل توسـعه فضای مجـازی بر مبنای اقتصاد مقاومتی و مورد تاکید نظـام و از مطالبات مقام معظم رهبری دانست و بیان کرد: بازیگران و صنعتگران عرصه توسعه شبکه ملی اطلاعات در لایه خدمات که بازیگران و صنعتگران حوزه اقتصاد دیجیتال نیز هستند کسب وکارهای نوپایی بوده که براساس خلاقیت‌های جوان ایرانی شکل می‌گیرد.

آذری‌جهرمی درخصوص بسته‌های تدوین شده برای رفع موانع کسب وکارهای نوپا نیز گفت: یک بسـته ۷بندی عرضه شـده که در کمیسـیون اجتماعی دولت درحال بررسـی اسـت و در صورت تصویب در دولت براساس آن مشکلات کسب وکارهای نوپا در حوزه ثبت، انحلال، تامین منابع مالی، بیمه و مالیات تسـهیل و رفع می‌شـود. وی افزود: با ۴ بُعد تسهیل کسب وکارها، تحریک بازار مصرف برای کالای داخلی با نظام تعرفه، فرهنگ‌سـازی و تمرکز بر کیفیت می‌توان مشکلات رونق کسب وکارهای داخلی را حل کرد.

افزایش ۶۰ درصدی ترافیک داخلی

وزیر ارتباطات با اشـاره به نظام ۲تعرفه‌یی سـرویس‌های داخلی در راسـتای توسـعه بازار این سـرویس‌ها اذعان کرد: در نظـام ۲ تعرفه‌یی برای مصرف‌کننده نهایـی، تولید ایرانی با قیمت کمتر و کیفیت بهتر عرضه می‌شـود و شـبکه ملی اطلاعات تضمین‌کننده مناسب کیفیت سرویس‌های ایرانی است.

وی افـزود: با اعمال ایـن مدل تعرفه ۶۰ درصد میزان ترافیک داخلی کشـور در مـدت کوتاهی رشـد کرد و میزان نرخ این رشـد ترافیک ۲برابر میزان رشـد بین‌المللی بوده و بدین معنی است که اعمال این سیاست به نتایج مطلوبی رسیده و این سیاسـت باید به طور کامل‌تر اجرا و اشـکالاتی که وجود دارد، برطرف شود. آذری‌جهرمی از عرضه هفتگی محصول ایرانی به بازار خبر داد و خاطرنشـان کرد: بـرای فرهنگ‌سـازی و تبلیغ کالای ایرانی بنا گذاشـته‌ایم به صورت هفتگی یک محصول ایرانی با کیفیت و قابل رقابت در عرصه جهانی را معرفی و با اسـتفاده از ظرفیت دستیاران جوان ممیزی کنیم.

جوان‌ترین وزیر دولت دوازدهم در بخش دیگری از سـخنان خود با بیان اینکه برای کیفیت‌سنجی محصولات داخلی نیز برنامه‌یی درحال جمع‌بندی است، گفت: نظام کیفیت‌سنجی برای ارائه سرویس‌های با کیفیت ایرانی مطابق با استانداردهایی معرفی می‌شود و شرکت‌های داخلی نیز باید در عرصه کیفیت تلاش بیشتری کنند. آذری‌جهرمی با بیان اینکه ایران در خدمات بین‌المللی با تحریم‌های گسترده‌یی در حوزه نرم‌افزار مواجه است، تصریح کرد: مردم ایران نمی‌توانند از خدمات با کیفیت و تسـهیل‌کننده بین‌المللی اسـتفاده کنند و ذهنیت‌هایی در داخل کشور ایجاد کرده‌اند که همواره کالای داخلی را با نمای نامناسب جلوه دهند.

ایجاد اعتماد در استفاده از محصول داخلی

وی افزود: امروز دشـمنان سـرمایه‌گذاری سـنگینی برای از بین بردن اعتماد مردم انجام داده‌اند و اشـتباهاتی در داخل وجود دارد که فضایی که آنها می‌سازند به آن دامن می‌زنند اما همه باید تلاش کنیم که اعتماد و امنیت را در مردم جهت استفاده از محصولات داخلی بالا ببریم.

وزیـر ارتباطات و فناوری اطلاعات ادامه داد: اگـر صنعتگران در عرصه فضای مجازی تلاش کنند که کالای خوب تولید کرده و اعتماد مردم را جلب و ۳ خصلت کیفیت، قیمت مناسب و امنیت را تضمین کنند بدون شک مردم از کالای ایرانی استفاده خواهند کرد.

اجرای طرح ترافیک پس از تعطیلات

مدیر واحد صدور آرم سـازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران با اشـاره به اجرای طرح ترافیـک از دیروز(۱۴فروردین ماه) از امکان تهیه طرح ترافیک روزانه به روال سـابق و از طریق سـایت شـهرداری تهران و شماره‌گیری کد دستوری #۱۳۷* خبر داد.

به گزارش ایسـنا، مصطفی قنبرنژاد با اشـاره به اتمام تعطیلات نوروزی و اجـرای طرح ترافیک از روز سه‌شـنبه تصریح کرد: امکان تهیه آرم طرح ترافیک روزانه از طریق سایت شهرداری تهران به آدرس: www.tehran.ir یا شماره‌گیری کد دستوری #۱۳۷* با تلفن همراه و تماس با تلفن گویای ۱۳۷و شماره‌گیری عدد ۵ فراهم است.

براساس گزارش روابط عمومی معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهـران، وی تاکید کـرد: طرح ترافیـک ۹۶ تا پایان فروردیـن ماه جاری معتبر است.

بازگشایی مسیر شرق به غرب پل کریمخان از هفته آینده

آخرین بخش از عملیات بتن‌ریزی عرشه شمالی پل کریمخان شامگاه گذشته چهاردهم فروردین ماه انجام شد.

به گزارش مهر، عملیات بتن‌ریزی عرشه در مسیر شرق به غرب پل کریمخان شب گذشته به اتمام رسید تا این مسیر پرتردد ترافیکی پس از سپری شدن دوره گیرش نهایی بتن از اواخر هفته جاری زیر روکش آسـفالت رفته و نهایتا طی هفته آینده تحویل شـهروندان شود. عرشه شمالی پل کریمخان که از شامگاه بیست و نهم اسفند ماه سال گذشته به روی تردد خودروها بسـته شده است تاکنون بستر اقدامات عمرانی گسترده‌یی بوده و حجم عظیم فعالیت‌ها برای تغییر وضعیت عرشـه به صورت ۲۴سـاعته و در قالب ۳ شـیفت کاری انجام شده است تا این عملیات در کوتاه‌ترین زمان ممکن به سـرانجام برسـد. پل کریمخان یکی از ۷ پل سـواره رو فلزی شهر تهران به شمار می‌آید که به دلیل مشکلاتی همچون فرسودگی زودرس روکش، از کار افتادگی نئوپرن‌ها، عدم ظرفیت مناسب در مقابل بارهای جانبی ناشی از زلزله و فرسایش درزهای طولی و عرضی درحال تبدیل وضعیت به یک پل کامپوزیت بتنی است.

روی موج خبر

■ **فیلترینگ تلگرام در کمیته مصادیق مجرمانه مطرح نشده است؛** ایرنا| عضو ناظر مجلس در کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه گفت: موضوع فیلترینگ تلگرام تاکنون در جلسات کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه مطرح نشده و به نظر می‌رسد که نظر نهایی در مورد این موضوع با مجاری و مسوولان بالاتر است. محمد کاظمی افزود: البته بررسی این موضوع می‌تواند در دستور کار این کمیته هم قرار گیرد ولی هنوز این موضوع در کمیته مطرح نشده است. او اضافه کرد: از آنجا که ریاست کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه برعهده دادستان کل کشور است، بررسی یا عدم بررسی موضوع در این کمیته باید با پیشنهاد وی انجام شود.

■ **نشست کمیسیون اقتصادی با کرباسیان و سیف درباره وضعیت بازار ارز؛** خانه ملت| رییس کمیسیون اقتصادی مجلس، از نشست مشترک کمیسیون متبوعش با وزیر امور اقتصادی و دارایی و رییس کل بانک مرکزی در یکشنبه هفته آتی خبر داد. محمدرضا پورابراهیمی افزود: در این نشست وضعیت نابسامان بازار ارز و افزایش غیرمنطقی آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. او با بیان اینکه نابسامانی بازار ارز به‌دلیل عدم نظارت بانک مرکزی رخ داده است، تصریح کرد: اگر این محورها در نشست مشترک کمیسیون با کرباسیان و سیف مورد توافق قرار نگیرد، طرح کمیسیون در قالب طرحی دو فوریتی به هیات‌رییسه مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

■ **ادعای وزیر خارجه بحرین درباره یک بانک ایرانی؛** ایسنا| وزیر امور خارجه بحرین در ادعایی بی‌اساس یک بانک ایرانی را متهم به حمایت مالی از تروریسم در چند کشور عربی کرد. به گزارش پایگاه خبری الیوم السابع، خالد بن احمد آل خلیفه وزیر امور خارجه بحرین که به امارات متحده عربی سفر کرده است، در ادامه ادعاهای خود گفت که این بانک از نهادها و سازمان‌هایی حمایت مالی کرده است که در فعالیت‌های تروریستی دست دارند و دولت بحرین به‌زودی تمام اطلاعات در این زمینه را فاش خواهد کرد.

■ **برگزاری سمینار همکاری‌های بین‌المللی هسته‌ای ایران و چین؛** مهر| سمینار همکاری‌های بین‌المللی هسته‌یی ایران و چین در ادامه برگزاری نشست‌های بین‌المللی همکاری در زمینه انرژی صلح‌آمیز هسته‌یی در بروکسل، مسکو و اصفهان، روز چهارشنبه ۲۲ فروردین سال جاری در پکن برگزار می‌شود. در این سمینار که به میزبانی دولت چین برپا می‌شود، نمایندگانی از سوی کشورهای ۱+۵ شرکت کرده و در مورد موضوعات مختلفی ازجمله چشم‌انداز همکاری‌های بین‌المللی هسته‌یی در چارچوب برجام و ضمیمه سوم آن به بحث و تبادل‌نظر خواهند پرداخت.

■ **تعیین میزان اعتماد عمومی به پیام‌رسان داخلی از طریق نظرسنجی؛** ایلنا| یک عضو هیات‌رییسه فراکسیون امید مجلس با بیان اینکه فیلترینگ پیام‌رسان خارجی منجر به استفاده از نمونه داخلی نمی‌شود، پیشنهاد برگزاری نظرسنجی برای تعیین میزان اعتماد عمومی به پیام‌رسان داخلی را مطرح و بر لزوم بازسازی اعتماد عمومی تاکید کرد. فاطمه سعیدی در رابطه با فیلترینگ تلگرام گفت: اگر به بهانه روی آوردن به پیام‌رسان‌های داخلی، مردم را محدود کنیم، نتیجه عکس خواهیم گرفت. کسانی که فکر می‌کنند با فیلتر کردن یک پیام‌رسان خارجی موج اقبال به پیام‌رسان‌های داخلی را شاهد خواهیم بود، دچار خطای فاحشی در تحلیل هستند.

■ **هنر یکی از ابزارهای مهم دیپلماسی است؛** ایرنا| رییس سازمان انرژی اتمی گفت: یکی از ابزارهای دیپلماسی، هنر است و اگر زمینه هنرورزی در کشور تقویت شود در پیشبرد اهداف دیپلماتیک نیز موثر خواهد بود. علی‌اکبر صالحی دیروز با بیان اینکه وظیفه دیپلماسی این است که بیشترین منافع را با کمترین هزینه برای ملت تامین کند، اظهار کرد: برای این کار باید از ابزارهای گوناگونی استفاده کرد که یکی از آنها هنر است. او با اشاره به جمله یکی از بزرگان مبنی بر اینکه «نیاکان ما جنگیدند تا ما سیاست‌ورز شویم. ما سیاست‌ورزی می‌کنیم تا فرزندانمان هنرورزی کنند» گفت: از طریق زبان هنر می‌توانیم بستر تفاهمات جهانی را افزایش دهیم.

■ **ایران از گفت‌وگوی طرف‌های موثر در حل بحران سوریه استقبال می‌کند؛** ایرنا| یک منبع مطلع با تاکید بر اینکه ایران همواره از گفت‌وگوی طرف‌های موثر در حل بحران سوریه استقبال می‌کند، گفت: ایران مخالفتی با تشکیل نشستی ۴ جانبه با حضور رییس‌جمهور فرانسه، ایران، روسیه و ترکیه ندارد.
کارشناس نزدیک به وزارت امور خارجه دیروز با بیان اینکه اظهارات منتسب به یکی از مقامات ترکیه درخصوص مخالفت ایران با برگزاری نشست سران ۴ کشور، نادرست و غیردقیق است، افزود: ایران از تمام طرح‌هایی که منجر به کارآمدتر شدن روند آستانه یا هر طرح صلح دیگری شود، استقبال می‌کند. با این حال حضور و مشارکت هر عضو جدیدی در نشست‌های مربوط به روند آستانه باید با در نظر گرفتن تمامی جوانب امر و با موافقت هر ۳کشور ضامن انجام گیرد.

■ **صدور حکم راننده اتوبوس آشوب‌های خیابان پاسداران؛** دانشجو| به گفته رییس کل دادگستری استان تهران یکی از پرونده‌هایی که در روزهای پایانی سال منجر به صدور رای شد، پرونده عامل شهادت ماموران نیروی انتظامی در خیابان پاسداران بود که آخرین جلسه دادگاه براساس تعیین وقت انجام شده، برگزار شد.
اسماعیلی افزود: حکم محکومیت راننده اتوبوسی که باعث شهادت ۳ نفر از ماموران نیروی انتظامی شده بود از سوی دادگاه کیفری یک تهران صادر و به صورت ویژه ابلاغ شد.
وی گفت: در صورت اعتراض، پرونده به دیوانعالی کشور ارسال خواهد شد.

واکنش رییس‌جمهوری به فیلتر شدن تلگرام:

بنای نظام بر رفع انحصار از فضای پیام‌رسان‌ها است

هدف از ایجاد پیام‌رسان‌های داخلی نباید فیلتر یا مسدود کردن دسترسی‌ها باشد

گروه ایران|
«کام مردم را با این‌گونه حرف‌ها تلخ نکنید، در فضای بحران بیکاری تیشه به ریشه اشتغال نزنید.» این عباراتی است که رییس‌جمهوری با بیان آنها تلاش کرده به شایعات و فضاسازی‌های برخی رسانه‌ها درباره فیلترینگ احتمالی پیام‌رسان «تلگرام» پاسخ دهد.

شایعاتی که در تمام طول تعطیلات نوروزی در شبکه‌های اجتماعی و برخی خبرگزاری‌های اصولگرا بازنشر می‌شدند و ابهامات زیادی را در افکار عمومی ایجاد کردند. روحانی اما در دیدار با جمعی از مدیران ارشد اجرایی کشور، در واکنش به زمزمه‌های مطرح شده درخصوص احتمال فیلتر تلگرام اعلام کرد: «بنای نظام بر رفع انحصار از فضای پیام‌رسان‌ها بوده است نه فیلتر و بستن فضای مجازی.» برای نخستین‌بار در روزهای پایانی تعطیلات نوروزی بود که تسنیم به نقل از بروجردی رییس اصولگرای کمیسیون امنیت ملی مجلس دهم طرح بحث احتمال فیلتر شدن تلگرام را روی خروجی خود قرار داد. خبری که با وجود گذشت چند روز از آن همچنان واکنش‌های مقامات و چهره‌های مختلف سیاسی را به همراه دارد. تسنیم روز گذشته نیز با انتشار اظهارات دبیر شورای عالی فضای مجازی درخصوص دستور رییس‌جمهوری برای فیلترینگ تلگرام تلاش کرد تا توپ فیلترینگ تلگرام را به زمین دولت دوازدهم بیندازد و دستور محدودیت این پیام‌رسان را متوجه روحانی کند؛ اظهاراتی که بلافاصله با اظهارات رییس‌جمهوری در دیدار نوروزی با مسوولان اجرایی کشور تکذیب و تعدیل شد.

فیروزآبادی با بیان اینکه تلگرام راهزن است و میلیون‌ها نفر را بیکار می‌کند و با اعلام اینکه رییس‌جمهور هم به ما دستور دادند، کشور باید از انحصار پیام‌رسان‌های خارجی خارج شود، گفته بود: مرجع تصمیم‌گیری مواردی مرتبط با فضای مجازی، سیاست‌گذاری‌ها و هماهنگی‌ها به‌عهده شورای عالی فضای مجازی است. اما رییس‌جمهوری چند ساعت بعد از این اظهارات با تصحیح اظهارات فیروزآبادی بر این نکته تاکید کرد که دولت از حق دسترسی مردم به اطلاعات آزاد دفاع و حمایت می‌کند و توسعه پیام‌رسان‌های داخلی به این دلیل دنبال می‌شود که از انحصار در این زمینه جلوگیری شود. اظهاراتی که فاصله معناداری با خطر خبری که رسانه‌های اصولگرا طی هفته‌های اخیر دنبال می‌کردند، داشت.

حال با گذشت چند روز از اعلام این خبر و در شرایطی که بسیاری از مردم کوچه و بازار و کاربران در شبکه‌های اجتماعی نیز از جریان‌هایی که تلاش می‌کند برای پیام‌رسان‌های عمومی محدودیت ایجاد کنند، به انتقاد پرداختند روز گذشته رییس‌جمهوری نیز به شدت نسبت به احتمالاتی که درباره محدودسازی فعالیت تلگرام در کشورمان مطرح می‌شود، واکنش نشان داده است.

گسترش دسترسی به اطلاعات ضروری است

رییس‌جمهور، تقویت امید و نشاط در جامعه و ایجاد فضایی مناسب‌تر برای کار و تولید در سال «حمایت از کالای ایرانی» را وظیفه و مسوولیت سنگین همه مسوولان کشور برشمرد و تاکید کرد: دولت در عرصه ایجاد اشتغال، مبارزه با فقر تا ریشه‌کنی فقر مطلق و کاهش فاصله میان دهک‌های پردرآمد و کم‌درآمد جامعه گام‌های ارزنده‌یی برداشته و این گام‌ها در سال جاری پرشتاب تداوم خواهد یافت.

روحانی دیروز و در دیدار نوروزی جمعی از وزرا، استانداران و مدیران دستگاه‌های اجرایی، اظهار داشت: مردم ولی‌نعمت مسوولان و عامل اصلی امنیت و وحدت جامعه هستند و همه تلاش‌ها باید در راستای خدمت به مردم و ایجاد فضایی امن‌تر و توام با آرامش و آسایش بیشتر برای آنان باشد. رییس‌جمهور با بیان اینکه خواست مردم از دولتی که به آن رای داده‌اند، تلاش بیشتر برای تقویت رفاه و امنیت است، گام برداشتن در مسیر گسترش بیشتر دسترسی به فضای ارتباطی، اطلاعات و قدرت انتخاب مردم را ضروری خواند و تاکید کرد: داشتن پیام‌رسان‌های ایرانی، توانمند، امن و ارزان که بتوانند مشکل و نیازهای مردم را حل کنند، بی‌تردید باعث افتخار همگان خواهد بود و هدف از ایجاد و تقویت نرم‌افزارها و پیام‌رسان‌های داخلی فیلتر یا مسدود کردن دسترسی‌ها نباید باشد، بلکه باید با هدف رفع انحصار در پیام‌رسان‌ها انجام شود.

روحانی آموزش استفاده بهینه از فضای مجازی و تدوین محتوای مناسب و خوب برای انتشار در این فضا را نیز ضروری خواند و گفت: فضای مجازی خوب با تولید محتوای خوب، جذاب و مفید و نه صرفا با انحصار و محدود کردن آن، تامین خواهد شد.

از سوی دیگر رییس‌جمهور تعامل سازنده با همسایگان و جهان را از سیاست‌های اصولی ایران اسلامی برشمرد و گفت: با تعامل با همسایگان و جهان، بی‌تردید منافع و سود بیشتری عاید کشور می‌شود و این سیاست به ویژه در سال حمایت از تولید کالای ایرانی، بیش از پیش پیگیری خواهد شد. روحانی در ابتدای این نشست نیز بعثت پیامبر عظیم‌الشان اسلام(ص) را بزرگ‌ترین حادثه تاریخ بشریت خواند و تاکید کرد: هیچ حادثه‌یی به عظمت بعثت پیامبر اسلام(ص) نیست و این رویداد تاریخ‌ساز راه هدایت را به ما نشان داد. رییس‌جمهور همچنین ابراز امیدواری کرد که سال ۹۷ سال برکت و تقویت بیش از پیش امنیت، توسعه، برادری و وحدت برای مردم باشد.

خروج کشور از انحصار تلگرام

اما قبل از صحبت‌های روحانی دبیر شورای عالی فضای مجازی با بیان اینکه تلگرام راهزن است و میلیون‌ها نفر را بیکار می‌کند، گفت: باتوجه به معضلات عدیده پیام‌رسان تلگرام، در شورای عالی فضای مجازی به این نتیجه رسیدیم که حتما باید پیام‌رسان بومی داشته باشیم. به گزارش تسنیم، فیروزآبادی گفت: باتوجه به معضلات عدیده پیام‌رسان تلگرام، در شورای عالی فضای مجازی به این نتیجه رسیدیم که حتما باید پیام‌رسان بومی داشته باشیم. پیام‌رسان بومی سکوی اقتصادی و چندمنظوره است و این تکنولوژی‌ها باید حمایت شود. اگر قرار شد تمهیداتی درباره پیام‌رسان تلگرام اتخاذ شود، سعی خواهیم کرد کمترین ضرر را فعالان حاضر در این شبکه متحمل شوند. دبیر شورای عالی فضای مجازی با تصریح اینکه اقتصاد بزرگی به روی «تلگرام» شکل نگرفته است، افزود: کسانی که کسب و کار مکمل آنها به روی تلگرام است، ما دقت خواهیم کرد که کمترین ضرر و زیان برای این کسب و کارها باشد. فیروزآبادی گفت: تلگرام هیچ‌وقت حاضر نشد در کشور نمایندگی بزند، هیچ‌وقت حاضر نشد با بخش خصوصی کار کند و دشمن بخش خصوصی است. او با بیان اینکه تلگرام می‌توانست با تبلیغات هدف‌دار، کسب و کار پررونق راه بیندازد، ادامه داد: تلگرام می‌توانست با بخش خصوصی، کسب و کار مشترک داشته باشد. گوگل روزی یک میلیارد تومان از بازار ایران تبلیغات می‌گیرد.

دبیر شورای عالی فضای مجازی با اظهار اینکه تلگرام در هیچ کشوری پیام‌رسان غالبی نیست جز ایران، افزود: تلگرام به‌صورت رسمی اعلام کرد به‌عنوان یک سکوی اقتصادی استفاده خواهد شد و روش تلگرام تضعیف پول ملی ایران است. فیروزآبادی با تاکید بر اینکه با تولید پول در تلگرام چیزی در کشور خلق نخواهد شد و هر میزان پول تلگرام در کشور مصرف شود معادل آن پول از کشور خارج خواهد شد، اضافه کرد: تلگرام در حال تبدیل به شرکت هرم مجازی است، نمی‌توانیم اجازه دهیم چنین پولی به کشور وارد شود و تلگرام ۵۰میلیارد دلار ارز را از کشور خارج کرد. او با تصریح اینکه تلگرام راهزن است، افزود: چرا از بخش خصوصی ایران دعوت نکرده است که در بخش پول مجازی شرکت کند؟

دبیر شورای عالی فضای مجازی با اعلام اینکه «رییس‌جمهور هم به ما دستور دادند، کشور باید از انحصار پیام‌رسان‌های خارجی خارج شود»، گفت: مرجع تصمیم‌گیری مواردی مرتبط با فضای مجازی، سیاست‌گذاری‌ها و هماهنگی‌ها به‌عهده شورای عالی فضای مجازی است. مجموعه این اظهارنظرها و دیدگاه‌های متفاوت و در برخی موارد متضاد نشان می‌دهد که موضوع استفاده از پیام‌رسان‌های داخلی یا خارجی همچنان یکی از چالش‌های اساسی کشور در هفته‌های پیش رو خواهد بود. از یک سو برخی جریانات اصولگرا و دلواپس معتقدند که از طریق محدودسازی فضای سایبری و اینترنتی بسیاری از مشکلات کشور حل و فصل می‌شود و در سوی دیگر نیز فعالان دولت، جامعه مدنی و گروه‌های اصلاح‌طلب قرار دارند که از آزادی دسترسی به اطلاعات حمایت می‌کنند و معتقدند که مردم قادرند بهترین تصمیم را اتخاذ کنند.

بررسی راه‌های حیات توافق هسته‌ای در یک نشست اروپایی

اروپا برجام را نجات می‌دهد؟

گروه ایران|
اگر داستان بر سر سود اقتصادی بود، شاید خیلی وقت پیش اروپا در برابر فشارهای ترامپ تسلیم شده و با او در خروج از برجام همراهی می‌کرد؛ اما نگرانی اروپایی‌ها از نابودی توافق هسته‌یی چیزی فراتر از اینهاست. این را می‌شود از لابه‌لای بحث کارشناسان غربی که در نشست موسسه سوئدی «سیپری» ابراز کرده‌اند، دریافت. موسسه پژوهش صلح بین‌الملل استکهلم، در زمان باقیمانده تا ضرب‌الاجل تایید برجام توسط ترامپ در نشستی با حضور وزیرخارجه اسبق سوئد و معاون پیشین دبیرکل سازمان ملل و تنی چند از کارشناسان غربی این پرسش را مورد بررسی قرار داد که « آیا اروپا می‌تواند برجام را نجات دهد؟» این موسسه پاسخ به این پرسش را «هنر نگهداری یک توافق» خواند که به گفته «یان الیاسون» رییس هیات‌مدیره آن، این کار « تکلیف بزرگ اروپا» است. الیاسون که سخنران ابتدایی نشست بود، گریزی هم به سناریو جدید سه کشور اروپایی زد؛ آنجا که برخی رسانه‌ها گزارش دادند فرانسه، انگلیس و آلمان به دنبال اعمال تحریم‌هایی جدید علیه ایران به بهانه اقدامات موشکی و سیاست‌های منطقه‌یی هستند تا به زعم خود امریکا را به ماندن در برجام وادار کنند. اما وزیر خارجه پیشین سوئد این را بدترین انتخاب ممکن از سوی اروپایی‌ها دانست و گفت که «این مهم است، اروپا آرام باشد، تحریک نشود و از سناریوهای بد یا بدتر جلوگیری کند.» دان اسمیت مدیرکل موسسه سیپری هم با اشاره به اینکه در حال حاضر برجام با مشکل روبه‌رو شده است، موضوع امروز اروپا را نه چگونگی رسیدن یا ساختن یک توافق بلکه هنر نگهداری آن دانست. به گفته اسمیت، پرسش اساسی این است در شرایطی که این توافق به دست آمده، در برابر ادعای یک طرف که می‌گوید این توافق به نفع من نیست، چه کاری باید کرد و چه برخوردی باید صورت گیرد؟ اسمیت سپس به سیاست‌های امریکا در یک‌ساله حضور ترامپ اشاره کرد که به اعتقاد او مبتنی بر برتری خود در مقابل قواعد و سیستم بین‌المللی است که این سیاست به یک چالش جدی برای جهان تبدیل شده است.

خسارت خروج از برجام

نماینده سابق فنلاند در پارلمان اروپا هم به عنوان سومین سخنران برای آنکه بگوید سیاست اروپا باید در قبال ایران چگونه باشد به اقدامات خصمانه امریکا علیه ایران در دوران جرج بوش اشاره کرد که امریکا به شدت مخالف مذاکره اتحادیه اروپا با ایران بود، در حالی که اروپا در سال‌های بعد از جنگ عراق معتقد به مذاکره با ایران و جلوگیری از جنگ و سیاست انزوای ایران بود. به اعتقاد خانم تریا کرونبرگ سیاست جدید امریکا دو خسارت عمده ایجاد می‌کند: «نخست، استراتژی جهانی اروپا بر پایه چندجانبه‌گرایی را با چالش مواجه می‌کند. در حال حاضر اروپا بر سر دو راهی مانده که آیا سیاست چندجانبه‌گرایی که مورد حمایت چین و روسیه هم هست را دنبال کند یا به پیوندهای ترانس آتلانتیک وفادار بماند. خسارت دوم این است که دیپلماسی عدم اشاعه با مشکل مواجه می‌شود. » کرونبرگ در عین حال که سیاست حمایتی اروپا از برجام را ستود، به عنوان راهکار تاکید کرد که اروپا با وجود پذیرش خروج امریکا از شرکت‌های اروپایی برای مبادلات اقتصادی با ایران حمایت جدی کند. اما چرا نماینده سابق فنلاند در پارلمان اروپا چنین پیشنهادی می‌دهد؟ او در ادامه سخنانش بخشی از دل‌نگرانی این روزهای اروپایی‌ها را به میان کشید؛ اینکه اگر اروپا اکنون در برابر سیاست‌های ترامپ نایستد، همانند سال ۲۰۰۵ که در برابر فشار امریکا برای ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت تسلیم شد، استقلال استراتژیک خود را از دست خواهد داد و این روال مرتبا تکرار می‌شود؛ از این‌رو «اروپا باید یک استراتژی استقلال سیاسی داشته باشد. »

آیا با خروج امریکا از برجام اعتماد کشورها به توافقات بین‌المللی سقوط خواهد کرد؟ این پرسش را به شکلی «سوزان دی ماجیو» از موسسه «نیو امریکا» مطرح کرد. به اعتقاد او با این کار، اعتمادی نیست که ترامپ هرگونه توافق جدیدی را نیز پاره نکند. «دی‌ماجیو» تاثیر منفی دیگر این اقدام امریکا را بر بحران هسته‌یی کره‌شمالی دانست. به گفته او حال برای پیونگ یانگ این سوال پیش می‌آید که چرا باید با دولتی توافق کند که اطمینانی به رعایت آن نیست. از این جهت، دورشدن از برجام مساله عدم اشاعه را کاملا زیر سوال می‌برد.

نگهداری از برجام، تنها گزینه اروپا

آنچه از سخنان دیگر کارشناسان این نشست بر می‌آید، تنها گزینه پیش روی اروپا در قبال برجام حمایت از حیات این توافق است؛ آنچنان که عدنان طباطبایی مدیر موسسه آلمانی پژوهش کاربردی شرق دیگر سخنران نشست گفت که اگر امریکا از توافق برجام بیرون برود، اتحادیه اروپا باید مشوق‌هایی به ایران ارائه دهد تا ایران در توافق باقی بماند و در آن صورت برای اتحادیه اروپا راه‌هایی برای حفظ این دستاورد دیپلماسی چندجانبه وجود خواهد داشت. به اعتقاد این پژوهشگر «اروپا باید سعی کند که ایرانی‌ها منافع لازم را از این سند بگیرند، چرا که اگر ایران به اهداف برجام نرسد، یک خبر بد برای منطقه و اروپاست و این اتفاق باعث خواهد شد ایران هرگز حاضر به گفت‌وگو در مسائل دیگر نشود. » اما تیه ری کوویل از موسسه فرانسوی اموربین‌الملل و استراتژیک اعتقاد دارد اروپا باید دو برنامه را در دستور کار قرار دهد؛ ابتدا آنکه امریکا را قانع کند که در برجام باقی بماند، از سوی دیگر اگر موفق به چنین کاری نشد، یک برنامه جایگزین را اجرایی کند که در صورت اعمال تحریم‌های تازه‌یی از سوی امریکا، از سیاست‌های خود در مورد ایران دفاع کند. سیاستی که به اعتقاد این کارشناس ارشد مسائل بین‌الملل به مقابله بین اروپا و امریکا ختم می‌شود.

سخنان کارشناسان این نشست که بعضا از مقامات سابق اروپایی بودند، نشان می‌دهد پشت سکوت و سخنان ابهام‌آلود مقامات اروپایی درباره برجام، دل‌نگرانی‌های جدی درباره آینده برجام وجود دارد. اینکه اروپا با خروج احتمالی امریکا چه اقداماتی را در پیش گیرد که اعتبارش بیش از پیش نزد جامعه بین‌الملل کاهش نیابد.

چهره‌ها

نسخه‌های امنیتی منطقه باید درون منطقه پیچیده شود

در شرایطی که برخی کشورهای غربی تلاش می‌کنند تا با استفاده از الگوهای امنیتی غیربومی؛ آرایش امنیتی منطقه را شکل دهند؛ وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح می‌گوید: نسخه‌های امنیتی منطقه باید درون منطقه پیچیده شود و نسخه‌هایی که بیرون منطقه پیچیده می‌شود، غیرقابل تحقق و غیرقابل پذیرش است. به گزارش فارس، امیر سرتیپ امیر حاتمی در سفر به روسیه با اشاره به برگزاری کنفرانس امنیتی مسکو گفت: معتقدیم نسخه‌های امنیتی منطقه باید درون منطقه پیچیده شود و نسخه‌هایی که بیرون منطقه پیچیده می‌شود به علت عدم شناخت بحران‌ها و عدم تطبیق منافع بازیگران خارجی با منافع ملت‌های منطقه غیرواقع بینانه، غیرقابل تحقق و غیرقابل پذیرش است. حاتمی تاکید کرد: نمونه آن را در سوریه به صورت روشن شاهد بودیم. دو ائتلاف در مواجهه با تروریست‌ها در سوریه عمل کردند. یکی ائتلاف مربوط به محور مقاومت و با پشتیبانی بی‌دریغ روسیه که مبارزه واقعی را با تروریست‌ها داشت و منجر به شکست داعش شد و یک طرف هم ائتلاف به رهبری امریکا که بسیار گزینشی عمل و تروریست‌ها را مدیریت کرد. هر جا مطابق منافع‌شان بود از آنها پشتیبانی کردند و هرجا با منافع‌شان در تضاد بود با آن به مقابله پرداختند.

همکاری ایران، روسیه و ترکیه یکی از نمونه‌های موفق همکاری‌های منطقه‌ای است

سفیر کشورمان در روسیه در خصوص برگزاری همزمان اجلاس سران سه کشور ایران، روسیه و ترکیه در آنکارا و اجلاس امنیتی مسکو با حضور وزیر دفاع ایران گفت: برگزاری همزمان اجلاس سران ایران، روسیه و ترکیه در آنکارا و اجلاس امنیتی مسکو می‌تواند نتایج موثری را برای ایجاد صلح و ثبات در منطقه داشته باشد. به گزارش ایسنا، مهدی سنایی اظهار کرد: همکاری ایران، روسیه و ترکیه یکی از نمونه همکاری‌های منطقه‌یی است که دستاوردهای قابل توجهی را در بر داشته و این تاییدی است بر اینکه همکاری‌های درون منطقه‌یی برای حل مشکلات از دستاوردهای بیشتری برخوردار است. وی با بیان اینکه «همکاری سه کشور در کاهش تاثیر تروریسم و مقابله با گروه‌های تروریستی بسیار موثر بوده است»، خاطرنشان کرد: اجلاس روسای جمهور سه کشور و حضور همزمان وزیر دفاع جمهوری اسلامی ایران در اجلاس امنیتی مسکو که با حضور وزرای دفاعی تعداد زیادی از کشورها برگزار می‌شود، تاکید مجددی است بر اینکه مشکلات و بحران‌های منطقه تنها از مسیر رایزنی و گفت‌وگو و همکاری‌های منطقه‌یی قابل حل هستند. سنایی افزود: برگزاری همزمان اجلاس سران ایران، روسیه و ترکیه در آنکارا و اجلاس امنیتی مسکو می‌تواند نتایج موثری را برای ایجاد صلح و ثبات در منطقه داشته باشد.

آخرین وضعیت لایحه قانون جامع انتخابات از زبان یک نماینده

عضو کمیسیون شوراهای مجلس با اشاره به تاخیر دولت در ارائه لایحه قانون جامع انتخابات گفت: اگر آخرین مهلت مجلس به دولت برای ارائه این لایحه به اتمام برسد، مجلس به طرح‌های خود در این زمینه ورود می‌کند. قاسم میرزایی‌نیکو در گفت‌وگو با خانه‌ملت با اشاره به وضعیت لایحه قانون جامع انتخابات در دولت و مجلس گفت: حدود یک ماه قبل جلسه‌یی در کمیسیون شوراها با حضور نماینده‌های وزارت کشور برگزار شد که طی آن برای آخرین بار فرصت دو ماهه‌یی به دولت دادیم تا لایحه قانون جامع انتخابات را به کمیسیون ارائه کند. او یادآور شد: قانون جامع انتخابات باید تمام مسائل انتخاباتی از اجرا تا مدیریت را در بر بگیرد. میرزایی‌نیکو همچنین به کمیته دیگری که در کمیسیون شوراها برای اصلاح قانون احزاب تشکیل شده اشاره کرد و یادآور شد: این کمیته متشکل از اعضای کمیسیون شوراها، نمایندگان خانه احزاب، کمیسیون ماده ۱۰ احزاب و دبیران کل احزاب فعال کشور است. عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مجلس شورای اسلامی در پایان خاطرنشان کرد: طی جلساتی که تشکیل شد، متوجه ایرادات جدی در قانون احزاب شدیم که قرار شده است با تدوین طرحی که نتیجه این جلسات است، برخی مواد قانون احزاب اصلاح شود.

برجام نه تغییرپذیر است و نه قابل مذاکره

نماینده دایم ایران در سازمان ملل با بیان اینکه برجام نه قابل تغییر است و نه قابل مذاکره مجدد، تاکید کرد که تداوم و اعتبار برجام به اجرای کامل، موثر و بی‌قید و شرط آن توسط سایر طرف‌ها بستگی دارد. به گزارش برنا، غلامعلی خوشرو که در نشست امسال کمیسیون خلع سلاح در نیویورک سخن می‌گفت، با اعلام اینکه ۱۰ گزارش پیاپی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تایید می‌کنند که ایران تعهدات هسته‌یی خود تحت برجام را به‌طور کامل انجام داده است، افزود: برجام مسیری یک‌طرفه نیست و بقیه اعضای آن نیز باید به تعهدات خود عمل کنند. او تاکید کرد که برجام نه قابل تغییر است و نه قابل مذاکره مجدد. آژانس تنها مرجع صالح برای ارزیابی پایبندی ایران به تعهداتش تحت برجام است. نماینده ایران با اشاره به رهیافت، سیاست‌ها و اقدامات مخرب و غیرمسوولانه امریکا در ارتباط با اجرای برجام از آنها به عنوان نقض تعهدات این کشور در برجام به ویژه بندهای ۲۶، ۲۸ و ۲۹ آن یاد کرد که طبق آنها امریکا متعهد است، صادقانه کلیه تلاش‌های لازم را برای تداوم برجام و اجرای موفقیت‌آمیز آن انجام داده و از هر اقدامی در جهت اخلال در بهره‌مندی کامل ایران از رفع تحریم‌ها و عادی شدن روابط تجاری و اقتصادی با ایران خودداری کند.

صندوق بین‌المللی پول کاهش اندک رشد اقتصادی ایران را پیش‌بینی کرد

رشد ۴ درصدی اقتصاد ایران در سال ۹۷

گروه اقتصاد کلان

صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش خود درخصوص ایران به بررسی وضعیت اقتصاد ایران و تنگناهای موجود پرداخته و راهکارهایی را هم برای بهبود شرایط اقتصاد ارائه داده است. در این گزارش که به ارزیابی اقتصاد ایران در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۸-۲۰۱۷ (سال ۱۳۹۶) پرداخته، رشد اقتصادی در این بازه زمانی ۴,۳درصد پیش‌بینی شده است. اما پیش‌بینی این نهاد بین‌المللی از رشد اقتصادی ایران در بازه زمانی ۲۰۱۹-۲۰۱۸ میلادی (سال ۱۳۹۷) حاکی از افت رشد اقتصادی ایران به ۴درصد است. این گزارش همچنین تورم ۱۲درصدی و نرخ بیکاری بالای ۱۱درصد را برای اقتصاد ایران در همین مدت پیش‌بینی کرده است.

نکته‌یی که گزارش اخیر صندوق بین‌المللی پول را جذاب و تامل‌برانگیز کرده، تاثیر نااطمینانی‌ها بر اقتصاد ایران است که این مساله همچنان جذب سرمایه‌گذاری خارجی را تحت‌تاثیر قرار داده و گسترش روابط بانکی را با اما و اگر همراه کرده است. گزارش اخیر صندوق بین‌المللی پول گرچه به بازیابی بخش غیرنفتی اقتصاد ایران پس از رفع تحریم‌های هسته‌یی اذعان کرده، اما با این حال، اشاره می‌کند که ضعف بخش بانکی، تنگناهای ساختاری و افزایش نااطمینانی‌ها، ریسک‌هایی را بر اقتصاد ایران تحمیل می‌کند. ایجاد اشتغال برای جوانان تحصیلکرده، افزایش سطح استانداردهای زندگی و دستیابی به نرخ‌های رشد بالاتر نیازمند اتخاذ سیاست‌های هوشمندانه و دنبال کردن اصلاحات عمیق چندوجهی با وجود تنش‌های موجود در فضای داخلی و جغرافیای سیاسی منطقه است.

صندوق بین‌المللی پول تاکید کرده است که اصلاحات عمیق‌تری برای پر کردن خلأ زیرساخت‌ها، ایجاد مشاغل بیشتر و کاهش فقر نیاز است. این گزارش بر این نکته تاکید کرده که اصلاحات باید بر تنوع‌بخشی اقتصاد، بهبود فضای کسب و کار، تقویت چارچوب ورشکستگی بانک‌ها و تسهیل ورود به بازار متمرکز شود. بانک جهانی مسوولان را به افزایش نیروی کار زن با استفاده از کاهش موانع اشتغال زنان، پرداخت یارانه مراقبت از کودکان به زنان کم‌درآمد و مقابله با اشتغال غیررسمی تشویق کرده است. گزارش صندوق بین‌المللی پول همچنین به بررسی رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۱۸-۲۰۱۷ به ۴,۳درصد برسد

نیاز به اصلاحات عمیق‌تر اقتصاد

گزارش صندوق بین‌المللی پول بر اصلاحات بخش مالی تاکید و عنوان کرده است که بازسازی و اصلاح ساختار بانک‌ها و شفافیت آنها باید در اولویت قرار گیرد. این گزارش همچنین عنوان کرده است که بانک‌های دولتی باید در اسرع وقت شروع به آماده‌سازی و اجرای برنامه‌های بازیابی کنند.

صندوق بین‌المللی پول تاکید کرده است که اصلاحات عمیق‌تری برای پر کردن خلأ زیرساخت‌ها، ایجاد مشاغل بیشتر و کاهش فقر نیاز است. این گزارش بر این نکته تاکید کرده که اصلاحات باید بر تنوع‌بخشی اقتصاد، بهبود فضای کسب و کار، تقویت چارچوب ورشکستگی بانک‌ها و تسهیل ورود به بازار متمرکز شود. بانک جهانی مسوولان را به افزایش نیروی کار زن با استفاده از کاهش موانع اشتغال زنان، پرداخت یارانه مراقبت از کودکان به زنان کم‌درآمد و مقابله با اشتغال غیررسمی تشویق کرده است.

گزارش صندوق بین‌المللی پول همچنین به بررسی رشد اقتصادی ایران پرداخته و عنوان کرده است که باتوجه به توافق هسته‌یی انتظار می‌رود رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۱۸-۲۰۱۷ به ۴,۳درصد برسد. در نیمه نخست این بازه، با کمک سیاست‌های پولی و مالی حمایتی، بازیابی بخش ساخت و ساز و خدمات، بازیابی به بخش غیرنفتی اقتصاد ایران گسترش پیدا کرد. نرخ بیکاری در نیمه ۲۰۱۸-۲۰۱۷ به ۱۱,۷درصد کاهش پیدا کرد اما همچنان نرخ بیکاری به‌ویژه در مورد زنان و جوانان بالاست. نرخ تورم متوسط در ۱۱ ماهه ۲۰۱۸-۲۰۱۷ به کمک کاهش قیمت مواد غذایی و پایداری قیمت‌ها به‌طور متوسط به ۹,۹درصد رسید. بازار ارز در اوایل سال ۲۰۱۸ میلادی ناپایدار بود و به دنبال آن، نرخ سود در ماه فوریه افزایش پیدا کرد و فاصله بین نرخ بازار و نرخ رسمی به کمتر از ۲۰درصد رسید.

پیش‌بینی کاهش رشد اقتصادی ایران

براساس این گزارش، انتظار می‌رود که رشد تولید ناخالص داخلی واقعی ایران در سال ۲۰۱۹-۲۰۱۸ به ۴درصد کاهش پیدا کند؛ چراکه تولید نفت ایران در اوپک تثبیت خواهد شد. علاوه بر این، رشد اقتصادی ایران در میان‌مدت به میزان ۴,۵درصد پیش‌بینی شده است. همچنین پیش‌بینی می‌شود که حساب جاری ایران به‌دنبال بهبود قیمت نفت و افزایش صادرات گاز با مازاد مواجه شود.

انتظار می‌رود نااطمینانی‌های موجود جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را مغلوب کند و مانع گسترش روابط بانکی شود. باتوجه به سرکوب رشد نقدینگی برای محدود کردن اثرات ثانویه کاهش نرخ ارز، انتظار می‌رود که نرخ تورم حدود ۱۲درصد باقی بماند. همچنین گزارش صندوق بین‌المللی پول اشاره کرده است که باتوجه به سرعت ایجاد اشتغال و شمار افراد جدیدی که وارد بازار کار می‌شوند، پیش‌بینی می‌شود نرخ بیکاری بالای ۱۱درصد باقی خواهد ماند.

پیشنهاداتی برای افزایش انضباط مالی

صندوق بین‌المللی پول همچنین به ارائه راهکارهایی برای اقتصاد ایران پرداخته و عنوان کرده است که الزام به تهیه و انتشار استراتژی میان‌مدت مدیریت بدهی‌های دولت، برنامه سالانه استقراض و نیز انتشار و بررسی آمارهای مربوطه می‌تواند منجر به افزایش شفافیت و جلب بیشتر اعتماد سرمایه‌گذاران به ظرفیت دولت برای بازپرداخت بدهی شود و درنهایت هزینه استقراض کاهش یابد.

این نهاد بین‌المللی، تقویم زمانی از پیش اعلام شده صدور اوراق، تنوع بخشی به تعداد و نوع اوراق قرضه دولتی صادر شده و مزایده‌های رقابتی را از عوامل دستیابی به نظم بیشتر و بیشتر شدن حجم نقدینگی در بازار سهام ایران برشمرده است. صندوق به مقامات پیشنهاد کرده با توسعه بازار به سمت سیستم معاملاتی اولیه حرکت کنند تا به تنوع سرمایه‌گذاری و ایجاد بازارهایی با عمق بیشتر کمک کنند.

راه‌های دسترسی به بازار سرمایه بین‌المللی

صندوق بین‌المللی پول با اشاره به این موضوع که طبق حسابرسی‌های در حال جریان، نسبت بدهی‌های معوق دولت به بانک‌ها، پیمانکاران بخش خصوصی و سازمان تامین اجتماعی به حدود ۳۰درصد از تولید ناخالص داخلی رسیده است، توسعه سریع‌تر بازار اوراق قرضه دولتی را راه غلبه ایران بر محدودیت دسترسی این کشور به بازارهای سرمایه بین‌المللی و کاهش توسل به انتشار پول برای تامین کسری بودجه می‌داند.

صندوق بین‌المللی پول در بخش دیگری از گزارش خود به مساله توسعه بازار صادرات کالاهای غیرنفتی ایران اشاره کرده است که با وجود سهم عمده منابع طبیعی از صادرات ایران، سهم این منابع از تولید ناخالص داخلی اندک است و لازم است ایران نسبت به افزایش تعداد شرکای خارجی خود اقدام کند. صندوق پول ارتقای توان رقابتی صادراتی، جذب بیشتر سرمایه‌گذاری‌های خارجی، رفع موانع تجاری و گسترش پیمان‌های تجاری دوجانبه و چندجانبه را از عوامل کمک به دستیابی هدف توسعه صادرات غیرنفتی کشور می‌داند.

صندوق پول با اشاره به اینکه حدود ۵۳درصد از صادرات ایران را منابع طبیعی تشکیل می‌دهد، عنوان کرده است که سهم این منابع از تولید ناخالص داخلی ایران تنها ۱۲,۳درصد است که این مساله نشان‌دهنده بزرگی و متنوع بودن اقتصاد ایران است. با این حال صادرات غیرنفتی تنها ۱۱درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهند که در مقایسه با سایر کشورها، سهم پایینی است.

تاکید بر افزایش مشارکت زنان در اقتصاد

این گزارش در ادامه به نادیده گرفتن زنان اشاره می‌کند و می‌افزاید: تشویق زنان به کار کردن ازجمله عوامل کلیدی ارتقای رشد بلندمدت ایران است. صندوق بین‌المللی پول زنان دارای تحصیلات عالی ایرانی را منبع بکر رشد اقتصادی و بهره‌وری در اقتصاد ایران خوانده است.

کمپ‌های آموزشی برای زدودن نگاه تبعیض‌آمیز به زنان، تقویت حقوق قانونی زنان و اختصاص یارانه نگهداری از کودکان به زنان با درآمد پایین ازجمله سیاست‌هایی است که می‌تواند مشارکت زنان در بازار کار را افزایش دهد. صندوق در ادامه عنوان می‌کند که اگر شکاف دستمزدهای بین زنان و مردان به نصف کاهش یابد، این امکان وجود دارد که تولید ناخالص داخلی ایران تا ۲۶درصد افزایش یابد.

براساس این گزارش، کم بودن اشتغال‌زایی در ایران و به‌ویژه توسط بخش خصوصی، فرصت یافتن کار برای زنان را محدود کرده است، زنان و به‌ویژه زنان تحصیلکرده بیشتر در بخش‌های غیررسمی اقتصاد مشغول به کار هستند، محدودیت‌های قانونی نیز وجود دارد که ممکن است مانع از مشارکت فعال‌تر زنان در بازار کار شود و این واقعیت که زنان حقوق پایین‌تری از مردان دریافت می‌کنند و همچنین مسوولیت‌های شخصی و خانوادگی، انگیزه آنها را برای حضور در بازار کار کمتر کرده است. صندوق بین‌المللی پول عنوان می‌کند که کاستن از شکاف دستمزد غیرقابل توضیح بین مردان و زنان در ایران می‌تواند نرخ مشارکت زنان ایرانی در بازار کار را در بلندمدت دو برابر کند و منجر به افزایش درآمدهای مالیاتی ایران شود.

بخش نهایی گزارش صندوق بین‌المللی پول به مسائلی چون فساد و پولشویی اشاره کرده و خواهان برداشتن گام‌های بیشتر برای تبدیل قوانین کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل به قوانین داخلی و اجرای آنها شده است. این نهاد بین‌المللی مقابله با پولشویی و تامین مالی تروریسم را از عوامل مهم یکپارچه کردن بخش مالی و تعمیق روابط با سیستم بانکی جهانی دانسته است که درنهایت باعث اطمینان خاطر از وجود منابع حمایت از رشد اقتصادی می‌شود.

گزارش صندوق بین‌المللی پول هم از کاهش رشد اقتصادی کشور در بازه زمانی ۲۰۱۹-۲۰۱۸ خبر داده است که باتوجه به اینکه بخش مهمی از این بازه زمانی در سال ۱۳۹۷ قرار دارد، باید انتظار افت رشد را در سال جاری داشت. همان‌طور که گزارش‌های پیشین هم افت سهم بخش نفتی در اقتصاد ایران را پیش‌بینی کرده بود، ناتوانی در تقویت سهم بخش غیرنفتی اقتصاد ایران بر مساله افت رشد تولید ناخالص داخلی صحه می‌گذارد.

معاون وزیر کار از ابلاغ بخشنامه مزد پیش از ۳۱ فروردین خبر داد

بلاتکلیفی دستمزد ۷۰درصد کارگران

نماینده کارگران: فعلا قراردادهای امسال بر اساس دستمزد قانون سال ۹۶ بسته شود

گروه اقتصاد کلان

نیمی از ماه اول سال جدید گذشت اما هنوز دستمزد ۷۰درصد کارگران مشخص نشده است و معلوم نیست کارفرماها حقوق سال جدید کارگران خود را بر اساس چه معیار قانونی تعیین کنند. جریان از این قرار است که سال گذشته به علت اعتراض نمایندگان کارگری و کارفرمایی به یکی از بندهای بودجه ۹۷، مذاکرات تعیین دستمزد ۹۷ که طبق سنوات گذشته باید تا پایان اسفندماه تعیین تکلیف می‌شد، نیمه تمام باقی ماند؛ در آخرین جلسه شورای کار که در روزهای پایانی سال گذشته برگزار شد، افزایش دستمزد حداقل‌بگیران (کارگران ساده) ۱۹,۸درصد تعیین شد اما از آنجایی که کارگران ساده تنها ۳۰درصد از جامعه کارگری کشور را تشکیل می‌دهند، تعیین تکلیف مابقی کارگران که در گروه کارگران غیر ساده و با عنوان «سایر سطوح مزدی» قرار می‌گیرند به سال جدید موکول شد. معاون وزیر کار روز گذشته در این خصوص اعلام کرد که دستمزد ۹۷ حداکثر تا پایان فروردین مشخص می‌شود. نماینده کارگران در شورای عالی کار در زمینه محور اختلاف بر سر تعیین دستمزد «سایر سطوح» گفته که پیشنهاد نمایندگان کارگری برای تعیین دستمزد سایر سطوح مزدی افزایش ۱۲درصدی و پیشنهاد کارفرمایان ۸,۳ درصدی بوده است. علی خدایی در خصوص تکلیف دستمزد این کارگران در سال جاری اظهار کرده است که قراردادهای امسال بر اساس دستمزد سال ۹۶ بسته شود و بعد از تعیین دستمزدها مابه‌التفاوت‌ها به کارگران پرداخت شود.

پرونده دستمزد تا ۳۱ فروردین بسته می‌شود

احمد مشیریان معاون روابط کار وزیر کار در مصاحبه‌یی با مهر درباره زمان از سرگیری مذاکرات تعیین دستمزد شاغلان دارای سایر سطوح مزدی گفت: طی هفته آینده جلسات مشترک نمایندگان کارگری، کارفرمایی و وزیر کار برای تصمیم‌گیری در خصوص دستمزد سایر سطوح مزدی تشکیل خواهد شد. وی ادامه داد: با توجه به اینکه در جریان جلسات روزهای پایانی سال گذشته توافقات کلی و مذاکرات اصلی بین گروه‌های کارفرمایی و کارگری صورت گرفته است، ادامه جلسات زمانبر نخواهد بود و قطعا پرونده دستمزد ۹۷ طی دو هفته آینده و قبل از پایان فروردین ماه بسته می‌شود.

معاون روابط کار وزیر کار با بیان اینکه امیدواریم هفته آینده پرونده دستمزد امسال نهایی شود، گفت: اما قطعا تا پایان فروردین درخصوص دستمزد سایر سطوح مزدی با حضور نمایندگان کارگری و کارفرمایی تصمیم‌گیری خواهد شد. مشیریان تاکید کرد: بخشنامه دستمزد ۹۷ قطعا تا قبل از ۳۱ فروردین و پیش از پرداخت نخستین دستمزد کارگران از سوی وزیر کار ابلاغ می‌شود.

در آخرین نشست مذاکرات مزدی ۹۷ در قالب شورای عالی کار در روزهای پایانی سال گذشته، دستمزد «حداقلی‌بگیران» یعنی شاغلانی که دستمزد پایه آنها در سال ۹۶ به میزان ۹۲۹هزار و ۹۳۱تومان بود، با افزایش ۲۰درصدی ۱۸۵هزارو ۹۸۶تومان افزایش یافت تا دستمزد پایه حداقلی‌بگیران در سال ۹۷ به حدود یک‌میلیون و ۱۱۵هزار تومان برسد.

بر اساس گزارش‌ها، حق بن کارگری برای سال ۹۷ ثبت شد و همان ۱۱۰هزار تومان تعیین شد و حق مسکن نیز بر اساس مصوبه سال گذشته هیات وزیران ۴۰هزار تومان خواهد بود که این دو ردیف نیز به دستمزد پایه حداقلی‌بگیران اضافه می‌شود.

اما دستمزد شاغلانی که بیش از ۹۲۹هزار و ۹۳۱ تومان است، تحت عنوان «سایر سطوح مزدی» شناخته می‌شوند که به دلیل اختلاف‌نظر نمایندگان کارگری و کارفرمایی به بعد از تعطیلات نوروز موکول شد.

اختلاف بر سر مزد کارگران غیرساده

بر اساس مذاکرات صورت گرفته در روزهای پایانی سال گذشته میان نمایندگان کارگری، کارفرمایی و دولت در جلسات متعدد شورای عالی کار به ریاست علی ربیعی وزیر کار، دستمزد ۹۷ برای کارگران «حداقلی‌بگیر» نهایی شد و دستمزد پایه این گروه از کارگران با افزایش ۲۰درصدی از ۹۲۹هزار و ۹۳۱ تومان سال ۹۶ به حدود یک‌میلیون و ۱۱۴هزار تومان رسید.

هر چند برای دستمزد حداقلی‌بگیران نیز افزایش حدود ۲۰درصدی از سوی وزیر کار اعلام و رقم دقیقی در این خصوص اعلام نشده است؛ اما با فرض توافق نمایندگان کارگری و کارفرمایی روی مصوبه افزایش ۲۰درصدی، حداقل دستمزد یک کارگر مجرد (با احتساب کمک هزینه ۴۰هزار تومانی مسکن و حق بن ۱۱۰هزار تومانی)، یک‌میلیون و ۲۶۴هزار تومان و حداقل دستمزد کارگران متاهل دارای یک فرزند (با احتساب حق اولاد) حدود یک‌میلیون و ۳۷۵هزار تومان است.

اما بخش اعظمی از نیروی کار تحت پوشش قانون کار را افرادی تشکیل می‌دهند که بنا به دلایلی از جمله سوابق کاری بیشتر، تحصیلات و سایر موارد از پایه حقوق بالاتری نسبت به حداقل پایه مصوب وزارت کار برخوردارند که تحت عنوان «سایر سطوح مزدی» شناخته می‌شوند. در خصوص این گروه از کارگران، نمایندگان کارگری و کارفرمایی در روزهای پایانی سال گذشته در جلسات مکرر شورای عالی کار به توافق نرسیدند تا تعیین تکلیف دستمزد این کارگران، به بعد از تعطیلات نوروز موکول شود.

جمعیت ۷۰درصدی «سایر سطوح مزدی»

عضو کارگری شورای عالی کار در گفت‌وگو با مهر با تایید این خبر که تصمیم‌گیری در خصوص «سایر سطوح مزدی» به بعد از پایان تعطیلات نوروزی با دعوت وزارت کار موکول شد، گفت: بر اساس آمارهای موجود، دستمزد دریافتی حدود ۸۲درصد کارگران در حال حاضر زیر یک‌میلیون و ۴۰۰هزار تومان است.

وی با بیان اینکه حدود ۳۰درصد از کارگران، حداقل دستمزد مطلق را دریافت می‌کنند و به تعبیری «حداقلی‌بگیر» هستند، افزود: این گروه از کارگران، یا افراد جدیدالورود به بازار کار هستند یا با وجود سابقه کاری، اما به دلیل جابه‌جایی شغلی مشمول دریافت حداقل دستمزد شدند.

عضو کارگری شورای عالی کار با اشاره به اینکه ۷۰ درصد از کارگران در گروه «سایر سطوح مزدی» قرار دارند که هنوز در خصوص دستمزد سال ۹۷ آنها تصمیم‌گیری نشده است، گفت: برای نمایندگان کارگری، احقاق حق کارگران ملاک است و به هیچ‌وجه حقوق کارگران را فدای سرعت و زمان تعیین دستمزد نمی‌کنیم.

خدایی ادامه داد: اگر طبق قانون کار قرار است در خصوص تعیین دستمزد کارگران بر اساس مذاکرات سه‌جانبه تصمیم‌گیری شود، برای ما منفعت جامعه کارگری از اولویت بیشتری نسبت به سرعت زمان تعیین دستمزد برخوردار است.

وی افزود: با توجه به اینکه پرونده دستمزد ۹۷ همچنان باز است، تعیین تکلیف سریع‌تر دستمزد ۹۷ از مطالبات جامعه کارگری است که نمایندگان کارگری در شورای عالی کار تلاش خود را برای تعیین مزد منطقی انجام خواهند داد.

تکلیف کارگران پیش از نهایی شدن دستمزد

خدایی در پاسخ به این سوال که با توجه به نهایی نشدن دستمزد شاغلان دارای سایر سطوح مزدی، تکلیف قانونی رقم قرارداد کارفرمایان با این گروه از کارگران چیست؟ گفت: علاوه بر اینکه زمان قرارداد برخی کارگران از ابتدای هر سال تا انتهای همان سال است، زمان آغاز و پایان بسیاری از قراردادهای کار نیز می‌تواند در یکی از روزهای هر سال باشد به این ترتیب که ممکن است زمان آغاز قراردادی آذرماه ۹۶ و زمان پایان آن پایان سال ۹۷ باشد؛ بنابراین کارفرما باید با قید دستمزد جاری با نیروی کار قرارداد منعقد کند؛ اما به محض تصویب دستمزد سال جدید، باید مابه‌التفاوت دستمزد به کارگر پرداخت شود.

خدایی درباره ادامه مذاکرات برای تعیین تکلیف دستمزد سایر سطوح مزدی که ۷۰ درصد نیروی کار را شامل می‌شود نیز گفت: با توجه به شرایط موجود، آخرین پیشنهاد نمایندگان کارگری برای تعیین دستمزد سایر سطوح مزدی افزایش ۱۲درصدی نسبت به پایه حقوق سال ۹۶ به علاوه رقم ثابت روزانه ۲۴۱۸۸ریال است و به اعتقاد ما مذاکرات سه‌جانبه‌گرایی انجام شده و هم اکنون شرکای اجتماعی باید تصمیم‌گیری کنند.

بر اساس این گزارش، در مقابل پیشنهاد نمایندگان کارفرمایی در خصوص میزان افزایش دستمزد سایر سطوح مزدی، پیشنهاد افزایش ۸,۳درصدی به علاوه روزانه ۳۳۳۳۵ ریال را ارائه دادند.

قرار است طی روزهای آینده نشست مشترک کارفرمایان و کارگران با وزیر کار برای تعیین درصد افزایش دستمزد سایر سطوح مزدی ادامه یابد تا پیش از پرداخت نخستین دستمزد سال ۹۷ یعنی ۳۱ فروردین ماه پرونده دستمزد بسته شود.

اخبار کلان

تورم تولیدکننده؛ ۱۰,۵درصد

شاخص بهای تولیدکننده در ایران در ۱۲ ماهه منتهی به اسفند ماه ۱۳۹۶ نسبت به ۱۲ ماهه منتهی به اسفند ماه ۱۳۹۵ به میزان ۱۰,۵درصد افزایش یافته است.

به گزارش «تعادل»، شاخص بهای تولیدکننده در ایران براساس سال پایه ۱۰۰=۱۳۹۰ در اسفند ماه ۱۳۹۶، به عدد ۲۶۵,۵ رسید که نسبت به ماه قبل ۱,۵درصد افزایش داشته است. این شاخص در اسفند ماه ۱۳۹۶ نسبت به ماه مشابه سال قبل معادل ۱۲,۸درصد افزایش نشان می‌دهد.

طبق این گزارش تورم تولیدکننده بخش کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری، ۱۲,۱درصد، بخش ساخت (صنعت) ۱۵,۱درصد، حمل‌ونقل و انبارداری ۹,۱درصد، هتل و رستوران ۱۲,۹درصد و اطلاعات و ارتباطات ۲,۴درصد است. همچنین بخش‌های آموزش، بهداشت و مددکاری اجتماعی با افزایش بهای تولیدکننده همراه بوده و تورم تولیدکننده آنها به‌ترتیب به ۱۳,۹درصد و ۸,۹درصد رسیده است.

بهای تولیدکننده بخش خدمات نیز در اسفندماه افزایش داشته و به ۹,۶درصد رسیده است.

واگذاری سهام ۱۱ شرکت دولتی در نخستین مزایده سال ۹۷

سهام ۱۱ شرکت دولتی در نخستین مزایده امسال دولت در روز ۲۸ فروردین ماه روی میز فروش می‌رود.

به گزارش «تعادل»، درحالی که براساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، سال ۹۳ آخرین مهلت قانونی برای واگذاری شرکت‌های دولتی تعیین شده بود، این مهلت به‌دلیل تاخیر دولت در اتمام واگذاری‌ها در سال‌های ۹۴، ۹۵ و ۹۶ تمدید و قرار شد مطابق فهرست منتشر شده بنگاه‌های دولتی قابل واگذاری، در سال ۹۶ تعداد ۳۳۷ بنگاه واگذار و به این ترتیب پرونده خصوصی‌سازی بسته شود.

با وجود این سازمان خصوصی‌سازی موفق به واگذاری این تعداد بنگاه در سال گذشته نشد تا واگذاری‌های دولت امسال نیز ادامه داشته باشد. بر این اساس سهام ۱۱ شرکت دولتی در نخستین مزایده امسال دولت در روز ۲۸ فروردین ماه روی میز فروش می‌رود.

براساس این گزارش، برای این واگذاری ۱۰۰درصد سهام شرکت کشت و صنعت دامپروری مغان شامل ۳میلیارد و ۱۸۲ میلیون و ۳۰۷ هزار سهم به ارزش کل پایه ۲۲ هزار و ۱۹۹ میلیارد و ۷۹۹ میلیون ریال، ۴۰درصد سهام شرکت ملی کشت و صنعت و دامپروری پارس شامل ۱۳۰ میلیون و ۱۳۶هزار سهم به ارزش کل پایه ۲ هزار و ۱۹۶ میلیارد و ۴۵میلیون ریال، ۱۰۰درصد سهام شرکت کشاورزی و دامپروری سفیدرود شامل ۳ میلیون و ۱۷ هزار سهم به ارزش کل پایه ۱۵ هزار و ۵۱۰ میلیارد و ۹۲۰ میلیون ریال، ۲۰درصد سهام شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی شامل ۲۲۸ میلیون و ۶۲۲ هزار سهم به ارزش کل پایه ۱۱ هزار و ۷۱۸ میلیارد و ۲۹۵ میلیون ریال، ۱۰۰درصد سهام شرکت مجتمع صنعتی اسفراین شامل یک میلیارد و ۳۵۸ میلیون سهم به ارزش کل پایه ۷ هزار و ۱۹۴ میلیارد و ۶۸۴ میلیون ریال، ۱۰۰درصد سهام شرکت لوله گستر اسفراین شامل یک‌میلیارد و ۸۰۸ میلیون و ۵۹۲ هزار سهم به ارزش کل پایه یک هزار و ۹۱۷ میلیارد و ۱۰۷ میلیون ریال، ۱۰۰درصد سهام شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم ایران شامل ۳۲۵ هزار سهم به ارزش کل پایه ۲هزار و ۳۵۹ میلیارد و ۷۶۴ میلیون ریال، ۱۰۰درصد سهام شرکت پالایش نفت خوزستان شامل یک میلیون سهم به ارزش کل پایه یک‌هزار و ۷۶۷میلیارد و ۷۶۸ میلیون ریال، ۱۰۰درصد نیروگاه زرند به ارزش کل پایه یک هزار و ۷۵۰ میلیارد و ۷۲۴میلیون ریال، ۴۰درصد مدیریت تولید برق زرند شامل ۴ هزار سهم به ارزش کل پایه ۱۶ میلیارد و ۳۴۵میلیون ریال و ۳۰درصد سهام شرکت عمران و مسکن‌سازان شرق شامل ۹۰۰ هزار سهم به ارزش کل پایه ۲۱۹ میلیارد و ۳۶۰ میلیون ریال قیمت‌گذاری شده‌اند.

قانون تجارت ایران باید اصلاح شود

رییس مرکز پژوهش‌های مجلس بر لزوم اصلاح قانون تجارت کشور تاکید کرد.

به گزارش خانه ملت، کاظم جلالی درباره ضرورت اصلاح قانون تجارت گفت: بخشی از قوانین کشور نیاز به بازنگری دارد که یکی از قوانین که به بازنگری نیاز دارد، قانون تجارت کشور است.

رییس مرکز پژوهش‌های مجلس درخصوص قوانینی که نیاز به بازنگری دارند، گفت: قانون کار، قانون پولی و بانکی، قانون سرمایه‌گذاری خارجی و قانون تجارت کشور باید مورد بازنگری قرار بگیرد، البته در این راستا مرکز پژوهش‌های مجلس اقداماتی داشته است و امیدوارم ایرادات برطرف شود.

لازم به ذکر است که لایحه قانون تجارت در حال حاضر برای بررسی به مجلس ارسال شده که برای بررسی‌های کارشناسی به کمیسیون تخصصی ارجاع می‌شود.

تمدید ارائه اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده تا ۳۱ فروردین

با صدور بخشنامه‌یی از سوی رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور، مهلت ارائه اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده دوره زمستان ۹۶ تا ۳۱ فروردین ماه ۹۷ تمدید شد.

به گزارش «تعادل»، سیدکامل تقوی‌نژاد رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور، طی بخشنامه‌یی اعلام کرد: باتوجه به مصادف بودن مهلت ارائه اظهارنامه دوره چهارم «فصل زمستان» سال ۱۳۹۶ با تعطیلات نوروز و باتوجه به درخواست‌های مودیان، موضوع نظام مالیات بر ارزش افزوده و برای تکریم مودیان و فراهم آوردن زمینه اجرای تکالیف قانونی برای آنان، بنا به اختیار حاصل از قانون و مقررات مالیات بر ارزش افزوده، مودیان می‌توانند اظهارنامه دوره چهارم مالیاتی «فصل زمستان» سال ۱۳۹۶ را تا پایان روز جمعه ۳۱ فروردین ماه ۱۳۹۷ ارائه کنند. براساس این گزارش، در این بخشنامه آمده است: مودیان مالیاتی که اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده فصل زمستان سال ۱۳۹۶ را تا ۳۱ فروردین ماه ۹۷ ارائه کنند، می‌توانند در صورت درخواست کتبی، از بخشودگی جرایم عدم ارائه اظهارنامه و تاخیر در پرداخت مالیات و عوارض متعلق در موعد مقرر برای دوره مزبور استفاده کنند.

اخبار

انتصاب‌های جدید در بانک مرکزی

گروه بانک و بیمه | در روز ۱۴ فروردین ۹۷ و روز نخست بعد از تعطیلات نوروزی، ولی‌الله سیف رییس کل بانک مرکزی با انتصاب‌های جدید در بانک مرکزی، خبر از تغییراتی در سیاست‌های پولی و ارزی بانک مرکزی می‌دهد.

به گزارش «تعادل»، سیف در احکام جداگانه‌یی، معاون امور بین‌الملل، مدیرکل بین‌الملل و مدیر اداره تامین اعتبارات ارزی بانک مرکزی را منصوب کرد. اگرچه این انتصاب‌ها به معنای جابه‌جایی در مدیران بانک مرکزی است و چهره جدیدی در بین اسامی اعلام شده نیست اما می‌توان گفت که مهم‌ترین این تغییرات انتخاب غلامعلی کامیاب به عنوان مشاور رییس کل بانک مرکزی است زیرا کامیاب قبل از معاون امور بین‌الملل معاون ارزی بانک مرکزی بوده و در سال ۹۶ جای خود را به عراقچی معاون فعلی ارزی بانک مرکزی داده است. در نتیجه سیف در نظر دارد که از کامیاب به عنوان مشاور خود در نظارت بر بازار ارز و شبکه بانکی و پولی کشور استفاده بهتری داشته باشد و خود را برای تحولات عمده ارزی سال ۹۷ آماده کند.

این انتصاب‌ها که به دنبال انتخاب عراقچی در سمت معاونت ارزی بانک مرکزی در پایان سال ۹۶ رخ داده، حکایت از تغییراتی در سیاست‌ها و تحولات مدیریتی بانک مرکزی است و نشان می‌دهد که بانک مرکزی خود را برای مقابله با مشکلات و سختی‌های سال ۹۷ در بازار ارز و شبکه بانکی آماده می‌کند تا با مدیرانی تازه نفس در حوزه مسوولیت خود، بتواند مشکلات را بررسی و راهکارهایی برای آن ارائه دهد.

در انتصاب‌های جدید، «غلامعلی کامیاب»، معاون پیشین امور بین‌الملل بانک مرکزی با حکم سیف از این پس به عنوان مشاور رییس کل این بانک فعالیت خواهد کرد و «حسین یعقوبی‌میاب» که پیش از این به عنوان مدیرکل بین‌الملل بانک مرکزی مشغول به فعالیت بود به سمت معاون امور بین‌الملل بانک مرکزی به جای غلامعلی کامیاب منصوب شد.

رییس کل بانک مرکزی همچنین «افسانه لک‌تبریز» را به سمت مدیرکل بین‌الملل و به جای حسین یعقوبی‌میاب انتخاب کرد و «حمید قنبری» را به سمت مدیر اداره تامین اعتبارات ارزی منصوب کرد. لک‌تبریز و قنبری پیش از این به عنوان مدیر و معاون اداره تامین اعتبارات ارزی فعالیت می‌کردند. در حکم غلامعلی کامیاب آمده است: به موجب این حکم جنابعالی به سمت مشاور رییس کل منصوب می‌شوید. امید است با اتکال خداوند متعادل و استفاده از تجربیات ارزنده خود در انجام وظایف محوله و پیشبرد اهداف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موفق باشید.

شاپرک و شتاب واگذار نمی‌شود

درحالی که برخی رسانه‌ها اخباری را درباره واگذاری شاپرک و شتاب به بخش خصوصی منتشر کرده‌اند اما به گفته مسوولان مربوطه چنین بحثی مطرح نشده است.

برخی رسانه‌ها طی روزهای گذشته اخباری را مبنی بر واگذاری شبکه شتاب و شاپرک به بخش خصوصی منتشر کرده و مدعی شده‌اند که هماهنگی‌هایی برای این واگذاری صورت گرفته است. این رسانه‌ها همچنین تاکید کرده‌اند در جلسه‌یی که ولی‌الله سیف، رییس کل بانک مرکزی در واپسین روزهای سال ۹۶ با مدیران شرکت‌های ملی و خدمات انفورماتیک و شاپرک داشته درباره این موضوع بحث و هماهنگی انجام داده است.

محسن قادری، مدیرعامل شاپرک در گفت‌وگو با ایبنا درباره جلسه پایان سال با رییس کل بانک مرکزی اظهار کرد: در جلسه‌یی که پایان سال گذشته با رییس کل بانک مرکزی برگزار شد هیچ‌گونه صحبتی درباره واگذاری شتاب و شاپرک مطرح نشد و موضوع واگذاری شرکت شاپرک به بخش خصوصی صحت ندارد.

همچنین در اخبار رسانه‌ها آمده است که شورای عالی بانک‌های دولتی و کانون بانک‌های خصوصی درباره چگونگی انتقال دو سامانه شتاب و شاپرک و نحوه اداره آنها با بانک مرکزی جلساتی را برگزار و مدل اجرایی را استخراج کرده‌اند. در همین ارتباط محمدرضا جمشیدی، دبیر کانون بانک‌های خصوصی و موسسات اعتباری در این باره گفت: هر چند سیاست کلی دولت واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی است اما هیچ‌گونه هماهنگی با کانون در این زمینه انجام نشده و بحث انتقال دو سامانه شتاب و شاپرک فعلا در دستور کار نیست.

فعالیت در بازار خاکستری ارز مجازی؛ ممنوع

دبیر شورای عالی فضای مجازی با اشاره به خرید و فروش غیرقانونی ارزهای مجازی در بازار خاکستری و عرضه این پول توسط پیام‌رسان تلگرام گفت: تصمیم‌گیرنده نهایی در حوزه ارز رمزها بانک مرکزی است.

ابوالحسن فیروزآبادی در گفت‌وگو با ایبنا درباره عرضه پول دیجیتالی توسط پیام‌رسان تلگرام گفت: هیچ‌گونه لزومی وجود ندارد که یک پیام‌رسان یا شبکه اجتماعی در زمینه پول مجازی که در بسیاری از کشورها مقررات خاصی ندارد، فعالیت کند و فعالیت تلگرام در این زمینه درگیری با قانون است.

دبیر شورای عالی فضای مجازی ادامه داد: یکی از مسائل مهم که نیاز به توجه ویژه دارد، عدم قابلیت استخراج پول مجازی تلگرام است که طبیعت ذاتی ارزهای مجازی را نقض می‌کند.

رییس مرکز ملی فضای مجازی تاکید کرد: عرضه پول دیجیتالی توسط تلگرام و ارائه خدمات غیرمعمول که در سایر شبکه‌های اجتماعی مطرح دنیا وجود ندارد به عنوان خط قرمز فضای مجازی کشور برای حفاظت از امنیت مردم به شمار می‌رود و در صورتی که روند فعالیت تلگرام با چنین شرایطی ادامه پیدا کند باید مقامات واکنش نشان دهند. وی افزود: تلگرام پیام‌رسانی محبوب با تعداد کاربر بسیار زیاد در ایران است و اعتقاد دارم با این وجود که ایران در لیست تحریم خرید پول دیجیتالی تلگرام با نام «گرام» قرار گرفته اما مشتری اصلی پول مجازی پیام‌رسان تلگرام کاربران ایرانی هستند چراکه تا به امروز حتی در صورت نبود قوانین مشخص برای خرید و فروش پول‌های مجازی توسط رگولاتور بانکی همچنان مردم از بازار خاکستری ارزهای مجازی استقبال می‌کنند.

فیروزآبادی با اشاره به وضعیت پول‌های مجازی در ایران اظهار کرد: نگاه به استفاده از پول‌های مجازی در کشور مثبت است و رگولاتور ارتباطات و فناوری اطلاعات به بانک مرکزی کمک‌های فراوانی را داشته اما نخستین و آخرین تصمیم‌گیرنده نهایی در حوزه ارز رمزها بانک مرکزی است و صرفا وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دیگر می‌توانند به بانک مرکزی کمک کنند.

کشورها برای کاهش سهم دلار به اقداماتی گسترده‌تر از رشد اقتصاد و تجارت نیاز دارند

کاهش جهانی سهم دلار از ذخایر ارزی

سهم ۶۳ درصدی دلار و ۲۰درصدی یورو در مقابل سهم ۱ درصدی یوآن از ذخایر ارزی نشان‌دهنده عدم تناسب سهم ارزها با قدرت اقتصادی کشورها است

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

گزارش صندوق بین‌المللی پول از سهم ارزهای عمده و معتبر از ذخایر ارزی کشورهای مختلف جهان نشان می‌دهد که سهم دلار از ذخایر ارزی و مبادلات ارزی جهان درحال کاهش است و این درحالی است که برخی کشورها ازجمله ایران، روسیه، چین و... تلاش دارند تا سهم دلار را از مبادلات ارزی و ذخایر ارزی خود کاهش دهند و در قراردادهای تجاری، صادرات، واردات، مشارکت در سرمایه‌گذاری همچنین ذخایر ارزی و... از پول‌های غیردلاری مانند یورو استفاده کنند و سهم پول‌های ملی خود مانند ریال، یوآن، روبل، لیر ترکیه و سایر پول‌های شرکای تجاری را در مبادلات و ذخایر ارزی خود افزایش دهند.

به گزارش رویترز، صندوق بین‌المللی پول در بررسی‌های خود اعلام کرده که سهم دلار امریکا در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان در ۳ماه پایانی سال ۲۰۱۷میلادی به کمترین رقم در ۴سال اخیر رسید؛ درحالی که سهم یورو افزایش نشان می‌دهد. این نکته نشان می‌دهد که پس از اعلام سیاست‌های جدید ترامپ و دولت امریکا مبنی بر افزایش نرخ تعرفه واردات از چین و کشورهای دیگر همچنین اعلام تراز منفی تجاری امریکا در برابر کشورهای مختلف، تجارت جهانی وارد یک دوره جنگ تجاری شده و کشورهای جهان تلاش دارند که منافع خود همچنین ارزش ذخایر ارزی را حفظ کنند.

به گزارش «تعادل» از سوی دیگر خصومت‌ها و اختلافات سیاسی امریکا با کشورهایی مانند ایران و سایر کشورها، تحریم‌های اقتصادی امریکا علیه ایران، روسیه، کره شمالی و سایر کشورها نیز باعث شده که بسیاری کشورها به دنبال حذف یا کاهش سهم دلار از ذخایر ارزی و معاملات تجاری خود باشند.

صندوق بین‌المللی پول در این زمینه اعلام کرد که سهم دلار در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان در ۳ماه پایانی سال ۲۰۱۷میلادی به کمترین رقم در ۴سال اخیر رسید؛ این درحالی است که سهم دیگر ارزهای اصلی جهان در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی رشد پیدا کرده است. سهم دلار در ۳ماه پایانی سال گذشته میلادی در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان برای چهارمین دوره ۳ماه متوالی با روند نزولی روبه‌رو شده و علت آن به تضعیف ارزش دلار به دلیل رشد سریع اقتصادی در خارج از ایالات متحده و گمانه‌زنی بر سر کاهش به کارگیری بسته‌های محرک اقتصادی از سوی بانک‌های مرکزی اصلی جهان نسبت داده می‌شود.

البته ذخایر ارزی جهان به دلار در ۳ماه پایانی سال ۲۰۱۷میلادی ۶۳,۵ درصد از مجموع سهم ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی را به خود اختصاص داد و به ۶,۱۳ تریلیون دلار کاهش پیدا کرد بر همین اساس یورو با ۲۰,۱۵درصد از مجموع ذخایر ارزی جهان به عنوان دومین اندوخته بزرگ ارزی بانک‌های مرکزی جهان در ۳ماه پایانی سال ۲۰۱۷میلادی گزارش شده که بیشترین رقم در ۳سال اخیر است و سهم ین ژاپن در ۳ماه سوم سال ۲۰۱۷میلادی با رسیدن به ۴,۸۹درصد از مجموع سهم ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان به بیشترین رقم از ۳ماه چهارم سال ۲۰۰۲میلادی به بعد رسید.

سهم یوآن چین در ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان در ۳ماه پایانی سال ۲۰۱۷میلادی به ۱,۲۳درصد افزایش پیدا کرد و مجموع ذخایر ارزی جهان به ۱۱,۴۲۵تریلیون دلار رسیده که بیشترین رقم از ۳ماه دوم سال ۲۰۱۵میلادی به بعد محسوب می‌شود.

بر پایه این گزارش صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد که سهم پوند انگلیس، فرانک سوییس، دلار استرالیا و کانادا هم در ذخایر ارزی جهان در ۳ماه پایانی سال ۲۰۱۷میلادی حاکی از رشد نامحسوسی در مقایسه با ۳ماه سوم دارد.

این گزارش در یک پیام ساده نشان می‌دهد که با وجود سهم بالای چین در تولید ناخالص و تجارت جهانی و سهم ۲۵درصدی امریکا از تولید ناخالص و تجارت جهانی همچنان امریکا بیش از ۶۳ درصد ذخایر ارزی را به عهده دارد و سهم دلار در مبادلات ارزی و قراردادها و تجارت نیز همچنان بالاست و سهم دلار در ذخایر و مبادلات ارزی متناسب با سهم امریکا از اقتصاد و تجارت جهانی نیست بلکه سهم دلار از ذخایر ارزی جهان به میزان ۲,۵برابر سهم امریکا از اقتصاد و تجارت جهانی است و سهم اندک یک درصدی یوآن چین از ذخایر ارزی با منطق و سهم اقتصاد این کشور از اقتصاد و تجارت جهانی متناسب نیست. به عبارت دیگر حتی سهم ۲۰درصدی یورو از ذخایر ارزی جهان و ثبات و تقویت ارزش یورو در برابر دلار در سال‌های اخیر نیز با میزان نفوذ و سهم اقتصادی کشورهای اروپایی متناسب نبوده و پیشتازی دلار در ذخایر ارزی و مبادلات و تجارت جهانی حکایت از شرایطی فراتر از سهم امریکا در جمعیت، اقتصاد، تولید و تجارت دارد.

بر این اساس تغییر این شرایط و کاهش سهم دلار از ذخایر و مبادلات ارزی به اقدامات گسترده‌یی از سوی کشورهای جهان نیازمند است و علاوه بر عزم و اراده کافی برای حذف و کاهش سهم دلار در ذخایر ارزی و مبادلات ارزی باید اصلاحاتی در قوانین تجارت جهانی، نهادهای بین‌المللی، تغییر رفتار نهادهای مالی و پولی مانند بورس‌های جهان، بازار نفت، صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی، مبادلات و روابط بانکی جهان و... انجام شود. حتی مداخلات نظامی و سیاسی امریکا، تحریم‌های اقتصادی این کشور علیه دیگر کشورها، مخالفت‌ها و خصومت‌های سیاسی، پیمان‌های نظامی، شرکای سیاسی و نظامی در مناطق مختلف جهان و... نیز باید تغییر کند و میزان حضور امریکا در عرصه‌های غیراقتصادی و تجاری نیز باید تغییر کند تا بانک‌های مرکزی جهان به تدریج سهم دلار را از ذخایر ارزی خود کاهش دهند.

باید توجه داشت که همچنان دلار به میزان دو سوم کل ذخایر ارزی جهان سهم عمده‌یی در ذخایر ارزی و مبادلات ارزی دارد و حذف یا کاهش سهم آن به عزم کشورهای مختلف، اقدامات گسترده دولت‌ها و بانک‌های مرکزی در زمینه افزایش سهم کشورهای جهان از تجارت جهانی، رشد اقتصادی، سیاست‌های اعتباری، نفوذ و سهم بیشتر در صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی و نهادهای معتبر پولی و مالی، بورس‌های جهان، کاهش نوسان‌های ارزی و... نیاز دارد و جلب اعتماد کشورها، بازارهای ارز، دولت‌ها و فعالان اقتصادی به سیاست‌های با ثبات و اقداماتی گسترده و به تدریج نیازمند است. در شرایطی که چین بزرگ‌ترین اقتصاد جهان، بانک‌ها و مبادلات تجاری را به خود اختصاص داده و تنها سهم یک درصدی در ذخایر ارزی جهان دارد به این معناست که جلب توجه بانک‌های مرکزی جهان به کاهش سهم دلار به اقدامات عمده دیگری نیاز دارد و تا اطمینان حاصل نکنند که یوآن می‌تواند نوسانات ارزی جهان را پوشش دهد به سمت ارز غیردلاری نخواهند رفت و آنها باید مطمئن باشند که پول معتبری برای حفظ ارزش ذخایر و انجام امور تجاری، سیاسی، نظامی و... خود در اختیار دارند تا پول دیگری را به جای دلار انتخاب کنند.

بر این اساس شاید بتوان نقش اروپا و کشورهای آلمان، فرانسه، ایتالیا و... در تجارت جهانی، سازمان ملل و روابط بین‌المللی را به عنوان دلیل و تکیه‌گاهی عمده برای افزایش سهم یورو از ذخایر ارزی معرفی کرد، زیرا نقش اروپا در روابط بین‌المللی و سیاست خارجی نیز بانک‌های مرکزی جهان را مجاب کرده که به سمت یورو حرکت کنند و ایران نیز در سال‌های اخیر با افزایش سهم یورو از ذخایر خود و فروش نفت با یورو تلاش کرده که سهم دلار را کاهش دهد.

جنگ تجاری عاملی برای حذف دلار اعلام شده است. کشورهای مختلف از امریکا تا چین و اروپا و ژاپن و ایران و... تلاش دارند که با وضع تعرفه‌ها و خروج از پیمان‌های منطقه‌یی از منافع خود دفاع کنند و به نظر می‌رسد که تجارت آزاد جهان و کاهش تعرفه‌ها باعث شده که بسیاری از شغل‌ها و فعالیت‌های داخلی لطمه بخورد و هر کشوری سعی دارد که از منافع خود حفاظت کند و لذا جنگ تجاری غیرقابل اجتناب است و همین موضوع باعث توجه به تعرفه‌ها و حذف دلار از مبادلات و ذخایر ارزی نیز شده است

جنگ تجاری عاملی دیگر برای حذف دلار

جنگ تجاری نیز عامل دیگری برای حذف دلار اعلام شده است. کشورهای مختلف از امریکا تا چین و اروپا و ژاپن و ایران و... تلاش دارند که با وضع تعرفه‌ها و خروج از پیمان‌های منطقه‌یی از منافع خود دفاع کنند و به نظر می‌رسد که تجارت آزاد جهان و کاهش تعرفه‌ها باعث شده که بسیاری از شغل‌ها و فعالیت‌های داخلی لطمه بخورد و هر کشوری سعی دارد که از منافع خود حفاظت کند و لذا جنگ تجاری غیرقابل اجتناب است و همین موضوع باعث توجه به تعرفه‌ها و حذف دلار از مبادلات و ذخایر ارزی نیز شده است.

در حال حاضر ایالات متحده آماده وضع تعرفه ۵۰ میلیارد دلاری روی کالاهای چینی را به عنوان یک اقدام تنبیهی به منظور نقض حقوق معنوی شرکت‌های امریکایی در پی گرفته است. از سوی دیگر سفیر چین در واشنگتن گفت: اگر امریکایی‌ها دست به چنین کاری بزنند با عمل متقابل در همان مقیاس روبه‌رو می‌شوند و چین پیشرفت‌های خوبی را در جهت حفاظت از حقوق معنوی کرده و آماده بررسی مواردی است که در آن نقض قانون حقوق معنوی اتفاق افتاده است. بعد از اعلام وضع تعرفه روی ۱۲۸ قلم از کالاهای وارداتی امریکایی که از روز دوشنبه لازم‌الاجرا شده؛ مقامات چینی به دنبال مذاکرات تجاری با ایالات متحده به منظور پیشگیری از آسیب بیشتر در روابط پکن-واشنگتن هستند. تعرفه‌های متقابل چین پاسخی به تعرفه‌های امریکا روی فلزات وارداتی است که در ماه مارس به امضای ترامپ رسید و حدود ۳میلیارد دلار از ارزش کالاهایی را در بر می‌گیرد که از ایالات متحده وارد می‌شوند و سهم ناچیزی را دارد.

کاهش ارزش ذخایر ارزی به صورت غیردلاری

دلیل دیگری که باعث شده همچنان دلار سهم بیشتری از ذخایر ارزی داشته باشد، نوسان ارزش یوان و یورو و سایر ارزهای جهان بوده است، زیرا چین و ژاپن تلاش دارند که با کاهش ارزش پول خود صادرات را افزایش دهند و اتحادیه اروپا نیز در دو دهه گذشته بارها با نوسان و بحران پولی مواجه شده است اما دلار امریکا در برخورد با نوسانات و بحران‌ها، توان بیشتری از خود نشان داده است. لذا حفظ ذخایر به صورت غیردلاری با نوسانات و همچنین کارمزد تبدیل ارزها با دلار مواجه است.

به عنوان مثال تجربه برخی کشورها از جمله ایران نشان می‌دهد که حفظ ذخایر ارزی به صورت یورو، یوان، ین، لیر، درهم، روبل، پوند، روپیه و... به جای دلار با نوسانات و نرخ آربتراژ، کارمزد تبدیل پول در بازارها، کاهش ارزش ارزهای دیگر در برابر دلار مواجه بوده و برخی کشورها و فعالان اقتصادی نتیجه گرفته‌اند که اگر ذخایر ارزی خود را به صورت دلار حفظ کنند با نوسان و کاهش ارزش و هزینه‌های کمتری مواجه خواهند شد و حفظ ذخایر ارزی به صورت غیردلاری ممکن است که منافع کمتری برای کشورها به همراه داشته باشد.

از این‌رو حذف دلار بدون اقدامات سیاسی، نظامی، تجاری و بین‌المللی با موفقیت کمی مواجه خواهد شد و در صورتی که چین و ژاپن و کشورهای دیگر بخواهند با دستکاری پول خود صادرات را افزایش دهند باعث جلب اطمینان بانک‌های مرکزی در حفظ ذخایر به صورت غیردلاری نخواهد شد.

تجربه کاهش سهم دلار در سال‌های بعد از جنگ اول و دوم جهانی

موضوع کنار گذاشتن دلار در مبادلات و ذخایر ارزی، در دوره‌های قبلی تاریخ اقتصادی جهان و به خصوص پس از جنگ‌های اول و دوم جهانی نیز تکرار شده و موضوع حذف دلار از مبادلات و ذخایر ارزی همواره مطرح بوده و در برخی دوره‌ها با موفقیت‌ها و تحولاتی مواجه شده اما به دلایل مختلف، دلار همچنان سهم عمده‌یی از مبادلات و ذخایر ارزی جهان کسب کرده و مداخلات نظامی امریکا، نفوذ در نهادهای بین‌المللی تجاری و سیاسی و اقتصادی، فناوری‌های دست اول و سطح بالای امریکا در صنعت نفت، کالاهای کشاورزی، مخابرات و اطلاع‌رسانی و بسیاری از صنایع دیگر، بازار گسترده مصرفی امریکا و... باعث شد که در دوره‌های بعدی نیز همچنان دلار در بازارهای ارزی و ذخایر ارزی سهم عمده‌یی داشته باشد.

در دوره جنگ‌های اول و دوم جهانی، اقتصاد و تجارت جهانی با سقوط ارزش لیر انگلیس و دلار امریکا و مخارج سنگین جنگ مواجه شد یا در دوره‌هایی که افزایش قیمت نفت عملا به معنای کاهش ارزش دلار بوده و قدرت خرید ذخایر ارزی کشورها را کاهش داده است، کشورهای جهان تلاش کردند که با تشکیل صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی و معرفی سبدهای ارزی مانند اس‌دی‌آر که ترکیبی از پول‌های معتبر و قابل اتکای جهان بوده، به نوعی با کاهش ارزش ذخایر ارزی و دلار مقابله و با کاهش سهم پول‌های قالب در تجارت جهانی مانند دلار از قدرت خرید ذخایر ارزی خود محافظت کنند.

این موضوع تا جایی پیش رفت که رییس‌جمهور امریکا نیز اعلام کرد که دلار نمی‌تواند قیم ارزش پول‌های دیگر در جهان و حفظ ارزش ذخایر ارزی باشد و برابری دلار در برابر طلا کنار گذاشته شود و نرخ دلار در برابر پول‌های دیگر شناور شد و رژیم ثابت ارزش دلار در برابر طلا نیز فرو ریخت و جای خود را به سیستم شناور داد. از آن پس ارزش دلار در برابر طلا و سایر ارزها رو به کاهش گذاشت و در دوره‌های مختلف شاهد کاهش ارزش دلار در برابر سایر ارزها و دلار و نفت بوده‌ایم.

اگر چه در دوره‌های دیگر تاریخ اقتصادی جهان نیز موضوع انتخاب ارزهای غیردلاری و سبدهای ارزی مطرح شده بود، اما تجربه عملی در این زمینه نشان داد که به خاطر سلطه امریکا در بازار نفت، فناوری‌های نفتی و همچنین سهم ۲۵درصدی اقتصاد امریکا از تجارت و تولید صنعتی در جهان عملا بسیاری از قراردادهای تجاری از جمله عمده قراردادهای تولید و فروش نفت و... همچنان به صورت دلاری اجرا شده و مهم‌ترین نکته در بازار ارز و طلا و قیمت نفت و فلزات و کالاهای اساسی، کشاورزی، معدنی و صنعتی، این مشکل اساسی است که همه ارزها و طلا و نفت و سایر کالاها هر روز به قیمت دلار تعیین و اعلام می‌شود و حتی نرخ سایر ارزهای عمده مانند یورو و یوان و ین و پوند نیز که در مقاطع مختلف افزایش ارزش در برابر دلار داشته‌اند، هر روز در برابر دلار تعیین می‌شوند و سپس نرخ سایر ارزها در برابر پول‌های ملی از جمله ریال در بازار اعلام می‌شود.

چنین معضلات و مشکلات و واقعیت‌هایی باعث شده که عملا سبد اس‌دی‌آر و اعلام سایر ارزها به جای دلار با موفقیت چندانی مواجه نباشد. اما در شرایط کنونی که سهم اقتصاد چین و سایر کشورها از تجارت جهانی رو به افزایش است و موضوع جنگ تجاری، حفظ منافع ملی کشورها، خروج کشورهایی مانند بریتانیا از اتحادیه اروپا، خروج امریکا از پیمان منطقه‌یی نفتا، افزایش تعرفه‌های تجاری و همچنین حفظ منافع اقتصادی و سیاسی کشورهایی مانند ایران در برابر امریکا بیش از گذشته مطرح است، به نظر می‌رسد که اراده و عزم بیشتری از سوی کشورهای جهان به کار گرفته شده تا به تدریج سهم دلار از ذخایر ارزی و تجارت و مبادلات ارزی را کاهش دهد.

صرافی‌ها دلار ندارند؛ دلالان دلار را ۵۱۰۵ تومان می‌فروشند

دو نرخی شدن ارز در بازار آزاد

گروه بانک و بیمه | احسان شمشیری |

خرید و فروش سکه و ارز پس از چند روز تعطیلی در بازار تهران ازسر گرفته شد.

به گزارش «تعادل»، هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید (امامی) روز سه‌شنبه در بازار آزاد یک‌میلیون و ۷۲۰هزار تومان فروخته شد. همچنین هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم یک‌میلیون و ۶۶۳هزار تومان داد و ستد شد و نیم سکه بهار آزادی نیز ۸۴۱هزار تومان به فروش رفت.

دیروز همچنین در بازار آزاد هر قطعه ربع بهار آزادی ۵۳۴هزار تومان و هر قطعه سکه گرمی نیز ۳۴۲هزار تومان معامله شد. هر گرم طلای ۱۸عیار نیز ۱۶۲هزار تومان ارزش‌گذاری شد. هر دلار امریکا نیز ۵هزار و ۱۰۵تومان به فروش می‌رفت و هر یورو نیز ۶هزار و ۱۹۵تومان و هر پوند نیز ۷هزار و ۷۰تومان معامله شد.

در شرایطی که بازار ارز در وضعیت نیمه‌تعطیل قرار دارد، بار دیگر دلار و یورو با دو نرخ بانکی و آزاد مشاهده می‌شود که متقاضیان عمدتا برای تهیه این دو ارز به دستفروشان مراجعه می‌کنند.

براساس گزارش‌های میدانی از بازار ارز، در نخستین روز پس از تعطیلات نوروز، بازار ارز در شرایط ساکن و آرامی قرار داشته و بازار در وضعیت نیمه‌تعطیل قرار دارد.

بخشی از صرافی‌ها باز هستند و بخشی دیگر تعطیل. بعضی صرافی‌ها به‌دلیل آنچه تسویه‌حساب مالی پایان سال عنوان کرده‌اند، کرکره‌های‌شان را پایین کشیده‌اند.

براساس مشاهدات از قیمت‌ها، بار دیگر دلار و یورو با دو نرخ در بازار عرضه می‌شود. دلار و یورو بانکی و دلار و یورو آزاد یا غیررسمی که بین این دو نرخ حدود ۲۰۰ تومان تفاوت قیمت وجود دارد. این دو نرخی شدن ارز در بازار آزاد از پیش از عید و در اسفند ماه شروع شده بود که دلال‌بازی و سودجویی در بازار دامن زد که در روزهای پایانی سال این روند متوقف شد اما در حال حاضر بار دیگر این اتفاق افتاده است و بررسی‌ها از بازار ارز پایتخت و میدان فردوسی و چهارراه استانبول به‌عنوان یکی از مراکز اصلی خرید و فروش ارز، نشان می‌دهد که بیشتر صرافی‌ها دلار و یورو نمی‌فروشند و اظهار می‌کنند که این دو ارز را ندارند.

از سوی دیگر خبری هم از صف‌های طولانی و جمعیت‌های انبوه مقابل صرافی‌ها نیست و بازار خلوت است.

نکته بارز دیگر حضور نسبتا گسترده دستفروشان و دلالان است که دلار و یورو را با قیمت غیررسمی عرضه می‌کنند. هر دلار حدود ۵۱۰۰ تومان و هر یورو حدود ۶۲۰۰ تومان بین دستفروشان و دلالان به فروش می‌رسد و متقاضیان این ارزها مجبور هستند که ارز موردنیازشان را از دستفروشان تهیه کنند.

حضور دستفروشان در چند هفته پایان سال گذشته کمرنگ شده بود اما بار دیگر تعدادشان زیاد شده که به نظر می‌رسد دلیل عمده آن نفروختن دلار و یورو توسط صرافی‌هاست که دلیل آن چندان روشن نیست.

تا حدود ساعت ۱۳ براساس آنچه روی تابلوی اعلان قیمت صرافی‌ها مشاهده شد، دلار ۴۸۷۹تومان خریده و ۴۸۸۹تومان فروخته شد. همچنین یورو ۶۰۷۶تومان خریداری و ۶۰۹۱تومان به فروش می‌رسد که همان‌طوری که اشاره شد با قیمتی که دستفروشان عرضه می‌کنند حدود ۲۰۰تومان تفاوت قیمت وجود دارد و قیمت‌ها عمدتا فقط روی تابلوی اعلان صرافی‌هاست و خرید و فروش چندانی از سوی آنها صورت نمی‌گیرد.

نوع سکه و ارز	سه‌شنبه
سکه امامی	۱۷۲۰۰۰۰
سکه بهار آزادی	۱۶۶۳۰۰۰
نیم سکه	۸۴۱۰۰۰
ربع سکه	۵۳۴۰۰۰
سکه گرمی	۳۴۲۰۰۰
طلای ۱۸ عیار	۱۶۲۰۰۰
دلار	۵۱۰۵
یورو	۶۱۹۵
پوند	۷۰۷۰

«تعادل» عوامل اثرگذار در تعیین مسیر بازار سهام طی سال جاری را بررسی می‌کند

گمانه‌زنی‌های بورس ۹۷

گروه بورس|
چگونگی حرکت بازارهای جهانی یکی از مولفه‌های اصلی در تعیین مسیر بازار سرمایه ایران در سال جاری به شمار می‌رود. همان‌گونه که در سال ۹۶ تجربه کردیم، صنایع کامودیتی‌محور و صادراتی‌ها بیشترین تاثیر مثبت را در جهت‌گیری شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران به واسطه شرایط مطلوب جهانی و جهش یک‌باره نرخ دلار ثبت کردند به‌گونه‌یی که این نماگر توانست با اهرم کردن چنین مواردی دست به رکوردشکنی قابل‌توجهی در تاریخ معاملات خود بزنند. از طرفی، قیمت جهانی نفت نیز می‌تواند عامل اثرگذار دیگری در راستای تعیین جهت بازار سهام محسوب شود چراکه به اعتقاد کارشناسان این مهم در سال ۹۷ همانند سال گذشته وضعیت مطلوب‌تری را تجربه خواهد کرد. اما به‌طور کلی برای تعیین مسیر حرکت بازار سرمایه در سال جاری، جدای از موارد فوق نیاز به یک استراتژی مشخص اقتصادی و سیاسی در سطح کلان کشور احساس می‌شود چراکه اثر تصمیمات در حوزه‌های مختلف مالی سریعا خود را در بورس نمایان می‌کند و در چنین شرایطی ضرورت هماهنگی تصمیم‌گیرندگان جهت اتخاذ برنامه‌یی مشخص باید با درنظر گرفتن وضعیت بازار سهام لحاظ شود. به هر حال یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار در بورس ۹۷ شرایط و مسائل بین‌المللی، تنش‌های موجود در سطح منطقه و مسائلی از این قبیل است که در صورت تداوم شرایط فعلی و حفظ برجام توسط اعضای ۱+۵ پیش‌بینی می‌شود که بازار سهام در سال جاری شرایط مطلوب‌تری را تجربه کند. در همین حال، سیدروح‌الله حسینی‌مقدم معاون ناشران و اعضای شرکت بورس اوراق بهادار تهران، عنوان کرد: بورس ۹۷ در حالی آغاز به کار کرد که مولفه‌ها و فاکتورهای موثر بر آن حاکی از وقوع اتفاقات جدید در این بازار است. در اقتصاد، نوسان هر شاخص اقتصادی وابسته به تغییر مولفه‌های اثرگذار بر آن است. از این رو بورس تهران نیز از متغیرهای سیاسی و اقتصادی اثرگذار بر کلان بازار اوراق بهادار و عوامل موثر بر بنگاه‌ها تبعیت می‌کند. وی ابراز داشت: چند عامل مهم می‌تواند تا حدودی پیش‌بینی روند بورس را ساده‌تر کند.

از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر بازار سهام طی سال جاری روند قیمت‌های کالا در بازارهای جهانی است. عاملی که به زعم بسیاری مهم‌ترین دلیل رشد قابل‌توجه شاخص طی سال اخیر بوده است. وی در ادامه بیان کرد: از اواسط تابستان سال ۹۶، کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی روند صعودی چشمگیری را آغاز کردند. سیاست‌های اقتصادی چین و امریکا در مسیری قرار گرفت که منجر به افزایش تقاضا در بازار فلزات شد.

تاثیر نفت در بورس

حسینی‌مقدم در ادامه با اشاره به پیش‌بینی موسسات معتبر درخصوص روند بازارهای جهانی در سال ۲۰۱۸ بیان کرد: در هر صورت پیش‌بینی‌هایی ازسوی موسسات معتبر منتشر شده و باید این روند توسط سرمایه‌گذاران داخلی به دقت تحلیل شود. در این بین، زیرنظر داشتن تغییرات اقتصاد چین و نحوه اثرگذاری این اقتصاد بر بازارهای جهانی، تحلیل این بازار را دقیق‌تر خواهد کرد. به گزارش سنا، وی در بخش دیگری از اظهاراتش به بازار نفت اشاره کرد و گفت: بازار نفت نیز از دیگر بازارهای بسیار مهم و اثرگذار بر بورس تهران است. در این زمینه آمارهای اقتصادی و بررسی تصمیمات اوپک درخصوص تولید نفت، حاکی از ثبات نسبی قیمت نفت در سال جاری است. معاون ناشران و اعضای شرکت بورس تهران در بخش دوم اظهاراتش درخصوص روند احتمالی بورس در سال ۹۷ بیان کرد: یک عامل مهم دیگر اثرگذار در رفتار نماگرهای بورس در سال جاری، متغیرهای سیاسی است. در چند سال گذشته تاثیری که متغیرهای سیاسی بر نماگرهای اقتصادی ازجمله نرخ ارز داشت، سرمایه‌گذاری در بورس را تحت‌تاثیر قرار داد. باتوجه به صادرات محور بودن بخش قابل‌توجه شرکت‌های بورسی، ثبات نسبی ارزش پول ملی می‌تواند بر روند قیمت‌ها و رشد شاخص تاثیر مثبت داشته باشد.

وی افزود: در کنار این عوامل موضوعات دیگری ازقبیل نرخ سود بانکی نیز مطرح است. بازار پول به‌عنوان رقیب دیرینه بازار سهام طی سال جاری شاهد کاهش نرخ سود به ۱۵درصد بود. موضوعی که به‌زعم بسیاری از کارشناسان توانست در جریان نقدینگی به سمت فعالیت‌های مولد و بازارهای رقیب بازار پول، موثر باشد. معاون ناشران و اعضای شرکت بورس تهران بیان کرد: در سال گذشته، شرکت‌های بورسی به‌طور متوسط حدود ۲۵درصد رشد سودآوری را نسبت به نخستین پیش‌بینی سال ۱۳۹۶ اعلام کردند و باتوجه به تحلیل‌هایی که نسبت به عوامل موثر بر بازار سرمایه ایران وجود دارد، می‌توان فرضیه حرکت آرام صعودی شاخص را محتمل دانست.

بورس ارز و ممانعت بانک مرکزی

در سویی دیگر، باتوجه به اعلام آمادگی سازمان بورس برای راه‌اندازی بورس ارز مشاهده می‌شود که بانک مرکزی به‌عنوان یکی از دستگاه‌هایی که در جهت شکل‌گیری این بورس تاثیر بسزایی دارد متاسفانه هیچ‌گونه فعالیتی انجام نمی‌دهد. در همین رابطه، محمدرضا پورابراهیمی داورانی رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، گفت: بانک مرکزی باید در راه‌اندازی بورس ارز پیشگام باشد نه اینکه از راه‌اندازی بورس ارز ممانعت کند. به گزارش خانه ملت، محمدرضا پورابراهیمی درباره روند جذب سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۹۶ گفت: اقدامات مناسبی در سال ۹۶ در راستای جذب سرمایه‌گذار خارجی از سوی دولت انجام شده است. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: در سال ۹۶ قراردادهایی در زمینه تامین مالی و پروژه‌های سرمایه‌گذاری با کشورهای کره‌جنوبی و ایتالیا منعقد شده که اقدام خوبی محسوب می‌شود. نماینده کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: کشور نیاز به سرمایه‌گذاری برای توسعه دارد البته ظرفیت‌های جذب سرمایه‌گذاری در ایران بالاست بنابراین باید در سال ۹۷ اقدامات اساسی درخصوص ارتقای سرمایه‌گذاری انجام شود.

پورابراهیمی داورانی تصریح کرد: پوشش ریسک در زمینه ارزهای خارجی در روند جذب سرمایه‌گذاری نقش مهمی دارد چراکه یکی از مشکلات سرمایه‌گذاران خارجی این است زمانی که ارز را تبدیل به ریال می‌کنند، مشخص نیست در ۶ ماه بعد چه اتفاقی برای ارزش سرمایه آنها می‌افتد. وی ادامه داد: زمانی پوشش ریسک ارز اتفاق می‌افتد که بازار شفافی در زمینه خرید و فروش ارز در کشور وجود داشته باشد که راه‌اندازی بورس نقش مهمی در انجام این مهم دارد. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی یادآور شد: بانک مرکزی باید در راه‌اندازی بورس ارز پیشگام باشد نه اینکه از راه‌اندازی بورس ارز ممانعت کند. بزرگ‌ترین اشتباه و خطای راهبردی درخصوص جذب سرمایه‌گذاری خارجی این است که بانک مرکزی به شفافیت بازار ارز در اقتصاد ایران کمک نکند.

مروری بر آمار معاملات دیروز

روز سبز شاخص

گروه بورس|
شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در معاملات روز سه‌شنبه با فزایش ۱۴۷ واحدی همراه شد و توانست رقم ۹۷ هزار و ۸۶ واحد را به خود اختصاص دهد. از همین رو، شاخص‌های بازار اول و دوم نیز به ترتیب ۱۳۷ و ۱۴۳ واحد صعودی شدند.

همچنین دیروز سرمایه‌گذاران بورسی بیش از ۳۸۴ میلیون برگه سهم، حق تقدم و سایر دارایی‌های مالی را به ارزش ۷۵۳ میلیارد ریال در ۴۱ هزار نوبت معاملاتی دست به دست کردند. در پنجمین روز کاری سال جدید، همه هفت شاخص بورس صعودی بودند. نمادهای فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، گل‌گهر، ملی مس و فولاد کاوه جنوب کیش با بیشترین تاثیر مثبت بر شاخص، رشد این متغیر را رقم زدند.

این در حالی بود که دو نماد پالایش نفت بندرعباس و گسترش نفت و گاز پارسیان با بیشترین تاثیر منفی بر شاخص مانع رشد بیشتر این متغیر شدند. در بازار دیروز گروه‌های فلزات اساسی، بانک‌ها و خودرو با بیشترین حجم و ارزش معاملات در صدر برترین گروه‌های صنعت قرار گرفتند.

همچنین، صدرنشینی بازار نیز با بیشترین رشد قیمت متعلق به نمادهای کاشی تکسرام، تکنوتار، سایپا دیزل، سرمایه‌گذاری توسعه ملی، گروه صنعتی بوتان، ایرکا پارت صنعت و ایران‌خودرو دیزل بود. در مقابل نمادهای پارس خزر، حمل‌ونقل پتروشیمی، سرمایه‌گذاری نیرو، سرمایه‌گذاری بوعلی، سرمایه‌گذاری امید، فرآورده‌های نسوز پارس و صنایع کاغذسازی کاوه با بیشترین کاهش قیمت در انتهای جدول معاملات نشستند.

افزون بر این، سرمایه‌گذاران بورسی دیروز برای خرید واحدهای صندوق امین یکم، اوراق مشارکت شهرداری سبزوار، سهام سایپا دیزل، واحدهای صندوق پارند پایدار سپهر، اوراق صکوک سایپا و اوراق مشارکت شهرداری شیراز بیشترین تقاضا و طولانی‌ترین صف‌های خرید را ثبت کردند. به گزارش سنا، در مقابل اوراق صکوک گل‌گهر، اوراق صکوک سایپا، اوراق مشارکت شهرداری سبزوار و اوراق مشارکت شهرداری مشهد با بیشترین عرضه و صف‌های سنگین فروش مواجه شدند. در پایان معاملات روز سه‌شنبه نیز بانک صادرات با معامله ۴۸ میلیون سهم بیشترین حجم معاملات و پالایش نفت اصفهان با معامله ۸۲میلیارد ریال بیشترین ارزش معاملات را داشتند.

آیفکس در رقم ۱۱۱۳ واحد

در سویی دیگر، روز سه‌شنبه چهاردهم فروردین‌ماه ۹۷ به موازات آنکه شاخص کل فرابورس ایران در ارتفاع ۱۱۱۳ واحدی قرار گرفت، بازارهای ۹گانه فرابورس نیز میزبان دادوستد بیش از ۱۱۳میلیون ورقه بهادار به ارزش بالغ بر ۷۹۷ میلیارد ریال بودند. بر این اساس، رشد ۶ واحدی آیفکس در روز گذشته تحت تاثیر مثبت از جانب نمادهای «مارون»، «ذوب»، «ارفع» و «هرمز» رقم خورد و این در حالی است که نمادهای ارفع و ذوب بیشترین افزایش قیمت را در میان نمادهای فرابورسی به خود اختصاص دادند. در همین حال معامله‌گران بازارهای اول و دوم با مبادله بیش از ۳۴ میلیون سهم به ارزش نزدیک به ۳۰ میلیارد ریال بیشترین حجم و ارزش مبادلاتی را در نماد «ذوب» رقم زدند. در مجموع، بازارهای اول و دوم میزبان جابه‌جایی افزون بر ۶۹میلیون سهم به ارزش بیش از ۱۳۱ میلیارد ریال بودند. همچنین مبادلات سهام در تابلوهای معاملاتی الف، ب و ج بازار پایه به نقل‌وانتقال بیش از ۳۵میلیون سهم انجامید که این حجم از دادوستدها ارزشی بالغ بر ۵۷ میلیارد ریال را رقم زد. از سوی دیگر معامله‌گران اوراق دادوستد بیش از ۵۸۱هزار ورقه به ارزش بیش از ۴۳۳ میلیارد ریال را در بازار اوراق با درآمد ثابت به ثبت رساندند. تابلو اوراق تسهیلات مسکن نیز در روز گذشته میزبان خریدوفروش بیش از ۳۳ هزار ورقه تسه به ارزش افزون بر ۱۹ میلیارد ریال بود که امتیاز تسهیلات مسکن اسفندماه ۹۶ بیشترین حجم و ارزش را در میان تسه‌ها به خود اختصاص داد.

براساس این گزارش، امروز چهارشنبه پانزدهم فروردین‌ماه، مدت اعتبار نقل‌وانتقال شامل خریدوفروش و هبه اوراق گواهی حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن صادر شده در ۱۵ فروردین سال ۹۵ در نماد معاملاتی «تسه ۹۵۰۱» به پایان می‌رسد و از این رو این نماد معاملاتی در پایان معاملات امروز متوقف می‌شود.

حمایت از کالای ایرانی به واسطه بورس کالا

حمایت از کالای ایرانی بدون بازار رقابتی حاصل نخواهد شد، بر این اساس و در این راستا عرضه محصولات مختلف در بورس کالا که بازاری مبتنی بر عرضه، تقاضا و رقابت است از اهمیت ویژه‌یی برخوردار خواهد بود. محمود دودانگه معاون اسبق وزارت صنعت به مزایای عرضه محصولات در بورس کالا اشاره کرد و گفت: باید به‌عنوان یک اصل، بازار رقابتی و نظام عرضه و تقاضا در اقتصاد کشور را بپذیریم که اگر به اصل اعتقاد داریم، فاصله گرفتن از مبادلات سنتی امری ضروری است. دودانگه با بیان اینکه بورس کالا در سال‌های گذشته کمک زیادی به ایجاد رقابت و شفافیت در بازار کالاها کرده است، گفت: بورس کالا بستری را برای حضور عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان کالا در یک فضای شفاف فراهم کرده تا قیمت رقابتی براساس عرضه و تقاضا کشف شود؛ از این رو حمایت از تولیدکنندگان ایرانی در بستر بورس کالا می‌تواند به صورت هدفمند رقم بخورد. به گزارش مهر، وی تصریح کرد: عملا اگر بخواهیم فضای تجاری کشور را سهل و روان کرده و هزینه‌ها را کاهش دهیم، چاره‌یی جز ایجاد فضای رقابتی کامل در بخش‌های مختلف تولید نداریم. این کارشناس مسائل اقتصادی گفت: فضای رقابتی موجود در بورس کالا به تولید کشور کمک می‌کند چراکه اگر عرضه‌کنندگان نتوانند محصولات‌شان را با قیمت منطقی و واقعی به فروش برسانند، بازارهای صادراتی را به بازار داخل ترجیح می‌دهند که در این زمینه بورس کالا مناسب‌ترین مکان برای عرضه محصولات با قیمت واقعی است. وی افزود: به این ترتیب اینکه تولیدکنندگان بدانند محصولات‌شان را در بورس کالا به فروش خواهند رساند و مصرف‌کنندگان نیز از عرضه مواد مورد نیازشان در بورس کالا اطمینان داشته باشند، تضمینی برای رشد تولید خواهد بود که بالطبع با تامین نیاز صنایع داخلی از بورس کالا، شاهد بهبود روند صادرات محصولات نیز خواهیم بود. دودانگه عنوان کرد: با حضور همه‌جانبه عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان در بورس کالا با حمایت‌های مسوولان، علاوه بر رسیدن این بورس به جایگاه واقعی خود در اقتصاد شاهد رونق تولید، حمایت از کالای ایرانی، شفاف‌سازی آمارها و رشد صادرات محصولات ساخته شده خواهیم بود.

فاصله با اصل ۴۴ قانون اساسی

اقتدارگرایی دولت مانع جدی اجرای اصل ۴۴ است و برخی مسوولان دولت فعلی که قبلا در مسند کار نبودند به خصوصی‌سازی انتقاد داشتند، اما خودشان که در راس کار قرار گرفته‌اند، می‌خواهند فضایی برای خودشان توسعه دهند. به گزارش خانه‌ملت، حمیدرضا فولادگر با اشاره به روند اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ از سوی دولت طی سال‌های اخیر گفت: دولت‌های یازدهم و دوازدهم سعی کردند که روش‌های اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را اصلاح کنند. رییس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مجلس با بیان اینکه بخش عمده اصل ۴۴ قانون اساسی مربوط به خصوصی‌سازی است، اظهار داشت: اشتباه ما این است که فکر می‌کنیم، سیاست‌های اصل ۴۴ فقط خصوصی‌سازی یا خصوصی‌سازی هم فقط شامل واگذاری‌هاست، به همین دلیل در بدو اجرای قانون در مرحله تصویب ساختارها و آیین‌نامه‌ها، دولت نهم خوب عمل نکرد. نماینده اصفهان در مجلس تصریح کرد: در اواخر دولت دهم سیاست‌های کلی اصل ۴۴ خوب انجام نشد، زیرا در خصوصی‌سازی و واگذاری‌ها خلاصه شد و در بخش واگذاری‌ها هم ابتدا شرکت‌های بزرگ را واگذار کردند. فولادگر با انتقاد از اینکه دولت‌ها نمی‌خواهند بخش خصوصی توانمند شود، گفت: یکی از دلایلی که قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ خوب اجرا نشد، این است؛ با عدم توانمندسازی بخش خصوصی واقعی سراغ شبه‌دولتی‌ها رفتند، شبه‌دولتی‌ها هم جایگزین بخش خصوصی شدند، قبل از اینکه فضای کسب و کار را مساعد کنیم و بخش خصوصی توانمند را به میدان بیاوریم، سراغ واگذاری‌ها رفتیم و از تجربیات بعضی کشورهای دنیا نیز استفاده نکردیم. وی در ادامه دولت‌های یازدهم و دوازدهم را تا حدودی در مسیر اصلاح اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ دارای عملکرد بهتری دانست و افزود: البته ما هم در مجلس به دولت با اصلاح قوانین عمده در اصلاح قانون اصل ۴۴ قانون اساسی کمک کردیم، به عنوان مثال رد دیون را متوقف و شرایطی برای آن تعیین کردیم، از جمله آنها این بود که تکیه بر روش رقابتی و مزایده را قرار دادیم. رییس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مجلس ادامه داد: تعدادی از روش‌ها را در اصل ۴۴ قانون اساسی اصلاح کردیم و شفاف‌سازی‌هایی در این قانون از سوی مجلس صورت گرفت، اما دولت‌های یازدهم و دوازدهم هم با وجود اینکه در مسیر اصلاح روش‌ها گام برداشتند، خیلی عملکرد مثبت و قابل قبولی در زمینه اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی نداشته‌اند. فولادگر تاکید کرد: دیدگاه‌های اختلافی در بین دولتمردان برای واگذاری امور به بخش خصوصی مردمی وجود دارد، حتی برخی مسوولان همین دولت که قبلا در مسند کار نبودند و به خصوصی‌سازی انتقاد داشتند، خودشان که در راس کار قرار گرفته‌اند، می‌خواهند فضایی برای خودشان توسعه دهند؛ اقتدارگرایی در دولت بیماری‌ای است که گریبان دولت‌ها برای خصوصی‌سازی را گرفته است، هر دولتی هم بیاید این بیماری وجود دارد. نماینده اصفهان در مجلس اضافه کرد: بند اول اقتصاد مقاومتی بر مردمی کردن اقتصاد تاکید دارد، این یعنی اینکه مردم را به صحنه اقتصادی وارد و به آنها اعتماد کنیم، مردم باید در واحدهای صنفی و شرکت‌های تعاونی حضور پر رنگی داشته باشند، باید در این حوزه به مردم بها داد تا اقتصاد مردمی شود. فولادگر در ادامه اظهار داشت: اقتدارگرایی دولت اجازه نمی‌دهد که به بخش خصوصی بها داده شود، وقتی بخش خصوصی توانمند نباشد، در واگذاری‌ها مشارکت نمی‌کند و هنگامی هم که مزایده‌یی برگزار می‌شود، سراغ شبه‌دولتی‌ها می‌روند. رییس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مجلس خاطرنشان کرد: انتظار داریم دولت در سال جدید برنامه‌یی مدون و قابل اجرا برای اجرایی کردن سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ارائه دهد، مجلس نیز در تسهیل امور و از لحظ قانونگذاری کمک‌کار دولت خواهد بود.

بازار سرمایه

نگاهی به تحولات بازار

از امروز؛ افزایش وجه تضمین اولیه قراردادهای آتی سکه

طلا: بنابر اعلام مدیریت توسعه بازار مشتقه بورس کالای ایران، وجه تضمین اولیه قراردادهای آتی سکه طلا از امروز افزایش می‌یابد. بر این اساس مطابق با بند ۱۱ مشخصات قرارداد آتی سکه بهار آزادی طرح امام(ره) درخصوص تعیین وجه تضمین اولیه قرارداد آتی سکه طلا و با توجه به افزایش قیمت تسویه روزانه قراردادهای فعال طی روزهای اخیر از امروز چهارشنبه(۱۵فروردین) پس از اتمام روز معاملاتی وجه تضمین اولیه برابر ۱۷میلیون و ۵۰۰ هزار ریال به همراه وجه تضمین اضافی در مجموع ۲۲میلیون و ۵۰۰ هزار ریال تعیین می‌شود. براساس این گزارش قرارداد آتی، توافقنامه‌یی مبنی بر خرید و فروش یک دارایی در زمان معین در آینده و با قیمت مشخص است. به عبارت دیگر در بازار آتی، خرید و فروش دارایی پایه قرارداد براساس توافقنامه‌یی که به قرارداد استاندارد تبدیل شده است، صورت می‌گیرد که در آن به دارایی با مشخصات خاصی اشاره می‌شود. بر این اساس در توضیح مفهوم وجه تضمین اولیه در قرارداد آتی سکه طلا باید گفت برای اطمینان از انجام تعهدات هر یک از طرفین معامله درصدی از ارزش قرارداد را به عنوان «وجه تضمین اولیه» نزد کارگزار سپرده می‌کنند که متناسب با تغییر ارزش قراردادهای آتی، حساب هر یک از طرفین تعدیل می‌شود. مبلغ وجه تضمین اولیه متغیر و از طریق بورس کالا تعیین و اعلام می‌شود. چنانچه مشتری در موقعیت معاملاتی خود سود کسب کند، سود مربوط به حساب واریز می‌شود که قابل برداشت است. چنانچه مشتری با زیان روبه‌رو شود، مبلغ زیان تا زمانی که به سطح حداقل وجه تضمینی برسد از حساب کسر می‌شود. پس از رسیدن حساب به حداقل وجه تضمین(۶۰ درصد وجه تضمین اولیه) مشتری اخطار کسری موجودی می‌گیرد و به اصطلاح Call Margin و باید اقدام به شارژ حساب تا سطح وجه تضمین اولیه کند یا موقعیت باز خود را ببندد. همچنین در بازارهای آتی الزامی نیست که کالا یا دارایی به طور فیزیکی رد و بدل شود و برخلاف بازارهای نقدی، انتقال مالکیت فوری دارایی مطرح نمی‌شود. بنابراین در این بازارها بدون در نظر گرفتن اینکه فرد مالک دارایی باشد یا نباشد، قراردادها قابل خرید و فروش هستند. علاوه بر این برخلاف بازارهای نقد که پشتوانه آن تحویل دارایی است، بازارهای معاملات آتی مبتنی بر تسویه نقدی است و یکی از اهداف آن خرید و فروش دارایی در آینده است.

رشد بورس ژاپن میان تعطیلی بازارهای جهانی: بورس‌های آسیایی در معاملات روز گذشته رشد اندکی را تجربه کردند که در این بین افزایش شاخص بورس توکیو از سایرین مشهودتر بود. از آنجا که بورس وال استریت و بورس‌های اروپایی به دلیل تعطیلات عید پاک در روز جمعه هفته گذشته فعالیتی نداشتند، بازارهای آسیایی تحت تاثیر تغییرات این بورس‌ها نبودند و رهبری بازارها بر عهده شاخص «نیک‌کی ۲۲۵» بورس توکیو بود که پس از آغازی کاهشی در نهایت موفق شد تا پایان معاملات اولیه با ۰,۲۳درصد یا ۵۰,۴۱ واحد افزایش به ۲۱۵۰۴,۷۱واحد برسد. براساس این گزارش، شاخص «تاپیکس» نیز با ۰,۱۷درصد یا ۲,۹۲واحد افزایش به ۱۷۱۹,۲۲واحد رسید. با این وجود، حجم معاملات دیروز اندک بود و بورس‌های استرالیا، نیوزلند و هنگ کنگ به دلیل تعطیلات رسمی فعالیتی نداشتند. به گزارش ایبنا در چین نیز قیمت سهام در بورس «شانگهای کامپوزیت» به دلیل تقویت یوآن و اعمال تعرفه‌های تجاری جدید چین بر واردات برخی محصولات امریکایی نسبتا بدون تغییر باقی ماند. افزون بر این دولت چین اعلام کرده است، تعرفه‌های جدیدی بر ۱۲۸قلم کالای وارداتی از امریکا نظیر میوه و گوشت خوک اعمال خواهد کرد که ارزش آن به ۳میلیارد دلار خواهد رسید. دیگر شاخص چین یعنی «شنژن کامپوزیت» عملکردی بهتر از شاخص اصلی داشت و با ۰,۲۵درصد افزایش به۱۸۵۸,۴۳واحد رسید.

خصوصی‌سازی

از امروز؛ سامانه سهام عدالت در دسترس مشمولان

سامانه سهام عدالت که جهت به‌روز رسانی اطلاعات و اعمال اصلاحات و تغییرات نرم‌افزاری لازم، از ساعت ۲۴ روز ۲۸ اسفندماه ۹۶ به‌طور موقت از دسترس خارج شده بود، از امروز چهارشنبه، ۱۵ فروردین ماه دوباره در دسترس مخاطبان قرار می‌گیرد. مخاطبان و مشمولان سهام عدالت می‌توانند با مراجعه به این سامانه به نشانی samanese.ir از صورت وضعیت دارایی خود آگاه و همچنین اقدام به ثبت شماره شبای بانکی خود برای دریافت سود سهام عدالت و بهره‌مندی از اطلاعات آن کنند.

روی خط شرکت‌ها

«سفارس» طی یک ماه نه خریدار و نه فروشنده بود: شرکت سیمان فارس و خوزستان صورت وضعیت پرتفوی یک ماهه منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل ۵ هزار و ۶۲۵میلیارد ریال منتشر کرد. بر این اساس، شرکت در ابتدای دوره یک ماهه منتهی به ۲۹ اسفندماه ۹۶ تعدادی از سهام چند شرکت بورسی را با بهای تمام شده ۴ هزار و ۱۸۶میلیارد و ۴۷۱میلیون ریال و ارزش بازار معادل ۷هزار و ۱۳۵میلیارد و ۱۳۷میلیون ریال در سبد سهام خود داشت. همچنین، بهای تمام شده سهام بورسی این شرکت طی دوره یک ماهه بدون تغییر ماند در حالی که ارزش بازار آن معادل ۵۶ میلیارد و ۳۲۰ میلیون ریال افزایش یافت و در پایان دوره معادل ۷ هزار و ۷۸میلیارد و ۸۱۷ میلیون ریال محاسبه شد.

افزایش ارزش بازار «وبانک»: شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی (سرمایه‌گذاری بانک ملی ایران) صورت وضعیت پرتفوی یک ماهه منتهی به ۲۹ اسفندماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل ۱۶ هزار و ۲۵۰ میلیارد ریال منتشر کرد. بر این اساس، شرکت در ابتدای دوره یک ماهه منتهی به ۲۹ اسفندماه ۹۶ تعدادی از سهام چند شرکت بورسی را با بهای تمام شده معادل ۲۲ هزار و ۸۰۰میلیارد و ۳۶۲ میلیون ریال و ارزش بازار معادل ۳۶هزار و ۲۹۹ میلیارد و ۵۶۱ میلیون ریال در سبد سهام خود داشت. همچنین، بهای تمام شده سهام بورسی این شرکت در دوره یاد شده با افزایش معادل ۴۲۸میلیارد و ۶۴۹ میلیون ریال در پایان دوره به مبلغ ۲۳هزار و ۲۲۹ میلیارد و ۱۱ میلیون ریال رسید در حالی که ارزش بازار آن نیز با افزایش برابر با ۲هزار و ۲۳۲ میلیارد و ۵۶۱ میلیون ریال در پایان دوره معادل ۳۸ هزار و ۵۳۲ میلیارد و ۱۲۲میلیون ریال محاسبه شد. افزون بر این، «وبانک» در یک ماهه گذشته تعدادی از سهام چند شرکت بورسی را با بهای تمام شده معادل یک هزار و ۳۲۶میلیارد و ۵۱۸میلیون ریال و مبلغ یک هزار و ۳۶۳میلیارد و ۵۸۶میلیون ریال واگذار کرد و از این بابت معادل ۳۷میلیارد و ۶۸ میلیون ریال سود شناسایی کرد و طی همین دوره تعدادی از سهام چند شرکت بورسی را با بهای تمام شده معادل ۶۶۷ میلیارد و ۸۶۳میلیون ریال خریداری کرد.

نگاهی به صورت‌های مالی «ونیکی»: شرکت سرمایه‌گذاری ملی ایران، اطلاعات و صورت‌های مالی ۱۲ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل ۷ هزار میلیارد ریال منتشر کرد. افزون بر این، شرکت در سال مالی ۹۶ معادل یک‌هزار و ۷۴۳ میلیارد و ۱۴۰ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۲۴۹ریال سود به‌ازای هر سهم محقق کرد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل معادل ۲۷درصد کاهش داشت. این شرکت در پایان سال مالی ۹۵ مبلغ ۳۴۳ریال سود به‌ازای هر سهم اختصاص داده بود. براساس این گزارش، با اضافه شدن سود انباشته ابتدای سال به سود خالص دوره درنهایت مبلغ ۴ و ۵۶۲میلیارد و ۷۲۵میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

نگاهی بر عملکرد «شوینده»: شرکت مدیریت صنعت شوینده توسعه صنایع بهشهر، اطلاعات و صورت‌های مالی ۱۲ ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه معادل یک هزار میلیارد ریال منتشر کرد. بر این اساس، شرکت در سال مالی ۹۶ معادل ۶۹۴ میلیارد و ۳۴۵ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۶۹۴ ریال سود به‌ازای هر سهم محقق کرد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل تغییر به خصوصی نداشت. این شرکت در پایان سال مالی ۹۵ مبلغ ۶۹۲ریال سود به‌ازای هر سهم اختصاص داده بود. افزون بر این، با اضافه شدن سود انباشته ابتدای سال به سود خالص دوره درنهایت مبلغ ۸۸۵ میلیارد و ۵۰۳ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

تحقق سود ۸۸۷ ریالی «شبریز»: شرکت پالایش نفت تبریز اطلاعات و صورت‌های مالی میان‌دوره‌یی ۹ ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه ثبت شده معادل ۳ هزار و ۸۸۴ میلیارد و ۲۱۱میلیون ریال منتشر کرد. همچنین، شرکت با انتشار عملکرد ۹ ماهه سال جاری خود اعلام کرد در دوره ۳ ماهه سوم سال مالی جاری مبلغ ۳ هزار و ۴۴۶میلیارد و ۳۴۱ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۸۸۷ میلیون ریال سود به‌ازای هر سهم اختصاص داد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل معادل ۱۸۴درصد افزایش داشت. «شبریز» در دوره ۹ ماهه مشابه سال مالی قبل مبلغ ۳۱۲ ریال زیان به‌ازای هر سهم اختصاص داده بود. با کسر سود خالص از زیان انباشته ابتدای سال درنهایت مبلغ ۲ هزار و ۸۴۱ میلیارد و ۷۴۵ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

انتشار صورت‌های مالی ۹ ماهه «شلعاب»: شرکت لعابیران اطلاعات و صورت‌های مالی میان‌دوره‌یی ۹ ماهه منتهی به ۳۰ آذر ماه ۹۶ را حسابرسی نشده و با سرمایه ثبت شده معادل یک‌صد میلیارد ریال و سرمایه ثبت نشده معادل ۶۰ میلیارد ریال منتشر کرد. همچنین، شرکت با انتشار عملکرد ۹ ماهه سال جاری خود اعلام کرد در دوره ۳ ماهه سوم سال مالی جاری مبلغ ۳ میلیارد و ۷۹۴ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۳۸میلیون ریال سود به‌ازای هر سهم اختصاص داد که در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل روند مثبتی داشته است. «شلعاب» در دوره ۹ ماهه مشابه سال مالی قبل مبلغ ۱۷۶ ریال زیان به‌ازای هر سهم اختصاص داده بود. با افزوده شدن سود خالص به سود انباشته ابتدای سال درنهایت مبلغ ۵۱ میلیارد و ۱۵۹میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد.

گزارش کوتاه

چرا آفریقا برای سرمایه‌گذاران «سرزمین فرصت‌ها» است؟

از سال ۲۰۰۰ تاکنون دست‌کم نیمی از کشورهایی که بالاترین نرخ رشد اقتصادی سالانه در جهان را داشته‌اند جزو کشورهای آفریقایی بوده‌اند و در سال ۲۰۱۸ نیز ۶ کشور از ۱۰ کشوری که طبق پیش‌بینی‌ها بالاترین نرخ رشد اقتصادی در جهان را خواهند داشت از قاره آفریقا خواهند بود. ۷ سال قبل مجله کسب‌وکار هاروارد در مقاله‌یی به این نکته اشاره کرد که بسیاری از فرصت‌های بزرگ و کشف نشده جهان را باید در آفریقا جست‌وجو کرد؛ قاره‌یی که با وجود ظرفیت‌های فوق‌العاده‌اش برای سرمایه‌گذاری هنوز هم در اولویت برنامه‌های کشورهای غربی قرار نگرفته است. از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ صادرات امریکا به کشورهای آفریقایی از ۳۸میلیارد دلار به ۲۲میلیارد دلار کاهش یافت. انگلیس اما به فرصت‌های موجود در آفریقا توجه بیشتری نشان داده است به طوری که ارزش سرمایه‌گذاری‌های این کشور در آفریقا در فاصله سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۴ بیش از دو برابر شده و به رقم ۴۲٫۵میلیارد پوند(۵۷٫۶ میلیارد دلار) رسیده است؛ هر چند در سال ۲۰۱۷ ارزش صادرات انگلیس به آفریقا تنها ۲٫۵درصد ارزش کل صادرات این کشور بوده است. کشورهای غربی عملا بازار آفریقا را به چین باخته‌اند؛ کشوری که صادراتش به آفریقا طی دوره ۱۰ساله ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۲ با بیش از ۷برابر افزایش به ۱۰۳میلیارد دلار رسیده است. سایر اقتصادهای بزرگ جهان اگر می‌خواهند در آفریقا با چین رقابت کنند باید با کشورهای آفریقایی و بخش‌های اقتصادی مستعدی که ظرفیت‌های بیشتری برای رشد دارند، ارتباط نزدیک‌تری برقرار کنند. در سال ۲۰۳۰ جمعیت آفریقا به ۱٫۷میلیارد نفر خواهد رسید که بیش از نیمی از این جمعیت در کشورهای نیجریه، اتیوپی، جمهوری دموکراتیک کنگو، مصر، تانزانیا، کنیا و آفریقای جنوبی ساکن خواهند بود. نکته مهم‌تر این است که در افق ۲۰۳۰ حدود ۴۳درصد آفریقایی‌ها جزو طبقه متوسط خواهند بود درحالی که این رقم در سال ۲۰۱۳ کمتر از ۴۰درصد بوده است. افزایش جمعیت و رشد طبقه متوسط باعث خواهد شد که مصرف خانوارهای آفریقایی از ۱٫۱تریلیون دلار در سال ۲۰۱۵ به ۲٫۵تریلیون دلار در سال ۲۰۳۰ برسد؛ تقریبا نیمی از این مصرف ۲٫۵تریلیون دلاری توسط خانوارهای ۳ کشور نیجریه(۲۰درصد)، مصر(۱۷درصد) و آفریقای جنوبی(۱۱درصد) انجام خواهد شد. البته مصرف خانوارهای کشورهای دیگری مانند الجزایر، آنگولا، اتیوپی، غنا، کنیا، مراکش، سودان و تونس نیز رشد قابل توجهی خواهد داشت و هر یک از این کشورها می‌توانند برای شرکت‌هایی که به دنبال یافتن بازارهای جدید برای محصولات خود هستند، گزینه مناسبی باشند. پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۳۰ ارزش بازار محصولات غذایی در آفریقا به ۷۴۰میلیارد دلار و ارزش بازار آموزش و حمل‌ونقل به ۳۹۷میلیارد دلار برسد. البته بازارهای دیگری مانند مسکن(۳۹۰میلیارد دلار)، کالاهای بی‌دوام(۳۷۰میلیارد دلار)، گردشگری و تفریحات(۲۶۰میلیارد دلار)، بهداشت و سلامت(۱۷۵میلیارد دلار)، خدمات مالی(۸۵ میلیارد دلار) و مخابرات(۶۵ میلیارد دلار) نیز می‌توانند نظر سرمایه‌گذاران را به خود جلب کنند. البته بخش زیادی از این رشد اندازه بازار به اجرای صحیح طرح منطقه آزاد تجاری آفریقا بستگی دارد؛ طرحی که ۴۴کشور از ۵۴کشور آفریقایی در آن مشارکت دارند و می‌تواند با یکپارچه کردن بازار آفریقا، مبادی متعددی را برای ورود به این بازار فراهم کند. از طرفی طرح منطقه آزاد تجاری آفریقا ضرورت تقویت زیرساخت‌های ارتباطی بین کشورهای مشارکت‌کننده را بیش از پیش نمایان می‌سازد و بدین‌ترتیب فرصت‌های متعددی را برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های زیربنایی از حمل‌ونقل و انرژی گرفته تا ارتباطات و اطلاعات(ICT) و حتی منابع آب فراهم می‌کند. سرمایه‌گذاران می‌توانند برای تشخیص فرصت‌های سرمایه‌گذاری و یافتن پروژه‌های سودآور از بانک توسعه آفریقا کمک بگیرند؛ بانکی که در همین راستا «طرح توسعه زیرساخت‌ها در آفریقا» را کلید زده است. حوزه تجارت بین بنگاهی(B2B) آفریقا نیز دیگر حوزه‌یی است که انتظار می‌رود در افق ۲۰۳۰ شاهد تحولات عظیمی باشد به طوری که پیش‌بینی می‌شود، ارزش تجارت بین بنگاهی در آفریقا از ۱٫۶تریلیون دلار در سال ۲۰۱۵ به ۴٫۲تریلیون دلار در سال ۲۰۳۰ افزایش یابد. در این میان بخش‌هایی مانند کشاورزی و فرآورده‌های غذایی(۹۱۵میلیارد دلار)، ساخت‌وساز، انرژی و حمل‌ونقل(۷۸۴میلیارد دلار)، تولید(۶۶۶ میلیارد دلار)، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی(۶۶۵ میلیارد دلار)، منابع(۳۵۷میلیارد دلار)، بانکداری و بیمه(۲۴۹میلیارد دلار) و مخابرات و فناوری اطلاعات و ارتباطات(۷۹٫۵میلیارد دلار) به ترتیب بیشترین سهم را از تجارت بین بنگاهی در آفریقای ۲۰۳۰ به خود اختصاص خواهند داد. پیش‌بینی رشد قابل توجه بخش کشاورزی و فرآورده‌های غذایی نشان‌دهنده این واقعیت است که مواد غذایی همچنان بیشترین سهم را در سبد مصرفی خانوارهای آفریقایی خواهند داشت. از طرفی ۶۰ درصد از زمین‌های قابل کشت اما کشت نشده جهان در آفریقا واقع شده و عدم استفاده از این ظرفیت عظیم باعث شده که آفریقا سهم اندکی از بازار جهانی محصولات و فرآورده‌های غذایی داشته باشد. سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند با سرمایه‌گذاری در تولید انواع کود، ماشین‌آلات کشاورزی، سیستم‌های آبیاری و سایر حوزه‌های مرتبط با بخش کشاورزی آفریقا ضمن فعال کردن ظرفیت‌های استفاده نشده در این بخش و کسب درآمدی مناسب، گامی بسیار موثر در راستای رفع معضل گرسنگی که بسیاری از کشورهای آفریقایی با آن دست به گریبان هستند، بردارند. در سال ۲۰۱۲ کشورهای بورکینافاسو، اتیوپی، نیجریه، مالی، موزامبیک، روآندا و تانزانیا برترین کشورهای آفریقایی از لحاظ نرخ رشد ارزش افزوده در بخش کشاورزی بوده‌اند. کشورهای آنگولا، مراکش و آفریقای جنوبی نیز بازارهای بزرگی برای محصولات کشاورزی هستند و در راه توسعه بخش کشاورزی خود گام برمی‌دارند. علاوه بر این، آفریقا این پتانسیل را دارد که در دهه‌های آتی به مهم‌ترین تولیدکننده محصولات صنعتی در جهان تبدیل شود. با توجه بالا رفتن سطح دستمزدها در چین، این کشور تا سال ۲۰۳۰ بین ۸۵ تا ۱۰۰میلیون شغل را در صنایع کاربر(صنایعی که به نیروی کار زیاد و طبیعتا ارزان نیاز دارند) از دست خواهد داد و آفریقا مترصد آن است که جای چین را در این صنایع بگیرد. آفریقا حتی در حوزه صنایع بزرگ و رقابتی مانند خودروسازی، حمل‌ونقل، پالایش و پتروشیمی، رایانه و ماشین‌آلات اداری و صنعتی نیز فضای مساعدی برای پیشرفت دارد و کشورهای آفریقای جنوبی، مصر و نیجریه نشان داده‌اند که محل‌های مناسبی برای سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها هستند. محیط کسب‌وکار در اتیوپی، مراکش و روآندا نیز اکنون به‌گونه‌یی است که سرمایه‌گذاران بالقوه می‌توانند به کسب بازدهی بالا از سرمایه‌گذاری در این کشورها امیدوار باشند.

در سال حمایت از کالای ایرانی روی می‌دهد

کاهش ۵ درصدی مالیات بر ارزش افزوده تولیدکنندگان

نامگذاری سال به نام حمایت از کالای ایرانی توسط مقام معظم رهبری بیشتر از دید تولید و مصرف کالای ایرانی دیده شد در حالی که اصولا برندسازی کالایی به نام یک کشور جنبه بین‌المللی و عملکردی برای جذب بازارهای خارجی دارد. هرچند در دوره‌های مختلف بحث تشویق مردم به مصرف کالای ایرانی مطرح بوده است اما باید پذیرفت که ظرفیت این بازار محدود است و کشور برای توسعه کالای ایرانی نیاز به بازارهای جدید دارد.

اما اینکه چگونه می‌توان از کالاهای تولید داخل حمایت کرد و کیفیت آن را بالا برد، موضوعی است که رییس کمیسیون اقتصادی مجلس به آن پرداخته است و در این خصوص به تولیدکنندگان بشارت داده که مالیات بر ارزش افزوده تولیدکنندگان ۵درصد کاهش خواهد یافت.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس دریافت مالیات بر ارزش افزوده از تولیدکننده را مانع جدی پیش روی بخش تولید اعلام کرد و از دو گام جدی مالیاتی برای حمایت از تولید در سال ۹۷ خبر داد.

محمدرضا پورابراهیمی رییس کمیسیون اقتصادی مجلس درباره آخرین اقدامات کمیسیون اقتصادی مجلس برای اصلاح قانون آزمایشی مالیات بر ارزش افزوده برای حمایت از کارفرمایان و تولیدکنندگان در سال «حمایت از کالای ایرانی» گفت: در ایران نیز همچون سایر کشورها، دو نوع مالیات بر تولید تحت عنوان مالیات بر عملکرد و مالیات بر مصرف تحت عنوان مالیات بر ارزش افزوده، جاری است.

وی با بیان اینکه مالیات بر عملکرد، سال‌ها و از زمان تدوین قانون تجارت از تولیدکنندگان دریافت می‌شده و شرایط آن متناسب با مقتضیات زمانی طی شده، افزود: اما مالیات بر ارزش افزوده، مالیات جدیدی در اقتصاد ایران است که طی یک دهه اخیر با تدوین قانون مربوطه، اجرایی شده و در نهایت به صورت آزمایشی، تاکنون ادامه دارد.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس، نقصان در اجرا و عدم وجود زیرساخت‌های اجرایی لازم را ۲ نقطه ضعف مهم قانون آزمایشی مالیات بر ارزش افزوده عنوان کرد و گفت: یکی از اشکالات قانون مالیات بر ارزش افزوده در اجرا، دریافت این نوع مالیات از تولیدکنندگان است؛ به عبارتی به جای اینکه این قانون، مانند بسیاری از کشورها، مصرف را هدف‌گذاری کند، در کشور ما به دلیل ۲ نقطه ضعف مذکور، بخش تولید را هدف‌گذاری کرده است.

وی ادامه داد: دریافت مالیات بر ارزش افزوده از تولیدکننده، بسیاری از واحدهای تولید را با مشکلات عدیده مواجه کرده است که هم واحدهای تولیدی کوچک و متوسط و هم بنگاه‌های بزرگ صنعتی و تولیدی را دچار مشکل کرد.

پورابراهیمی گفت: در همین راستا با پیگیری‌های انجام شده، لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده اوایل سال ۹۶ از طرف دولت به مجلس ارائه شد و ما بر اساس یک برنامه زمانبندی در کمیسیون اقتصادی طی یکسال کامل این لایحه را مورد بررسی و کارشناسی قرار دادیم تا مجموعه تصمیمات مشترک مجلس و دولت، دو ضعف کلید این قانون یعنی نقص در اجرا و عدم وجود زیرساخت اجرایی را پوشش دهد.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: به دلیل بررسی قانون بودجه ۹۷، بررسی لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده در کمیسیون اقتصادی مجلس حدود دو ماه به تاخیر افتاد؛ اما در تعطیلات نوروز در کمیته مالیاتی کمیسیون اقتصادی بخش‌های مهم این لایحه توسط تعدادی از اعضای کمیسیون بررسی و خوشبختانه بخشی از این لایحه جمع‌بندی شد.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس، درباره نتایج بررسی لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده گفت: با مشارکت سه تشکل اصلی بخش خصوصی و تعاونی یعنی اتاق بازرگانی، اتاق اصناف و اتاق تعاون همه مواد لایحه در کمیته مالیاتی کمیسیون مورد بررسی قرار گرفت و سعی کردیم به نحوی مدیریت کنیم که در عمل مشکلات اجرای قانون پوشش داده شود

استخراج ۳۰ اشکال قانون مالیات بر ارزش افزوده

وی تصریح کرد: با دعوت از برخی فعالان اقتصادی که به دلیل اجرای ناقص مالیات بر ارزش افزوده با مشکلاتی از جمله تعطیلی واحد مواجه شدند، ۳۰ محور اشکالات این قانون احصاء شد و تک تک آنها را در اصلاحیه لحاظ کردیم.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس، درباره نتایج بررسی لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده گفت: با مشارکت سه تشکل اصلی بخش خصوصی و تعاونی یعنی اتاق بازرگانی، اتاق اصناف و اتاق تعاون همه مواد لایحه در کمیته مالیاتی کمیسیون مورد بررسی قرار گرفت و سعی کردیم به نحوی مدیریت کنیم که در عمل مشکلات اجرای قانون پوشش داده شود.

پورابراهیمی با بیان اینکه پیش بینی می‌کنیم لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده تا اواخر اردیبهشت در کمیسیون اقتصادی مجلس نهایی شود و در نوبت بررسی صحن علنی مجلس قرار گیرد گفت: اگر این لایحه در راستای حمایت از تولید، با اولویت در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گیرد حتما آثار آن را در تولید خواهیم دید.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: به فعالان اقتصادی قول می‌دهیم در صورت مساعدت مجلس، لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده در صحن علنی تا پایان خردادماه در مجلس تصویب و نهایی می‌شود. وی با بیان اینکه با تصویب نهایی لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده در مجلس قطعا ۹۰درصد از مشکلات بخش تولید که ناشی از اجرای ناقص این قانون است، برطرف خواهد شد، افزود: اصلاح این قانون یکی از اقدامات مهم دولت و مجلس در جهت حمایت از تولید در سال ۹۷ است.

گام دوم مالیاتی سال ۹۷ کاهش مالیات بر عملکرد به ۲۰ درصد

پورابراهیمی ادامه داد: بعد از اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده، گام بعدی و مهم کمیسیون اقتصادی مجلس در جهت حمایت از تولید در نیمه دوم سال ۹۷ هدف‌گذاری برای کاهش نرخ مالیات بر عملکرد بنگاه‌هاست که در کمک به تولید ملی بسیار مهم خواهد بود.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با یادآوری اینکه در حال حاضر نرخ مالیات بر عملکرد ۲۵ واحد درصد است گفت: بر اساس مذاکرات اولیه با دولت پیشنهاد ما کاهش این نرخ به ۲۰درصد است که توافقات اولیه با دولت در این خصوص نیز انجام شده است تا اصلاح نرخ مالیات بر عملکرد در نیمه دوم سال ۹۷ نیز در دستور کار قرار گیرد.

وی با بیان اینکه با اصلاح و اجرای کامل قانون مالیات بر ارزش افزوده هیچ گونه مالیاتی از تولیدکننده دریافت نمی‌شود، گفت: فلسفه اجرای این قانون نیز این است که به هیچ‌وجه نباید این نوع مالیات از تولیدکننده دریافت شود؛ اما به دلیل اجرای ناقص در حال حاضر، تولیدکنندگان نیز این مالیات را پرداخت می‌کنند.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: هدف‌گذاری کلان، کاهش مالیات بر تولید و اجرای دقیق دریافت مالیات از مصرف است.

رییس کنفدراسیون صادرات ایران تشریح کرد

عملیاتی شدن سیاست‌های حمایت از صادرات در ۹۷

محمد لاهوتی به ارزیابی وضعیت صادرات کشور در سال ۹۶ پرداخت و گفت: مجموع صادرات غیرنفتی ایران در ۱۱ماهه سال گذشته به ۴۱میلیارد و ۶۹۰ میلیون دلار رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به میزان ۴ و ۹۶ صدم درصد افزایش داشته و واردات با رشد ۲۲درصدی به مبلغ ۴۶/۵میلیارد دلار رسیده است که تراز تجاری منفی ۶ میلیارد دلار را نشان می‌دهد.

وی تشریح کرد: با توجه به واسطه‌یی و سرمایه‌یی بودن کالاهای وارداتی، صادرات کشور از رشد خوبی برخوردار بوده اما این رشد با اهداف تعیین شده فاصله دارد؛ در برنامه از پیش تعیین شده ۲۱٫۵درصد رشد صادراتی برای امسال پیش‌بینی شده بود که تنها ۵ درصد آن عملی شده است. با بررسی آمارها مشخص می‌شود که حدود ۵۳ درصد از رشد صادرات ما به علت نوسان نرخ ارز بوده است. لاهوتی نرخ ارز را عامل اساسی و انکارناپذیر در قیمت تمام شده کالاهای صادراتی دانست و گفت: با توجه به اینکه قیمت مواد اولیه کالاهای صادراتی، چه آن بخشی که از داخل تامین می‌شود و چه بخش وارداتی آن، متاثر از نرخ ارز است بنابراین رشد صادراتی که شاهد آن هستیم کوتاه‌مدت و مقطعی است.

رییس کنفدراسیون صادرات ایران اظهار کرد: با توجه به بررسی‌های انجام شده، پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی در سال جاری حدود ۴درصد باشد و امیدوار هستیم با توجه به هدف‌گذاری‌هایی که در برنامه ششم بر دولت تکلیف شده، صادرات در اولویت قرار بگیرد و ردیف بودجه‌هایی که هر سال به نام صادرات مصوب ولی به کام صادرات نمی‌شود در سال جاری محقق شود تا بتوانیم از طریق رشد صادرات، اوضاع اقتصادی کشور را چه در حوزه اقتصاد مقاومتی و چه در حوزه خروج از وضعیت رکود حاکم بر اقتصاد بهبود بخشیم.

وی با تاکید بر اینکه صادرات تنها ابزار بهبود اوضاع اقتصادی کشور است، گفت: در بخش برنامه‌ریزی و اجرایی شدن سیاست‌های حمایتی از صادرات از اهداف برنامه بسیار عقب هستیم و باید تلاش بسیاری انجام دهیم تا این اهداف در سال جاری محقق شود.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران اظهار امیدواری کرد، دولت در سال ۹۷ به بحث بسته‌های حمایت از صادرات توجه جدی کند چراکه این حمایت‌ها می‌تواند مشوقی برای صادرکنندگان باشد؛ بررسی نوع کالاهای وارداتی نشان می‌دهد که رشد واردات این نوع کالاها برای اقتصاد ما نویدبخش است ولی بخش نگران‌کننده آمار جایی است که می‌بینیم صادرات هم پای واردات رشد نکرده است.

وی با بیان اینکه معتقد به وضع ممنوعیت و محدودیت در واردات نیست، اذعان کرد: هدف ما باید این باشد که هم صادرات رشد کند و هم واردات ما به سمت کالاهایی برود که در خدمت تولید صادرات محور باشد و نباید تصور کنیم چنانچه برای برخی کالاها ممنوعیت و محدودیت‌های هدفمند وضع کنیم، تقاضای این کالاها در کشور پایان می‌یابد بلکه نتیجه این محدودیت این است که واردات غیررسمی رونق پیدا می‌کند.

لاهوتی تصریح کرد: معتقدم باید راه واردات قانونی برای هر کالایی که تقاضایی برای آن در کشور وجود دارد و منافاتی با شؤونات اسلامی ندارد، باز باشد. اگر تقاضا از مسیرهای قانونی پاسخ داده نشود قطعا مسیرهای غیرقانونی باز خواهند شد و هم تولیدکننده و هم مصرف‌کننده متضرر می‌شوند.

رییس کنفدراسیون صادرات ایران با اشاره به جهش ارزی در دو ماهه اخیر گفت: امیدوارم دولت از جهش‌هایی که امسال در نرخ ارز پیش آمد، درس گرفته بگیرد و اجازه دهد در سال ۹۷ نرخ ارز به صورت طبیعی تعیین شود تا تورم به صورت تدریجی و نامحسوس به نرخ ارز تعمیم داده شود چراکه این جهش‌های ناگهانی سم مهلکی برای شرایط اقتصادی کشور خواهد بود.

محمد لاهوتی در ادامه در مورد عملکرد دولت در حوزه کنترل قاچاق گفت: دولت یازدهم با ایجاد پنجره واحد، مکانیزه کردن گمرکات و برخورد با کالاهای وارداتی غیررسمی توانست میزان قاچاق را از ۲۴میلیارد به ۱۰٫۵میلیارد دلار برساند؛ گرچه این کاهش، رقم قابل توجهی است اما همین حجم ۱۰٫۵میلیارد دلاری چیزی حدود ۲۰تا ۲۲درصد واردات رسمی است که میزان بسیار بالایی است و باید با آن برخورد شود.

وی تاکید کرد: قطعا افزایش شفافیت در اقتصاد داخلی اعم از خرید و فروش، صندوق‌های مکانیزه و ارائه فاکتور رسمی همچنین منطقی کردن تعرفه‌های وارداتی به گونه‌یی که هزینه واردات رسمی کمتر از واردات غیررسمی شود از راهکارهای مناسب برای مقابله با قاچاق است.

به گفته عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی تهران در مجموع دولت در زمینه مقابله با قاچاق خوب عمل کرده است و امیدواریم این روند ادامه داشته باشد و با از بین بردن حفره‌های باقی مانده شرایط به سمتی پیش برود که واردات غیررسمی اصولا صرفه اقتصادی نداشته باشد و نهایتا با واردات رسمی و قانونی با پرداخت حقوق و عوارض، مالیات بر ارزش افزوده و افزایش شفافیت اقتصادی، فضای کسب وکار ما بهبود یابد.

رییس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق تهران:

باید بتوانیم امنیت سرمایه‌گذاران خارجی را تامین کنیم

رییس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق تهران می‌گوید در ارتباط با جذب سرمایه‌گذاران خارجی سال گذشته ریل‌گذاری‌هایی صورت گرفته است و ما در نقطه‌یی قرار داریم که به خوبی نقاط ضعف و قوت خودمان را در این حوزه می‌شناسیم و دقیقا می‌دانیم که در سال جاری چه برنامه‌هایی را باید پیش ببریم.

او در ادامه می‌گوید: « ما به عنوان فعالان و نمایندگان بخش خصوصی در اتاق تهران تنها می‌توانیم نظراتمان را مطرح کنیم و ارائه دهیم زیرا کار اجرایی را ما نمی‌توانیم انجام دهیم و اینجا هست که دولت باید کارها را پیش ببرد و کمک کند، البته خوشبختانه مسوولان دولتی در وزارت خانه‌های اقتصادی به خصوص وزارت اقتصاد و دارایی و شخص وزیر اقای کرباسیان بسیار همراه بوده و نگاه بسیار مثبتی به جذب سرمایه‌گذاران خارجی دارند و کاملا علاقه‌مند هستند که کارها را پیش ببرند.

ما در اتاق تهران یک پکیج کامل از ظرفیت‌ها، پتانسیل‌ها، راهکارها و اقداماتی که باید برای جذب بهتر سرمایه‌گذاران خارجی صورت گیرد خدمت ایشان فرستاده‌ایم و جلساتی هم با ایشان هماهنگ شده است؛ بنابراین من بسیار امیدوار هستم که ریل‌گذاری‌های صورت گرفته در حوزه جذب سرمایه‌گذاری خارجی جواب بدهد. »

او در پاسخ به این سوال که مهم‌ترین اقدامی که برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی باید صورت بگیرد، چیست گفت: «مهم‌ترین کار عملیاتی که در این حوزه باید صورت گیرد تامین امنیت سرمایه‌گذاران است. مشکل اصلی که پیش روی جذب سرمایه‌گذاری خارجی وجود دارد کندی ارتباطات بانکی است، هنوز متاسفانه بانک‌های معتبر بین‌المللی آن طور که باید و شاید با ما ارتباط ندارند. البته این موضوع جدای از مسائل و مشکلات داخلی خودمان است که باید واقعا برطرف شود ما باید بتوانیم امنیت سرمایه‌گذاران خارجی را تامین کنیم، ریل‌گذاری‌های صورت گرفته را تا رسیدن به هدف و مقصد ادامه دهیم و بسترهای مهم را فراهم کنیم که شامل مسائل قانونی، سیاسی، اقتصادی و... می‌شود. »

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش می‌گوید: « در اتاق تهران به عنوان نمایندگان بخش خصوصی کشور همه مشکلات و چالش‌های پیش روی جذب سرمایه‌گذاری خارجی را تحلیل کرده‌ایم و حتی راهکارهایی را هم برای برطرف کردن آنها، در نظر گرفته‌ایم. علاوه براین سال گذشته توانسته‌ایم با برگزاری چندین سمینار مهم که در خارج از کشور برگزار شده است، ایران و توانمندی‌های اقتصادی کشور را برای تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری معرفی کنیم. »

فریال مستوفی می‌گوید: « به عنوان فعالان بخش خصوصی باید از دولت بخواهیم و دولت هم علاقه‌مند است که چالش‌های پیش روی جذب سرمایه‌گذاری خارجی را برطرف کند اما ما یک مشکل دیگر هم داریم که دست خودمان نیست و از قدرت ما خارج است؛ یک کسی به نام آقای ترامپ در امریکا رییس‌جمهور شده است که تصمیماتش قابل پیش بینی نیست و به نظر من حتی خودش هم نمی‌داند که می‌خواهد چه کاری انجام دهد و این کار را سخت کرده است و حتی بخشی از سرمایه‌گذارانی را که علاقه داشتند در ایران حضور داشته باشند را مردد کرده است به همین دلیل واقعا باید منتظر باشیم و ببینیم که امریکا درباره برجام چه تصمیمی خواهد گرفت البته ما جدای از این اتفاق باید بسترهای لازم برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی را با سرعت زیاد فراهم کنیم. »

افت صادرات ایران به ۱۰ بازار عمده

صادرات به ژاپن ۶۰ درصد کم شد

صادرات ایران به ۱۰ کشور عمده صادراتی طی ۱۱ ماهه سال گذشته از نظر وزنی و ارزشی افت داشته که در این میان صادرات به ژاپن از نظر ارزش ۶۰ درصد و از نظر وزن ۶۳ درصد کم شده است.

به گزارش ایسنا، اگرچه صادرات در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۶ نسبت به مدت مشابه آن در سال ۱۳۹۵ حدود پنج درصد رشد ارزشی و یک درصد رشد وزنی داشته است، اما مروری بر ۲۰ کشور اول صادراتی ایران گویای آن است که از نظر ارزش صادرات در ۱۰ کشور با افت درآمدزایی مواجه بوده‌ایم. از نظر وزنی نیز صادرات به ۱۰ کشور از ۲۰ بازار عمده صادراتی با کاهش مواجه شده است. البته در موارد متعدد کاهش وزنی صادرات به مراتب بیش از کاهش ارزش آن بوده است. به عبارت دیگر با وجود آنکه کالای کمتری صادر شده درآمدزایی بیشتری حاصل شده است که این امر گویای آن است که کالاهای صادراتی ایران با قیمت بیشتری به فروش رسیده‌اند. البته در مورد برخی کشورها هم خلاف این قاعده مشاهده می‌شود. در بین کشورهای مختلفی که در این مدت با کاهش حجم و ارزش صادرات مواجه بوده‌اند، ژاپن و هنگ‌کنگ را می‌توان دو کشور اولی دانست که به ترتیب از نظر ارزش و وزن دچار افت صادرات شده‌اند.

پس از ژاپن با خرید ۴۲۳ میلیون دلاری کالا از ایران، بیشترین کاهش صادرات مربوط به کشور ترکمنستان می‌شود که نسبت به مدت مشابه سال قبل از نظر ارزشی ۲۰ درصد و از نظر وزنی ۳۶ درصد کاهش واردات از ایران دارد. ارزش صادرات به این کشور در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۶ معادل ۳۸۳ میلیون دلار بوده است.

جمهوری آذربایجان دیگر کشوری است که از نظر ارزش ۱۹ درصد و از نظر وزن ۴۳ درصد کاهش صادرات از ایران را در ۱۱ ماهه سال قبل تجربه کرده و با ۲۷۳ میلیون دلار خرید کالا در رده نوزدهمین هدف صادراتی ایران قرار گرفته است.

همچنین امارات متحده عربی که دومین بازار صادراتی ایران در این مدت بوده با ۱۴ درصد کاهش ارزشی صادرات همراه شده و از نظر وزنی نیز صادرات به این کشور هفت درصد کاهش داشته است. با این وجود بیش از پنج میلیارد و ۸۶۲ میلیون دلار از مجموع صادرات ایران به امارات مربوط بوده است. تایوان با واردات ۴۶۸ میلیون دلاری دیگر کشوری است که در این مدت ۱۴ درصد کاهش صادرات ارزشی و ۱۲ درصد کاهش صادرات وزنی را شاهد بوده است.

همچنین ایتالیا با کاهش ۱۴ درصدی در ارزش و هشت درصدی در وزن واردات مواجه بوده و صادرات به آن ۳۶۶ میلیون دلار درآمدزایی داشته است. هنگ‌کنگ هم از نظر وزنی بیشترین کاهش صادراتی را داشته و محصول صادر شده به این کشور از نظر وزنی ۷۵ درصد کمتر شده است، اما با این وجود از نظر ارزش با تنها ۱۲ درصد کاهش حجم صادرات به این کشور به ۳۴۸ میلیون دلار رسیده است. علاوه بر این کشور ویتنام در ۱۱ ماهه سال گذشته از نظر وزنی ۴۷ و از نظر ارزش ۱۲ درصد کاهش صادرات را تجربه کرده و حجم صادرات آن به ۳۴۳ میلیون دلار رسیده است.

هند با وارداتی نزدیک به دو و نیم میلیارد دلار دیگر کشوری است که اگرچه صادرات به آن شش درصد افزایش وزنی داشته، اما از نظر ارزش کالای صادر شده به این کشور شاهد یک درصد افت بوده‌ایم. عمان نیز با ۱۰ درصد کاهش درآمد صادراتی در برابر ۱۹ درصد افزایش صادرات وزنی دیگر کشوری است که در سال گذشته ۴۶۷ میلیون دلار واردات داشته است.

رییس‌جمهوری امریکا در سیاست‌گذاری اقتصادی شکست می‌خورد؟

افول بازار سهام در دوران ترامپ

گروه جهان | طلا تسلیمی |

روند کاهش ارزش شاخص‌های سهام در معاملات دوشنبه بازارهای امریکا همچنان ادامه داشت و سرمایه‌گذاران سعی داشتند با سرعت خود را از سهام بخش‌های مالی و فناوری خلاص کنند. یکی از دلایل اصلی این روند، توییت دونالد ترامپ رییس‌جمهوری امریکا، علیه یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های امریکایی یعنی آمازون، بود. در نخستین سال ریاست‌جمهوری ترامپ، سرمایه‌گذاران با جنب‌وجوش بسیار بازارهای سهام را به بالاترین رکوردها رساندند و ترامپ از اوج‌گیری بازارهای سهام به‌عنوان مهر تایید بر سیاست‌های اقتصادی خود استقبال کرد. اما آن روزها به پایان رسیده و «شکوفایی» حاصل از روی کار آمدن ترامپ این روزها به «رکود» تبدیل شده است.

به گزارش نیویورک‌تایمز، اگرچه سال ۲۰۱۸ با هیاهو و فعالیت‌های مثبت در بازارهای سهام آغاز شد، اما بازارها برای نخستین مرتبه از سال ۲۰۱۵ تاکنون سه ماهه اول امسال را با کاهش ارزش‌ها به پایان رساندند. این مساله نشان می‌دهد دوره اوج‌گیری آرام و تدریجی بازارها جای خود را به عصر جدید و مشکل‌آفرین رکود می‌دهد. ارزش شاخص سهام «اس‌اند پی ۵۰۰» در معاملات دوشنبه ۲,۲درصد کاهش یافته است. بازارهای آسیایی و اروپایی نیز اگرچه در معاملات سه‌شنبه با کاهش ارزش سهام‌ها مواجه شدند، اما این کاهش با سرعت کمتری از بازار امریکا صورت گرفت.

این کاهش نشان‌دهنده این است که بازارها اکنون وارد یک دوره موسوم به «تصحیح» شده‌اند. استفاده از این واژه برای توصیف شرایط موجود نشان می‌دهد که روند نزولی بسیار شدیدتر و طولانی‌تر از چند روز رکود معاملات خواهد بود. بازار سهام همچنان در قیاس با ۸ نوامبر ۲۰۱۶ که دونالد ترامپ در رقابت برای کاخ‌سفید پیروز شد، ۲۰درصد بالاتر است و یکی از دلایل این افزایش انتظارات از ریاست‌جمهوری ترامپ و تغییرات در واشنگتن بوده است.

در ابتدای امر چشم‌انداز کنترل جمهوری‌خواهان بر کاخ‌سفید و هر دو مجلس کنگره (سنا و نمایندگان) سرمایه‌گذاران را به هیجان آورده بود. آنها یک‌سری عقب‌نشینی‌ها از قوانین نظارتی سختگیرانه و کاهش نرخ مالیات برای افراد حقیقی و حقوقی را پیش‌بینی کرده بودند. بسیاری از آن رویاها زمانی تحقق یافت که دونالد ترامپ قانون کاهش مالیاتی را به امضا رساند. اس‌اند پی در ۲۶ ژانویه به اوج ارزش ۲۸۷۲,۸۷ واحدی رسید که از آغاز دوره اوج بازار از ماه مارس ۲۰۰۹ تاکنون افزایشی ۳۲۵درصدی محسوب می‌شد. اما از ماه فوریه به بعد یک‌سری عوامل که بسیاری از آنها از واشنگتن نشأت می‌گرفتند، آب‌های بازارهای سهام را گل‌آلود کرد و به نظر نمی‌رسد که این عوامل به‌زودی از بین بروند.

نخستین مخاطره این است که اقتصاد امریکا می‌تواند با سرعتی خیلی بالا رشد داشته باشد و بانک مرکزی مجبور شود نرخ بهره را زودتر از زمان مورد انتظار افزایش دهد. دومین مساله خطر بروز جنگ تجاری است که کاخ‌سفید جرقه آن را با اعمال تعرفه بر واردات کالاهایی خاص زده است؛ اقدامی که خیلی سریع واکنش کشورهایی همچون چین را برانگیخت و سبب شد پکن علیه کالاهای امریکایی تعرفه واردات اعمال کند. سومین عامل به تهدید دولت علیه شرکت‌های فناوری پس از افشای سوءاستفاده آنها از اطلاعات مصرف‌کنندگان مربوط می‌شود.

خبرهای منتشر شده در روز دوشنبه که بر بازارها تاثیر گذاشت، توییت رییس‌جمهوری علیه آمازون بود؛ ترامپ این شرکت را به آسیب رساندن به خدمات پستی ایالات‌متحده متهم کرد اما دشمنی او با این شرکت به دوران پیش از ریاست‌جمهوری‌اش بازمی‌گردد. در مواجهه با عوامل اینچنینی خوش‌بینی‌ها در بازار که دو ماه پیش کاملا مشهود بودند، به‌تدریج از بین می‌روند. اد کلیسولد استراتژیست ارشد شرکت تحقیقات بازار سهام «ند دیویس» می‌گوید: «این مساله به‌طور قطع به عدم اطمینان موجود می‌افزاید و بازار عدم اطمینان را دوست ندارد.»

کاملا مشخص است که روزهای بازارهای آرام که به‌تدریج شکوفا می‌شدند و رکورد جدید رشد را به ثبت می‌رساندند، به پایان رسیده است. این نابسامانی در بازار مخاطراتی برای ترامپ به همراه دارد؛ رییس‌جمهوری امریکا سال اول خود را در کاخ‌سفید به‌عنوان مشوق بازار سهام گذراند، اما در ماه‌های اخیر عمدتا درباره روند نزولی بازار سکوت کرده است. افت بازار سهام همچنین می‌تواند برای اقتصاد ایالات‌متحده مخاطراتی به همراه داشته باشد. تحقیقات آکادمیک نشان می‌دهند که افت طولانی‌مدت بازار سهام می‌تواند برای مصرف‌کنندگان عواقبی داشته باشد چراکه سبب می‌شود مردم در نگرانی از درآمد، کمتر خرج کنند. این اتفاق به‌ویژه برای اقتصادی که به‌شدت به بازارهای داخلی و مخارج مصرف‌کنندگان وابسته است، خبر خوبی نیست.

افت بازار در دو ماه گذشته در سطحی وسیع صورت گرفته است. ۶ بخش از مجموع ۱۱ بخش در شاخص سهام اس‌اند پی ۵۰۰ نسبت به زمان اوج بازار در ماه ژانویه بیش از ۱۰درصد افت داشتند. هر روز احتمال آسیب دیدن یک بخش وجود دارد؛ ممکن است وخامت شرایط گریبان‌گیر شرکت‌های صنعتی همچون بویینگ یا کاترپیلار شود که صادرات زیادی دارند و از جنگ تجاری آسیب می‌بینند. روز دیگر ممکن است شرکت‌های فناوری همچون فیس‌بوک و توییتر درگیر شوند که سودشان در برابر نظارت‌های شدیدتر دولت بر شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی آسیب‌پذیر است. شرکت‌های انرژی و مالی نیز به همان اندازه در معرض خطر هستند چراکه در صورت کاهش سرعت رشد اقتصادی ثروت آنها بر باد خواهد رفت. اگرچه در مورد بازارها نمی‌توان با اطمینان هیچ اتفاقی را پیش‌بینی کرد، اما بسیاری از ناظران بر این عقیده‌اند که شرایط پیش از بهتر شدن، خیلی وخیم‌تر خواهند شد و پیش از شکوفایی مجدد بازارها احتمالا سهام‌های بیشتری افت خواهند داشت.

چشم‌انداز روشن اقتصاد قاره کهن

آسیا ثروتمندتر از اروپا و امریکا

گروه جهان |

افزایش تعداد افراد فوق ثروتمند در آسیا بیش از سایر نقاط جهان بوده است و شهرهای آسیایی در حال گرفتن جای شهرهای اروپایی و امریکایی به عنوان گران‌ترین شهرها هستند.

به گزارش بیزینس تایمز، صندوق بین‌المللی پول در گزارش جدید خود از رشد سال ۲۰۱۸ پیش‌بینی کرده است که رشد جهان به ۳,۷ درصد برسد که اگر این طور باشد، بالاترین نرخ رشد از سال ۲۰۱۱ تاکنون خواهد بود. برای بسیاری از سرمایه‌گذاران آسیایی، این رشد ورای سال درخشان ۲۰۱۷ خواهد بود که طی آن بازارهای سهام و املاک نیرومند باعث شد بتوانند سبد دارایی ثروت خود را به رخ بکشند. با این حال دورنمای بلندمدت چندان واضح نیست و صندوق و سایر صاحب‌نظران موانعی شامل تبعات افزایش نرخ‌های بهره و تنش‌های تجاری در سراسر جهان برای رشد اقتصادی جهان در آینده نه چندان دور پیش‌بینی می‌کنند. اما این روند صعودی محتمل محدود برای جمعیت فوق ثروتمند جهان چه معنایی خواهد داشت؟ آمارهای فراهم شده برای موسسه «ولث ایکس» نشان می‌دهد، تعداد افرادی که بالای ۵۰ میلیون دلار ثروت دارند در سال ۲۰۱۷ میلادی، ۱۰درصد افزایش یافته است و به این ترتیب ۱۲۹هزار و ۷۳۰نفر از مردم جهان ثروتی معادل ۲۶,۴ تریلیون دلار را در اختیار دارند.

آسیا در صدر

در گزارش بیزینس تایمز آمده که تعداد افراد بسیار ثروتمند آسیا تا پایان سال ۲۰۱۷ میلادی با ۱۵درصد افزایش به ۳۵ هزار و ۸۸۰ نفر رسیده و بدین‌ترتیب آسیا جای اروپا را در مقام دوم گرفته است. جمعیت فوق ثروتمندان اروپایی با ۱۰درصد افزایش به ۳۵ هزار و ۱۸۰ نفر رسیده است. تنها در چین تعداد این افراد در ۵ سال گذشته بیش از ۲ برابر شده و به ۱۷ هزار و ۹۸۰ نفر رسیده است. شمار افراد فوق ثروتمند در ژاپن ۵۱درصد، هند ۷۱درصد، اندونزی ۶۶درصد و مالزی ۶۵درصد افزایش یافته است. در مجموع می‌توان گفت که چشم‌انداز اقتصادی آسیا به دلیل بازارهای مصرفی رو به رشد و افزایش بهای کالا که منجر به افزایش صادرات خواهد شد، خوش‌بینانه خواهد بود. در این میان هنگامی که به تعداد افراد فوق ثروتمند به ازای هر ۱۰۰هزار نفر نگاه کنیم، هنگ‌کنگ با ۷۰ نفر و سنگاپور با ۲۵ نفر، در رده‌های دوم و چهارم جهان قرار دارند. موناکو نیز با ۱۲۹نفر بسیار ثروتمند به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر، در رده نخست و سوییس با ۴۴ نفر در رده سوم قرار دارند.

سنگاپور، برترین شهر آسیایی

طبق شاخص ثروت معرفی شده که به اندازه‌گیری ثروت، سرمایه‌گذاری، سبک زندگی و تعداد افراد بسیار ثروتمند احتمالی در آینده می‌پردازد، سه شهر آسیایی در رده‌های نخست ۱۰شهر اول جهان قرار دارند که به ترتیب عبارتند از: سنگاپور، توکیو و هنگ‌کنگ.

این ارزیابی بر اساس محل زندگی ثروتمندان، جایی که پول خرج کرده و سرمایه‌گذاری می‌کنند، جایی که اوقات فراغت خود را می‌گذرانند و محل تحصیل فرزندانشان انجام شده است. بنابراین موضوعات مورد بررسی در این شاخص ثروت، سرمایه‌گذاری، سبک زندگی و امید به آینده است. در این شاخص سنگاپور در تمام موارد ذکر شده رتبه بالایی را به دست آورده است. توکیو و هنگ‌کنگ نیز از دیگر شهرهای آسیایی هستند که توجه ثروتمندان جهان را به خود جلب کرده‌اند؛ به‌ویژه ثروتمندان چینی.

هزینه املاک

به نوشته بیزینس تایمز، در شاخص اقامتی بین‌المللی موسسه «نایت فرانک» که ارزش املاک در ۱۰۰ منطقه جهان را اندازه می‌گیرد، شهر «گوانگ‌ژو» چین با افزایش ۲۷درصدی در قیمت املاک در صدر قرار دارد. با این حال خلاف شاخص سال ۲۰۱۶ میلادی که سه شهر از چین در بین ۱۰شهر بودند، این شهر تنها شهر چینی در بین ۱۰شهر است. در این گزارش آمده که مقررات نظارتی سختگیرانه بازدارنده دولت چین برای مهارم تورم با هدف جلوگیری از ترکیدن حباب قیمت مسکن در اقصا نقاط شهرهای این کشور کارگر افتاده و پکن موفق شده که تورم در قیمت مسکن را با موفقیت مهار کند. اما کماکان شهرهای سئول با ۱۳,۲درصد و هنگ‌کنگ با ۷,۳درصد در بین ۱۰ شهری قرار دارند که قیمت املاک در آن رشد قابل ملاحظه‌یی داشته است. گفته شده، در هنگ‌کنگ و سئول بازار عرضه با محدودیت‌هایی روبه‌رو شده، به‌ویژه در هنگ‌کنگ که جریان گسترده سرمایه از سرزمین مادری چین را داشته است.

امریکا و بریتانیا مقصد خریداران خانه آسیایی

مانند سال‌های گذشته گزارش ثروت به رابطه بین ثروت شخصی و طبقات مختلف سرمایه‌گذاری نیز توجه کرده است. نظرسنجی سال ۲۰۱۸ از ۵۰۰ بانکدار برتر جهان که به ۵۰ هزار فرد بسیار ثروتمند با ثروتی معادل ۳تریلیون دلار مشاوره می‌دهند، نشان می‌دهد اشتهای سرمایه در بخش مسکن در آسیا کماکان بالاست و در سال ۲۰۱۷ افزایش ۴۳ درصدی یافته است. تحلیلگران پیش‌بینی کرده‌اند که در ۲۰۱۸ نیز بازارهای خارجی همچنان برای ثروتمندان آسیایی جذاب باشد، چرا که ۲۳درصد از مشتریان آسیایی اعلام کرده‌اند، خواهان خرید املاک در خارج از کشور خود نیز هستند و بریتانیا و امریکا، مقصد اصلی بسیاری از خریداران آسیایی است. به اعتقاد کارشناسان در سال‌های آینده نیز سنگاپور به لطف مراکز فرهنگی و تاریخی خود و اجرای پروژه‌های موفق اقتصادی و تجاری در جذب سرمایه‌گذاران پیشتاز خواهد بود.

نتانیاهو توافق انتقال پناهجویان به اروپا را لغو کرد

گروه جهان |

نخست‌وزیر اسراییل توافق با سازمان ملل بر سر تقسیم پناهجویان آفریقایی را فاقد اعتبار اعلام کرد. بنیامین نتانیاهو گفته قصد دارد در چارچوب این توافق ۱۶هزار پناهجو را به کشورهای غربی ازجمله به آلمان و ایتالیا بفرستد. به گزارش دویچه‌وله طبق این توافق ۱۶هزار پناهجوی آفریقایی باید به کشورهای اروپایی انتقال یابند و در مقابل ۱۶هزار نفر از آنها در خود اسراییل صاحب حق اقامت شوند. اعضای دست راستی کابینه دولت ائتلافی نتانیاهو نخست‌وزیر اسراییل به خصوص با بخش دوم این توافق مخالف بودند. به گفته مقام‌های اسراییلی درحال حاضر حدود ۴۲هزار پناهجوی آفریقایی در سرزمین‌های اشغالی به سر می‌برند که تنها بخش کمی از آنها موفق به دریافت اقامت شده‌اند. ورود پناهجویان از کشورهای آفریقایی به سرزمین‌های اشغالی از سال ۲۰۰۷ شدت گرفت. اغلب این پناهجویان از مسیر شبه‌جزیره سینا وارد سرزمین‌های اشغالی شده‌اند. درحال حاضر گذرگاه‌های مرزی میان اسراییل و مصر بسته هستند یا به شدت کنترل می‌شوند. اوایل ژانویه ۲۰۱۸ دولت نتانیاهو طرحی را آماده کرد که براساس آن پناهجویانی که غیرقانونی وارد اسراییل شده‌اند تا پایان ماه مارس ۲۰۱۸ خاک این منطقه را ترک کنند. طبق این طرح دولت، اگر پناهجویان مقاومت کنند باید دستگیر شوند. این قانون بیشتر شامل پناهجویان کشورهای سودان و اریتره می‌شد که در آنها حکومت‌هایی بر سر قدرت هستند که حقوق بشر را پایمال می‌کنند. کمیساریای عالی آوارگان سازمان ملل با این طرح دولت نتانیاهو مخالفت کرد. نتانیاهو بعدا اعلام کرد که دولت اسراییل با کمیساریای عالی آوارگان سازمان ملل متحد توافق کرده دست‌کم ۱۶هزار پناهجوی آفریقایی را به کشورهای غربی ازجمله آلمان و ایتالیا بفرستد. بنیامین نتانیاهو در این ارتباط گفت که کشورهایی همچون آلمان، ایتالیا و کانادا ظاهرا حاضرند میزبان این پناهجویان و آوارگان باشند. وزارت کشور آلمان ولی اعلام کرده از انتقال پناهجویان از اسراییل به آلمان هیچ اطلاعی ندارد. وزارت خارجه ایتالیا هم گفته هیچ توافقی برای پذیرش پناهجویان آفریقایی از اسراییل وجود ندارد. نمایندگان سازمان ملل متحد تایید کردند که بین کمیساریای عالی آوارگان سازمان ملل و اسراییل بر سر تقسیم پناهجویان توافق حاصل شده ولی هنوز مشخص نشده است که این پناهجویان به کدام کشورها فرستاده می‌شوند. با خروج اسراییل از این توافق به نظر می‌رسد که پرونده آن تا اطلاع ثانوی بسته شده باشد.

صدور حکم جلب گولن در آستانه سفر پوتین به آنکارا

گروه جهان |

روسای جمهوری ترکیه و روسیه سه‌شنبه در آنکارا دیدار و درباره مسائلی ازجمله تامین «اس۴۰۰» و دستورکارهای دوطرفه به گفت‌وگو پرداختند. این در حالی است که در آستانه سفر ولادیمیر پوتین به آنکارا، دولت ترکیه حکم جلب بین‌المللی فتح‌الله گولن و هفت نفر دیگر را به اتهام قتل سفیر روسیه در ترکیه در سال ۲۰۱۶ صادر کرده است. آندره کارلوف سفیر پیشین روسیه در ترکیه سال ۲۰۱۶ به ضرب گلوله یک پلیس ترک در جریان افتتاح یک نمایشگاه کشته شد. اردوغان شبکه فتح‌الله گولن را که در امریکا پناهنده است به ساماندهی این قتل و انجام کودتای نافرجام سال ۲۰۱۶ متهم کرده است. گولن از متحدان پیشین اردوغان کلیه اتهامات مطرح شده علیه خود را رد می‌کند. به گزارش خبرگزاری تاس، سفر به آنکارا بخشی از سفرهای خارجی پوتین پس از پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری ماه مارس محسوب می‌شود. جدا از نشست رجب طیب اردوغان رییس‌جمهوری ترکیه، پوتین رییس‌جمهوری روسیه قرار است در نشست سه‌جانبه‌یی با رییس‌جمهوری ایران نیز شرکت داشته باشد. یوری اوشاکوف معاون پوتین، پیش از سفر وی به ترکیه گفت: «یک زنجیره غیرمنتظره از ارتباطات میان روسای جمهوری ترکیه و روسیه در نشست اخیر صورت گرفت. در ۲۰۱۷، پوتین و اردوغان هشت‌بار با یکدیگر دیدار داشتند و بیش از ۲۰بار مکالمه تلفنی بین دو نفر صورت گرفت.»مساله ساخت نیروگاه هسته‌یی «آکویو» در ترکیه با پشتیبانی روسیه نیز مورد بحث دو طرف است. هزینه کلی این پروژه ۲۰ میلیارد دلار است. طرف روس تمام هزینه‌های ساخت و ساز را برعهده دارد. سازمان انرژی اتمی ترکیه روز دوشنبه اعلام کرد مجوز ساخت نخستین واحد از نیروگاه هسته‌یی آکویو را برای شرکت «روس اتم» صادر کرده است. توافق برای ساخت این نیروگاه از سال ۲۰۱۰ آغاز شده بود که به دلایل مختلف اجرای آن بارها به تعویق افتاد. مساله سوریه و مشکلات گسترده بین‌المللی نیز مورد بحث میان اردوغان و پوتین است. معاون پوتین در این باره گفت: «ارتش و نیروهای اطلاعاتی روسیه و ترکیه همکاری نزدیکی در سوریه دارند. پوتین و اردوغان همچنین به بررسی تامین سیستم‌های دفاع هوایی اس۴۰۰ می‌پردازند. روسیه تمام اقدامات لازم را برای تکمیل تامین این سیستم‌ها پیش از ۲۰۲۰ به ترکیه انجام داده است.»

انتقاد کاخ سفید از اعمال تعرفه بر کالاهای امریکایی

گروه جهان |

کاخ سفید از تعرفه‌هایی که چین به عنوان اقدامی تلافی‌جویانه بر طیفی از کالاهای امریکایی از جمله شراب و گوشت خوک اعمال کرده است، انتقاد کرد. به گزارش بی‌بی‌سی، چین در واکنش به افزایش تعرفه فولاد و آلومینیوم امریکا از روز دوشنبه تعرفه‌هایی تا ۲۵درصد بر ۱۲۸محصول وارداتی از امریکا اعمال کرده است. بازارهای بورس امریکا روز دوشنبه افت قابل توجهی کردند که تا حدودی به خاطر نگرانی از بالا گرفتن جنگ تعرفه‌ها بود. لیندزی والترز از سخنگویان کاخ سفید گفت که ریشه مشکلات این است که چین به فولاد تولیدی خود سوبسید می‌دهد. او گفت: «چین به جای هدف گرفتن صادرات منصفانه امریکا باید به شیوه‌های غیرعادلانه تجاری خود که به امنیت ملی امریکا زیان می‌رساند و بازارهای جهانی را دستکاری می‌کند، پایان دهد.»امریکا اوایل مارس تعرفه‌هایی را بر واردات فولاد و آلومینیوم در نظر گرفت و آنها را برای حفاظت از تولیدکنندگان داخلی خود و امنیت ملی ضروری دانست. دولت ترامپ اواخر مارس گفت که قصد اعمال تعرفه بر وارداتی به ارزش حداکثر ۶۰ میلیارد دلار از چین و محدود کردن سرمایه‌گذاری این کشور در امریکا را دارد. اکنون چین با زیر سوال بردن استدلال امریکا در زمینه امنیت ملی، تعرفه‌هایی بر کالاهای امریکایی اعمال کرده که محصولاتی به ارزش حدودا ۳میلیارد دلار را در بر می‌گیرد. پکن گفت که هدفش «حفاظت از منافع چین و ایجاد توازن» در ضرر ناشی از تعرفه‌های جدید امریکاست. چین قبلا گفته بود که به دنبال جنگ تجاری نیست، اما اگر اقتصادش لطمه ببیند، بیکار نخواهد نشست. ضایعات آلومینیوم و گوشت خوک یخزده وارداتی از امریکا در معرض ۲۵درصد تعرفه قرار می‌گیرند. چند محصول دیگر از جمله مغزدانه‌ها، میوه‌های تازه و خشک، داروی گیاهی جینسینگ هم با ۱۵درصد تعرفه اضافه روبه‌رو می‌شوند. مفتول فولادی هدف تعرفه ۱۵درصدی قرار می‌گیرد. کسب‌وکارهای امریکایی که محصولاتشان دستخوش این منازعه قرار گرفته، زنگ خطر را به صدا درآورده‌اند و می‌گویند که چین بازار بزرگی برای کالاهای آنهاست. شرکت‌های امریکایی گفته‌اند هر چند در بعضی از نگرانی‌های دولت ترامپ شریکند، اما تهدید به اعمال تعرفه را بهترین راه‌حل مشکلات نمی‌دانند. تحلیلگران اقتصادی بسیاری با هشدار نسبت به سیاست‌های حمایت‌گرایانه دولت دونالد ترامپ از وقوع جنگ تجاری در سال ۲۰۱۸ خبر داده و هشدار داده‌اند که در این میدان هر دوطرف و جامعه جهانی بازنده خواهند شد.

دریچه

ظهور «باطل‌کنندگان» در انتخابات مصر

گروه جهان | پیروزی عبدالفتاح سیسی در انتخابات ریاست‌جمهوری هفته گذشته مصر هرگز محل تردید نبود اما این رای‌گیری نتایج شگفت‌آوری داشت زیرا آرای باطله در جایگاه دوم قرار گرفت؛ به عبارتی میزان غیرمعمولی رای باطله به صندوق‌ها ریخته شد که احتمالا اعتراضی به سیسی یا کل روند انتخابات بوده است. به گزارش آسوشیتدپرس، طبق آمارهای رسمی کمیسیون انتخاباتی مصر، سیسی ۹۷درصد آرای صحیح را به دست آورده و بدین‌ترتیب برای دومین بار یک دوره ۴ساله دیگر سکان ریاست‌جمهوری را در دست می‌گیرد. تنها رقیب او موسی مصطفی موسی سیاستمدار نه چندان مطرح مصر بود که تلاش چندانی برای به چالش کشیدن سیسی نکرد و تنها توانست ۶۵۶ هزار و ۵۳۴ رای یا ۹۲,۲درصد مجموع آراء را به دست آورد. مساله شگفتی‌ساز این است که ۱,۷۶میلیون رای باطله توانست با فاصله بسیاری از میزان آرای موسی پیشی بگیرد. این میزان رای باطله حدود ۷,۲۷درصد می‌شود که فاصله چشمگیری با آرای باطله دو انتخابات پیشین دارد که در سال ۲۰۱۲و ۲۰۱۴ به ترتیب ۳,۱و ۴,۰۷درصد بود. منتقدان تازه‌ترین دور انتخابات را ساختگی می‌دانند زیرا اصلی‌ترین رقبا بازداشت شده یا به زور از دور خارج شدند. موسی مصطفی موسی در آخرین دقایق وارد رقابت انتخابات شد تا از شرمساری دولت مصر مبنی بر برگزاری انتخاباتی با یک نامزد و گذاشتن پا در راه خودکامه‌های منطقه که انتخابات آنها شبیه یک رفراندوم است، بکاهد. مقام‌های مصری تلاش داشتند با ترغیب رای‌دهندگان به نتیجه انتخابات مشروعیت ببخشند. در نهایت اما مشارکت مردمی ۴۱,۰۵درصد شد که نسبت به مشارکت مردمی ۴۷,۴۵درصدی سال ۲۰۱۴ که سیسی برای نخستین بار در انتخابات پیروز شده بود، کاهش نشان داد. تشخیص اینکه چه تعداد شرکت‌کننده به عمد رای باطله به صندوق‌ها ریختند غیرممکن است اما برخی عدم شفافیت یا تهدید مسوولان برای جریمه کردن کسانی که در انتخابات شرکت نمی‌کنند را علت بروز آن می‌دانند. محمد مصطفی یک جوان فارغ‌التحصیل بیکار از قاهره است. این جوان ۲۶ساله می‌گوید: «نمی‌خواستم رای بدهم اما وقتی تهدید به جریمه ۵۰۰ پوندی(پوند مصر) شدیم، تصمیم گرفتم رای بدهم. رای خودم را مخدوش کردم زیرا نمی‌توان نام انتخابات را بر این جریانات گذاشت. سیسی پیش از انتخابات هم می‌دانست که پیروز می‌شود.» عماد حسین، سردبیر روزنامه الشروق که از حامیان سیسی است، می‌گوید کمپین رییس‌جمهوری مصر باید به صورت جامع اهمیت آرای باطله را بررسی کند. او می‌گوید:«باطل‌کنندگان آرا پیامی ارسال کردند که باید خوانده شده و پاسخ داده شود. می‌توانیم بگوییم اکنون یک حزب موسوم به باطل‌کنندگان داریم که آرای آن بیش از احزاب سیاسی موجود شده است.»

کوتاه از منطقه

احتمال برکناری معاون اقتصادی نخست‌وزیر ترکیه

محمد شیمشک معاون اقتصادی نخست‌وزیر ترکیه دیگر مورد اعتماد اردوغان نیست و به‌زودی از مقام خود برکنار خواهد شد. به نوشته روزنامه آیدینلیک، رجب طیب اردوغان رییس‌جمهوری ترکیه، جمعه گذشته بدون ذکر نام، از عملکرد معاون اقتصادی دولت و ناتوانی وی در مقابله با نرخ بالای بهره بانکی انتقاد کرده بود.

کشف ۱۵۸ جسد در کاخ‌های صدام

بقایای اجساد ۱۵۸ قربانی مربوط به کشتار اسپایکر به دست داعش در کاخ‌های صدام کشف شده است. به گزارش ایرنا، داعش با تسلط بر استان تکریت اواسط ژوئن ۲۰۱۴ میلادی ۱۷۰۰ کارآموز و دانشجوی غیرمسلح پایگاه نظامی اسپایکر در شمال تکریت را قتل‌عام کرد.

امارات از قطر به «ایکائو» شکایت کرد

شرکت هواپیمایی کشوری امارات از قطر به‌دلیل ایجاد مزاحمت برای هواپیماهای مسافربری این کشور به سازمان هوانوردی غیرنظامی بین‌المللی (ایکائو) شکایت کرد. به گفته مقام‌های اماراتی، این اقدام پس از آن صورت گرفت که جنگنده‌های قطری در چهار نوبت اقدام به رهگیری و ایجاد مزاحمت برای هواپیماهای غیرنظامی امارات کردند. عربستان، امارات، بحرین و مصر از پنجم ژوئن ۲۰۱۷ با متهم کردن قطر به حمایت از تروریسم روابط خود را با این کشور قطع کردند.

«مرال آکشنر» رهبر حزب نیک ترکیه ماند

مرال آکشنر در نخستین کنگره عمومی و انتخاباتی حزب نیک ترکیه بار دیگر به رهبری این تشکیلات سیاسی ترکیه انتخاب شد. به گزارش بیرگون، آکشنر که اواخر تابستان سال ۹۵ به علت انتقاد از کادر رهبری حزب حرکت ملی از این حزب اخراج شد، بانوی آهنین لقب گرفته و پیش از این در سال‌های ۱۹۹۶ و ۱۹۹۷ در دولت مرحوم نجم‌الدین اربکان وزیر کشور و معاون رییس پارلمان ترکیه بوده است. آکشنر، بانوی ۶۰ ساله، برای حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری آینده ترکیه ابراز تمایل کرده است.

برگزاری انتخابات پارلمانی عراق در ۱۹ کشور

کمیسیون عالی انتخابات عراق از برگزاری انتخابات پارلمانی در مراکزی در ۱۹ کشور خارجی همزمان با داخل کشور خبر داد. به گزارش الصباح، ایران، اردن، ترکیه، امریکا، فنلاند، مصر، لبنان، کانادا، استرالیا، سوئد، بریتانیا، فرانسه، نیوزیلند، آلمان، بلژیک، هلند، دانمارک، روسیه و امارات کشورهایی هستند که انتخابات پارلمانی عراق در آنها برگزار می‌شود. در انتخابات پارلمانی ۱۲ ماه مه ۱۴۳ حزب در قالب ۲۷ ائتلاف با هم رقابت دارند.

گزارش

اعلام روش‌های رهایی از خدمات نامطلوب اپراتوری

ارائـه خدمـات نامطلـوب اپراتـوری و رهایی از مشکلاتی مانند قطع مکالمه، کند شدن ارسال پیام‌ها و رهایی از پیامک‌های مزاحم مواردی است که مردم می‌توانند برای نجات از آنها اپراتوری را که سیم‌کارت از آن دارند، بدون آنکه نیازی به تغییر شـماره داشته باشند، عوض کنند.

به گزارش ایرنا، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی ایران سـال ۱۳۹۵ با هـدف افزایش میزان رضایت کاربـران تلفن همراه، طرح جابه‌جایی اپراتور تلفن همراه بدون نیاز به تغییر شـماره (ترابردپذیری شـماره) را اجرا کرد که براساس آن مشترکان تلفن همراه می‌توانند در صورت نارضایتی از اپراتوری که از آن سـیم‌کارت خریداری کرده‌اند و بدون آنکه نیازی به عوض کردن سیم کارت خود داشته باشند نسبت به مهاجرت به اپراتور دیگـر و برای دریافت خدمات بهتر اقدام کنند.

اکنـون و در سـال ۱۳۹۷ نیز ایـن قابلیت برای همه مشترکان اپراتورهای مختلف تلفن همراه برقرار اسـت و مردم می‌توانند برای اسـتفاده از این مزیت به سـامانه اطلاع‌رسـانی هر اپراتور یا دفترهای ارائه خدمات پیشـخوان دولت مراجعه کرده و نسـبت به تغییر اپراتـوری که از خدمات آن ناراضی هسـتند، اقدام کنند.

ترابرد یا انتقال شـماره تلفن همـراه (mobile portability number) قابلیتـی اسـت کـه به کاربران امکان می‌دهد بتوانند با حفظ شـماره اپراتور تلفن همراه خود را تغییر دهند.

کاربـران در ایـن طرح اگر از هزینـه، کیفیت، تنوع خدمات و پوشـش‌دهی اپراتـور خود راضی نیسـتند می‌توانند بدون دغدغه تغییر شـماره از سـرویس‌های جذاب و کاربردی سـایر اپراتورهای تلفن همراه استفاده کنند.

ترابردپذیـری شـماره تلفن همـراه در جهان قدمتی بیش از ۱۷ سـال دارد و هم‌اکنون در بیش از ۷۰ کشور انجام می‌شود.

سـازمان تنظیم مقررات و ارتباطـات رادیویی ایـران از سـال ۱۳۹۳ مقدمه‌هـای لازم بـرای اجـرای این طرح را در دسـتور کار خـود قرارداد و اپراتورهای سـه‌گانه تلفن همراه کشـور را برای همکاری در اجرای طرح فراخواند.

این اپراتورها یعنی همراه اول، ایرانسل و رایتل برای اجرای طرح ملی جابه‌جایی دسـت در دست هم داده و با انعقاد تفاهمنامه‌یی خود را برای اجرا آماده کردند.

طرح جابه‌جایی اپراتور بدون نیاز به تغییر شـماره در سال ۱۳۹۴ وارد مرحله اجرای آزمایشی بین خود اپراتورها شد تا آمادگی لازم برای آنها ایجاد شود.

فروردین‌ماه سـال ۱۳۹۵ بود که سـازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی ایران (رگولاتوری) اعلام کرد ترابردپذیری شماره تلفن همراه مرحله آزمایش نهایـی را می‌گذراند و قرار اسـت جابه‌جایی شـماره تلفن همراه به صورت الکترونیکی اجرا شود.

سـی و یکم مردادمـاه همان سـال ترابردپذیری شـماره تلفن همراه وارد مرحله تجاری شـد و همه مشترکان تلفن همراه به آن دسترسی یافتند.

اکنون مدتی اسـت امکان جابه‌جایی شماره‌های تلفـن همـراه در اپراتورهـای مختلف تلفـن همراه فراهم شده است و می‌توان شماره کنونی را بر اساس فرآیندی مشخص به شبکه‌یی دیگر منتقل کرد.

ترابردپذیـری شـماره‌ها امـکان مهاجـرت بین اپراتـوری را فراهـم می‌کنـد؛ به این شـکل که اگر مشـترک همراه اول به شـمار می‌روید اما از خدمات ایـن اپراتـور رضایـت ندارید، می‌توانید بـا همان شـماره‌یی که دارید به اپراتور دیگری مانند ایرانسل بروید یا اگر از مشـترکان ناراضی ایرانسـل باشـید، می‌توانید به اپراتـور دیگری که از اعتبار بالاتری نزد شما برخوردار است، بروید.

متقاضیـان ترابرد شـماره می‌توانند بـه تارنمای اپراتور مورد نظر (اپراتوری که قصد مهاجرت به آن را دارند) مراجعه و پس از پر کردن فرم مربوط به ترابرد، درخواست خود را ثبت کنند.

پس از ثبت درخواسـت از سوی متقاضی مراحل انجام جابه‌جایی از سوی اپراتور پایه و پذیرنده یک به یک انجام شده و در نهایت مهاجرت صورت می‌گیرد.

مشترکان تلفن همراه که با انجام ترابردپذیری به اپراتور جدید مهاجـرت می‌کنند و از خدمات اپراتور جدید نیز راضی نیستند می‌توانند به اپراتور پایه خود برگردند یا ترابرد جدیدی انجام دهند.

مشـترکان در صورت انصراف از درخواسـت خود هنـگام طی مراحل ترابرد می‌تواننـد تا پیش از آغاز فرآیند اجرا یعنی ۱۵دقیقه پیش از قطع سـیمکارت پیشین، با مراجعه به اپراتور پذیرا درخواست انصراف خود را اعلام کنند.

گزینه انصراف از ترابرد و برگشت به اپراتور پایه در سامانه ترابردپذیری هر سه اپراتور تلفن همراه کشور طراحی شده و در اختیار مشترکان قرار گرفته است.

در صورت انصراف پس از ترابرد، مشترک می‌تواند درخواست بازگشت به اپراتور پیشین را با مراجعه به آن اپراتـور به عنوان ترابرد جدیـد انجام دهد که در این صورت مشترک می‌تواند بدون محدودیت زمانی به شبکه اپراتور پیشین بازگردد.

گزینـه انصـراف بـرای مشـترک از طریق کد رهگیـری تا زمـان فرآیند اجـرا روی درگاه اپراتور پذیرا فعال است.

در صورتی که اپراتور پیشین اپراتور پایه مشترک نباشـد، محدودیت شمار ترابرد در سـال (۲ بار در سال) رعایت می‌شود.

آخرین آمار منتشرشده از سوی دفتر بررسی‌های فنـی معاونت فنـی و اقتصـادی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بیانگر آن است که تا آخر شهریورماه سال ۱۳۹۶ تعداد سیم کارت‌های واگذارشده در کل کشور به رقم ۱۵۶میلیون و ۵۴۸هزار و۵۱۱ رسیده بوده اسـت که از این میزان تعداد ۸۵ میلیون و ۶۴ هزار و ۴۶ سیم‌کارت فعال بوده‌اند.

همچنین بر اساس آمار اعلام شده، تا تاریخ پنجم دی‌ماه سـال ۹۶ بالغ بـر ۴۸۵ هـزار و ۷۱۵ ترابرد موفق از اپراتورهای تلفن همراه انجام شـده است که نشان از استقبال بالای مشترکان تلفن همراه از طرح ترابردپذیری برای تغییر اپراتور داشته است.

اکنـون نیز مردم می‌توانند همچنان و با وجود کم شـدن تبلیغات ایـن امر از مزیـت جابه‌جایی اپراتور تلفـن همراه برای اسـتفاده از خدمـات اپراتور بهتر استفاده کنند.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس

آسیب‌های کلان و مهم کشور کـ

مسائل اصلی در حوزه

مرکز پژوهش‌های مجلس شـورای اسـلامی در سال ۱۳۹۵ و با توجه به شـروع کار مجلس دهم کتاب مهمی با عنوان «عمده‌ترین مسائل کشور: اولویت‌ها و راهبردهای مجلس شـورای اسـلامی در دوره دهم» منتشر کرد. در این کتـاب ۲۲۰ صفحه‌یـی مجموعه‌یی از آسـیب‌ها و گسل‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور در سه سطح اقتصادی، اجتماعی و سیاسی مطرح و برای آن راهکارهایی ارائه شـده است. در این صفحه بخشی از آسـیب‌های اجتماعی و اقتصادی که این نهاد پژوهشـی مجلس مطرح و عنوان کرده است را می‌آوریم. در خلاصه کـردن این مطالب از شـبکه مطالعات سیاسـت‌گذاری عمومی کمک گرفته شده است:

۱-۱. محیط کسب‌وکار

منظور از محیط کسـب‌وکار مجموعه عوامل موثر بر اداره و عملکرد بنگاه‌های یک منطقه یا حوزه کاری است که تقریبا خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها هستند.

محیط کسـب‌وکار نامسـاعد حداقل چهار پیامد ناگوار خواهد داشت که نتیجه نهایی آن کاهش رشد و اشتغال است:

• افزایش قیمت تمام‌شده محصولات تولیدی و کاهش قدرت نسبی رقابتی آن‌ها

• شکل‌گیری اقتصاد زیرزمینی در نتیجه فرار مالیاتی، کاهش درآمد دولت و رشد قاچاق

• جلوگیری از رشد بنگاه‌ها به دلیل عدم برخورداری از مزایای رسمی بودن و در نتیجه عدم استفاده از صرفه‌های مقیاس و فناوری‌های جدید

• بی‌اثـر شـدن سیاسـت‌های مالـی دولـت (مانند سیاست‌های مالیاتی) به دلیل غیرشفاف و زیرزمینی شدن فعالیت‌های اقتصادی.

۱-۱-۱. قوانین بهبود محیط کسب‌وکار

در سـال‌های اخیر به‌ویـژه از سـال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۴ چندین حکـم قانونی و نیز قانون مسـتقل درباره بهبود محیط کسـب‌وکار در ایران به تصویب مجلس شـورای اسلامی رسیده است. از جمله قانون اجرای سیاست‌های کلی اصـل ۴۴ قانون اساسـی (مصـوب ۱۳۸۷)، قانون برنامه پنجم توسعه (مصوب ۱۳۸۹)، قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار (مصوب ۱۳۹۰)، قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشـور (مصوب ۱۳۹۴) و چندین حکم بودجه‌یی در سـال‌های مختلف که بیش از نیمی از آنها هنوز اجرا نشده‌اند.

عمومـا بـرای حمایـت از تولید، دولـت و مجلس روش‌های زیر را به کار گرفته‌اند:

۱. اعطای تسـهیلات بانکی ارزان‌قیمت (تسـهیلات تکلیفی یا پرداخت یارانه سود تسهیلات)

۲. ارائه زمین مجانی یا ارزان‌قیمت

۳. معافیت‌های مالیاتی یا گمرکی برای تولیدکنندگان یا سرمایه‌گذاران

۴. وضـع تعرفه‌های گمرکی بـرای حمایت از محصولات داخلی در بازار ایران

۵. معافیت کارفرمایان از پرداخت حق بیمه کارگران (پرداخت دولت به‌جای تولیدکننده) .

این تسهیلات همه از یک نکته مشترک برخوردارند: مسـتقیم یا غیرمسـتقیم حاوی رانت هسـتند و تعداد داوطلبـان دریافت آنها از تعداد آنها بیشـتر اسـت. این روش‌های متعارف حمایت از تولید، عواقبی دارند:

• هدر رفتن بخشی از منابع و کمک‌ها توسط داوطلبانی که کمک‌ها را گرفته‌اند ولی صرف تولید نکرده‌اند

• ایجاد زمینه فسـاد و پارتی‌بازی برای دسترسـی به منابع رانتی حمایت از تولید

• انحراف واحدها از ترکیب بهینه عوامل تولید و رشد نامتوازن و معمولا غیر بهینه برخی اجزای این واحدها

• انحـراف همـت و دغدغـه تولیدکننـده ایرانی از حداکثرسازی بهره‌وری به دریافت رانت

• انحراف در کیفیت محصول تولیدی بر اثر استعمال کمک‌های ارزان و رانتی

• عدم اعطای مجوز تاسیس واحدهای تولیدی به دلیل کافی نبودن تسهیلات حمایت از تولید.

■ **راهکارها**

مجلس می‌تواند با تدوین قوانین مناسب، حذف مقررات و قوانین زائد و مزاحم و بسط امنیت اقتصادی، زمینه ظهور کارآفرینان بالقوه که در همه جوامع حضور دارند ولی فعال شـدن آنها منوط به مناسـب بودن محیط کسـب و کار است را مهیا کند و به جای تعیین و توزیع رانت، کالاها و خدمات عمومی (نظیر امنیت) برای فعالیت‌های اقتصادی عرضـه کند تا منفعت آن به همه برسـد و زمینه را برای ظهور و فعالیت کارآفرینان مهیا کند. تاکنون سـه قانون کلیدی در این خصوص تصویب شده است:

- قانون «اجرای سیاسـت‌های کلـی اصل ۴۴ قانون اساسی»

- قانون «بهبود مستمر محیط کسب و کار»

- قانون «رفع موانع تولیـد رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور»

پیشنهاد اصلی در این بخش، تمرکز مجلس بر نظارت جـدی و دقیق بر سـه قانون مذکـور و ارائه گزارش‌های نظارتی سالانه است.

۲-۱. فساد اقتصادی

ایـران در شـاخص کنترل فسـاد، کیفیـت قانون و کارآمدی حرکات پرنوسان متراکمی را حول یک میانگین مشخص داشته است. روند «شاخص ثبات سیاسی» نشان می‌دهد که این شاخص از کمترین مقدار در سال ۱۹۹۶ شروع و با بدتر شدن شرایط در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ به بیشـترین مقدار خود می‌رسـد و دوباره از این سال به بعد روند کاهشـی متوقف شـده و بهبود اندکی داشـته است. «شـاخص نقش قانون» برای ایران در سال ۱۹۹۶ رقـم ۰٫۸۵٪- بود و این رقم با افزایش ملایم (بدتر شـدن) شـرایط به ۱٫۰۳- در سال ۲۰۱۴ رسیده است. «شاخص حق اظهارنظر و پاسـخگویی» برای ایران در سال ۱۹۹۶ ۰٫۸۷٪- بوده که این رقم با شـتاب بیشتری به سمت بدتر شدن شـرایط می‌رود، به گونه‌یی که در سال ۲۰۱۴ این رقم به ۱٫۵۷- می‌رسد. «شاخص کیفیت قانون» در سال ۱۹۹۶، شـرایط بسـیار بدی را نشـان می‌دهد و تا سال ۲۰۰۵ به سـمت بهبودی پیش می‌رود و از سـال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ به سـمت بدتر شـدن پیش می‌رود، اما از سال ۲۰۱۰ به بعد شرایط ایران تا حدودی بهتر شده است اما همچنان شرایط نامناسبی دارد. از بین شاخص‌های فوق وضعیت ایران در شاخص «حق اظهارنظر و پاسخگویی» و «کیفیت قوانین» از سایر شاخص‌ها بدتر بوده و در شاخص «کارآمدی حکومت» به نسـبت سایر شاخص‌ها وضعیت بهتری دارد.

این شاخص‌ها شاید بطور دقیق نتواند وضعیت فساد را در کشور نشان دهد ولی با توجه به نبود شاخص بومی که توسط نهادهای مستقل داخلی اندازه‌گیری شوند، گریزی از تمسک به این شاخص‌ها وجود ندارد.

■ **راهکارها**

با توجه به تصویب قانون «ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد» و عدم اجرای بخش‌های مهمی از قانون مذکور، پیشنهاد می‌شود مجلس تمرکز خود را بر نظارت حول اجرای کامل قانون مذکور و بند به بند آن قرار دهد. همچنین پیشنهاد می‌شود طرح «تشکیل سازمان مبارزه با مفاسـد اقتصادی» که در مجلس نهم تهیه شده است، در این مجلس اصلاح، تکمیل و تصویب شـود. از آنجا که علت عمده فساد اقتصادی در کشور، ساختار تصمیم‌گیری متمرکز و نظام اداری- اجرایی گسـترده اسـت؛ از این‌رو راهبردهایـی از قبیل «گسـترش دولـت الکترونیک»، «چابک‌سـازی دولت» و «تسـهیل مقـررات» در هنگام تصویب برنامه ششـم توسـعه و بودجه‌های سنواتی باید مدنظر مجلس شورای اسلامی باشد.

۳-۱. ثبات اقتصادی کلان

۱-۳-۱. اندازه رشد اقتصادی ایران

رشـد کشـور در مقایسه با کشـورهای هم‌تراز در افق بلندمدت پایین بوده است. متوسـط رشد اقتصادی ایران طـی دوره ۱۹۶۶ تا ۲۰۱۴ برابر ۴٫۲ درصد بوده اسـت در حالی که متوسط رشد اقتصادی کشورهای با درآمد متوسط و کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا به ترتیب ۵٫۱ و ۴٫۸ درصد بوده اسـت. گفتنی است این اختلاف در نرخ رشد در طول بازه زمانی حدود ۵۰ سال اختلاف‌های بسیار فاحشی در سطح درآمد را پدید می‌آورد.

۲-۳-۱. اشتغال‌زایی رشد

در حال حاضر ۲٫۹ میلیون نفر بیکار، ۲٫۴ میلیون نفر دارای اشتغال ناقص و نزدیک یک‌میلیون نفر افراد دلسرد از اشتغال (که نه در آمار شاغلین و نه بیکاران هستند) در کشور وجود دارد.

۳-۳-۱. آب‌بری رشد

ایران در سال ۲۰۱۳ در بین ۱۷۴ کشور رتبه ۱۵۲ دنیا را در شاخص بهره‌وری آب دارا بوده است. یکی از مهم‌ترین قیودی که در هدف‌گذاری رشد اقتصادی باید مدنظر قرار گیرد محدودیت منابع آبـی و در نتیجه تلاش در جهت افزایش بهره‌وری در استفاده از منابع آبی است.

۴-۳-۱. ابعاد محیط‌زیستی رشد

مطالعات اندکی در این خصوص انجام شده است. یکی از مطالعات مهم نشان می‌دهد در سال ۱۳۸۱ حدود ۴۸ درصد از تولید ناخالص داخلی به شکل برداشت (استفاده فراتر از میزان جایگزینی از طبیعت) و فروسایی (هزینه‌های زوال کیفی محیط‌زیسـت) بوده است. همچنین از لحاظ میزان آلایندگی CO_2 ایران هشتمین کشور آلاینده دنیا در سـال ۲۰۱۱ بوده در حالی که در سـال ۱۹۹۲ ایران بیست و دومین کشور از لحاظ آلایندگی CO_2 بود. این موضوع میزان آلایندگی صنایع کشـور را به‌خوبی نشان می‌دهد؛ بنابراین توجه به محیط‌زیست و سیاست‌گذاری در جهت تخریب کمتر محیط‌زیسـت باید به عنوان قید دیگری در رابطه با رشد اقتصادی مطرح شود.

۵-۳-۱. عواقب تداوم وضع موجود

• با توجه به رشـد منفی اقتصادی و نرخ تورم بالا در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ درآمد سرانه واقعی مردم حدود ۲یک‌درصد نسـبت به سال ۱۳۹۰ کاهش یافت. با فرض رشـد متوسط سالانه ۵ درصد که برابر متوسط نرخ رشد دهه‌های اخیر اقتصاد ایران اسـت؛ برای رسیدن به سطح درآمد سرانه سال ۱۳۹۰ حدود ۵ سال زمان لازم است.

• چنانچـه ماهیـت رشـد اقتصـادی از نوع رشـد اقتصادی سـال‌های اخیر اقتصاد ایران (غیر اشـتغال‌زا) باشد، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد در دوره ۱۳۹۳-۱۴۰۰ نه‌تنها شاهد کاهش جمعیت بیکار و کاهش نرخ بیکاری در کشور نخواهیم بود، بلکه روند افزایشی در آنها ممکن است مشاهده شود. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد، با تداوم وضعیـت فعلی، تعداد بیکاران در افق ۱۴۰۰ به نزدیک ۵ میلیون نفر خواهد رسـید که اگر به آن شاغلین ناقص و دلسردشدگان از بازار کار اضافه شوند جمعیت آنها بسیار بیشتر از این خواهد بود.

• تـداوم آلایندگی صنایع کشـور نه‌تنها آثار مخرب زیست‌محیطی برای کشور خواهد داشت بلکه با توجه به اهمیـت و ابعاد بین‌المللی موضوع تداوم وضعیت موجود می‌تواند یکی از موانع تعاملات ایران با سایر کشورها باشد.

• تعداد بیکاران کل کشور حدود ۲٫۹ میلیون نفر است که اگر جمعیت دارای اشتغال ناقص به آنها افزوده شود ۵٫۳ میلیون نفر خواهد بود و اگر جمعیت دلسـرد از کار به آنها اضافه شود این جمعیت بیش از ۶ میلیون نفر خواهد شد.

• «نسبت جمعیت به تعداد شـاغلان» یا همان «بار تکفل» در سال‌های اخیر همواره صعودی بوده و در حال حاضر به ۳٫۶ نفر رسـیده است که بسیار بالاتر از متوسط جهانی اسـت و می‌تواند معیاری از فقیرتر شـدن خانوار ایرانی باشد. «نسبت جمعیت غیرفعال به جمعیت در سن کار» در دهه اخیر همواره صعودی بوده و در حال حاضر به ۶۲ درصد رسیده است که دارای ابعاد اجتماعی، امنیتی و فرهنگی خاص خود است.

• میزان اشـتغال‌زایی رشد اقتصادی در ایران کاهش یافته اسـت به‌نحوی‌که میزان اشتغال‌زایی هر یک واحد درصد رشد اقتصادی از ۱۸۰ هزار نفر در سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۷۵ به حدود ۳ هزار نفر طی سـال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۵ کاهش یافته است و در مجموع بیانگر آن است که تولید در ایران سرمایه‌برتر شده است.

■ **راهکارها**

۱. نخستین اقدام اساسی تغییر نگرش سیاست‌گذار در مورد نحوه حصول رشد اقتصادی است. نگاه به این موضوع می‌تواند از «حمایت از تولید برای اشتغال‌زایی» به «حمایت از نیـروی کار بـرای تولید» تغییر کند. پیگیـری راهبرد «حمایت از نیروی کار برای تولید» مستلزم «توانمندسازی نیروی کار»، «افزایش پوشـش و فراگیـری نظام بانکی»، «اولویت صنایع کوچک و متوسـط» و «افزایش گسـترده سهم بخش‌ها در رشد اقتصادی» است.

۲. بهبود و ترویج فرهنگ کار: بخشی از این فرآیند مربوط به کاهش فسـاد، تبعیض و نابرابری و کاهش اندازه دولت و بخش عمومی غیردولتی است.

۳. حرکت به سمت کاهش وابستگی به منابع حاصل از نفت که مستلزم انجام اقدامات گسترده‌یی نظیر تغییر نحوه ورود منابع حاصل از نفت به بودجه، تقویت استقلال بانک مرکزی، وجود استراتژی توسعه صنعتی و الزام همه دسـتگاه‌های اجرایی به رعایت آن و اتخاذ سیاسـت‌های تجـاری هماهنگ بـرای حمایـت از تولیـدات داخلی رقابت‌پذیر است.

۴. حمایـت از ایجاد پایـگاه اطلاعاتی جامع و کارآمد در زمینه بازار کار و نظارت بر صحت‌وسقم آمار گردآوری شده.

۵. ایجاد تطابق و هماهنگی بین سیسـتم آموزشی و نیازهای بازار کار در کشور.

۶. فراهم کردن امکاناتی برای مهارت‌آموزی و گسترش آموزش‌هـای آزاد و حرفه‌یـی و تسـهیل در جابه‌جایی بین‌المللی نیروی کار.

۷. استقرار نظام جامع تامین اجتماعی در جهت کاهش پدیده چند شغله بودن.

◀ عمده‌ترین مسائل کشور در حوزه صنعت، معدن و انرژی

مسائل صنعت و معدن

دولت، دسـتگاه‌های اجرایی و نظام بانکی در مواجهه با بخش تولید از نوعی سردرگمی رنج می‌برند و مشخص نیست از کدام صنعت، چگونه و به چه میزان باید حمایت کنند؛ بنابراین لازم است نقطه کانونی بحران‌زایی ملی در حوزه تولید که همان فقدان برنامه‌های بلندمدت سیاستی است مورد توجه قرار گیرد.

■ **راهکارها**

اقدامات تقنینی و نظارتی پیشنهادی در این حوزه به شرح زیر است:

۱. تهیه و تصویب شـرح وظایف و اختیـارات وزارت صنعت، معـدن و تجارت موضوع مـاده ۵۳ قانون برنامه پنجم توسعه.

۲. پیگیری تدوین استراتژی (سند راهبردی) توسعه صنعتی و صنعت پتروشیمی و تصویب آن در هیات دولت یا مجلس شورای اسلامی.

۳. پیگیـری، تدویـن و تصویب اسـتراتژی (سـند راهبردی) توسعه بخش معدن و صنایع معدنی.

۴. تهیـه و تصویب اساسـنامه شـرکت ملی صنایع پتروشیمی.

۵. بررسـی راهکارهای تشـویق بخـش خصوصی به سـرمایه‌گذاری در طرح‌هـای صنایع نوین یا پیشـرفته با فنـاوری بالا با مشـارکت سـازمان‌های توسـعه‌یی و شرکت‌های خارجی.

۶. پیگیـری واگـذاری سـهام دولـت در شـرکت‌های خودروسـازی سایپا و ایران‌خودرو به بخش واقعی خصوصی یا طرف‌های خارجی مرتبط با برندهای معتبر خودروسازی جهان.

۷. نظارت بر اجرای تبصره جز ۴ بند الف ماده ۱ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولـت در خصوص قیمت خـوراک گاز و خوراک مایع و اعمال تخفیف‌های پلکانی مطابق قانون.

۸. نظارت بر اجرای طرح‌های خط لوله اتیلن غرب و مرکز به‌منظور دسـتیابی به اهداف طرح ازجمله تحرک‌بخشـی به فرآیند تولید، اشتغال‌زایی و غیره.

۹. تمرکز سیاست‌گذاری در بخش صادرات مواد معدنی

۱۰. حـل بحـران تداخـل وظایـف قانونی دسـتگاه‌های ذی‌مدخل در بخش معدن

۱۱. سیاسـت‌گذاری جدی در بخش اکتشاف پایه و تفصیلی

۱۲. نظارت بر اجرای قوانین بالادسـتی همچون ماده ۱۵۷ قانون برنامه پنجم در ارتباط با تهیه اطلاعات پایه و احصای ظرفیت‌های معدنی کشور.

◀ مسائل انرژی

چالش‌های بخش انرژی کشور به شرح زیر است:

• مدیریت بخش انرژی کشـور توسـط چندین نهاد اجرایی (وزارت نفت، وزارت نیـرو، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان انرژی اتمی) .

• عدم تدوین و تصویب برنامه بلندمدت انرژی کشور به عنوان نقشه راه این بخش زیربنایی در توسعه اقتصادی.

• وجود تلفات غیرقابل قبول در بخش تبدیل، انتقال و توزیع حامل‌های انرژی به‌خصوص شبکه برق کشور: در سـال ۲۰۱۱ متوسـط جهانی تلفات برق ۸٫۵ درصد بود در حالی که این شـاخص در کل شـبکه برق ایران بیش از ۲۰ درصد بوده اسـت. لازم به توضیح است که هر یک درصد تلفات، حداقل یک‌درصد سـرمایه‌گذاری در ایجاد شـبکه‌های برق را هدر می‌دهد و هـدر رفت یک‌درصد سوخت نیروگاهی به دنبال داشته و همچنین یک‌درصد برق تولیدی کشـور را تلف می‌کند که ارزش سـالانه آن مقدار، بیش از یک‌میلیارد دلار است.

• مطابـق آمـار وزارت نیرو در حال حاضـر راندمان نیروگاه‌های کشور ۳۷ درصد است و براساس قیمت‌های امروز نفت خام در بازارهای جهانی، سـالانه بیش از ۲٫۵ میلیارد دلار به کشور خسارت وارد می‌شود. مطابق قانون باید این راندمان به ۴۵ درصد افزایش می‌یافت.

• سـرمایه‌گذاری بسـیار محدود در بخش بالادستی نفـت و گاز به دلیل محدودیت‌های منابع سـرمایه‌یی و عدم دسترسی کافی به فناوری‌های جدید در بخش‌های اکتشـاف، توسـعه و بهره‌برداری از میدان‌های نفت و گاز به‌خصوص میدان‌های مشترک.

• عدم سـرمایه‌گذاری کافی و به‌موقع در ارتقا، اصلاح فناوری و فرآیند تولید ۷ پالایشـگاه موجود که علاوه بر تولید فرآورده‌های باکیفیت بسیار پایین‌تر از استانداردهای جهانـی، حـدود ۲۷ درصد نفـت خام تحویلـی به این پالایشگاه‌ها به نفت کوره سبک و سنگین تبدیل می‌شود که ارزش افزوده قابل‌توجهی ندارد.

• نداشـتن دیپلماسـی انرژی به‌منظور بهره‌مندی از ظرفیت ژئواسـتراتژیک کشـور در راسـتای دستیابی به اهداف امنیت و توسعه پایدار.

• به پایان رسـیدن دوران اسـتخراج نفت خام و گاز طبیعی با هزینه کم.

• اجرای نادرسـت قانون هدفمند کـردن یارانه‌ها در نهادهای مرتبط با بخش انرژی.

■ **راهکارها**

۱. تدویـن و تصویب برنامه بلندمـدت (طرح جامع) انرژی در قالب مکانیسمی که قابل نظارت و پیگیری باشد.

۲. پیگیری و فراهم ساختن سـازوکارهای مربوط به تمرکز امور انرژی کشور در یک وزارتخانه

۳. بـه هنگام کردن قوانین مرتبـط با بخش انرژی از جمله قانون سازمان برق مصوب سال ۱۳۴۶

۴. اجرای دقیق قانون اجرای سیاسـت‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی در بخش انرژی کشور

۵. تاکیـد بر ایجاد نهاد تنظیم مقـررات (رگلاتوری) به‌منظـور جلوگیری از مداخله دولت و مجلس شـورای اسلامی در فعالیت‌هایی که دارای ماهیت انحصار طبیعی هستند

۶. تهیه و تصویب اساسنامه شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشـیمی و شـرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی

۷. الزام دولت به تولید صیانتی از میدان‌های نفت و گاز

۸. ارائه راهکارهای حقوقـی و قانونی به‌منظور انتفاع کشور از میدان‌های مشترک

۹. پیگیری و نظـارت بر اجرای قوانین دایمی نظیر قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.

◀ عمده‌ترین مسائل کشور در حوزه اجتماعی صندوق‌های بازنشستگی

عمده‌ترین مسائل کشور در حوزه محیط‌زیست، توسعه روستایی و کشـاورزی در حال حاضر مستمری و حقوق بازنشسـتگی پرداختی تنها ۴۸ درصد هزینه‌های زندگی بازنشسـتگان را تامین می‌کند. از سـوی دیگر با کاهش سـطح کلی اشـتغال از یک‌سـو و کاهش سطح اشتغال رسمی از سوی دیگر و همین‌طور گسترش پرداخت‌های بیمه بیکاری از سـوی صنـدوق تامین اجتماعی به علت وقـوع بیکاری و البته نـرخ بالای تورم شـاهد وضعیتی هستیم که در آن درآمدهای صندوق بیمه‌یی کاهش یافته و هزینه‌های آن افزایش می‌یابد. بدهی دولت به سـازمان تامین اجتماعی بیـش از ۱۰۰هزار میلیارد تومان برآورد می‌شـود. بیش از ۸۰ درصد حقوق و مزایای بازنشستگی در صندوق‌های لشکری و کشوری از محل بودجه عمومی دولت پرداخت می‌شود و این به معنای ورشکستگی این دو صندوق اسـت. در برخی مطالعات براساس مطالعات آکچوئری پیش‌بینی شـده که در سـال ۱۳۹۹، صندوق تامین اجتماعی با کسـری صد هزار میلیـارد تومانی (با لحاظ تعهدات) روبه‌رو شـود که این مقدار تقریبا برابر با نیمی از بودجه عمومی دولت است.

ورشکسـتگی صندوق‌هـای بازنشسـتگی صرفا یک موضوع اقتصادی نیست، بلکه می‌تواند یک ورشکستگی در ابعاد اجتماعی ایجاد کند.

■ **راهکارها**

• پرداخـت نقـدی بدهـی دولـت بـه صندوق‌های بازنشستگی

• تادیه ارزی براساس نرخ روز تسعیر ارز بانک مرکزی

• واگذاری نفت خام (همکاری صندوق‌های بیمه‌گر برای فروش نفت ایران در بازارهای غیر رقیب شـرکت ملی نفت ایران و تحت نظارت وزارت نفت)

• واگذاری سهام عدالت با رعایت ماده ۶ قانون اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی

• واگذاری املاک مازاد بر نیاز دولت

• صدور مجوز انتشـار اوراق صکوک و بهادار از سوی مراجع ذیصلاح بابت تادیه مطالبات توسط سازمان تامین اجتماعی و سایر صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی با تضمین بازپرداخت توسط دولت

• واگذاری مناطق آزاد جهت سرمایه‌گذاری به سازمان در حـال حاضـر مسـتمری و حقوق بازنشسـتگی پرداختی تنها ۴۸ درصد هزینه‌های زندگی بازنشستگان را تامین می‌کند.

◀ حمایت‌های اجتماعی

وجود دسـتگاه‌های متعـدد و پراکنـده حمایتی در حوزه حمایت‌هـای اجتماعی موجب بـروز ناهماهنگی در ارائـه خدمات به گروه‌های هـدف و در نهایت کاهش بهره‌وری شـده اسـت. جزیره‌یی عمل کردن این نهادها از دیگر مشکلات است. شباهت‌های زیادی بین فعالیت‌ها، ماموریت‌ها، اهداف، وظایف و تکالیف سازمان‌ها و نهادهایی همچون سازمان بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی(ره)، بنیاد مسـتضعفان انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها و... وجود دارد که موجب شده وظایف هرکدام کاملا مشخص نشود و خروجی کار آنها در هاله‌یی از ابهام باشد.

◀ آسیب‌های اجتماعی

کشـور ما در حال حاضر شـرایطی دارد که محیط را برای گسترش آسـیب‌های اجتماعی مساعد می‌کند. در سـال ۱۳۹۰، ۷۱٫۴ درصد از جمعیت کشـور در مناطق شـهری زندگی می‌کرده‌اند. نسـبت طلاق به ازدواج ۲۳ اسـت که در ۵۰ سال اخیر بی‌سـابقه بوده است. افزایش زنان سرپرسـت خانوار به بیش از ۲۵۵۳۰۰۰ نفر (طبق سرشماری سال ۱۳۹۵)، در حالی که در سال ۱۳۸۵ این تعداد ۱۶۶۴۰۰۰ نفر و در سال ۱۳۷۵ حدود ۱۲۰۰۰۰۰ نفر را نشـان می‌داد. آمار بـالای پرونده‌های قضایی (۱۵ میلیـون پرونده)، افزایـش طلاق و کاهـش ازدواج دایم باوجود حدود ۱۱ میلیون نفر در سـن ازدواج، شناسایی ۳۱۹۵۰ نفـر مبتلابه ایدز تا پایان سـال ۱۳۹۴ که البته سازمان بهداشت جهانی معتقد است بیش از ۱۰۰ هزار نفر در ایران مبتلابه HIV هستند. افزایش گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتـی و روان‌گردان‌ها (بیش از ۲۳۲۵۰۰۰ نفر افراد مبتلای دایمی و تفننی)، طبق آمار ستاد مبارزه با مواد مخدر تعداد معتادین در کشور حدود ۲۳۲۵۰۰۰ نفر هستند که با احتسـاب میانگین بعد خانوار ۳٫۵ نفر در کشـور می‌توان گفت بطور مستقیم جمعیتی معادل ۸٫۱۳۷٫۵۰۰ نفر در کشور درگیر مواد مخدر هستند.

رونـد رو به رشـد محله ناکارآمد و جرم‌خیز شـهری نگران‌کننده اسـت. طبق آمار وزارت راه و شهرسـازی با بررسـی که در ۹۱ شـهر کشور انجام شـد تاکنون ۹۷۴ محله ناکارآمد شهری شناسایی شده است، جمعیت ساکن در ایـن مناطق ۱۸ میلیون نفر اعلام شـدند که فقط در سکونتگاه‌های غیررسمی بین ۱۰ تا ۱۱ میلیون نفر برآورد شده است؛ یعنی این تعداد از مردم از حداقل‌های خدمات عمومی هم محروم هستند و در مناطقی زندگی می‌کنند که بستر برای گرایش به آسیب‌های اجتماعی بیش از سایر مناطق فراهم است.

برنامه‌های موجود کشـور در حـوزه کنترل و کاهش آسـیب‌های اجتماعی دارای فراگیری، جامعیت، کفایت، استمرار و پایداری و اثربخش نیستند.

◀ حوزه زنان

۱۹ میلیـون از زنانـی که در خانه حضـور دارند و به فعالیت‌های مربوط بـه خانـه‌داری می‌پردازند به عنوان جمعیت غیرفعال از لحاظ اقتصادی محسـوب می‌شوند؛ لذا تحت پوشـش حـوزه بیمه‌یی تامیـن اجتماعی قرار نمی‌گیرنـد. در حالی که در سـال ۱۳۶۵ تنها ۷ درصد جامعه زنان را سرپرستان خانوار تشکیل می‌دهند، این رقم در سال ۱۳۹۰ به ۱۲ درصد افزایش یافته است. براساس سرشماری سـال ۱۳۹۰ نفوس و مسـکن، ۵۴٫۵ درصد خانوارهای زن سرپرست بی‌سواد هستند و سهم خانوارهای زن سرپرست با سرپرسـت غیر شاغل ۸۲٫۱درصد است. ۱۲ درصد کل خانوارهای کشـور زن سرپرست هستند؛ به عبارتی ۲٫۵ میلیون خانوار را زنان مدیریت می‌کنند و نزدیک به ۱٫۹ میلیون نفر آنها در جامعه شهری سکونت دارند. حدود نیمی از خانواده‌ها تحت پوشش بیمه نهادهای حمایتی هستند. از مجموع ۱٫۲۲۴٫۰۰۰ نفر زن سرپرست خانوار تحت پوشش نهادهای حمایتی، تنها ۳۱۲ هزار نفر در شهر و روستا توسط سازمان تامین اجتماعی و صندوق توسعه روستایی و عشایر بیمه شده‌اند و بقیه معادل ۹۱۲ هزار نفر اگرچه تحت پوشش حمایتی این نهادها هستند اما تاکنون بیمه نشـده‌اند؛ از این‌رو توجـه به بیمه زنان سرپرست خانوار و زنان خانه‌دار اولویت دارد.

◀ آب

قانـون توزیع عادلانـه آب، قانون تبدیـل ادارات کل امور آب اسـتان‌ها به شرکت‌های آب منطقه‌یی استان‌ها و تبدیل شرکت‌های آب منطقه‌یی که بیش از یک استان را دربرمی‌گیرد به شرکت آب منطقه‌یی استان ذی‌ربط و قانـون تعیین تکلیف چاه‌های آب فاقد پروانه بهره‌برداری از جمله قوانینی هسـتند که در ایجـاد بحران در بخش آب نقش اساسی داشته‌اند. در حال حاضر کشور نیازمند بازنگری جـدی در مباحث برنامه‌ریـزی و مدیریتی آب کشـور براساس اصول توسـعه پایدار با حفظ مولفه‌های محیط‌زیست است.

دیگر چالش‌های بحران‌زا در بخش آب کشور عبارتند از:

۱. عدم ارتباط و هماهنگی منسجم بین دستگاه‌های مختلـف و عدم وجود یک پایگاه اطلاعاتی منسـجم در

از عمده‌ترین چالش‌های کشور

ـدامند و چگونه برطرف می‌شوند

اقتصاد کلان و کسب و کار

بخش آب و آبفا در راستای حکمرانی موثر
۲. عدم برنامه‌ریزی و تطبیق با خشکسالی و تغییر اقلیم
۳. تنش‌های ناشی از تشدید رقابت بین متقاضیان آب
۴. تعارضات منطقه‌یی برای استفاده از منابع آب‌های مرزی و مشترک
۵. بحران دسترسی کمی و کیفی به آب ناشی از پایین بودن بهره‌وری آب و عدم وجود الگوی مصرف بهینه آب در بخش‌های مختلف مصرف
۶. کاهش ذخایر آب‌های زیرزمینی و افت سطح آبخوان‌ها
۷. محدودیت‌های طبیعی و کاهش منابع آب تجدیدشونده
۸. تغییر اقلیم و آثار آن بر منابع آب کشور
۹. افزایش آلاینده‌ها در محیط‌های آبی.

■ راهکارها

• تدوین و تصویب طرح قانونی جامع آب و به تبع آن تدوین سند ملی آب
• تصویب قوانین مورد نیاز مرتبط با ارتقای مبانی نرم‌افزاری و ساختاری بخش آب و الزام دولت به انجام آن‌ها
• تصویب قوانین مرتبط با انتقال آب بین‌حوضه‌یی و پیش‌بینی مکانیسم‌های مورد نیاز آن‌ها.

◀ کشاورزی

مهم‌ترین چالش‌های بخش کشاورزی در ایران عبارتند از:
۱. بحران آب و تغییرات اقلیمی
۲. کم‌توجهی به توسعه پایدار کشاورزی
۳. وضعیت نامناسب سلامت غذا و بالا بودن باقیمانده‌های سموم و کودهای شیمیایی
۴. بالا بودن قیمت تمام‌شده در اغلب تولیدات بخش کشاورزی
۵. نداشتن الگوی کشت یا حداقل ترکیب کشت مناسب همراه با کاهش قیمت و بروز مشکلات در فروش تولیدات
۶. انتقال نامتقارن قیمت‌ها در زنجیره تولید تا مصرف محصولات کشاورزی و به‌ویژه در محصولات وارداتی ناشی از انحصار در بازار محصولات وارداتی
۷. عدم اجرای کاداستر زمین‌های کشاورزی
۸. نداشتن برنامه کشت و توزیع منطقه محصولات با توجه به بحران آب
۹. بی‌توجهی به توان و پتانسیل واقعی منابع آب‌وخاک.

■ راهکارها

۱. نظارت دقیق بر اجرای قانون کلیدی تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی.
۲. نظارت دقیق بر اجرای قانون کلیدی افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی
۳. لزوم تصویب قانون جامع برای نظام تعرفه و حمایت‌های مرزی در بخش کشاورزی
۴. نظارت و در صورت لزوم، قانون‌گذاری در جهت افزایش حمایت‌های داخلی از بخش کشاورزی و روستاییان به عنوان اقشار مولد و در عین حال محروم.

◀ توسعه روستایی

یکی از دلایل مبنایی تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، توجه هم‌افزا و هم‌زمان به روستا و کشاورزی بوده است اما شواهد حاکی از غلبه تدریجی بخشی‌نگری در وزارت جهاد کشاورزی و درگیر شدن آن در تولید اولیه چند محصول و غفلت آن از بهبود معیشت و زندگی روستاییان است. همچنین بررسی‌ها حاکی از آن است که تخلف‌های مختلفی توسط برخی از مدیران صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر شکل گرفته و منجر به اجحاف در حق روستاییان و عشایر شده است.

■ راهکارها

اقدامات زیر در این حوزه پیشنهاد می‌شود:
۱. پیگیری و الزام دولت به تشکیل سازمان توسعه روستایی در وزارت جهاد کشاورزی
۲. طراحی و استقرار نظام تامین مالی روستایی و عشایری
۳. تنظیم و ارائه کلیه اعتبارات مربوط به عمران و توسعه روستایی و عشایری در بودجه سنواتی تحت پیوستی با عنوان «توسعه روستایی و عشایری پایدار»
۴. تدوین چارچوب قانونی مناسب برای افزایش مشارکت و بهره‌مندی روستاییان و عشایر برای حمایت از فعالیت‌های اقتصادی شکل گرفته در این نواحی
۵. الزام دولت به تدوین و استقرار نظام نظارت و ارزشیابی توسعه روستایی غیرمتمرکز.

◀ محیط‌زیست

مهم‌ترین چالش‌های بخش محیط‌زیست ایران عبارتند از:
• عدم تکمیل فرآیند تعیین ارزش اقتصادی زیست بوم‌ها و منابع زیستی
• ضعف ارزیابی و کنترل آثار زیست‌محیطی در طرح جامع آمایش سرزمین و توسعه پایدار
• ضعف ساختار حکمرانی محیط‌زیست کشور و ناهماهنگی بخشی و فرابخشی
• عدم کارایی قوانین، آیین‌نامه، ضوابط و دستورالعمل اختصاصی در خصوص حفاظت از محیط‌زیست
• ناکافی بودن منابع آمار و اطلاعات مورد نیاز مرتبط با محیط‌زیست کشور
• ناهماهنگی بخشی و فرابخشی در اجرای برنامه آموزش همگانی محیط‌زیست
• ضعف پایش و نظارت دقیق بر تولید و انتشار آلاینده‌های منابع زیستی
• ضعف در نظام و اعمال فرآیندهای حفاظت، ارزیابی، پایش، احیا و نظارت بر بهره‌برداری اجزای تنوع زیستی
• عدم کنترل و کاهش عوامل آلاینده و تهدیدکننده هوا.

■ راهکارها

۱. گنجاندن ملاحظات و رویکرد زیست‌محیطی در نظامات برنامه‌های توسعه و بودجه‌ریزی‌های سالانه
۲. پیگیری و الزام دولت به احیا و فعال‌سازی شورای عالی محیط‌زیست و فعال‌سازی صندوق محیط‌زیست.
۳. پیگیری تدوین لایحه و تصویب
۴. قانون ارزیابی زیست‌محیطی در مجلس
۵. پیگیری تدوین و تصویب لایحه خاک: میزان فرسایش خاک در ایران حدود ۳ برابر متوسط آسیاست، ارزش اقتصادی خسارت سالانه فرسایش خاک در کشور قریب یک‌هزار میلیارد تومان معادل یک‌میلیون هکتار زمین کشاورزی برآورد شده است. سالانه حدود ۲میلیارد مترمکعب رسوب بر اثر فرسایش خاک در سدهای کشور جمع می‌شود و این حجم رسوب سه برابر حجم رسوب در حوزه‌های آبخیز کشور چین است.
۶. پیگیری تدوین لایحه و تصویب قانون هوای پاک.

◀ عمده‌ترین مسائل کشور در حوزه فرهنگ و صداوسیما

فرهنگ

اهداف متعددی در حوزه فرهنگ وجود دارد، اما «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی و مبارزه با نفوذ فرهنگی» را می‌توان دو هدف اصلی نظام در حوزه فرهنگ دانست. با این حال اهداف فرهنگی که در سیاست‌های کلی به عنوان اهداف فرهنگی بیان می‌شود با سه مشکل اساسی مواجه است:
۱. نامشخص بودن نقش دولت در تحولات فرهنگی: در واقع مشخص نیست که دولت مسوول چه بخشی در فرهنگ است و باید در قبال آن پاسخگو باشد.
۲. هدف‌گذاری غیرواقعی: اهداف در نظر گرفته شده برای حوزه فرهنگ، غیرعملیاتی و بیش از حد کلان و قابل تفسیر است. از همین‌رو توان جهت‌دهی به برنامه‌ها و اقدامات را نداشته و امکان نظارت بر تحقق این اهداف نیز از بین می‌رود. در واقع بیان این اهداف بیشتر حالت تزیینی داشته و در مواردی نیز ذهنیت تدوین‌کنندگان و سیاست‌گذاران را بیان می‌کند.
۳. پیچیدگی ابزارهای فرهنگی: اهداف فرهنگی و راهبردهای تحقق این اهداف از طریق ابزارهایی اجرایی می‌شوند که به دلیل ماهیت خاص این حوزه پیچیدگی‌های زیادی دارند. دو دسته از این ابزارها قابل تمایز است: ابزارهای نهادی و ظرفیت‌های فرهنگی. ابزارهای نهادی شامل دستگاه اداری و اجرایی و مجموعه قوانین و مقررات است و ظرفیت‌های فرهنگی شامل پتانسیل‌ها و توان‌های فرهنگی است که در سطح جامعه می‌تواند به پیشبرد سیاست فرهنگی یاری رساند؛ نظیر سینما، کتاب، رسانه‌های دیجیتال، مساجد و...

◀ صداوسیما

در اصل ۱۷۵ قانون اساسی درباره سازمان صداوسیما آمده است: «خط‌مشی و ترتیب اداره سازمان و نظارت بر آن را قانون معین می‌کند»، قانونی که تا به امروز تصویب نشده است. در سه دوره مجلس ششم، هشتم و نهم طرح‌هایی با عنوان قانون اداره صداوسیما مطرح و حتی در مجلس نهم در کمیسیون مربوطه نیز به تصویب رسید با این حال هیچ یک از این طرح‌ها در صحن علنی مجلس تصویب نشدند. از جمله دلایل این امر عبارتند از:
• اقتصاد سیاسی: منافع شرکت‌ها و سازمان‌هایی که از وضعیت کنونی صداوسیما سود می‌برند مهم‌ترین دلیل به نتیجه نرسیدن تلاش‌ها برای تصویب قانون صداوسیما طی این سال‌ها است. ترس از محدود شدن درآمدهای صداوسیما و ایجاد مشکلات برای نظام تولید و پخش این سازمان باعث شده تا ترس از ایجاد تغییر در وضعیت سازمان فراگیر شود.
• ضعف صنعت روابط عمومی در کشور: از آنجایی که صنعت روابط عمومی در کشور رشد نکرده و بسیاری از دستگاه‌ها و سازمان‌های اجرایی وظایف روابط عمومی خود را بر عهده صداوسیما گذاشته‌اند عملا صداوسیما بسیاری از کارکردهای رسانه‌یی خود را از دست داده است. گره‌خوردگی منافع سازمان صداوسیما با منافع بسیاری از سازمان‌های اجرایی عملا امکان تغییر را دشوارتر کرده است.

■ راهکارها

مهم‌ترین اقدامی که باید در خصوص سازمان صداوسیما اتخاذ شود، تعیین ماهیت این سازمان به‌مثابه یک رسانه یا قرارگاه فرهنگی است. به نظر می‌رسد تا زمانی که هویت سازمان صداوسیما میان رسانه و قرارگاه بودن در حال تغییر باشد امکان تصمیم‌گیری جدی و اصولی درباره سازمان وجود ندارد. از همین رو تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات زیر منوط به مشخص شدن موضوع فوق است:
• تصمیم‌گیری درباره شخصیت حقوقی سازمان صداوسیما
• تصمیم‌گیری درباره الگوی اداره سازمان از قبیل مقررات خاص اداری، استخدامی و...
• تعیین حیطه‌های فعالیت سازمان صداوسیما
• تعیین تکلیف شرکت‌های وابسته به سازمان
• تعیین وضعیت و فرآیند نظارت بر سازمان
• تعیین نسبت سازمان با قوای سه‌گانه
• مساله فعالیت بخش خصوصی و انحصار فعالیت.

◀ میراث فرهنگی

چالش‌های موجود در این حوزه عبارتند از:
• کمبود شدید زیرساخت‌های اقامتی و حمل‌ونقلی هوایی و ریلی
• عدم شفافیت و تغییر سیاست‌های دولتی نسبت به حوزه گردشگری
• عدم الزام به همکاری بودجه‌یی ذی‌نفعان دولتی
• عدم استقرار حساب‌های اقماری گردشگری
• طولانی بودن فرآیند صدور مجوز، تصویب، ابلاغ و پرداخت تسهیلات طرح‌های گردشگری
• عملیاتی شدن درصد اندک طرح‌های مرتبط با مناطق نمونه گردشگری با وجود تصویب مناطق نمونه بسیار
• توزیع نامناسب و تمرکز گردشگران داخلی و ورودی در مناطق محدود کشور
• مشکلات متعدد در خصوص استفاده از کارت‌های اعتباری برای گردشگران ورودی

■ راهکارها

• تصویب قانون حفظ آثار ملی، اصلاح قانون توسعه ایران‌گردی و جهانگردی.
• اصلاح قانون توسعه ایران‌گردی و جهانگردی.
• تدوین قانون صنایع‌دستی کشور.

◀ عمده‌ترین مسائل کشور در حوزه سیاست داخلی

جمهوری اسلامی ایران برای رسیدن به افق چشم‌انداز جامعه ایرانی ۱۴۰۴ نیازمند رفع مسائلی است که ثبات و پیشرفت کشور در گرو تعیین تکلیف با آنهاست. برای رسیدن به توسعه همه‌جانبه و ایجاد یک دولت کارآمد و شایسته، توجه به بعد سیاسی و شاخص‌های توسعه‌یافتگی سیاسی ضرورت دارد. جامعه توسعه‌یافته از نظر سیاسی ضمن برخورداری از ثبات سیاسی، دارای ویژگی‌هایی همچون کارآمدی، سطح پایین فساد، پاسخگویی، مشارکت مردم در امور مربوط به خود، نظام حزبی قوی و سازمان‌یافته، آزادی رسانه‌ها و... است. به نظر می‌رسد با گذشت حدود چهار دهه از عمر انقلاب اسلامی باید توجه ویژه‌یی به تقویت شاخص‌های غیراقتصادی توسعه از جمله ابعاد ثبات سیاسی، کارآمدی و حکومت‌داری مطلوب، مردم‌سالاری و حقوق و آزادی‌های مدنی صورت گیرد.

◀ انتخابات

در حال حاضر مسائل و موانعی در برگزاری انتخابات رقابتی در تراز جمهوری اسلامی ایران وجود دارد. در این باره می‌توان به شرایط نامزدها و شیوه تعیین صلاحیت آنها، ثبت‌نام رأی‌دهندگان، سنتی بودن رأی‌گیری، عدم تعیین منابع و هزینه‌های مالی احزاب و نامزدهای انتخاباتی و بی‌عدالتی در تعیین حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی اشاره کرد.

◀ تقسیمات کشوری

در مدیریت سیاسی فضا نه‌تنها سعی در کیفی‌سازی شاخص‌های تقسیمات کشوری نشده، بلکه تنها بر عامل جمعیت تاکید شده است. همچنین قانون تقسیمات کشوری فعلی، موجب شده تقاضای فزاینده جهت ارتقای سطح سیاسی به واحدهای بالاتر به جنبشی فراگیر و گسترده تبدیل شود. این تقاضاها خود موجب شکل‌گیری کانون‌های جدید ناامنی ناحیه‌یی و محلی را فراهم آورده است. از سوی دیگر واحدهای کوچک‌تر سیاسی به تجربه به این نتیجه رسیده‌اند که با ارتقای سطح سیاسی، خدمات و تسهیلات بیشتری از سوی دولت مرکزی به آنها اختصاص خواهد یافت.

◀ تشکل‌های مدنی

در جمهوری اسلامی، احزاب سیاسی نقش موثری در مدیریت عقلانی و جمعی کشور بر عهده ندارند و در نبود احزاب واقعی (پایدار، فراگیر و نظام‌مند) انتخابات تا حد زیادی کاندیدامحور شده است. به گونه‌یی که شهروندان امکان انتخاب برنامه‌های کارآمد را ندارند و مجبورند به انتخاب اشخاص مبادرت ورزند. قانون فعلی احزاب کشور مصوب سال ۱۳۶۰ بوده و با گذشت بیش از سه دهه از تصویب آن، پاسخگوی پیچیدگی‌های امروز جامعه ایران نیست؛ لذا بازنگری در آن با هدف بسترسازی برای ظهور احزاب قدرتمند، موثر و کارآمد بیش از پیش احساس می‌شود. مشارکت‌های مردمی در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد و شفاف و واقعی کردن فعالیت‌های آنها براساس فلسفه وجودی‌شان، راهی برای تقویت جامعه و کاستن از بار و حجم دولت است. تشکل‌های غیردولتی در ایران به دلایل متعدد جایگاه واقعی خود را پیدا نکرده‌اند. از جمله این دلایل فقدان قانون مشخص و جامع در خصوص سازمان‌های مردم‌نهاد است.

◀ عمده‌ترین مسائل کشور در حوزه حقوقی و قانون‌گذاری

حقوقی

۱. حوزه قانون‌گذاری

به نظر می‌رسد اولویت‌های مجلس دهم در حوزه قانون‌گذاری موارد زیر است:
• تصویب برنامه ششم توسعه
• اصلاح و به‌روزرسانی قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱
• اصلاح و به‌روزرسانی قوانین مرتبط با مالکیت‌های فکری و صنعتی
• اصلاح قوانین حوزه ثبت در راستای توسعه ثبت رسمی معاملات به‌منظور پیشگیری از وقوع دعاوی (طرح اصلاح قانون دفاتر اسناد رسمی)
• اصلاح و به‌روزرسانی قانون آیین دادرسی مدنی (لایحه آیین دادرسی مدنی)
• اصلاح و به‌روزرسانی قوانین مرتبط با حوزه رقابت و کسب‌وکار و تجارت فرامرزی
• بازنگری، اصلاح و روزآمد کردن قوانین کیفری مرتبط با مفاسد اقتصادی به‌ویژه زمین‌خواری و تغییر کاربری اراضی
• اصلاح و به‌روزرسانی قانون وکالت (لایحه جامع وکالت)
• تنقیح قوانین
• به‌روزرسانی مجازات و تناسب آنها با جرایم
• تدوین قانون جامع در خصوص مسوولیت مدنی
• تبیین آیین تصمیم‌گیری اداری و آیین دادرسی در مراجع تخصصی اداری.

۲. حوزه نظارت

می‌توان گفت اولویت‌های مجلس دهم در حوزه نظارت به شرح زیر است:
• نظارت بر سازمان ثبت جهت اجرای طرح جامع کاداستر و الکترونیک کردن تمامی فرآیندهای ثبت معاملات
• نظارت دقیق و همه‌جانبه بر اجرای قوانین مرتبط با مقابله با مفاسد اقتصادی از جمله قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (۱۳۹۲)، قانون ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد (۱۳۹۰) و قانون مبارزه با پول‌شویی (۱۳۸۶).
• مطالبه مستمر از سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات برای ارائه گزارش‌های مستند در خصوص مبارزه با مفاسد اقتصادی و تعامل با نهادهای مذکور جهت رفع خلأهای قانونی منجر به فساد
• نظارت بر دستگاه‌های مسوول در خصوص روند خصوصی‌سازی (اجرای قانون اصل ۴۴ قانون اساسی)
• رصد تهدیدات حقوقی بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی ایران
• رصد نظام قانون‌گذاری کشور و آسیب‌شناسی آن.

◀ ارتقای کارآمدی نظام قانون‌گذاری

مهم‌ترین ملزومات ارتقای نظام قانون‌گذاری در مجلس شورای اسلامی عبارتند از:

۱. رعایت استانداردها و معیارهای قانون‌گذاری

• عام بودن: قانون‌گذار بدون دلیل قابل توجهی برخی از گروه‌ها را به‌صورت خاص از برخی محدودیت‌های قانونی معاف یا مشمول امتیازات خاصی قرار می‌دهد که این امر در تعارض با ویژگی عام‌الشمول بودن قوانین است. نمونه بارز این امر را می‌توان در تفاوت‌های مربوط به مقررات استخدامی دولتی و عمومی دانست.
• الزام‌آور بودن: بسیاری از اجازه‌هایی که در مصوبات مجلس شورای اسلامی به دولت اعطا شده است، به خودی خود تحت صلاحیت دولت قرار دارد و هیچ نیازی به قانون‌گذاری درباره آن وجود ندارد یا اینکه مصوبه فاقد حکم مشخص و قطعی است.

وضوح و قطعیت: قانون بایستی خالی از تناقض منطقی و صریح، مستقیم و دقیق باشد و مراد قانون‌گذار را روشن سازد. نمی‌توان به‌گونه‌یی قانون نوشت که دست مقامات اجرایی را در تصمیم‌گیری درباره افعال شهروندان باز گذارد. عدم صراحت در دلالت جملات قانون به افزایش احتمال آسیب‌پذیری آن می‌انجامد و این امر خود باعث عدم وفاق نظر در مورد فهم یک قانون می‌شود.
• معطوف به آینده: قانون به عنوان قاعده رفتار باید به آینده نظر داشته باشد، بنابراین اصل نمی‌توان قوانین را به رفتار گذشته اشخاص تسری داد مگر بطور استثنایی، در صورتی که برای اشخاص نفع معین و قطعی به بار آورد. عطف به گذشته شدن قانون، مخالف ویژگی عام بودن آن است.
• مصوب مرجع ذی‌صلاح
• پاسخگوی نیازهای جامعه
• برخورداری از انسجام حقوقی
• رعایت قواعد دستوری
• رعایت نظم ساختاری
• جامعیت.

۲. تبیین جایگاه نهادهای پژوهشی در فرآیند تقنین

وجود نهادهای پژوهشی به عنوان پشتیبان جریان قانون‌گذاری یکی از نیازمندی‌های ضروری هر نظام تقنینی به حساب می‌آید، البته نظرات تخصصی مرتبط با موضوعات شکلی و ماهوی یک قانون هنگامی می‌تواند نقش موثر خود در امر تقنین را ایفا کند که قابلیت ظهور و بروز در تمام فرآیند تقنین (اعم از تهیه پیش‌نویس، بررسی در کمیسیون‌ها، بررسی در صحن علنی و...) را داشته باشد و نحوه برخورد با نظرات این نهادها به روشنی مشخص شده باشد.

۳. توجه به اسناد بالادستی

مصوبات مراجع فرودست نباید منجر به اصلاح یا نسخ مصوبات مراجع فرادست شود.

۴. ضرورت حضور موثر و کارآمد نمایندگان در فرآیند تقنین اعم از کمیسیون‌ها، صحن علنی و...

با نگاهی به میزان مشارکت نمایندگان در کمیسیون‌های تخصصی و صحن علنی و در رای‌گیری نسبت به موضوعات مشاهده می‌شود که در مواردی، نمایندگان از مشارکت موثر و مفیدی در جریان قانون‌گذاری برخوردار نیستند و چنین مساله‌یی تا حدی از کارآمدی قوانین کاسته است.

۵. استقرار نظام تنقیح قوانین

نبود نظام کارآمد پالایش قوانین در فرآیند قانون‌گذاری از جمله آسیب‌هایی است که خود موجب بروز آسیب‌های متعدد دیگری از قبیل پراکندگی قوانین و وجود احکام یک موضوع در قوانین متعدد، مشخص نشدن وضعیت قوانین سابق در قوانین جدید و وجود احکام تکراری در قوانین که موجب سردرگمی مجری می‌شود، گردیده است.

۶. ضرورت توجه به مرزهای تقنین و اجرا و قضا در تهیه پیش‌نویس‌ها و اتخاذ رویکرد تقنینی در موضوعات مختلف (به عنوان عامل تورم قوانین)

از جمله ضرورت‌هایی که نظام تقنینی ما باید به آن توجه داشته باشد اجتناب از رویکرد حل کلیه مسائل کشور از طریق تقنین است. در بسیاری از موارد، موضوع و حل مساله مستلزم راه‌حل تقنینی نیست، بلکه موضوع یا ایراد ناظر به حوزه‌هایی از جمله اجرا یا قضا است و لذا برای حل موضوع لازم است مساله از طریق صحیح و منطقی خود حل شود؛ اما مشاهده می‌شود که بخشی از طرح‌های نمایندگان فاقد ماهیت تقنینی است و ناظر به حل مسائلی با ماهیت قضایی یا اجرایی از طریق تقنین هستند.

لزوم سنجش کلیه جوانب موضوع و عدم یکسان‌انگاری وضعیت تمام نقاط کشور و تمام مصادیق از جمله الزامات دیگری است که ناظر به نظام قانون‌گذاری ما است.

◀ استفاده از ظرفیت‌های برنامه ششم توسعه

با توجه به شرایط خطیر کشور لازم است در کوتاه‌مدت در قالب برنامه ششم توسعه که می‌تواند کارکرد یک سند وفاق ملی را داشته باشد برای بسیاری از معضلات و مسائل کلان کشور چاره‌اندیشی شود. این برنامه توسعه باید به انتظارات مهم ذیل توجه کند:
• توجه ویژه به عناصر ایجادکننده ناهماهنگی‌ها (منطقه‌یی و ملی، کوتاه‌مدت و بلندمدت) و واگرایی در کشور و ریشه‌یابی چرایی ناهماهنگی‌ها و چگونگی حل‌وفصل آن‌ها.
• توجه به ملاحظات آینده‌شناختی به‌ویژه روندهای آتی سرنوشت‌ساز برای توسعه ملی
• تغییر رویکرد منبع‌محور که سرنوشت توسعه کشور را عمدتا تابعی از منابع ارزی دانسته و برای انسان‌ها، سازمان‌ها و نهادها جایگاه حاشیه‌یی قائل است.
• ایجاد تسهیلات لازم برای کارآمدسازی «نظام اجرایی کشور» به‌ویژه در حوزه اجرای برنامه
• رفع کاستی‌ها و اعوجاج‌های اصلی در نظام انگیزشی و پاداش‌دهی در کشور به‌ویژه در حوزه اقتصاد
• ترمیم وابستگی‌های راهبردی و مقاوم‌سازی اقتصاد ایران در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
• زمینه‌سازی برای اصلاح نظام انگیزشی در اقتصاد ایران از طریق «ایجاد نهادهای مشوق رشد و توسعه اقتصادی و سیاسی» و «اصلاح تدریجی نهادهای موجود»
• اهمیت دادن به مسائل و بحران‌هایی که زندگی بلندمدت ایرانیان را در معرض خطر قرار می‌دهد و ارائه راهکارها برای آنها، از جمله محدود شدن منابع حیاتی مانند آب، وضعیت ناهنجار استفاده از منابع انرژی، امنیت جدی کارایی و بهره‌وری در فعالیت‌ها و فعالان اقتصادی، محدود شدن عدالت‌محوری در زندگی اقتصادی، وجود زمینه‌های فسادزا و...

تغییر رویکرد نسبت به نقش منابع برای دستیابی به اهداف برنامه ضروری است. بدون شک با توجه به تعدد مسائل و اهداف و حجم منابع در اختیار، کشور نیازمند اولویت‌بندی است. راهبرد اصلی برای جبران کمبود منابع، افزایش کارایی منابع در دسترس از طریق مجموعه‌یی از اقدامات مانند بهبود محیط کسب‌وکار، اصلاح نظام‌های مالیاتی و بانکی، نحوه گزینش و اجرای طرح‌های عمرانی توسط دولت، نحوه سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی از محل منابع داخلی و... در مجموع اصلاحات ساختاری و نهادی است تا شرایط استفاده از تمام ظرفیت‌های کشور فراهم شود.

لازم است در قدم اول برنامه ششم توسعه برای مسائل حیاتی کشور راهکار ارائه کند و از برخی خطاهای سیاست‌گذاری آزمون شده نیز دوری کند. لازم است در برنامه ششم توسعه موارد زیر مورد توجه قرار گیرد:
• حساسیت لازم نسبت به منابع ارزی ورودی به کشور به‌منظور استفاده بهینه از این منابع در برنامه‌های راهبردی ملی
• واریز بخشی از منابع ارزی حاصل از صادرات نفت و خالص صادرات گاز طبق سیاست‌های کلی برنامه ششم به صندوق توسعه ملی و واریز سهم دولت از این منابع به‌حساب ذخیره ارزی و برداشت دولت برای جبران کسری منابع تا سقف معین براساس ریال، به‌منظور قطع وابستگی به درآمدهای نفتی
• واریز هر نوع منابع ریالی کلان نظیر منابع ریالی برخاسته از تضعیف ارزش پول ملی به صندوق توسعه ملی به‌منظور جلوگیری از دستکاری نرخ ارز توسط دولت برای افزایش درآمدهای خود
• تدوین برنامه ششم توسعه به عنوان یک سند موضوع‌محور (به‌جای یک برنامه کلان) و متمرکز بر تعداد محدودی محور که به‌روشنی اهداف مهم برخی از سیاست‌های کلی نظیر سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را محقق کند
• برقراری تعامل سازنده با جهان به‌منظور پرداختن به محورهای مشخص اصلاح ساخت اقتصادی کشور مانند «پروژه ملی اصلاح وضعیت حمل‌ونقل»، «پروژه ملی احیا و بازچرخانی منابع آب و بهینه‌سازی مصارف آب» و «پروژه ملی ارتقای بهره‌وری تولید و مصرف انرژی در کشور» در چارچوب همکاری‌های بین‌المللی و باهدف متحول‌سازی زندگی اقتصادی و اجتماعی کشور.
• برنامه‌ریزی مالی و ساماندهی رفتاری هوشمندانه برای دستیابی به قدرت برتر و حفظ صلح و ثبات در منطقه

اخبار

◀ آخرین وضعیت ۳طرح عظیم آبیاری کشور

معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: طرح عظیم سامانه‌های غرب و شمال غرب کشور در سطحی معادل ۲۲۷هزار هکتار تا پایان سال ۹۷ به بهره‌برداری کامل می‌رسد.

علیمراد اکبری در گفت‌وگو با مهر، افزایش بهره‌وری آب کشاورزی را از اهداف وزارت جهاد در راستای استفاده مناسب و بهینه از منابع آبی کشور عنوان کرد و گفت: تجهیز اراضی کشاورزی به سامانه‌های نوین آبیاری، به عنوان راهکاری موثر و کارآمد در جهت صرفه‌جویی در مصرف آب کشاورزی، در سال ۹۷ هم در سراسر کشور انجام می‌شود و امیدواریم با تخصیص به موقع اعتبارات، روند اجرای این سامانه‌ها را که طی دولت‌های دهم ویازدهم، توسعه چشمگیری داشته است را تداوم ببخشیم.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی گفت: با پیگیری‌های انجام شده، طرح عظیم سامانه‌های غرب و شمال غرب کشور، در سطحی معادل ۲۲۷هزار هکتار تا پایان سال ۹۷ به بهره‌برداری کامل می‌رسد.

وی با بیان اینکه این پروژه، فرصتی تاریخی برای این مناطق است، گفت: نه و نیم درصد این پروژه، مجهز به سامانه‌های نوین آبیاری است و با اجرای کامل این پروژه تحولی عظیم در بخش کشاورزی منطقه رخ خواهد داد.

این مقام مسوول در وزارت جهاد کشاورزی گفت: با بهره‌برداری از این پروژه می‌توان چرخه تولید را کامل کرد که این امر در نهایت باعث افزایش ارزش افزوده و اشتغال‌زایی می‌شود.

اکبری درباره طرح آبیاری دشت سیستان گفت: با پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز طرح، ۳۰ هزار هکتار از طرح ۴۶هزار هکتاری آبرسانی به اراضی دشت سیستان در نیمه اول سال ۹۷ به بهره‌برداری می‌رسد؛ ضمن اینکه اجرای این طرح و طرح‌های جانبی در این منطقه برای بیش از سه هزار نفر اشتغال ایجاد کرده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی در مورد طرح ۵۵۰ هزار هکتاری خوزستان و ایلام اظهار داشت: فاز اول این طرح با تخصیص به موقع اعتبارات مورد نیاز از صندوق توسعه ملی، در سطح ۳۱۲هزار هکتار به پایان رسیده است.

این مقام مسوول افزود: عملیات اجرایی فاز دوم طرح ۵۵۰هزار هکتاری خوزستان و ایلام با تخصیص منابع آب از سوی وزارت نیرو و در صورت تامین اعتبار در سال ۹۷ آغاز خواهد شد.

◀ ادامه تجارت برنج ایران و پاکستان از طریق دوبی

رییس انجمن صادرکنندگان برنج پاکستان با اشاره به اینکه با وجود امضای توافق تجارت ترجیحی میان ایران و پاکستان از سال ۲۰۰۶ عمده تجارت دو کشور از جمله برنج از طریق دوبی انجام می‌گیرد، گفت: حجم تجارت دوجانبه از کمتر از ۸۰۰ میلیون دلار فعلی می‌تواند به ۱۰میلیارد دلار افزایش پیدا کند.

به گزارش ایسنا و به نقل از پایگاه خبری نیشن، یولا نعیم گفت: ایران یک کشور مصرف‌کننده بزرگ برنج است که میانگین سرانه مصرف آن ۴۶ کیلوگرم است.

وی گفت: برادران ایرانی به برنج باسماتی هندی به دلیل طعم، عطر و کیفیت پخت آن بسیار علاقه‌مند هستند. ما از دولت ایران درخواست می‌کنیم دسترسی به برنج باسماتی از طریق تدابیر تجارت معقولانه تسهیل و موانع فنی برطرف شوند.

رییس انجمن صادرکنندگان برنج پاکستان که در مراسمی با حضور مقامات ایرانی سخن می‌گفت، از ایران خواست تحت توافق تجارت ترجیحی، تعرفه‌های پایین‌تری را برای واردات برنج پاکستان به ایران وضع کند.

در این مراسم که مجید صادقی‌دولت‌آبادی سرکنسول موقت ایران در لاهور و همچنین سید کمال خرازی وزیر امور خارجه سابق ایران حضور داشت، رییس انجمن صادرکنندگان برنج پاکستان خواستار تغییر رویکرد از توافق تجارت ترجیحی به توافق تجارت آزاد با تعرفه واردات صفر برای هر دو طرف شد.

وی گفت: ایران و پاکستان توافق تجارت ترجیحی را در سال ۲۰۰۶ اجرا کردند با این‌همه حجم فعلی تجارت دوجانبه میان دو کشور منعکس‌کننده پتانسیل‌های واقعی که هر دو کشور دارا هستند، نیست. ما باید سیاست تجاری مناسبی را برای تضمین تجارت پایدار میان دو کشور تدوین کنیم. کشور پاکستان علاقه‌مند است تجارت دوجانبه‌یی با کشور نفت‌خیز ایران داشته باشد. ما کالاهای مناسبی برای تجارت با یکدیگر داریم، اما متاسفانه عمده تجارت میان دو کشور از طریق کشورهای دیگر انجام می‌شود. ما هر دو پتانسیل افزایش حجم تجارت دوجانبه به پنج میلیارد دلار را در صورت رفع مشکل انتقال پول از طریق کانال بانکی داریم.

وی پیشنهاد کرد: یک بانک ایرانی در پاکستان راه‌اندازی شود که موثرترین گام برای تضمین تجارت پایدار میان دو کشور اسلامی خواهد بود. نعیم در ادامه افزود: فعالیت یک بانک ایرانی در پاکستان تعامل شرکت‌های خصوصی پاکستانی با همتایان ایرانی را در بلندمدت تسهیل خواهد کرد. بانک ملی ایران علاقه‌مند به افتتاح شعبه‌یی در لاهور است. برای این منظور هر حمایتی که لازم باشد دریغ نخواهیم کرد. من مطمئنم که همه صادرکنندگان برنج پاکستان از طریق این شعبه اقدام به افتتاح حساب و انجام تجارت خواهند کرد. ما آماده هستیم تا همه نیروی خود را برای افتتاح شعبه بانک ملی ایران در لاهور بگذاریم.

وی همچنین خواستار حرکت در مسیر صحیح و انجام یک توافق مبادله ارزی شد، زیرا چنین توافقی مشارکت بخش خصوصی دو کشور را تضمین کرده و روابط دو طرف را عمیق‌تر خواهد کرد.

رییس انجمن صادرکنندگان برنج پاکستان همچنین اعلام کرد: این انجمن یک هیات ۱۷نفره را ماه میلادی جاری به تهران و مشهد اعزام خواهد کرد. این دیدار با هدف تعامل بازرگانان دو کشور و افزایش مراودات بازرگانی انجام می‌گیرد.

سید کمال خرازی در این مراسم تاکید کرد: تهران سرگرم کار روی پیشنهادی برای گشایش شعب بانکی در هر دو کشور برای مبادلات تجاری مستقیم به ارزهای دیگری جز دلار است. وی در ادامه افزود: تهران علاقه‌مند به همکاری دوجانبه در بخش‌های مختلف بوده و با پاکستان برای کاهش تعرفه در تجارت دوجانبه مذاکره می‌کند.

گزارش

درباره آتش‌فشان دماوند

دماوند، کوهی آتش‌فشانی است که براساس تحقیقات انجام شده سال‌هاست که فورانی نداشته است با این حال شواهدی در دسترس است که نشان می‌دهد این آتش‌فشان چندان هم غیرفعال نیست و بخار و آب گرم از قله این کوه خارج می‌شود. در این میان و با توجه به نیمه فعال بودن دماوند پس از وقوع چندین زمین‌لرزه در تهران به ویژه زلزله ۵,۲ ریشتری ۲۹ آذر ماه، این گمانه‌زنی تشدید شد که زلزله‌های تهران بر آتش‌فشان دماوند تاثیرگذار باشد. در این شرایط اهمیت فعالیت دماوند و اثرگذاری آن برگسل‌های تهران موجب شد تا «تعادل» گزارشی از شرایط کنونی آتش‌فشان دماوند فراهم کند.

ویژگی‌های دماوند

● آتش‌فشان دماوند حدود یک میلیون و هشتصد هزار سال قبل تشکیل شده است، مخروط این آتش‌فشان در دو مرحله تشکیل شده است، مرحله اول بین یک میلیون و هشتصدهزار تا ششصدهزار سال قبل و مرحله دوم هم بین ششصدهزار سال قبل تاکنون. اما آنچه در شرایط کنونی مشاهده می‌کنیم، محصول آتش‌فشانی در ششصدهزار سال گذشته است به این معنا که از ششصدهزار سال قبل این آتش‌فشان شکل فعلی را به خودش گرفته است.

● قاعده آتش‌فشان دماوند ۴۰۰کیلومتر است و در ناحیه‌یی که آتش‌فشان دماوند پیدایش یافته، ارتباط گسلی(مگر در سطوح عمیق زمین) قطع شده است.

● ارتفاع آتش‌فشان دماوند از سطح دریا ۵ هزار و ۶۱۹ متر است البته این میزان سطح بیرونی آتش‌فشان است و ممکن است ۴تا ۵ هزار متر آن هم در درون زمین باشد.

● فعال شدن آتش‌فشان دماوند که در شمال ایران و در فاصله حدود ۶۰ کیلومتری پایتخت قرار گرفته پیوسته یکی از نگرانی‌های مردم بوده و بیشترین نگرانی در مناطقی همچون فیروزکوه و دماوند وجود داشته که در صورت بروز هر گونه انفجار از دهانه این قله آسیب جدی خواهند دید.

● آتش‌فشان دماوند در بخش مرکزی رشته کوه البرز به صورت مخروط آتش‌فشانی مرکب شواهدی از خروج بخار و گازهای آتش‌فشانی را نشان می‌دهد.

● قله کوه دماوند ۷۰ کیلومتر بیشتر با تهران فاصله ندارد و سنگ‌های آتش‌فشانی و گدازه‌های آن را می‌توان تا حدود ۳۰تا ۴۰کیلومتری تهران هم دنبال کرد.

● مواد خارج شده از دهانه آتش‌فشان دماوند مواد مذاب نیست بلکه برخی بخارات از دهانه آتش‌فشان خارج می‌شود.

● اگرچه آتش‌فشان دماوند در سال‌های اخیر سابقه فعالیت آتش‌فشانی نداشته اما فعالیت‌هایی به صورت جانبی مانند خروج گازهای گوگردی و متان داشته است.

ارتباط گسل و آتش‌فشان

● آتش‌فشان دماوند کل گسل‌های اطراف تهران را قطع کرده و این پدیده جدید و محصول دوران کواترنری زمین است.

این امر موجب شده سطوح گسلی دفن شوند و در برخی موارد در مطالعات میدانی یک سری میکروگسل‌هایی در لایه‌های سطحی دماوند مشاهده شده که این میکروگسل‌ها را نمی‌توان در ارتباط با سیستم گسلی بزرگی که آتش‌فشان قطع کرده است، دانست.

● اگرچه در ایران آتش‌فشان‌های فعال نداریم اما این آتش‌فشان‌ها فعالیت گازایی دارند و آثار و شواهد فعالیت در آنها مشاهده می‌شود ولی هنوز به مرحله تکامل و بلوغ نرسیده‌اند.

● کشورهایی همچون فیلیپین و ژاپن که دارای آتش‌فشان فعال هستند به طور مداوم با زلزله‌های متعددی مواجه هستند که بیانگر ارتباط میان فعال شدن آتش‌فشان‌ها و ایجاد تغییراتی در گسل‌ها بوده است بنابراین فعال شدن آتش‌فشان دماوند که براساس نظر متخصصان با انفجار و خروج مواد مذاب از دهانه آن همراه نمی‌شود، می‌تواند موجب بروز تغییراتی در گسل‌های تهران و محدوده کوه آتش‌فشان شده باشد.

● زلزله‌های اخیر تهران نشان می‌دهد که رشته کوه البرز فعالیت‌های خود را دارد و از فعال بودن گسل‌های آن می‌توان نتیجه گرفت که آتش‌فشان آن هم می‌تواند فعال باشد.

● زمانی که فعالیت منطقه البرز افزایش پیدا می‌کند، چشمه‌های آب گرم هم فعال و زلزله‌ها تشدید می‌شوند و فعالیت یک آتش‌فشان هم ممکن است شدت یابد.

● آتش‌فشان دماوند نیاز دارد که براساس طرحی مورد مطالعه جامع قرار گیرد و بستر و عمق مواد مذاب آن تعیین شود.

● درحالی که تصور عموم این است که اگر آتش‌فشان دماوند فعال شود تنها گدازه‌های آن بیرون می‌ریزد اما فعال بودن آتش‌فشان تنها به این معنی نیست، سیلاب و رانش‌های زمین که توسط فعالیت آتش‌فشان‌ها به وجود می‌آید می‌تواند خسارتی به مراتب بیشتر از بیرون ریختن خاکسترها و مواد مذاب آن داشته باشد.

● به گفته محققان باید رصدهای مختلفی در کوه دماوند انجام شود، هم در حوزه علم زمین‌شناسی و هم نصب دستگاه‌های متعدد مثل دستگاه‌های لرزه‌نگاری در اطراف سیستم آتش‌فشانی. چون آتش‌فشان فقط یک نقطه و یک قله نیست. یک مجموعه مخروط بزرگ است و آثار و فعالیت‌های متعددی در اطراف این مخروط بزرگ هست، این رصد از نظر انرژی و انرژی ژئوترمال(زمین گرمایی) و از نظر رصدهای ژئوفیزیکی دیگر مثل رصدهای آنومالی‌های(ناهنجاری) مغناطیسی و آنومالی‌های جاذبه و آنومالی‌های الکتریکی و از نظر سطح آب و سطح گاز و کیفیت آنها انجام می‌شود.

«تعادل» ارتباط خروج دود از دماوند با زلزله‌های پایتخت را بررسی می‌کند

ارتباط دوسویه آتش‌فشان دماوند و گسل‌های تهران

گروه راه و شهرسازی | زهره علامی |

سال گذشته، زمین بارها زیر پای تهرانی‌ها لرزید، وقوع زمین‌لرزه‌های متعدد علاوه برنگرانی‌هایی که برای پایتخت‌نشینان به همراه داشت، بازار شایعات درباره علل این رخداد و اثرات آن بردیگر پدیده‌های طبیعی را داغ کرد. در این میان، تاثیر پدیده هارپ بر وقوع زمین‌لرزه‌های متعدد در کشور و پایتخت و همچنین فعال شدن دماوند با رخداد زلزله‌های تهران از سایر شایعات پررنگ‌تر بود.

البته ارتباط میان هارپ و وقوع زلزله‌های بسیار در سال ۹۶ از سوی زمین‌شناسان تکذیب شد، اما محققان درباره ارتباط دوطرفه میان آتش‌فشان دماوند و گسل‌های تهران، دچار دودستگی شدند و واکنش‌های متفاوتی از سوی کارشناسان در این باره رسانه‌یی شد.

درحالی که عده‌یی از محققان اعلام کردند که آتش‌فشان‌ها توان لرزه‌زایی و زمین‌لرزه را ندارند و آتش‌فشان دماوند هم با وجود قطع کردن گسل‌های البرز هیچ اثری بر تحرک گسل‌ها نخواهد داشت و گسل‌ها هم بر آتش‌فشان تاثیرگذار نیستند اما از سوی دیگر کارشناسانی متفق‌القول تاکید داشتند که آتش‌فشان دماوند و گسل‌های اطراف آن ارتباطی دوطرفه با یکدیگر دارند یعنی همان‌گونه که فعالیت آتش‌فشان می‌تواند به زلزله در گسل‌های اطراف آتش‌فشان ختم شود، زلزله‌هایی که در گسل‌های اطراف دماوند و هر آتش‌فشان دیگری رخ می‌دهند هم، توانایی فعال کردن این مخروط پررمز و راز و هر آتش‌فشانی همچون دماوند را دارد.

اما در شرایطی که نظرات محققان درباره تاثیرپذیری دوگانه آتش‌فشان دماوند و گسل‌های اطراف آن یکسان نیست، نگاهی به مطالعات انجام شده در این زمینه می‌تواند راهگشا باشد. براساس مطالعه‌یی که حدود ۸ سال پیش درباره آتش‌فشان دماوند انجام شد، تغییرات مربوط به لرزه‌خیزی بر اثر فعالیت آتش‌فشان مورد بررسی قرارگرفت که نتایج این تحقیق نشان داد که فعالیت آتش‌فشان دماوند در بازه‌های زمانی طولانی با زلزله‌های بزرگ رخ داده در گسل‌های اطراف آن، قابل ارتباط است. اما این ارتباط در فاصله زمانی کوتاه‌مدت مورد بررسی قرار نگرفت، بنابراین نمی‌توان با قطعیت در این باره اظهارنظر کرد.

دراین تحقیق، مطالعه‌یی درباره تاثیر گسل‌های اطراف دماوند بر فعالیت آتش‌فشانی این کوه انجام نشده است بنابراین اظهارنظر قطعی دراین زمینه هم منطقی به نظر نمی‌رسد. اگرچه بسیاری از محققان معتقدند که از لحاظ تئوری ارتباط دوطرفه میان آتش‌فشان‌ها و گسل‌های اطراف آن به اثبات رسیده است.

تداوم فعالیت آتش‌فشان دماوند

علی بیت‌اللهی رییس گروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی از محققانی است که به ارتباط دوطرفه میان گسل‌های اطراف دماوند و آتش‌فشان دماوند معتقد است، او با اشاره به ارتباط میان آتش‌فشان دماوند و چندین زلزله رخ داده درتهران طی سال ۹۶ به تعادل می‌گوید: نگاهی به زمین‌شناسی منطقه دماوند و همچنین بررسی‌ها و مشاهدات کارشناسان نشان می‌دهد که در برخی نقاط کوه‌های دماوند، شاهد خروج گازهایی هستیم.

بیت‌اللهی ادامه می‌دهد: خروج گاز از کوه‌های دماوند گویای آن است که با آتش‌فشان فعال یا نیمه فعالی سروکار داریم، زیرا اگر آتش‌فشان خاموش باشد، نمودی از فعالیت یا علایمی از این موارد در این کوه‌ها نمی‌بینیم.

او ادامه می‌دهد: زمین‌شناسان متفق‌القول هستند که کوه دماوند تا چندین هزار سال دیگر به مرحله خاموشی کامل می‌رسد و هم‌اکنون این آتش‌فشان در شرایط نیمه فعال قراردارد.

به گفته رییس گروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن وشهرسازی، موضوعی که باید محققان بررسی کنند این است که میان زلزله و وقوع آتش‌فشان، رابطه‌یی دوطرفه وجود دارد یا خیر؟

بیت‌اللهی اضافه می‌کند: فشارهای تکتونیکی (نیروهایی که در درون زمین به لایه‌های خاکی فشار وارد می‌آورند) موجب شکسته شدن لایه‌های درونی زمین می‌شوند و کارشناسان از این نیروها به عنوان عامل ایجاد زلزله نام می‌برند زیرا عامل اصلی زلزله، فشارهای تکتونیکی است.

شروع آتش‌فشان و وقوع زلزله

او اضافه می‌کند: شکستگی لایه‌های زمین درعمق پایین، مجرا وشکافی را ایجاد می‌کند و از این طریق مواد مذاب تحتانی به سطح زمین هجوم می‌آورند، درواقع زیرپوسته زمین و نزدیک به عمق‌های بیش از ۵۰ تا ۶۰ کیلومتری در منطقه دماوند، زمین حالتی مذاب دارد و این موضوع درسایر نقاط زمین هم وجود دارد.

رییس گروه زلزله‌شناسی مرکزتحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با اشاره به اینکه در زیرپوسته جامد زمین، مواد مذاب وجود دارد، می‌افزاید: در صورت شکافته شدن پوسته، راهی ایجاد می‌شود که مواد مذاب به سطح زمین بیایند.

بیت‌اللهی ادامه می‌دهد: نیروهای عامل زلزله و همچنین وقوع زلزله می‌تواند موجب فوران آتش‌فشان شود. ضمن اینکه گاهی وقوع آتش‌فشان‌ها و شروع آتش‌فشان هم همراه با رخداد زلزله است.

او تصریح می‌کند: به عنوان نمونه زلزله‌های خفیف اطراف مناطق و قله‌های آتش‌فشانی همچون دماوند طی مدت‌ها ادامه می‌یابند و استمرار این زلزله‌های کوچک نشان‌دهنده این است که ناهنجاری‌هایی درزیرزمین وجود دارد که به عنوان یکی ازعلایم وقوع آتش‌فشان تلقی می‌شود.

رییس گروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی می‌گوید: ارتباط میان وقوع زلزله‌های بسیار در مناطق آتش‌فشانی و وقوع آتش‌فشان را می‌توان رصد کرد. به عبارت دیگر با تراکم ایستگاه‌های لرزه نگاری، می‌توان زلزله‌های خفیفی را که براثر فعالیت‌های آتش‌فشانی ایجاد می‌شوند، می‌توان رصد کرد.

بیت‌اللهی اظهار می‌کند: در صورتی که بطور معناداری زلزله‌های خفیفی در اطراف قله آتش‌فشانی رخ دهد این استمرار می‌تواند هشداری برای وقوع آتش‌فشان باشد اما براساس بررسی‌های انجام شده از سوی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و با توجه به ایستگاه‌های موجود، نشانه‌یی برای فعال شدن این آتش‌فشان وجود ندارد.

او می‌افزاید: ایستگاه‌هایی به صورت متراکم و با هدف مطالعه آتش‌فشان‌های کشور درنظرگرفته نشده تا احتمال وقوع آتش‌فشان را بررسی کند زیرا ایجاد چنین ایستگاه‌هایی نیازمند حمایت دولت است و اگر تعداد این ایستگاه‌ها در اطراف دماوند افزایش یابد می‌توان با قاطعیت بیشتری از احتمال وقوع آتش‌فشان سخن گفت.

دماوند به این زودی‌ها فعال نمی‌شود

رییس گروه زلزله‌شناسی مرکزتحقیقات راه، مسکن و شهرسازی معتقد است، با توجه به ایستگاه‌های موجود لرزه‌نگاری در استان‌های مازندران، تهران و البرز (بیش از ۴۰ ایستگاه لرزه نگاری دراین استان‌ها وجود دارد که به صورت معناداری در اطراف کوه دماوند و برای سنجش احتمال وقوع آتش‌فشان چیده نشده‌اند) و همچنین داده‌های به دست آمده از این ایستگاه‌ها، آنومالی یا بی‌هنجاری معنی‌داری در اطراف قله دماوند دیده نشده است که نشان از فعالیت قریب‌الوقوع دماوند بدهد.

بیت‌اللهی با تاکید بر اینکه علایمی برای وجود هشدار وقوع آتش‌فشان وجود ندارد و می‌گوید: این داده‌ها با توجه به اطلاعات به دست آمده از ایستگاه‌های موجود است و اگر تعداد ایستگاه‌ها افزایش می‌یافت یا اینکه به صورت معنی‌داری و برای سنجش احتمال وقوع زلزله در اطراف دماوند قرار می‌گرفت می‌توانستیم دقیق‌تر و با اطمینان بیشتری زلزله‌ها را ثبت و اظهارنظر کنیم.

مهدی زارع: آتش‌فشان دماوند می‌تواند موجب ایجاد زلزله‌یی بزرگ در گسل‌های اطراف خود شود و براثر آن گسل شمال تهران، مشا، لار، بلده، لاسم، کندوان، ایوانکی و... فعال شوند که فعال شدن این گسل‌ها از لحاظ تئوری ثابت شده است و آتش‌فشان‌ها می‌توانند موجب تحریک گسل‌ها و سپس فعالیت آنها و وقوع زمین‌لرزه شوند، تاثیرات بزرگ آتش‌فشان دماوند برگسل‌های تهران مورد توجه مردم قرار می‌گیرد زیرا در صورت تاثیر آتش‌فشان بر گسل‌ها زلزله‌یی بزرگ رخ می‌دهد

نبود بودجه لازم برای بررسی آتش‌فشان

رییس گروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی درباره وجود برنامه‌یی برای تاسیس ایستگاه‌های لرزه‌نگاری بیشتر برای سنجش وقوع آتش‌فشان، می‌گوید: با توجه به اینکه مسوولیت ایمنی بخش شهرسازی و حمل و نقل کشور به عهده وزارت راه و شهرسازی است چندین جلسه مشترک میان زمین‌شناسان مجرب و کارشناسان و مسوولان وزارتخانه برای بهبود مطالعات در این زمینه برگزار شد.

بیت‌اللهی اظهار می‌کند: در این جلسات طرحی تهیه شد تا به حجم ایستگاه‌های لرزه‌نگاری موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران و ایستگاه‌های شتاب نگاشتی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی افزوده شود تا شاهد ایجاد ایستگاه‌های متراکم در مناطق اطراف کوه دماوند باشیم اما اجرای این طرح به دلیل محدودیت‌های مالی به نتیجه نرسید.

او ادامه می‌دهد: در صورتی که این طرح اجرایی می‌شد، شاهد ثبت کوچک‌ترین فعالیت‌های لرزه نگاری کوه دماوند بودیم اما با توجه به اینکه این طرح نیازمند بودجه مناسبی است زیرا مونیتورینگ فعالیت‌های دماوند باید به صورت مداوم، بر خط و شبانه روزی باشد زیرا انتقال و مونیتورینگ داده‌ها نیازبه حمایت مالی دارد.

رییس گروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی درباره تعداد ایستگاه‌های لازم برای رصد فعالیت‌های کوه دماوند می‌گوید: براساس تحقیقاتی که درباره تعداد ایستگاه‌های لرزه‌نگاری و شتاب نگاشتی انجام شده است حدود ۵۰ایستگاه در کمربندهای ارتفاعات مختلف نیاز بود تا فعالیت دقیق این قله رصد شود ضمن اینکه این ایستگاه‌ها باید به هم پیوسته باشند و داده‌های خود را منتقل کنند.

بیت‌اللهی اضافه می‌کند: علاوه بر نصب دستگاه‌های لرزه‌نگاری و شتاب نگاشتی باید گازهای متصاعد شده از کوه هم پایش شود (خروج این گازها در روزهای سرد و برفی با چشم غیرمسلح هم قابل مشاهده است) و تجهیزات دیگری هم برای پایش این گازها مورد نیاز است تا به صورت دایمی فعالیت این قله رصدشود زیرا دوره و زمان فعالیت مخاطرات طبیعی ازجمله آتش‌فشان تنها نباید در یکی دوسال تحلیل شود بلکه پایش فعالیت‌ها طولانی مدت است.

او درباره زمان خروج گازها از قله دماوند می‌گوید: فعالیت‌های طبیعی زمین به صورت یکنواخت نیست و گاهی علایم این فعالیت‌ها در دوره‌های زمانی مختلف تغییر می‌کند به عنوان نمونه درسال ۹۶، حدود ۶۰ درصد رخداد زلزله‌ها بیش از سال‌های قبل بوده است، درمورد علایم آتش‌فشانی هم اینگونه است.

رییس گروه زلزله‌شناسی مرکزتحقیقات راه، مسکن و شهرسازی اظهار می‌کند: از دوره سوم زمین‌شناسی- مصادف با فعالیت آتش‌فشانی دماوند و کوه‌زایی البرز است- تاکنون، دماوند فعال بوده است اما در دوره مدرن (۱۰۰سال اخیر) علایم وقوع آتش‌فشان گاهی محو می‌شد و در دوره‌هایی فعالیت‌ها نمود بیشتری داشت، اما از آغاز تشکیل کوه‌های البرز، دماوند فعال بوده است.

کاهش حجم زلزله‌ها در سال جاری

او درباره شرایط لرزه نگاری کشور در سال جاری و احتمال وقوع زلزله می‌گوید: پیش‌بینی درحوزه زمین‌شناسی باتوجه به عدم دسترس بودن این پدیده‌ها، کارسخت و امکان‌ناپذیر است و نمی‌توان در این باره مانند علوم دقیقه با قاطعیت درباره وقوع یا عدم وقوع سخن گفت.

بیت‌اللهی می‌افزاید: با وجود غیرقابل پیش‌بینی بودن وقوع زلزله درسال جاری، تجربیات سال‌های گذشته نشان می‌دهد که اگر دردوره و زمانی که فعالیت‌های لرزه‌یی افزایش می‌یابد، انرژی نهفته درزمین با وقوع زلزله تخلیه می‌شود و نیاز به گذشت دوره‌یی است تا دوباره انرژی گردآوری شده و موجب شکستگی لایه‌های درونی زمین و وقوع زلزله‌های بزرگ شود.

رییس گروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی ادامه می‌دهد: باتوجه به حجم بالای وقوع زلزله درسال گذشته، انرژی درونی زمین تخلیه شده و در سال جاری شاهد آرامش نسبی باشیم چون به هرصورت کشور ایران لرزه‌خیز است و فعالیت‌های لرزه‌یی ادامه می‌یابد اما پیش‌بینی می‌شود که درسال ۹۷، تعداد و بزرگی زلزله‌ها نسبت به سال ۹۶ کاهش یابد، چون به نظر می‌رسد که انرژی درونی زمین در سال گذشته تاحدودی تخلیه شده است.

تاثیر دماوند بر ریتم حرکت گسل‌ها

همان‌گونه که رییس گروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی بر رابطه دوطرفه میان گسل‌های تهران بر دماوند تاکید دارد، مهدی زارع، مدیرگروه زلزله‌شناسی مهندسی پژوهشگاه زلزله‌شناسی ایران هم بر وجود چنین رابطه‌یی صحه می‌گذارد و درباره برخی اظهارنظرها درباره رابطه میان زلزله‌های رخ داده در استان تهران و نیمه فعال بودن دماوند به «تعادل» می‌گوید: درحال حاضرآتش‌فشان دماوند فعالیت دارد و این فعالیت را به صورت خروج بخار و آب گرم نشان می‌دهد اما سوال این است که آیا این فعالیت موجب لرزه‌خیزی مناطق اطراف آتش‌فشان می‌شود یا خیر؟

زارع اظهار می‌کند: دماوند لرزه‌های آتش‌فشانی دارد که به دلیل کوچک بودن بزرگای آن در گزارش‌های موسسه ژئوفیزیک ثبت نمی‌شود، اگرچه به ندرت دربرخی گزارش‌ها شاهد ثبت لرزه‌های دماوند هستیم.

او ادامه می‌دهد: لرزه‌های آتش‌فشانی کاملا قابل تفکیک از زلزله‌های تکتونیکی (مربوط به گسل ها) هستند.

به گفته مدیرگروه زلزله‌شناسی مهندسی پژوهشگاه زلزله‌شناسی، هم‌اکنون این سوال مطرح می‌شود که آیا زلزله‌هایی اطراف دماوند رخ می‌دهد که منجر به آتش‌فشانی شدن دماوند شود؟ تاکنون چنین شواهدی مبنی بر آتش‌فشانی شدن دماوند نداریم اگرچه در اطراف منطقه دماوند لرزه‌های متعددی رخ داده و می‌دهد اما این لرزه‌ها گواهی برای انفجار این مخروط نیستند و پس از آن شاهد آتش‌فشانی با خروج مواد مذاب باشیم.

علی بیت‌اللهی: ارتباط میان وقوع زلزله‌های بسیار در مناطق آتش‌فشانی و وقوع آتش‌فشان را می‌توان رصد کرد. به عبارت دیگر با تراکم ایستگاه‌های لرزه نگاری، می‌توان زلزله‌های خفیفی را که براثر فعالیت‌های آتش‌فشانی ایجاد می‌شوند، می‌توان رصد کرد و در صورتی که بطور معناداری زلزله‌های خفیفی در اطراف قله آتش‌فشانی رخ دهد این استمرار می‌تواند هشداری برای وقوع آتش‌فشان باشد اما براساس بررسی‌های انجام شده از سوی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و با توجه به ایستگاه‌های موجود، نشانه‌یی برای فعال شدن این آتش‌فشان وجود ندارد

اثر آتش‌فشان دماوند بر گسل‌های تهران؟

زارع اظهار می‌کند: باید به این سوال هم پاسخ داده شود که آیا فعالیت و سیستم کوه دماوند بر گسل‌های اطراف تاثیرگذار است؟ واقعیت این است که فعالیت دماوند بر گسل‌های اطراف خود اثرگذار بوده و مجموعه آتش‌فشانی دماوند از نظر میزان جابه‌جایی، تغییر ریتم ووقوع زمین‌لرزه بر گسل‌های اطراف اثرگذار است.

او می‌افزاید: درصورتی که فعالیت مجموعه آتش‌فشانی دماوند برگسل‌های اطراف منجر به زلزله‌های کوچک شود چندان مورد توجه نیست به عبارت دیگر زلزله‌های کوچکی که در اطراف دماوند و به دلیل آتش‌فشانی بودن این مخروط رخ می‌دهد فقط مورد توجه محققان قرارمی گیرد و مورد توجه عموم قرارنمی گیرند.

مدیرگروه زلزله‌شناسی مهندسی پژوهشگاه زلزله‌شناسی ایران درباره تاثیرات مهم آتش‌فشان دماوند برگسل‌های اطراف می‌گوید: آتش‌فشان دماوند می‌تواند موجب ایجاد زلزله‌یی بزرگ در گسل‌های اطراف خود شود و براثر آن گسل شمال تهران، مشا، لار، بلده، لاسم، کندوان، ایوانکی و... فعال شوند که فعال شدن این گسل‌ها از لحاظ تئوری ثابت شده است و آتش‌فشان‌ها می‌توانند موجب تحریک گسل‌ها و سپس فعالیت آنها و وقوع زمین‌لرزه شوند، تاثیرات بزرگ آتش‌فشان دماوند برگسل‌های تهران مورد توجه مردم قرار می‌گیرد زیرا در صورت تاثیر آتش‌فشان بر گسل‌ها زلزله‌یی بزرگ رخ می‌دهد.

تاثیر طولانی مدت آتش‌فشان دماوند

زارع اظهار می‌کند: سوالی که پس از اعلام اثرگذاری آتش‌فشان‌ها برگسل‌های اطراف خود مطرح می‌شود این است که سیستم آتش‌فشان با چه ریتمی می‌تواند موجب تحریک گسل‌های اطراف خود شود؟ براساس پژوهشی که حدود ۸ سال پیش بر آتش‌فشان دماوند انجام شد، تغییرات مربوط به لرزه‌خیزی بر اثر فعالیت آتش‌فشان مورد بررسی قرارگرفت.

مدیرگروه زلزله‌شناسی مهندسی پژوهشگاه زلزله‌شناسی درباره نتیجه این پژوهش علمی می‌گوید: براساس یافته‌های این تحقیق، در بازه‌های زمانی بزرگ فعالیت آتش‌فشان دماوند با زلزله‌های بزرگ قابل ارتباط است اما اگر این موضوع به بازه زمانی کوچک مربوط شود، یعنی اگر ارتباط این دو در ۱۰هزار سال، ۲۰هزار سال و... مورد بررسی قرارگرفته به ۱۰۰ سال، ۵۰۰ سال و... کاهش یابد باید دستگاه‌ها و اطلاعات بیشتری را گردآوری کنیم تا بتوانیم درباره اثرگذاری کوتاه‌مدت فعالیت آتش‌فشان دماوند بر گسل‌های اطراف اظهارنظرکنیم.

او می‌افزاید: به نظر می‌رسد همان‌گونه که فعالیت دماوند در تحریک وقوع زلزله‌های بزرگ موثر است با وقوع زلزله‌هایی با بازه زمانی کوتاه هم مرتبط است البته این موضوع از لحاظ تئوری کاملا قابل اثبات است اما شواهد و مدارکی عینی برای تایید این موضوع وجود ندارد.

امکان فعالیت دوباره دماوند

زارع درباره احتمال وقوع آتش‌فشان در کوه دماوند اظهار می‌کند: با توجه به اینکه دماوند از لحاظ سیستم زمین‌شناسی فعال است، امکان فعال شدن دماوند در سال‌های آینده وجود دارد اما درباره اینکه آیا هم‌اکنون شواهدی مبنی برفعالیت قریب‌الوقوع این قله وجود دارد یا نه؟ باید اعلام کرد که براساس تحقیقاتی که انجام شده شواهدی حاکی از اینکه این قله به زودی فعال می‌شود، وجود ندارد.

به گفته مدیرگروه زلزله‌شناسی مهندسی پژوهشگاه زلزله‌شناسی ایران، یافته‌های زمین‌شناسی نشان نمی‌دهد که در بازه زمانی کوتاه‌مدت این آتش‌فشان فعالیتی به شکل خروج گدازه و مواد مذاب داشته باشد، بنابراین از نظر تئوری امکان فعال شدن این قله وجود دارد اما شواهدی فوری برای وقوع آتش‌فشان وجود ندارد که نشان دهد این قله درمعرض انفجاراست.

او تصریح می‌کند: مثلا اگر پیش‌بینی کنیم که در ۷۰ سال آینده، آتش‌فشان دماوند فعال نمی‌شود باید این موضوع مورد توجه قرارگیرد که در این مدت، اتفاقاتی در سیستم دماوند رخ داده که ممکن است پس از اتمام ۷۰ سال، شاهد وقوع اتفاقاتی ازسوی این آتش‌فشان باشیم.

مدیرگروه زلزله‌شناسی مهندسی پژوهشگاه زلزله‌شناسی اضافه می‌کند: ممکن است در کوتاه‌مدت انفجاری در کوه دماوند رخ ندهد و شاهد خروج گدازه از این کوه نباشیم اما زلزله‌هایی بر اثر تحریک این آتش‌فشان بر گسل‌های اطراف به وقوع بپیوندد.

او با تاکید بر اثرگذاری فعالیت آتش‌فشان دماوند بر تحریک گسل‌های اطراف خود می‌گوید: ممکن است این تاثیر به گونه‌یی باشد که اگر وقوع زلزله‌یی در ۱۰۰ سال آینده پیش‌بینی می‌شده براثر فعالیت آتش‌فشان دماوند این زلزله در ۵ سال دیگررخ دهد، به عبارت دیگر دماوند این پتانسیل را دارد که زمان وقوع زلزله‌های گسل‌های اطراف خود را کاهش دهد.

زارع درباره محدوده درگیرشدن مناطق اطراف دماوند در صورت وقوع آتش‌فشان می‌گوید: براساس تحقیقاتی که آتش‌فشان‌شناس‌های ایرانی انجام داده‌اند اگر در دماوند انفجار بزرگ آتش‌فشانی رخ دهد خاکستر این انفجار می‌تواند محدوده بلده از البرز مرکزی، تهران و با توجه به جریان باد تا دامغان گسترش یابد ضمن اینکه این خاکسترها در شمال به ساری و قائم‌شهر هم می‌رسند.

او ادامه می‌دهد: اگرچه خاکستر حاصل از انفجار محدوده بزرگی را پوشش می‌دهد اما گدازه‌های این آتش‌فشان دره‌های اطراف دماوند را دربرمی‌گیرند.

«تعادل» مقایسه آماری اپراتورهای موبایل ایران را بررسی می‌کند

ایرانگردی در ۱۳ روز با تلفن همراه

گروه بنگاه‌ها|

نگاه توسعه‌یی اپراتورهای ارتباطی باعث شکل‌گیری پوشش متوازن ارتباطات در کشور و نهایتا ایجاد بار ترافیکی متوازن در ایام نوروز برای اقصی‌نقاط گردشگری کشور شد.

چند سالی است به واسطه آزادسازی محدودیت‌های تکنولوژی پروانه‌های ارتباطی، رقابت بین اپراتورهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور بالا گرفته است تا جایی‌که به صراحت می‌توان گفت تمامی کاربران گوشی های هوشمند نوروز امسال توانستند به لطف نسل‌های سوم و چهارم ارتباطی، تمامی تصویرنگاری‌ها و ویدئوهای ارسالی مسافران نوروزی در شبکه‌های اجتماعی را تماشا کنند که خود مصداق بازدید از اماکن تاریخی، گردشگری- توریستی و سایر جاذبه‌های دیدنی بود.

تجربه این فرآیند ارزشمند که ماحصل ارتقای پروانه‌های ارتباطات همراه به ۳Gو ۴G است و بر جذب توریست داخلی و خارجی کشور تاثیر مستقیم و غیرمستقیم داشته و رونق اقتصادی را به دورترین نقاط کشور نیز رسانده حدود سه چهار سالی است که تکرار می‌شود.

اگر تا دیروز با کمترین اطلاعات درباره اماکن تاریخی و نقاط گردشگری کشورمان مواجه بودیم اما امروز شاهد حضور مسافران و توریست‌هایی در اقصی‌نقاط کشور هستیم که ضمن تکریم نوروز به اشتراک تجارب و معرفی اماکن دیدنی از طریق ظرفیت‌های ارتباطی کشور می‌پردازند و در صحنه بین‌المللی از جاذبه‌های ایران زمین می‌گویند.

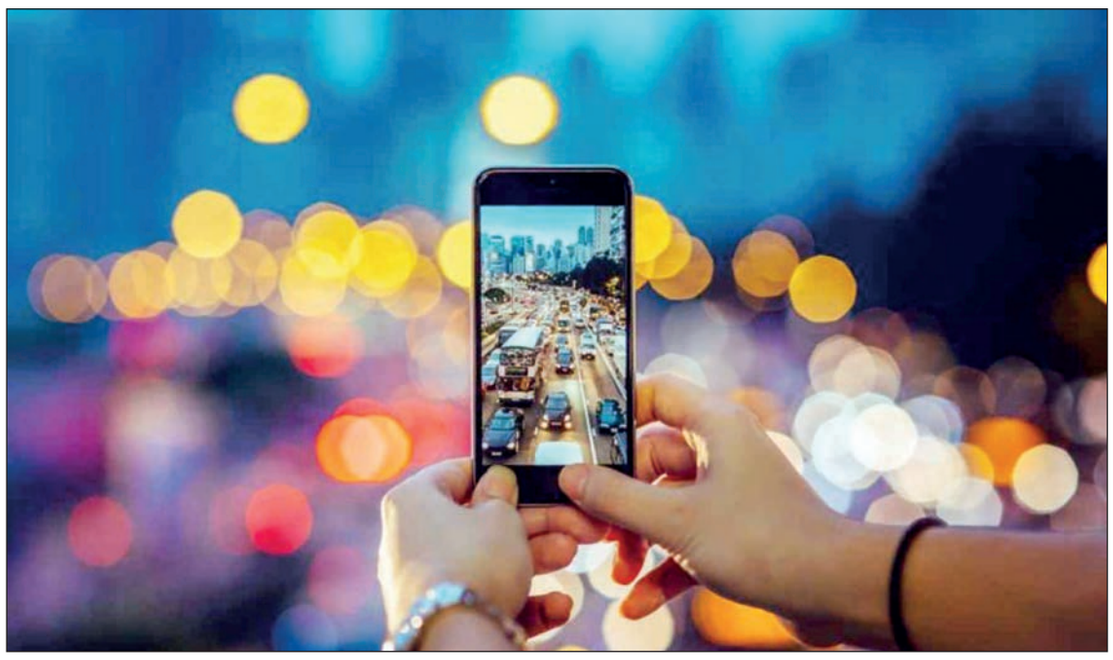

اپراتورها و نقش آنها در توسعه اقتصادی

این مهم تنها با توجه دولت به ظرفیت‌های نهفته در ارتباطات و فناوری اطلاعات سپس سرمایه‌گذاری اپراتورهای ارتباطی برای ایجاد پوششی گسترده و عادلانه در کشور محقق شد تا جایی‌که در آستانه دهه فجر سال گذشته محمدجواد آذری‌جهرمی؛ از گسترش خدمات نسل‌های سوم و چهارم تلفن همراه به تمامی ۱۲۴۶شهر کشور خبر داد و در اسفند ماه گذشته نیز براساس نتایج حاصل از هشتمین دوره ارزیابی رتبه‌بندی و انتخاب اپراتورهای برتر سال و همچنین همتی که در توسعه ۳Gو ۴G به تمام شهرهای کشور صورت گرفت از اپراتور اول ارتباطی کشور تقدیر کرد.

با تکیه بر زیرساخت‌های فراهم شده، دغدغه امروز وزیر جوان ارتباطات و فناوری اطلاعات ارائه خدمات وای‌فای رایگان در اماکن تاریخی نظیر تخت جمشید و پاسارگاد که گوشه‌یی از هویت کشورمان هستند، شده است. تمامی این اتفاقات خروجی نگاه توسعه‌یی اپراتورها به عنوان بازیگران حوزه ارتباطی است زیرا در صورت عدم وجود پوشش یکپارچه ارتباطات و نسل‌های نوین ارتباطی، مردم کمتر از جاذبه‌های دیدنی کشور در شبکه‌های اجتماعی مطلع می‌شدند و در نهایت بار ترافیکی ایام خاص نظیر نوروز اینچنین متوازن در کشور توزیع نمی‌شد؛ از سمت دیگر ایران عزیزمان کمتر به جامعه جهانی شناسانده می‌شد. نگاهی به آمارهای رسمی این حوزه نشان می‌دهد که تا نیمه سال گذشته ۱۵۶میلیون و ۵۴۸ هزار و ۵۱۱ سیم‌کارت توسط اپراتورهای ارتباطی واگذار شده و مجموع خطوط فعال به بیش از ۸۵میلیون سیم‌کارت رسیده است.

آخرین آمارهای ارائه شده از سوی دولت نسبت به نقش‌آفرینی اپراتورها در بازار ارتباطی کشور نشان می‌دهد که اپراتور اول کشور سهم ۵۹,۵۳درصدی، اپراتور دوم سهم ۳۸,۴۷درصدی و اپراتور سوم نیز سهم ۲ درصدی از این بازار دارد.

«همراه اول» با ضریب نفوذ ۶۲,۵ درصدی در جامعه تا پایان خرداد ماه سال گذشته، پوشش جاده‌های اصلی و فرعی خود را به ۳۲۰۷۸و ۳۴۵۹۱کیلومتر رسانید که با احتساب خطوط ریلی مجموعا ۷۵۵۹۵کیلومتر می‌شد و ۹۶,۵درصد جمعیت کل کشور را پوشش می‌داد. «ایرانسل» هم با ضریب نفوذ ۴۰,۱درصدی در همین بازه زمانی توانست مجموعا ۳۵۹۳۶کیلومتر از جاده‌های اصلی، فرعی و ریلی کشور را تحت پوشش قرار دهد؛ در نهایت هم «رایتل» با ضریب نفوذ ۲,۰۸درصدی میزان پوشش خطوط اصلی، فرعی و ریلی‌اش را تا پایان خرداد ماه گذشته به ۲۱۴۰۶کیلومتر رسانید.

میزان پوشش ۳G و ۴G در شهرهای کشور

در حوزه خدمات اینترنت همراه نیز اپراتور اول ارتباطی درحالی که پروانه تجاری‌اش دیرتر از دو اپراتور دیگر به نسل‌های سوم و چهارم ارتقا یافت اما اکنون توانسته تمامی شهرهای کشور(۱۲۴۶شهر) را تحت پوشش خدمات نسل ۳، ۴و ۴,۵ خود درآورد.

اپراتور دوم هم که سهم قابل توجهی از بازار ارتباطی ایران دارد، براساس آخرین گزارشی که از وضعیت شبکه خود ارائه داده در بیش از دو هزار و ۲۲۰شهر، دهستان و جاده خدمات ۴G و در بیش از ۳هزار شهر، دهستان و جاده هم خدمات ۳G دارد؛ این اپراتور همچنین گفته که خدمات نسل ۴,۵G را به بیش از ۳۹۰شهر توسعه داده است.

با این حال «ایرانسل» به صورت تفکیک شده از تعداد سایت‌هایش در مناطق مختلف و شهرهای تحت پوشش خود در نسل‌های مختلف نگفته است.

رسیدگی به امر توسعه و ایجاد زیرساخت‌های نوین ارتباطی در رقابت اپراتورهای ارتباطی به اندازه‌یی اهمیت دارد که بعضا برخی از آنها در تبلیغات محیطی، تلویزیونی و رسانه‌یی دست به تخریب رقیب زده و با ارائه آمار جعلی سعی در برتر جلوه دادن خود دارند اما با مقایسه آمار رسمی ارائه شده از سوی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات متوجه می‌شویم که اپراتور اول ظرف کمتر از هشت ماه توانسته در تعداد شهرهای تحت پوشش خدمات ۳G و ۴G به ترتیب رشد حدود ۱۸و ۸۰ درصدی داشته باشد و با توجه به اینکه دو اپراتور دیگر آمار تفکیکی از میزان شهرهای تحت پوشش خود ارائه نکرده‌اند، نمی‌توان به مقایسه آمار آنها پرداخت.

فاصله اپراتورهای موبایل در پوشش روستایی

با توجه به اینکه دسترسی به ارتباطات حق عموم مردم است و عدالت حکم می‌کند حکم توسعه به شکل متوازن باشد، آخرین آمار رسمی دولت نشان می‌دهد که اپراتور اول در ۴۴۹۱۸روستا، اپراتور دوم در ۱۷۶۳۱روستا و اپراتور سوم نیز در ۶۵ روستا پوشش ارتباطی دارد.

اشتراک ظرفیت شبکه اپراتورها از جمله اقداماتی بود که در دولت گذشته بنای آن نهاده و در نهایت باعث شد که امروز پوشش آنتن در تمامی نقاط کشور به شکل متوازن باشد؛ به‌نحوی‌که اگر اپراتوری در یک نقطه که اپراتور دیگر دارای آنتن است، آنتن نداشته باشد می‌تواند مشترک خود را مهمان اپراتور رقیب کند.

این مصوبه اجرایی با نام «رومینگ ملی» شناخته می‌شود و همانطور که گفته شد به دنبال این است تا ظرفیت شبکه اپراتوری را در نقاطی که سایرین پوشش ندارند به اشتراک بگذارد؛ با اجرای این مصوبه بود که اپراتور سوم ارتباطی توانست شعار پوشش «از خزر تا خلیج فارس» را سر دهد.

بنابراین ظرفیت سخت‌افزاری و شبکه‌یی اپراتورهای بزرگ‌تر در اختیار کوچک‌ترها قرار گرفت و عملا نیاز سرمایه‌گذاری نوپاها را تا حد چشم‌گیری از بین برد؛ در این شرایط بود که بسیاری از کارشناسان و فعالان بازار از کاهش احتمالی سهم بازار اپراتورهای بزرگ‌تر خبر دادند و شرایط را برای رقابت آنها مساعد ندانستند اما آمارهای رسمی دولت نشان می‌دهد برخلاف تمامی این اظهارنظرها، شرکت ارتباطات سیار ایران با احتساب مشترکان اپراتورهای دیگر که از طریق رومینگ ملی به شبکه‌اش وارد می‌شدند ۶۲ درصد سهم بازار گرفته است.

تغییر جهت ترابردپذیری شماره‌های همراه

همچنین مصوبه دیگری با رویکرد مصوبه قبلی و با هدف حمایت از حقوق مشترکان تلفن همراه، در همان زمان به اجرا گذاشته شد؛ «ترابردپذیری شماره‌های تلفن همراه» عنوان مصوبه‌یی بود که همانند رومینگ ملی باعث شد تا اغلب متخصصان و صاحب نظران حوزه ICT از آن به عنوان ضربه نهایی بر انحصار بازار اپراتور اول یاد کنند اما بار دیگر برخلاف تجارب بین‌المللی و پیش‌گویی‌های آماری، رویه معکوس شد.

ترابردپذیری شماره‌های تلفن همراه امکانی را فراهم کرد تا مشترکان تلفن همراه بتوانند با حفظ شماره خود، اپراتورشان را تغییر دهند و به سمت اپراتوری بروند که به زعم‌شان خدمات بهتری دارد.

بنابراین با چنین مصوبه‌یی اهرم قدرت و فشار از دست اپراتورها خارج و در اختیار مشترکان تلفن همراه قرار گرفت، اما برخلاف اینکه تصور می‌شد مردم اپراتور قدیمی و بزرگ‌تر را ترک کرده و به سمت اپراتورهای جدید می‌روند اما جذب همراه اول از ایرانسل و رایتل بیشتر شد.

مشترکان وفادار و حال و روز اپراتورها!

با وجود گذشت بیش از یک سال از اجرای نهایی طرح ملی ترابردپذیری شماره‌های تلفن همراه، آخرین آمار رسمی رسانه‌یی شده(اواخر آذر ۹۶) از میزان ترابرد به اپراتورهای ارتباطی نشان می‌دهد که در مجموع ۲۳۶۰۱۴مشترک با حفظ شماره به شبکه همراه اول وارد و ۱۹۳۳۶۳مشترک خارج شده‌اند که مجموعا تراز مثبت ۴۲۶۵۱ را نمودار است. اما تراز ترابرد هر دو اپراتور ایرانسل و رایتل منفی و به ترتیب ۱۶۵۷۷و ۲۶۰۷۴ بوده است؛ به قطع مشخص است که برنده اصلی این رقابت سنگین اپراتور قدیمی کشور بوده و در شرایطی که همه کارشناسان و صاحب‌نظران برای خروج آن از گردونه رقابت زمینه می‌چیدند، توانسته با فراهم کردن بسترهای ارتباطی مورد نیاز مردم به مقصدی برای مشترکان دیگر اپراتورها تبدیل شود.

از سوی دیگر نکته جالب‌تر اینکه مدیرعامل وقت همراه اول در مجامع عمومی عادی سالانه و فوق‌العاده شرکت ارتباطات سیار ایران که سال گذشته با حضور ۹۵درصدی سهامداران این اپراتور برگزار شد به صراحت اعلام کرد: در حالی با اجرای ترابردپذیری شماره‌های تلفن همراه بیشترین مشترکان به شبکه همراه اول وارد شده‌اند که بین ۲۰تا ۳۰درصد کسانی هم که از شبکه ما رفته‌اند، اکنون در حال بازگشت هستند و به عبارتی وفادار مانده‌اند.

پیش از آن هم مدیر ترابردپذیری اپراتور اول دلیل موفقیت این اپراتور در جذب مشترکان بیشتر به نسبت دو اپراتور دیگر را اجرای رومینگ ملی عنوان کرد؛ به عقیده او مشترکانی که طعم خدمات خوب را چشیده بودند، حاضر شدند در زمان اجرای ترابردپذیری به شبکه ما مهاجرت کنند.

آمارهای منتشر شده در رسانه‌ها نشان می‌دهد که این اپراتور صاحب ۱۸۲۰۰سایت نسل سوم و ۱۵۹۰۰سایت نسل چهارم است و همچنین آخرین آمار و ارقام رسمی مربوط به کیفیت شبکه اپراتورها هم نشان می‌دهد که وضعیت اپراتورهای اول تا سوم در شاخص «میزان موفقیت در برقراری مکالمات» (ASR) به ترتیب ۴۹,۵۱، ۱۵,۴۹و ۷۵,۵۱ درصد است.

روند تغییر سهم بازار

در نهایت و برای جمع‌بندی باید گفت، آمارهای رسمی دولت هم نشان می‌دهد که از پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۵ تا پایان خرداد ماه سال ۱۳۹۶سهم بازار اپراتور اول ارتباطی در جامعه با رشد حدودا ۲ درصدی مواجه شد در حالی که سهم بازار اپراتورهای دیگر تماما در این بازه زمانی(دوره اجرای ترابردپذیری) با کاهش روبه‌رو شده است.

راهکارهای اقتصادی شدن فعالیت‌ها در روستاها

بیش از نیمی از جمعیت سیستان و بلوچستان را روستاییان تشکیل می‌دهند در حالی که این رقم در سطح کشور کمتر از ۲۵درصد است و این میزان درصد جمعیت در جنوب استان و به ویژه مناطق ساحلی بیش از میانگین استان است، لذا توجه به جایگاه برجسته روستاها در عرصه اقتصادی، تولیدی، محیطی و اجتماعی موجب افزایش کارایی فعالیت‌های تولیدی و زراعی این مناطق می‌شود. بخشدار مرکزی خاش معتقد است؛ راهکارهای عمده اقتصادی کردن فعالیت‌ها در روستاها منجر به توسعه همه‌جانبه و تحقق اقتصاد مقاومتی در روستاها و حمایت از تولیدات داخلی می‌شود که در قدم نخست برای توسعه روستاها، مشارکت دادن مردم در فعالیت‌های اقتصادی است. این موضوع از طریق اجرای طرح تشکیل شرکت‌های تعاونی توسعه و عمران در مناطق روستایی می‌تواند منجر به جلب مشارکت مردم در اقتصاد مقاومتی شود و مردم سهامدار این شرکت‌ها خواهند بود. شجاعی بیان کرد: سیاست‌های نظام در قالب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی گام دوم، وارد کردن و دخالت دادن فناوری‌های نوین در عرصه فعالیت‌های اقتصاد روستایی از طریق حمایت‌های دولت که خود یکی از شاخص‌های گذر از کشاورزی سنتی به کشاورزی تجاری و ماشینی است و نیز برقدار کردن چاه‌ها، ماشین‌آلات کشاورزی، بسته‌بندی و... گام بعدی، ارتقای حضور زنان در فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی و برنامه‌ریزی برای گسترش مشارکت آنان به ویژه در زمینه‌های اقتصادی در روستاهای استان شرطی لازم برای توسعه پایدار است.

بخشدار مرکزی خاش افزود: گام چهارم در قالب الگوی توسعه پایدار رویکرد متنوع‌سازی فعالیت‌های اقتصادی در روستاهای استان که یکی از رویکردهای مورد توجه در توسعه همه‌جانبه اجتماعات روستایی است، به‌طوری که وجود تنوع در اقتصاد روستایی لازمه دستیابی به توسعه پایدار روستایی است (مثلا کشاورزی ترکیبی با دامداری یا حتی شیلات و صیادی و صنایع‌دستی و...).

شجاعی اظهار کرد: تدوین یک طرح کامل به نام طرح ساماندهی فعالیت‌های اقتصادی روستایی در استان سیستان و بلوچستان با مشارکت نخبگان علمی و فرمانداران و بخشداران صاحب‌نظر که در آن روش‌های تامین مالی برای سرمایه‌گذاری و ایجاد واحدهای تولیدی اشتغال‌زا و تعیین مجتمع‌های روستایی برای انجام فعالیت اقتصادی و مسائل مرزی و اقتصاد روستاهای مرزی لحاظ شده باشد.

وی تصریح کرد: توسعه صنایع کوچک و تبدیلی راهکار و راه‌حل بسیار مهمی برای ایجاد تعادل و پاسخ به چالش‌هایی نظیر فقر و پایین بودن درآمد، عدم تعادل بین شهر و روستا، کشاورزی با بازده پایین، مهاجرت، عرضه نیروی کار و... است که در شمال استان با جنوب استان متفاوت است. وی افزود: توسعه بازارچه‌های محلی روستایی به ویژه در مسیر روستاهایی که در محور اصلی و جاده‌های ترانزیت و پرتردد قرار دارند از دیگر راهکارهای توسعه در روستاهای استان است.

شجاعی گفت: ایجاد اشتغال روستایی افزون بر اینکه از مهاجرت روستاییان به شهر جلوگیری می‌کند از اضافه شدن تعداد بیکاران در شهرهای استان نیز می‌کاهد. صنعت گردشگری نیز از صنایع فرهنگی محسوب می‌شود که زمینه رشد فوق‌العاده‌یی در مناطق روستایی دارد، طبیعت زیبای مناطق روستایی همراه با جاذبه‌های سنتی زمینه مورد علاقه گردشگران محسوب می‌شود.

چهره‌های استانی

مشکلات بندر خشک به‌زودی حل می‌شود

اصفهان | رییس اتاق بازرگانی اصفهان با بیان اینکه صادرات اولویت مهم استان است، گفت: با پیگیری استاندار اصفهان مشکلات بندر خشک به‌زودی حل خواهد شد. سیدعبدالوهاب سهل‌آبادی در گفت‌وگو با ایسنا، مهم‌ترین دستاوردهای اتاق اصفهان در شورای گفت‌وگو را در ارتباط با تامین اجتماعی، جرایم مالیاتی، اصلاح برخی از آیین‌نامه‌ها بعد از بررسی در اصفهان و ارجاع به تهران همچنین بخشودگی جرایم مالیاتی اعلام کرد و افزود: در شورای گفت‌وگو روی مسائل کلی همچون کشاورزی و... بحث شد همچنین شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی اصفهان از نظر تعداد جلسات، مصوبات و پیگیری مشکلات، رتبه نخست کشور را به خود اختصاص داد. رییس اتاق بازرگانی اصفهان با تاکید بر اینکه استاندار اصفهان نیز بر اهمیت جلسات شورای گفت‌وگوی دولت با بخش خصوصی واقف است، اظهار کرد: در این راستا معاونان منصوب شده وی نیز تاکید فراوان بر همراهی با بخش خصوصی به ویژه در بحث‌های اقتصادی دارند. او با بیان اینکه صادرات مهم‌ترین بحثی است که استاندار اصفهان و معاونان وی در شورای گفت‌وگو پیگیر آن هستند، تاکید کرد: اگر در صادرات استان و کشور موفق عمل کنیم، بخش تولید نیز موفق خواهد بود.

۲۵ هزار مسافر میهمان نخستین نمایشگاه حمایت از کالای ایرانی

سیستان و بلوچستان | نخستین نمایشگاه سراسری صنایع‌دستی، سوغات و غذاهای محلی کاملا اصیل و ایرانی پس از ۱۲روز با ۲۵هزار بازدیدکننده به کار خود پایان داد تا مقدمه و محرکی باشد برای عمل به شعار سال رهبری، حمایت از کالای ایرانی. به گزارش ایرنا در این نمایشگاه سراسری که از دوم فروردین ماه در منطقه آزاد چابهار برپا شده بود بیش از ۳۰۰صنعتگر از ۱۴ استان کشور سوغات، صنایع‌دستی و غذاهای اصیل ایرانی را به نمایش گذاشتند تا میزبان مسافران و گردشگران نوروزی تنها بندر اقیانوسی ایران باشند. مدیر گردشگری منطقه آزاد چابهار می‌گوید: سازمان منطقه آزاد چابهار طرح حمایت از صنعتگران سیستان و بلوچستان را از سال ۹۶ در دستور کار قرار داده و علاوه بر شناسایی تولیدکنندگان صنایع‌دستی سیستان و بلوچستان، آموزش‌هایی هم به صنعتگران داده است. طاهره شهرکی می‌افزاید: ساماندهی هنرمندان صنایع‌دستی و شناسنامه‌دار کردن آنها همچنین به روز کردنشان با آموزش‌های مورد نیاز، اعطای مدارک لازم به آنها و در نهایت کمک در راه‌اندازی کارگاه‌های تولیدی، همکاری در تامین مواد اولیه، کمک در بازاریابی و تسهیل‌گری و نیز بیمه کردن آنان در ایجاد شغل پایدار در دستور کار سازمان منطقه آزاد چابهار است.

آغاز بازاریابی برای تولیدات و صنایع دستی خراسان جنوبی

خراسان‌جنوبی | استاندار خراسان جنوبی گفت: مهم‌ترین هدف استانداری در سال جدید بازاریابی‌های جهانی برای محصولات تولیدی و صنایع دستی استان است.

به گزارش تسنیم، محمدمهدی مروج‌الشریعه دیروز در دیدار با نماینده ولی فقیه در خراسان جنوبی اظهار کرد: بودجه سال ۹۷ در شفافیت و اطلاع‌رسانی از بودجه‌های کم‌نظیر بود و در این بودجه منابع درآمدی و محل‌های هزینه‌کرد به مردم اطلاع‌رسانی شد. او با بیان اینکه تکلیف با ۸ ساعت کار اداری ساقط نیست بلکه تکلیف با حد توان انسان است و آنچه خداوند در اختیار انسان قرار داده باید در خدمت به مردم گذاشته شود، افزود: یکی از اقدامات اساسی در سال جدید حضور تولیدکنندگان خراسان جنوبی در نمایشگاه نوروزگاه مشهد بود که تولیدات استان خراسان جنوبی برای زائران و مجاوران امام رضا(ع) به نمایش درآمد. استاندار خراسان جنوبی گفت: نمایشگاه مشهد با سالن خراسان جنوبی آغاز و با سالن خراسان جنوبی پایان یافت و جز شهرستان طبس همه شهرستان‌های خراسان جنوبی در نمایشگاه مشهد حضور داشته و پتانسیل‌های استان را معرفی کردند.

۳ هزار میلیارد تومان قیر رایگان در قانون بودجه ۹۷ تصویب شد

سمنان | نماینده گرمسار و آرادان در مجلس دهم با بیان اینکه در تلاش برای اصلاح معابر روستاها هستیم، گفت: ۳هزارمیلیارد تومان قیر رایگان در بودجه ۹۷ تصویب شد.

به گزارش مهر، غلامرضا کاتب دیروز در نشست مشترک دهیاران و شوراهای اسلامی روستاهای گرمسار ابراز کرد: با توجه به اینکه اصلاح و بهسازی معابر روستایی در جلوگیری از مهاجرت به شهرها و افزایش اشتغال موثر است بنابراین ۵۴ درصد قیر رایگان به وزارت راه و شهرسازی اختصاص خواهد داشت. او با بیان اینکه پروژه‌های راه‌سازی و بهسازی معابر روستایی در اولویت برنامه‌های دولت و مجلس قرار دارد، افزود: ۱۷درصد قیر رایگان به بنیاد مسکن و ۱۳درصد آن سهم وزارت کشور خواهد بود که بین دهیاری‌های کشور توزیع می‌شود.

عضو هیات‌رییسه مجلس با بیان اینکه ۲۰۰میلیون دلار اعتبار برای پروژه‌های آبخیزداری کشور تصویب شده است، ابراز کرد: با توجه به کمبود بارش‌ها و وقوع خشکسالی این مهم می‌طلبد تا در راستای بهینه‌سازی مصرف آب اقدامات خوبی صورت گیرد که مجلس با تخصیص این اعتبار می‌کوشد تا بخشی از پروژه‌های آبخیزداری را به اتمام برساند.

خبر ویژه

استفاده مشترکان ایرانسل از شبکه همراه اول در فارس

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از بهره‌مندی روستاهای فارس از خدمات اپراتور ایرانسل خبر داد.

به گزارش «تعادل»، آذری‌جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در سفر به استان فارس اظهار کرد: همه مناطق روستایی فارس که دسترسی همراه اول در این مناطق فراهم بود با فعال‌سازی رومینگ ملی از دیروز، خدمات ایرانسل هم قابل دسترسی شده است.

او ادامه داد: خدمات تلفن همراه در تعداد زیادی از روستاها در نسل چهار فعال شده است.

وزیر ارتباطات با بیان اینکه افزون بر ۸۰۰سایت تلفن همراه در فارس نیاز به توسعه و تجهیز دارند، افزود: مصوب شده تا پایان شهریور در دو مرحله، کار توسعه و تجهیز این سایت‌ها انجام شود.

اخبار شهرستان‌ها

اعتراف مظنون اصلی آتش‌سوزی قهوه‌خانه بازار کیان اهواز به جنایت؛ اهواز | سرپرست فرمانداری اهواز با اشاره به تعمدی بودن حادثه آتش‌سوزی در قهوه‌خانه بازار کیان اهواز و کشته شدن ۱۱ نفر گفت: مظنون اصلی این حادثه به صراحت به جنایت خود اعتراف کرده است. نبی‌الله خون‌میرزایی، با اشاره به آخرین وضعیت بررسی ابعاد حادثه آتش‌سوزی قهوه‌خانه نورس بازار کیان اهواز اظهار کرد: این حادثه تعمدی بوده و مظنونان حادثه در ظرف کمتر از چهار ساعت پس از وقوع آتش‌سوزی با اقدام موثر نیروی انتظامی اهواز و همکاری سربازارن گمنام امام زمان (عج) شناسایی و دستگیر شدند. او با بیان اینکه مظنون اصلی این حادثه به صراحت به جنایت خود اعتراف کرده است، افزود: انگیزه عامل این جنایت شخصی بوده است. متهم اصلی این حادثه با صاحب قهوه‌خانه نسبت خویشاوندی دارد و به صراحت به جرم خود اعتراف کرده است.

خواهرخواندگی تبریز با یکی از شهرهای «بوسنی»؛ تبریز | شهردار تبریز از افزایش ۱۷درصدی حضور گردشگران در تبریز خبر داد. ایرج شهین باهر با ابراز رضایت از روند پذیرش گردشگران نوروزی در این شهر، گفت: در ایام نوروز «موزه شهر» واقع در عمارت شهرداری تبریز بیشترین بازدیدکننده در میان مراکز گردشگری را داشت و ۹۳ هزار نفر از این موزه بازدید کردند.

شهین باهر در بخش دیگری از سخنانش خاطرنشان کرد: در هفته دوم تعطیلات نوروزی، سفری غیررسمی به بوسنی داشتم که در این سفر باتوجه به پیشنهاد اخیر مقامات این کشور برای خواهرخواندگی تبریز با یکی از شهرهای این کشور، هماهنگی‌هایی در این زمینه انجام و نیز مقرر شد نمایشگاه تولیدات صنایع دستی و ظرفیت‌های گردشگری تبریز در بوسنی برپا شود.

صنعتگران صنایع دستی می‌توانند زمینه‌ساز رشد و توسعه شوند؛ سیستان‌وبلوچستان | سرپرست میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سیستان‌وبلوچستان گفت: صنعتگران صنایع‌دستی سیستان‌وبلوچستان می‌توانند با حضور در عرصه‌های ملی و بین‌المللی، زمینه‌ساز رشد و توسعه استان شوند. به گزارش ایسنا، علیرضا جلال‌زایی در بازدید از بازارچه صنایع دستی نیکشهر بیان کرد: باتوجه به تاکید ویژه رییس سازمان میراث فرهنگی کشور بر توجه به صنعتگران سیستان‌وبلوچستان که برگرفته از حضور آنها در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی است، بازدیدهای مکرر از بازارچه صنایع دستی شهرستان نیکشهر انجام شده است. او خاطرنشان کرد: با کمک دستگاه‌های مرتبط و شهرداری، بخشداری و دهیاری‌ها، باید ساز و کاری برای بازارچه صنایع دستی تنگه سرحه اندیشیده شود و غرفه‌هایی در اختیار صنعتگران قرار گیرد تا مردم نسبت به این موضوع مهم خوش‌بین شوند و بر توانایی آنها افزوده شود.

تولید برق مجدد واحد شماره ۳ نیروگاه نکا؛ ساری | واحد شماره ۳ نیروگاه شهید سلیمی نکا مجددا وارد مدار تولید برق شد. براساس اعلام روابط عمومی این نیروگاه، واحد شماره سه بخاری نیروگاه شهید سلیمی نکا که برای تعمیرات میان‌دوره‌یی و حفظ آمادگی تولید در تابستان سال گذشته از مدار خارج شده بود، پس از فعالیت‌های فشرده تعمیراتی مجددا به شبکه سراسری پیوست.

در طول این تعمیرات اقدامات و فعالیت‌های مختلفی چون قلیاشویی ایرپری هیترها. بویلر- ترمیم دیواره کانال دود و دیواره ایرپری هیترها - ترمیم عایق‌های بویلر. تمیز کاری لوله‌های کندانسور اصلی و فرعی و کولرهای آب سرویس با دستگاه جت پرژر در تجهیزات عمده واحد انجام پذیرفت.

بومی‌سازی سامانه جرثقیل مکنده غله کشتی؛ اراک | برای تخلیه غلات از داخل کشتی سال‌هاست که از ماشین‌آلات و دستگاه‌های خارجی استفاده می‌شود اما به‌تازگی صنعتگران ماشین‌سازی اراک توانستند در همکاری با شرکت آلمانی این تجهیز را بومی و روانه بنادر کشور کنند. مدیرعامل کارخانه ماشین‌سازی اراک که یکی از بزرگ‌ترین کارخانه تولیدکننده تجهیزات عظیم انرژی و سازه‌یی است، گفت: ساخت هشت دستگاه از این چرثقیل‌ها یک سال است که آغاز شده و تاکنون دو سامانه در بندر چابهار نصب شده است. صفری با بیان اینکه ارزش قرارداد ۱۷میلیون یورو است، افزود: پیمانکار اصلی قرارداد شرکت «نایرو» آلمان است که پس از بازدید مسوولان این شرکت از کارخانه ماشین‌سازی، کار ساخت به ماشین‌سازی سپرده شد. وی تصریح کرد: ساخت این سامانه در قراردادهای بعدی هم به این کارخانه سپرده می‌شود و احتمال اجرای پروژه‌های خارجی مانند کشور عراق وجود دارد.

بی‌سر و سامانی قطار گردشگری دریایی در مازندران؛ ساری | نوروز امسال نیز به پایان رسید و در این ایام بازهم سفره میزبانی مازندران برای میلیون‌ها مسافر گسترده شد؛ یکی از مهم‌ترین جاذبه‌هایی که مسافران برای آن پا به مازندران می‌گذارند، بی‌شک دریاست اما متاسفانه آن‌طور که باید مازندران نتوانسته از این موهبت خدادادی بهره لازم را ببرد. نبود پنجره واحد، نبود متولی و عدم تعریف درست از گردشگری دریایی، نتوانسته چرخ اقتصاد دریایی را در مازندران به‌حرکت درآورد.

اخبار

استفاده ۱۵ درصد کودکان از خدمات مهدکودک

مدیرکل امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی کشور میزان بهره‌مندی کل کودکان ما قبل سن دبستان کشور از خدمات ارائه شده در مهدهای کودک و پیش دبستانی‌ها را نزدیک به ۱۵ درصد اعلام کرد.

محمد نفریه با بیان اینکه در برخی کشورهای توسعه یافته گاهی تا ۷۰ درصد از کودکان از خدمات آموزش‌های ارائه شده قبل از سن مدرسه بهره‌مند هستند، گفت: ارائه این خدمات در کشورهای مختلف مجراهای متفاوتی دارد. در ایران قبل از انقلاب این خدمات در مهدهای کودک و کودکستان‌ها ارائه می‌شدند اما مدتی بعد از پیروزی انقلاب فعالیت کودکستان‌ها متوقف شد تا اینکه مهدهای کودک و پیش دبستانی‌ها بار دیگر فعالیتشان را آغاز کردند. او با اشاره به اینکه درصد بهره‌مندی از خدمات ما قبل دبستان در گروه‌های سنی مختلف و در استان‌ها متفاوت است، به ایسنا گفت: تنها در سنین پیش دبستانی و یکسال قبل از آغاز مدرسه، نزدیک به ۷۰ درصد از کودکان از این خدمات استفاده می‌کنند، این رقم برای کودکان محدوده دو سال قبل از آغاز دبستان نیز، به ۵۰ درصد می‌رسد. مدیرکل امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی کشور با تاکید بر اینکه درصد پوشش کودکان زیر ۶ سال برای بهره مندی از خدمات و آموزش‌های پیش از دبستان در کشور ما پایین است، اظهار کرد: در برخی از کشورها این آموزش‌ها بین یک تا ۳ سال به شکل اجباری انجام می‌شود. همچنین استفاده خانواده‌ها از خدمات با پوشش یارانه‌های ویژه مورد تشویق قرار می‌گیرد.

نفریه با اشاره به اینکه در سنین قبل از دبستان هدف اصلی آموزش، سوادآموزی و آموختن ریاضیات، علوم و... نیست، اظهار کرد: با پیشرفت کشورها از سطوح سنتی به سمت سطوح مدرن، اغلب خانواده‌ها از شکل گسترده به شکل هسته‌یی تغییر شکل یافته‌اند و بین یک تا دو فرزند دارند. این خانواده‌ها همچنین اغلب در محیط‌های بسته هستند؛ بنابراین کودکان باید پرورش اجتماعی پیدا کنند و مهارت‌های زندگی را بیاموزند. آنچه در مهدهای کودک مدنظر قرار دارد نیز آموزش‌های غیررسمی و غیر از مواد درسی است.

پرداخت تسهیلات کمیته امداد با اولویت زنان

معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد بخشی از برنامه‌های این نهاد را در سال ۹۷ تشریح کرد. فاطمه رهبر، معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد از تدوین بسته مکمل ویژه بیماران زمین‌گیر و صعب‌العلاج و پرداخت هزینه‌های بیماری این دسته از مددجویان خبر داد و گفت: برای نخستین‌بار در سال ۹۶، ۲۰ میلیارد تومان اعتباری ویژه برای بیماران خاص و صعب‌العلاج اختصاص یافت.

او با اعلام اینکه امسال پرداخت تسهیلات با اولویت زنان سرپرست خانوار خواهد بود خاطرنشان کرد: تسهیل تضمین تسهیلات پرداختی یکی دیگر از سیاست‌های کمیته امداد در سال ۹۷ است. رهبر بر استمرار مدیریت ورود و خروج مددجویان در سال ۹۷ تاکید کرد و گفت: اجرای برنامه توازن بخشی جمعیت مددجویان به تفکیک هر استان، استقرار نظام نیازسنجی و توان سنجی مددجویان و تدوین و اجرای نقشه جامع توانمندسازی مددجویان ازجمله برنامه‌های سال آینده است. معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد از سطح‌بندی مددکاران خبر داد و افزود: امسال با اجرای برنامه برون‌سپاری امور مددکاری تعداد پرونده‌های مددکاران کمتیه امداد به ۱۰۰ پرونده کاهش می‌یابد.

او با اعلام اینکه از این پس پرونده زنان سرپرست خانوار زیر ۵۰ سال و خانواده‌های آسیب‌پذیر به بانوان مددکار و مشاور واگذار خواهد شد گفت: همچنین اولویت خدمات مشاوره با زنان سرپرست خانوار ساکن در حاشیه‌های شهر و مناطق پرآسیب است. رهبر از صدور مجوز راه‌اندازی طرح فوریت‌های اجتماعی در کمیته امداد خبر داد افزود: دبیرخانه پیشگیری و کنترل آسیب‌های اجتماعی طبق فرمایشات مقام معظم رهبری تشکیل‌شده است.

عقد قرارداد بیمه‌ای با صنوف تولیدی در روستاها

مدیرعامل صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر عقد قرارداد با صنوف تولیدی در روستاها را راهکار جدید گسترش چتر بیمه‌یی و افزایش جمعیت تحت پوشش این صندوق دانست و گفت: برنامه ما این است که بیشتر روی کف و حداقل سطوح درآمدی متمرکز شویم و بتوانیم این طبقه‌ها را رشد دهیم. محمدرضا واعظ مهدوی درباره راهکارهای افزایش جامعه تحت پوشش این صندوق اظهار کرد: در درجه اول همه روستاییان و عشایر مخاطب صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان هستند. در کنار جذب جامعه هدف، تلاش می‌کنیم صنوف تولیدی در روستاها را متشکل کنیم و به‌صورت صنف تحت پوشش قرار دهیم. مدیرعامل صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان با بیان اینکه درصدد هستیم در سال جدید موافقتنامه‌یی را با اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف منعقد کنیم، به ایسنا گفت: قرارداد با تولیدکنندگان صنایع دستی نیز آماده شده است که به زودی با مسوولان این حوزه منعقد می‌شود. واعظ مهدوی با بیان اینکه در سال گذشته نیز تفاهمنامه‌یی با تولیدکنندگان عسل در روستاها منعقد شد، اظهارکرد: در مجموع هماهنگی‌هایی با امور تعاون روستایی صورت گرفته است تا فعالیت‌های اقتصادی کشاورزی با بیمه کنار یکدیگر قرار بگیرند و چتر پوشش بیمه گسترش یابد. او ادامه داد: در حال حاضر استقبال مردم از بیمه اجتماعی بسیار خوب است و تعداد بیمه‌شدگان جدید سال گذشته نسبت به سال‌های قبل روند رو به رشدی را نشان می‌دهد البته هنوز اطلاع‌رسانی ما کافی نیست و باید در روستاها بیشتر اطلاع‌رسانی کنیم.

مدیرعامل صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر در پایان اظهارکرد: سیاست‌های توانمندساز و فعالیت بیشتر را در کارگزاری‌ها دنبال می‌کنیم و برنامه ما این است که بیشتر روی کف و حداقل سطوح درآمدی متمرکز شویم و بتوانیم این طبقه‌ها را رشد دهیم تا در مراحل بعدی تامین بیمه همگانی را برای همگان تحقق ببخشیم.

آیا طرح تحول سلامت در سال ۹۷ مثل قبل اجرا می‌شود؟

شرط و شروطی برای سلامت مردم

اگرچه در روزهای پایانی سال ۱۳۹۶، تاکید مسوولان بر این بود که در سال ۹۷ همچنان طرح تحول سلامت به کار خود ادامه خواهد داد اما وزیر بهداشت در نخستین روز بعد از پایان تعطیلات دو هفته‌یی نوروز، اعلام کرد ادامه این طرح در سال جدید در گرو این است که شرکای طرح به تعهدات خود عمل کنند. اظهارنظر قاضی‌زاده هاشمی در حالی است که مسعود پزشکیان، نایب‌رییس مجلس شورای اسلامی، در روزهای پایانی سال گذشته بر این نکته تاکید داشت که طرح تحول سلامت در سال ۹۷ با کسری ۲۰ هزار میلیارد تومانی مواجه می‌شود.

طرح تحول نظام سلامت که برخی آن را نقطه درخشان در کارنامه کاری وزیر بهداشت می‌دانند، از روزهای نخست با مشکلاتی دست و پنجه نرم کرد که سبب شد این درخشش هر روز کمتر و کمتر شده و به سوی خاموشی حرکت کند. بسته خدمات این طرح هر بار به بهانه‌های مختلف آب رفت و کاهش پرداختی از جیب مردم هم با چندین مدل تبصره روبه‌رو شد تا جایی که برخی مسوولان آن را از اساس غلط دانسته و برخی دیگر از جمله علی لاریجانی، رییس مجلس شورای اسلامی خواهان تشکیل یک کمیته برای بررسی مشکلات این طرح شدند. علی لاریجانی ۱۴ اسفند ۹۶، در اجلاس سراسری مدیران سازمان بیمه سلامت، ضمن حمایت از طرح تحول نظام سلامت، موضوع تشکیل کمیته متشکل از مجلس و دولت برای پیگیری نقایص طرح بیمه سلامت را مطرح کرد. در حالی که بارها از سوی مسوولان وزارت بهداشت مطرح شده بود که مشکل اصلی در راه تحقق اهداف طرح تحول سلامت، مشکلات ناشی از کمبود بودجه است، رییس مجلس شورای اسلامی هم بار دیگر بر این موضوع تاکید کرد. او یکی از نگرانی‌های بیمه سلامت و وزارت بهداشت را به موقع پرداخت نکردن پول از سوی سازمان‌ها دانست و اظهار داشت: این مشکل در بودجه سال ۹۷ حل شده و قرار شده که منابع از طریق سازمان برنامه و بودجه تخصیص پیدا کند؛ البته درصدی از یارانه‌های مردم نیز می‌تواند صرف سلامت شود که قابل توجیه است، معتقدم با مردم می‌شود در این زمینه صحبت کرد.» او یکی از راه‌های حل مشکلات بیمه سلامت را قانون مالیات بر ارزش افزوده دانست و گفت: «می‌شود در قانون مالیات بر ارزش افزوده که در مجلس در دست تدوین است حوزه سلامت و بهداشت را نیز علاج کرد.»

حمایت رییس مجلس و مخالفت نایب‌رییس

اظهارات لاریجانی در حالی است که در جریان بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، قرار بر این شد تا برای جلوگیری از ادامه روند کمبود بودجه، توزیع منابع مالی برای اجرای این طرح در استان‌ها هر سه ماه یک‌بار از سوی سازمان برنامه و بودجه انجام شود. از طرف دیگر آنطور که محمد نعیم امینی فرد، عضو کمیسیون تلفیق بودجه سال ۹۷ کل کشور پیش از این اعلام کره بود، در لایحه بودجه‌یی که دولت به مجلس ارائه کرده رقمی معادل ۲۵ هزار میلیارد تومان برای طرح تحول سلامت پیش‌بینی شده بود که با مصوبه کمیسیون تلفیق به دولت اجازه داده شد تا با فروش اوراق این رقم تا ۳۱ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کند. البته روند فروش اوراق موضوعی است که هنوز ابعاد آن به روشنی مشخص نیست و باید مکانیزم فروش اوراق از سوی دولت برای تخصیص به طرح تحول سلامت در مجلس تصویب شود. با این حال اگرچه علی لاریجانی، رییس مجلس شورای اسلامی، در روزهای پایانی سال ۹۶، این طرح را با وجود تمام کاستی‌ها مثبت ارزیابی کرد اما مسعود پزشکیان، دو روز بعد از سخنرانی لاریجانی در تاریخ ۱۶ اسفند ۹۶، اعلام کرد اجرای طرح تحول سلامت از ابتدا اشتباه بوده است. نایب‌رییس مجلس درباره این موضوع گفت اگر چه عده‌یی از اجرای طرح تحول نظام سلامت تعریف می‌کنند، لیکن اجرای این طرح از همان ابتدا اشتباه بود. مسعود پزشکیان، در نشست «چالش‌های فراموش شده حوزه سلامت» افزود: «این طرح باعث شده که تمام بیمارستان‌ها طلب‌های چندین ماهه از بیمه‌ها داشته باشند و از شرکت‌های دارویی و تجهیزات پزشکی ناراضی باشند. بدین طریق مشکلات مراکز درمانی کم‌کم بر خدمات‌رسانی آنها نیز تاثیر گذاشته است و شرایط حاضر مانند فنری است که فشارش داده‌اند و اگر رهایش کنند، معلوم نیست چه اتفاقی رخ دهد.»

پیش‌بینی کسری ۲۰ هزار میلیاردی

پزشکیان، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس بیان کرد: «وقتی پول نداریم نباید سفره بلند و بالایی پهن کنیم، چرا که تداوم مسیر غلط تحول نظام سلامت باعث شده که امسال از این طریق با کسری ۱۶ هزار میلیارد تومانی مواجه شویم و سال ۹۷ این رقم به ۲۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید. هم اینک در نظام پرداختی حوزه سلامت، یک نفر ۱۰۰ میلیون تومان، یکی ۱۰ میلیون تومان و دیگری یک میلیون تومان درآمد دارد.» او افزود: «در قالب شرایط حاضر مسیر درست و کارشناسی ویزیت بیمار فراموش شده است، بطوری که هر پزشکی که بیشتر معاینه کند و آزمایش و عکس بنویسد و دوباره مریض را فرابخواند تا پول ویزیت بگیرد، بیشتر درآمد دارد.»

ناامیدی وزیر بهداشت از طرح تحول سلامت

دیدگاه‌های متناقض نمایندگان مجلس در حالی است که از صحبت‌های وزیر بهداشت که در راس نظام تحول سلامت قرار دارد، نگرانی‌هایی درباره روند ادامه این طرح به‌چشم می‌خورد. نگرانی که بیشتر ناشی از تخصیص نیافتن بودجه در نظر گرفته شده برای ادامه طرح تحول سلامت است و آنطور که او می‌گوید، هنوز معلوم نیست واقعا تا پایان سال ۹۷ حدود ۳۷۰۰ یا ۴۰۰۰ میلیارد تومان سهم سلامت از هدفمندی یارانه‌ها یا حداقل بخشی از آن، تحویل داده می‌شود یا خیر. اگرچه لاریجانی بر اختصاص بخشی از یارانه‌ها برای جبران کمبود بودجه دولت در راستای اجرای طرح تحول سلامت تاکید کرد اما حسن قاضی‌زاده هاشمی، در روزهای پایانی سال گذشته، درباره این موضوع گفت: «برای آنکه طرح تحول نظام سلامت آسیب نبیند، باید بودجه‌اش واقعی دیده شود. اما درعمل تا امروز اتفاقی در این زمینه نیفتاده است؛ یعنی همچنان بخشی از منابع به هدفمندی یارانه‌ها گره خورده و با توجه به اینکه اعلام کردند کسی از فهرست یارانه‌بگیران حذف نخواهد شد، بنابراین برای پرداخت خود یارانه نیز کمبودهای اعتباری وجود خواهد داشت چه رسد به اینکه بخواهند به «سلامت» کمک کنند.»

وزیر بهداشت همچنان بر موضع خود در سال ۹۶ باقی مانده و روز گذشته با ابراز تاسف از آنچه که «فاصله بین وعده و عمل در طرح تحول نظام سلامت خواند»، گفت: «این طرح با اصرار از طرف دولت شروع شد به این امید که اعتبارات لازم برای آن محقق شود. این در حالی است که هنوز این اتفاق نیفتاده، ادامه اجرای این طرح در گرو عمل به تعهدات از سوی تمامی شرکای این طرح است.»

او در دیدار نوروزی با کارکنان سازمان غذا و دارو با اعلام اینکه هنوز ۵۰ درصد اعتبارات هم از سال قبل محقق نشده، بیان کرد: «باید بدانیم که دولت از نظر منابع مالی با محدودیت‌هایی مواجه است؛ هر چند که من شخصا گله‌مندم چرا که قول‌هایی داده شد، اما به آنها عمل نکردند. همچنین صحبت‌هایی برای پرداخت کامل مطالبات انجام شده بود اما نتوانستیم آنطور که شایسته است این کار را انجام دهیم. به دلیل همین بدقولی‌ها زنجیره تولید، عرضه و مصرف کالاهای سلامت دچار مشکل شد. متاسفانه هنوز ۵۰ درصد اعتبارات هم از سال قبل محقق نشده که امیدواریم ابتدای سال جدید محقق شوند تا بتوانیم مشکلات را مدیریت کنیم. اما اگر این اتفاق نیفتد در سال ۹۷ با مشکلاتی بیش از سال ۹۶ مواجه خواهیم بود.»

روزهای پرتلاطم محیط‌زیست در نوروز

محیط زیست کشور در نوروز امسال روزهای پرتلاطمی را گذراند. از وزش باد شدید در برخی مناطق کشور و آسیب‌رساندن به تاسیسات شهری گرفته تا آتش‌سوزی‌های مکرر به دلیل رعایت نکردن نکات زیست محیطی توسط گردشگران و افزایش دما در شمال کشور. گونه‌های جانوری نیز در نوروز امسال از دست گردشگران جان سالم به در نبردند و متاسفانه یکی از گونه‌های رو به انقراض در تعطیلات عید جان باخت.

سوم فروردین ماه بود که سازمان هواشناسی با صدور دو اخطاریه نسبت به وزش باد شدید و توفان در برخی مناطق کشور طی روزهای ۴ و ۵ فروردین ماه هشدار داد. در این اخطاریه آمده بود که به دلیل پیش‌بینی وزش باد گرم و افزایش دما، احتمال آتش سوزی در جنگل‌ها به خصوص در استان‌های گیلان و مازندران وجود دارد بنابراین به مسافران نوروزی توصیه شده بود که برای جلوگیری از خسارات احتمالی، از روشن کردن آتش و رها کردن آن در مناطق جنگلی خودداری کنند. وزش باد شدید در برخی مناطق از جمله غرب کشور روی داد و سرعت باد حتی به ۸۰ کیلومتر در ساعت رسید و در روز ۴ فروردین سبب واردن آمدن خساراتی مانند فروریختن دیوارها، جابه‌جایی داربست‌های ساختمانی، تبلیغاتی و کانکس‌ها، تابلوهای تبلیغاتی و شکسته شدن درختان شد.

فرار حیوانات از باغ وحش ارومیه

پس از این تند باد در روز ۵ فروردین پرویز آراسته مدیرکل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی خبر فرار برخی از حیوانات باغ وحش ارومیه را تایید کرد و گفت: تمامی حیوانات وحشی درنده در باغ وحش تحت کنترل هستند و هیچ خطری شهروندان ارومیه را تهدید نمی‌کند، همچنین به گفته وی دو قوچ ارمنی، چهار قلاده گرگ، یک بال کرکس و یک گربه وحشی از باغ وحش بیرون رفته بودند.

افتادن آتش به جان جنگل‌های شمالی کشور

این تند باد خسارات دیگری نیز در پی داشت و سبب آتش‌سوزی گسترده در جنگل‌های گیلان، مازندران و گلستان شد. بامداد ۵ فروردین مهدی ولی‌پور مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان گیلان اعلام کرد که متاسفانه مناطق جنگلی سه نقطه سیاهکل، لاهیجان و شفت دچار حریق شده‌اند. این آتش‌سوزی تا عصر همان روز ادامه داشت و به مناطق جنگلی لاهیجان نیز گسترش یافت و حتی سبب تخلیه برخی روستاهای نزدیک به محل آتش‌سوزی شد. آتش‌سوزی در جنگل‌های گیلان تقریبا مهار شده بود که این‌بار مناطق جنگلی گلستان، چالوس و مازندران درگیر آتش‌سوزی شدند که خوشبختانه تا غروب ۵ فروردین بیشتر این آتش‌سوزی‌ها مهار شد. به گزارش ایسنا، یکی دیگر از اتفاقات تلخ زیست محیطی در ایام نوروز مرگ یک سیاهگوش ماده به دست گردشگران منطقه لواسانات بود. سازمان حفاظت محیط زیست روز ۷ فروردین با اعلام این خبر اعلام کرد که این سیاهگوش همراه دو توله حدودا یک ساله خود در حال عبور از کنار رودخانه بودند که توسط گردشگران با سنگ مورد حمله قرار می‌گیرند. سیاهگوش مادر نیز برای دفاع از توله‌ها حمله کرد. گردشگران نیز با سنگ و چوب به جان حیوان افتاده و توله‌ها نیز فرار کردند. متاسفانه این سیاهگوش از جمله گونه‌های در حال انقراض بود و نتوانست از این حادثه جان سالم به در ببرد. در روزهای گرم نوروزی و همراه با وزش باد گرم در شمال کشور، آتش این‌بار به جان جنگل‌های کهنه‌ده کجور واقع در نوشهر افتاد. این آتش‌سوزی متاسفانه حدود سه روز تا روز ۹ فروردین ماه ادامه داشت.

واردات گسترده داروهای بی‌کیفیت به کشور

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، تحقق شعار سال ۹۷ در حوزه سلامت را در گروی حمایت از تولیدکنندگان دارو و تجهیزات پزشکی و ممانعت از واردات داروهایی دانست که در داخل تولید می‌شود.

ذبیح‌الله نیکفر در مورد تحقق شعار سال ۹۷ مبنی بر حمایت از کالای ایرانی گفت: هم‌اکنون بسیاری از شرکت‌ها در ایران به تولید دارو و تجهیزات پزشکی قابل رقابت در بازار جهانی می‌پردازند، تا جایی که در سال ۹۶ محصولات خود را که در عرصه بین‌المللی نیز مورد تایید قرار گرفته به کشورهای اروپایی صادر کردند. نماینده مردم لاهیجان درمجلس شورای اسلامی، با اشاره به نگرانی شرکت‌های تولیدکننده دارو ادامه داد: یکی از مشکلات اساسی که مانع از رونق این شرکت‌ها شده واردات داروهای بی‌کیفیتی بوده که مشابه آنها با کیفیت بالاتری در داخل کشور تولید می‌شود.

او یادآورشد: برای اینکه بتوانیم از کالای ایرانی تولید شده در حوزه سلامت حمایت کنیم در گام اول مسوولان مربوطه باید از پتانسیل‌های موجود در کشور بهره ببرند و مانع از افزایش واردات داروهایی شوند که در داخل تولید می‌شود، چرا که بهره‌مندی از تولیدات داخلی هم به رونق اقتصادی شرکت‌های دارویی و هم اشتغالزایی منتهی خواهد شد. نیکفر در ارائه راهکاری دیگر برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی تصریح کرد: بی‌تردید حمایت از کالای ایرانی باید بطور جدی از بدنه دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌ها آغاز شود به این صورت که انواع کالاهای ایرانی را جایگزین کالاهای خارجی مورد استفاده خود کنند.

او تاکیدکرد: ممانعت قاطع از قاچاق کالا یکی دیگر از راه‌های حمایت از کالای ایرانی بوده، چرا که تا وقتی انواع کالاهای خارجی در بازار به وفور توزیع شود، نمی‌توان امیدوار بود که کشور در بخش تولید به خودکفایی برسد. این نماینده مردم در مجلس دهم، در بیان مشکلات موجود در حوزه غذا که سلامت عمومی را به خطر انداخته است به خانه ملت گفت:با وجود اینکه در حوزه کشاورزی محصولات ارگانیک به وفور تولید می‌شوند اما واردات محصولات تراریخته آلودگی بسیاری را در سطح وسیع انتشار می‌دهد که در این زمینه می‌طلبد مسوولان حوزه سلامت به ویژه معاونت غذا و دارو نظارت بیشتری بر این بخش داشته باشند. عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، اظهار کرد: تحقق شعار سال در حوزه سلامت در گروی این امر بوده که مطالبات تولیدکنندگان داخلی به ویژه شرکت‌های تولیدکننده دارو به موقع پرداخت شود تا در پی ایجاد امید به آینده در آنها، شاهد ارتقای کیفیت محصولاتشان باشیم که قطعا به دنبال تحقق این مهم هم معضل بیکاری رفع می‌شود و هم تا پایان سال شاهد رونق اقتصادی و بهبود وضعیت معیشت مردم خواهیم بود.

تهران اصلی‌ترین بازار قاچاق حیات‌وحش

رییس اداره محیط زیست شهر تهران با اشاره به معضلات زیست‌محیطی شهر تهران گفت: یکی از مهم‌ترین معضلات ما گرایش مردم به نگهداری از حیواناتی مانند ایگوانا و آفتاب‌پرست در تهران است.

محمدحسین بازگیر درباره اصلی‌ترین معضلات زیست محیطی شهر تهران، گفت: آلودگی هوای تهران، آلودگی‌های آب و خاک ناشی از فاضلاب، نبود مدیریت پسماند و آلودگی صوتی از مهم‌ترین معضلات زیست محیطی شهر تهران هستند که باید همه این مسائل را بااهمیت دانسته و در اولویت قرار دهیم.

او با بیان اینکه این سازمان رصد مشکلات و پیدا کردن منابع آلودگی‌ها، پایش و بررسی وضعیت آنها و همچنین پیگیری جهت اصلاح آن موارد را در دستور کار قرار داده است، گفت: واحدهای صنعتی تکالیفی برعهده دارند که ما این تکالیف را که شامل اقدامات لازم برای کاهش آلودگی‌های زیست محیطی است از جمله عدم تخلیه فاضلاب تصفیه نشده به محیط را بررسی می‌کنیم و اگر ایراداتی در انجام وظایف‌شان مشاهده کنیم ورود پیدا کرده و اخطار و تذکر می‌دهیم، اگر برطرف نشود و اهتمامی به رفع مشکل نداشتند برخورد قانونی می‌کنیم و واحد صنعتی را پلمب می‌کنیم یا در صورت نیاز به مراجع قضایی معرفی خواهند شد. رییس اداره محیط زیست شهر تهران درباره مراکز زباله‌سوزی در این شهر به ایلنا گفت: دو کانون عمده مراکز ضایعات سوزی و تفکیک غیرمجاز ضایعات در مناطق خلازیر در منطقه ۱۹ و تقی آباد در منطقه ۱۸ شناسایی شده‌اند و از طرق مختلف با برگزاری جلسات با دستگاه‌های متولی و از طریق شورای تامین این مساله را دنبال کردیم در حال حاضر برای این دو منطقه در مراجع قضایی پرونده تشکیل شده است و از دستگاه‌های مسوول یعنی شهرداری، سازمان مدیریت پسماند و اوقاف پیگیر و جویا هستیم. بازگیر با بیان اینکه این زمین‌ها متعلق به اوقاف است، خاطرنشان کرد: در تقی‌آباد در محدوده‌یی حدود ۴۰ هکتار اقدام به زباله‌سوزی شده و شبانه‌روز حدود ۲۰۰ الی ۳۰۰ تن ضایعات وارد این منطقه می‌شود. منطقه خلازیر نیز حدود ۴،۵برابر این منطقه و حدود ۳برابر تقی‌آباد ضایعات در این منطقه وارد می‌شود. بازگیر همچنین درباره حاشیه رودخانه کن نیز گفت: در تهران یک محدوده ۴۰۰ هکتاری آسیب دیده در منطقه ۱۸ حاشیه رودخانه کن وجود دارد که سالیان سال به عنوان معدن برداشت شن و ماسه مورد استفاده قرار می‌گرفت. فعالیت‌های آلاینده این مجموعه از چند سال پیش با کمک فرمانداری، شورای تامین و... متوقف شد و برداشت از معادن آن نیز بطور کامل ممنوع شد، اما فضای دست خورده و آسیب دیده آن همچنان باقی مانده که می‌تواند با وزش باد و توفان آلودگی برای شهر تهران ایجاد کند.

او ادامه داد: کمیسیون ماده ۵ طرحی را جایگزین کاربری‌های قبلی برای این منطقه ارائه داده و قرار است این منطقه به یک بافت شهری تبدیل شود ما نیز در حال پیگیری این موضوع هستیم تا آنجا به محیط مناسبی برای شهر تبدیل شده و دیگر شاهد آلودگی‌های زیست محیطی به واسطه این منطقه در شهر تهران نباشیم. رییس اداره محیط زیست شهر تهران همچنین درباره نگهداری حیوانات وحشی توسط تهرانی‌ها ادامه داد: خرید و فروش، قاچاق و نگهداری غیرمجاز گونه‌های مختلف جانوری نیز از دیگر معضلات ماست و متاسفانه روز به روز نیز مردم تمایل بیشتری به نگهداری گونه‌های جانوری مختلف دارند و تمایل دارند حیواناتی مانند انواع پرندگان و برخی از خزندگان مانند مار و ایگوانا و... را نگهداری کنند. رییس اداره محیط زیست شهر تهران خاطرنشان کرد: مهم‌ترین و اصلی‌ترین بازار باندهای سودجویی که به قاچاق حیات وحش مشغولند چه آنهایی که از زیستگاه‌های داخلی به صید غیرمجاز می‌پردازند و چه آنهایی که به صورت قاچاق این حیوانات را وارد کشور می‌کنند، تهران است. خوشبختانه هنوز این فرهنگ غلط در سایر شهرها رواج پیدا نکرده و در سایر شهرها و شهرستان‌ها هنوز سبک زندگی سنتی است.

بازگیر با بیان اینکه نگهداری آفتاب‌پرست و ایگوانا در فرهنگ اقوام و خانواده‌های کشور ما نیست، تصریح کرد: متاسفانه مدتی است نگهداری از این حیوانات در بین عده‌یی از خانواده‌های تهرانی شیوع پیدا کرده از همین‌رو بیشترین بازار قاچاق حیات وحش در تهران است. او ادامه داد: گشت‌های یگان حفاظت محیط زیست تهران در مکان‌هایی مانند بازارهای میوه و تره‌بار، بازارچه‌های سنتی، فصلی، نمایشگاه‌ها، آکواریوم‌فروشی‌های نواب و بازار ۱۵ خرداد که امکان خرید و فروش این نوع حیوانات وجود دارد بطور مداوم حضور دارند، اما مردم هم در امر اطلاع‌رسانی به ما بسیار کمک می‌کنند و به خصوص گروه‌هایی که به مسائل حیات وحش کشور اهمیت می‌دهند اطلاع‌رسانی می‌کنند و یگان حفاظت محیط زیست نیز پس از بررسی اقدام به ضبط گونه‌ها و برخورد با متخلفان می‌کند.

جلسه هم‌اندیشی اعضای شورای شهر تهران با حضور شهردار برگزار شد

مخالفت پارلمان شهری پایتخت با استعفای نجفی

گروه راه و شهرسازی | آزاده کاری |

استعفای محمدعلی نجفی، شهردار تهران در روزهای پایانی سال گذشته باعث شد تا سال ۹۶ برای ناظران امور شهری و شهروندان تهرانی با شوک و نگرانی به پایان برسد. بیست و سوم اسفند سال گذشته بود که در جریان جلسه‌یی که پشت درهای بسته برگزار شد و بعد از تکذیب‌های فراوان اعضای شورا درخصوص استعفای شهردار بالاخره احمد مسجدجامعی واقعیت را با رسانه‌ها در میان گذاشت و خبر استعفای نجفی را تایید کرد. این خبری بود که جریان‌های مخالف شهردار تهران از مدت‌ها پیش به دنبال آن بودند و بارها به بهانه‌های واهی خبر استعفای شهردار را منتشر کرده یا خواستار استعفای وی شده بودند.

هر چند به گفته محسن هاشمی، رییس شورای شهر نجفی دلیل استعفای خود را بیماری‌اش عنوان کرده بود اما از همان ابتدا نزدیکان شهردار بارها در مصاحبه‌های خود تاکید کردند که مهم‌ترین دلیل استعفای نجفی فشارها از بیرون بوده است. اعضای شورای شهر تصمیم گرفتند تا برای بررسی این موضوع نشست هم‌اندیشی در ایام عید برگزار کنند که این نشست به جای ایام نوروز، روز گذشته پشت درهای بسته برگزار شد.

به گزارش «تعادل» در ایام نوروز خبری منتشر شد مبنی بر اینکه شهردار در صورت خواست و اصرار اعضای شورا استعفایش را پس می‌گیرد اما روز گذشته رییس کمیته بودجه شورای شهر تهران از امتناع نجفی درخصوص پس گرفتن استعفایش خبر داد.

مجید فراهانی درباره جلسه غیرعلنی روز گذشته گفت: در جلسه غیرعلنی با آقای نجفی درخصوص استعفای ایشان در جلسه همفکری اعضای شورای شهر گفت‌وگو کردیم. نجفی نهایتا با استناد به قضاوت قطعی ۳ پزشک مختلف درخصوص بیماری صعب‌العلاج‌شان حاضر به پس گرفتن استعفا نشدند.

◀ دفاع نجفی از استعفای خود

زهرا نژادبهرام، عضوهیات رییسه شورای شهر نیز در گفت‌وگو با «تعادل» در این باره توضیح داد: در جلسه روز گذشته آقای نجفی بار دیگر استعفای خود را مطرح و از آن دفاع کردند؛ اعضای شورای شهر نیز دلایل و دیدگاه‌های خود را در این زمینه عنوان کردند و قرار بر این شد که روز یک‌شنبه آینده در صحن علنی از استعفای خود دفاع کنند و در این خصوص رای‌گیری شود. من به خودشان نیز گفتم که به استعفا رای نمی‌دهم ضمن اینکه بسیاری از دوستان نیز چنین نظری داشتند و مخالف استعفا بودند. نژادبهرام دلیل استعفای نجفی را بیماری جدید وی و نیز فشارهای بیرونی عنوان کرد و گفت: ایشان بیمار هستند اما به نظر می‌رسد فشارهای بیرونی عامل اصلی استعفا باشد. در واقع موضوع برج میلاد باعث شد تا فشارهای جدی بر او تحمیل شود. موضوعی که به نظر من اصلا اتفاق خاصی نبود و در کشور ما هزاران برنامه از این دست برگزار می‌شود و این موضوع با یک تذکر حل می‌شد ضمن اینکه آقای نجفی نیز همان روز عنوان کرد که این شیوه را نپسندیده و درباره آن به برگزارکنندگان تذکر داد. در نهایت این فشارهای بیرونی نجفی را به سمت استعفا هدایت کرد. نژادبهرام ادامه داد: موضوع بیماری چیزی نیست که بتواند باعث استعفا شود و به کسانی هم که انتقاد می‌کنند چرا آقای نجفی با علم به بیماری مسوولیت را قبول کردند باید بگوییم که بیماری وی جدید است و قبلا این بیماری را نداشته‌اند.

◀ تاکید اعضای شورای شهر بر «ماندن نجفی»

همانطور که نژادبهرام عنوان کرد اکثر اعضای شورای شهر که در جلسه حضور داشتند، مخالف استعفای شهردار هستند. مرتضی الویری، رییس کمیسیون برنامه و بودجه نیز در حاشیه برگزاری جلسه غیرعلنی اعضای شورای شهر تهران در مورد استعفای نجفی گفت: همه اعضای شورای شهر متفق‌القول معتقدند که نجفی باید بماند. اعضای شورای شهر عملکرد نجفی را مثبت ارزیابی می‌کنند، این بیماری را خیلی‌ها دارند و دلیلی بر استعفا نیست. شایعاتی درخصوص انتخاب سرپرست شهردار نیز شنیده می‌شد و نام‌هایی مانند سلیمی، شهردار منطقه ۳ و خود الویری نیز مطرح بود که الویری این موضوع را تکذیب کرد و گفت: در این جلسه اصلا بحث گزینه‌های دیگر شهرداری و سرپرستی مطرح نشد. وی با بیان اینکه تاکید همه اعضا بر این است که نجفی از تصمیم خود منصرف شود، گفت: عملکرد نجفی در شهرداری تهران مثبت بوده است و انتخاب گزینه دیگر به جای نجفی فعلا مطرح نیست.

◀ استعفای نجفی به راحتی پذیرفته نمی‌شود

علی اعطا، سخنگوی شورای شهر تهران با بیان اینکه موضوع استعفای شهردار در جلسه رسمی ۱۹فروردین ماه با حضور آقای نجفی مطرح می‌شود و وی دلایل استعفای خود را مطرح و در انتها رأی‌گیری خواهد شد، گفت: در این جلسه تنها تبادل نظر و اخبار انجام شد اما از آنجا که بحث استعفای نجفی بسیار مهم است، سخنانی نیز در این مورد انجام شد و حتی نجفی در بخشی از این جلسه حضور داشتند و بحث استعفا نیز مطرح شد. سخنگوی شورای شهر تهران با بیان اینکه ایشان بر استعفای خود پافشاری دارند، گفت: اصرار وی به دلیل بیماری است و البته عوامل دیگری نیز عنوان شده است. بالاخره تنگناهایی نیز در این دوره وجود داشته است اما مشخصا بیماری جدید ایشان علت استعفاست.

اعطا با بیان اینکه هنوز استعفا بررسی نشده و نمی‌توان در مورد گزینه‌ها صحبت کرد، گفت: حتی در مورد گزینه‌های سرپرستی نیز صحبت نشد و در مورد گزینه‌های احتمالی بعدی نیز سخنی به میان نیامد و اساسا این موضوع را تکذیب می‌کنم اما دقت داشته باشید که فضا در شورای شهر به گونه‌یی نیست که در جلسه نوزدهم فروردین ماه به آسانی استعفا پذیرفته شود. وی با بیان اینکه فضا در شورای شهر اینگونه است که اعضا موافق استعفا نیستند، گفت: تا زمانی که شورا استعفا را قبول نکند، موضوع استعفا جاری نیست و اگر شورا رأی منفی به استعفای نجفی بدهد، نجفی همچنان شهردار تهران خواهد بود.

اعطا در پاسخ به سوالی درخصوص مطرح شدن نام محسن هاشمی در این جلسه به عنوان گزینه شهرداری گفت: چنین بحثی نداشتیم. وی درخصوص نامه دوم استعفای نجفی و تغییر محتوای آن نیز به ایسنا گفت: شهردار تهران امروز(سه‌شنبه) نیز متن استعفای خود را که خلاصه‌تر از متن استعفای اول بود، تقدیم شورای شهر کرد و از نظر محتوایی تغییری نداشته بلکه متن جدید خلاصه‌تر بوده است. بحث اصلی استعفای نجفی بیماری است و اگر بیمار نمی‌شدند، استعفا نمی‌دادند؛ چراکه با وجود بیماری تحمل فشارها سخت است و بحث اعضا این است که وی دوره درمان خود را طی کند تا با قوت فعالیتش را ادامه دهد؛ اما نجفی مصر بر رفتن است.

◀ تصمیم شورا برای مخالفت با استعفای نجفی

حجت نظری نیز دیروز بعد از جلسه هم‌اندیشی در توییتر خود نوشت:«در جلسه هم‌اندیشی امروز(سه‌شنبه) اعضای شورای شهر تهران که ساعاتی از آن با حضور نجفی برگزار شد درباره استعفای ایشان هم مواردی مطرح شد. شورا بنا دارد با استعفای شهردار تهران مخالفت کند و تصمیم‌گیری درخصوص ادامه مسیر به بعد از عدم پذیرش استعفا موکول می‌شود.»

◀ نظر متفاوت نزدیکان نجفی

درحالی که نجفی همچنان مهم‌ترین دلیل استعفای خود را بیماری عنوان کرده است اما نزدیکان وی نظر متفاوتی را مطرح می‌کنند. داریوش قنبری، معاون پارلمانی شهرداری تهران درباره استعفای محمدعلی نجفی گفت: فشارهایی که وجود دارد، باعث شده است که شهردار تهران استعفا کند و بیماری در این میان نقش چندانی ندارد. به گفته وی آقای نجفی اعلام کرده که به دلیل بیماری دیگر قادر نیست در شهرداری حضور پیدا کند و به همین خاطر خواهان استعفاست اما در شهرداری و بین تحلیلگران نظر بر این است که ایشان تحت تاثیر فشارهایی که وجود دارد به سمت استعفا رفته و بیماری فرع بر موضوع است. معاون پارلمانی شهردار تهران تاکید کرد: اعضای شورای شهر تهران مخالف استعفای آقای نجفی هستند و تا این لحظه خواهان ماندن ایشان در کسوت شهرداری هستند. باید منتظر جلسه هفته آینده اعضای شورای شهر باشیم و باز هم تاکید می‌کنم اعضای این شورا خواهان ماندن نجفی و تداوم خدمات ایشان در سمت شهرداری تهران هستند. قنبری در پاسخ به اینکه آیا احضار شهردار تهران به دادگاه به دلیل حواشی به وجود آمده در جشن برج میلاد در استعفا تاثیرگذار بوده است یا خیر، گفت: آقای نجفی از دادگاه و از نحوه احضار به دادگاه ناراحت بودند. قطعا این احضار را نمی‌توان در جریان استعفای شهردار تهران نادیده گرفت. آقای نجفی به خاطر این اتفاق ناراحت و نگران بود و پس از این اتفاق بود که بحث استعفا به شکل جدی مطرح شد. معاون پارلمانی شهردار تهران خاطرنشان کرد: آن اتفاق مشکوک بود، آنگونه که دست‌اندرکاران جشن بیان کردند، بنا نبود آن دختران خردسال حرکات موزون انجام دهند بلکه قرار بوده به حضار گل تقدیم کنند اما مراسم به‌نحو دیگری پیش رفت که خودش جای سوال دارد!

وی در خاتمه تاکید کرد: آنچه در بین صاحب‌نظران مطرح می‌شود این است که فشارهای موجود باعث استعفای شهردار تهران شده است.

◀ ماجرای میثاق نامه شورای پنجم

از همان روزهای نخستین شورای شهر پنجم بحث شهردار شدن محسن هاشمی مطرح بود اما در ادامه میثاق‌نامه‌یی توسط اعضای شورای شهر مبنی بر عدم خروج اعضای شورای شهر از شورا امضا شد. بعد از استعفای نجفی بار دیگر خبر شهردار شدن محسن هاشمی بر سر زبان‌ها افتاده و نیز اخباری مبنی بر پس گرفتن میثاق‌نامه شورای پنجم از سوی هیات رییسه شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان منتشر شد تا شرایط برای شهردار شدن هاشمی فراهم شود. خبری که روز گذشته زهرا صدراعظم‌نوری، عضو هیات رییسه شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان آن را تکذیب کرد. وی در پاسخ به این سوال که آیا این موضوع صحت دارد که در پی درخواست‌های مکرر مردمی و سیاسی برای تصدی کرسی شهرداری تهران توسط محسن هاشمی، رییس شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان، میثاق‌نامه را پس گرفته است، گفت: این موضوع را تکذیب می‌کنم، تلاش اعضای شورای شهر این است که به استعفا رای منفی بدهد. عضو شورای شهر تهران، ری و تجریش تاکید کرد: براساس قانون اگر در جلسه علنی شورای شهر به استعفای شهردار رای مثبت داده شود؛ باید سرپرست تعیین شود.

وزیر راه و شهرسازی:

وام خانه‌اولی‌ها ۲۰۰ میلیون تومان می‌شود

گروه راه و شهرسازی |

درحالی که حسن روحانی رییس‌جمهور در روزهای پیش از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری سال گذشته، از افزایش تسهیلات صندوق پس‌انداز مسکن یکم به ۲۰۰ میلیون تومان خبر داد، اما در سال ۹۶ تسهیلات صندوق پس‌انداز افزایش نیافت. البته از ابتدای نیمه دوم سال گذشته و با رسانه‌یی شدن برخی جزئیات بسته پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی به بانک مسکن برای افزایش سقف تسهیلات صندوق پس‌انداز، این انتظار می‌رفت که شاهد افزایش سقف این وام باشیم اما مدیرعامل وقت بانک مسکن پس از انتشار این خبر نسبت به ارائه بسته پیشنهادی اظهار بی‌اطلاعی کرد. پس از یک ماه، یکی دیگر از مسوولان بانک مسکن از ارائه این بسته و بررسی جزئیات آن توسط این بانک خبر داد، اما نتیجه این بررسی‌ها تا یکی، دو ماه بعد از آن هم مشخص نشد تا اینکه مدیرعامل جدید بانک مسکن در مصاحبه‌یی عنوان کرد که افزایش سقف تسهیلات به استطاعت متقاضیان بستگی دارد.

تکلیف بسته پیشنهادی وزارت راه و شهرسازی که علاوه بر افزایش سقف وام، افزایش دوره بازپرداخت، کاهش نرخ سود و... را دربر می‌گرفت، نامشخص بود تا اینکه وزیر راه و شهرسازی دیروز از افزایش سقف وام خرید مسکن به ۲۰۰ میلیون تومان خبر داد.

به گزارش «تعادل»، در حال حاضر زوج‌های خانه‌اولی که در صندوق پس‌انداز یکم ثبت‌نام و سپرده‌گذاری کرده‌اند، در تهران هر یک ۸۰ میلیون تومان (مجموعا ۱۶۰میلیون تومان) وام دریافت می‌کنند. در صورتی که وعده وزیر راه محقق شود، این وام به نفری ۱۰۰میلیون تومان (مجموعا ۲۰۰ میلیون تومان) افزایش خواهد یافت. وام زوج‌های خانه‌اولی در شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر نیز نفری ۶۰میلیون تومان و در شهرهای کمتر از ۲۰۰ هزار نفر، نفری ۴۰میلیون تومان است. بی‌تردید با افزایش وام تهرانی‌های خانه‌اولی، میزان این وام در سایر شهرها نیز افزایش خواهد یافت.

عباس آخوندی درخصوص وضعیت بازار مسکن در سال ۹۷ نیز اظهار کرد: به نظرم بازار ارز و طلا همچنان نسبت به بازار مسکن جذابیت بیشتری در سال جدید خواهد داشت.

او با اشاره به خالی شدن حباب قیمت مسکن طی ۵ سال گذشته در پاسخ به این پرسش که آیا در سال ۹۷ سقف وام خرید مسکن افزایش می‌یابد، تصریح کرد: هنوز شورای پول و اعتبار افزایش وام مسکن را تصویب نکرده، اما وزارت راه و شهرسازی متقاضی این است. در این راستا تقاضای کاهش سود وام مسکن به ۶درصد را ارائه کرده‌ام که البته تصویب می‌شود چون رییس‌جمهوری آن را تایید کرده است. او افزود: پیگر افزایش سقف وام هم هستیم که براساس آن وام ۱۶۰ میلیون تومانی حداقل به ۲۰۰ میلیون تومان افزایش می‌یابد. در شرایطی که وزیر راه و شهرسازی از رونق بازار مسکن در سال ۹۷ گفت و اظهار امیدواری کرد که سقف تسهیلات صندوق پس‌انداز مسکن یکم در سال جاری افزایش یابد، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن هم ضمن تشریح پیش‌بینی خود از روند بازار معاملات مسکن در سال ۹۷، گفت: پیش‌بینی می‌کنیم که در سال آینده همچنان پروانه‌های ساختمانی و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن رشد کند و منجر به افزایش زنجیره فعالیت و کسب وکار در بخش مسکن در سال ۹۷ شود. به گزارش ایسنا، علی چگنی افزود: تقریبا از نیمه دوم سال ۹۶ شاهد بودیم که قیمت‌ها و معاملات در بخش مسکن به‌ویژه در شهر تهران رشد پیدا کرد. متعاقب آن پروانه‌های ساختمانی و سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع شده نیز رشد یافت. بنابراین شاخص‌ها نشان می‌دهند که بازار مسکن دچار تغییر و تحول شده است. مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن افزود: پیش‌بینی می‌کنیم که سال ۹۷ روند رونق با افزایش ملایم قیمت‌ها ادامه پیدا کند.

او با یادآوری اینکه مسکن کالایی است که دوره ساخت آن طولانی است، در ادامه پیش‌بینی‌های خود از بازار معاملات مسکن در سال ۹۷، گفت: شاهد رشد پروانه‌های ساختمانی و رشد سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع شده در سال ۹۶ بودیم که طبیعتا پیش‌بینی‌ها حاکی است که این موج شروع شده رشد در پروانه‌های ساختمانی و ساختمان‌های شروع به ساخت به ساختمان‌های نیمه تمام و تکمیل شده هم برسد.

چگنی تصریح کرد: رشد شدید در هیچ کدام از متغیرهای بخش مسکن، پیش‌بینی نمی‌شود.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن با تاکید بر این مطلب که تصمیمات بخش اقتصاد کلان در بخش مسکن تاثیرات فراوانی خواهد گذاشت، گفت: البته ماه‌های پایانی سال ۹۶، شرایط بازار ارز متلاطم بود و تصمیمی که نهاد پولی کشور یعنی بانک مرکزی درمورد فروش اوراق و تغییرات در نرخ سود اتخاذ کرد، سبب شد تا مجددا بخشی از منابع مالی به آن سمت رود و بازار مسکن هم مقداری تحت‌تاثیر قرار گرفت که امیدواریم این نوسانات در سال ۹۷ کمتر رخ دهند و بازار مسکن رشد با ثباتی داشته باشد.

او ادامه داد: انتظار می‌رود که در سال جاری همچنان تا حدی پروانه‌های ساختمانی و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن رشد کند و منجر به افزایش زنجیره فعالیت و کسب‌وکار در بخش مسکن در سال ۹۷ شود. آثار این موضوع در اقتصاد ملی این است که رشد تولید ناخالص داخلی را افزایش می‌دهد و وقتی ارزش افزوده در این بخش افزایش پیدا می‌کند، به تبع آن ارزش افزوده در بخش ساختمانی نیز افزایش خواهد یافت. چگنی همچنین در مورد قیمت‌ها و معاملات نیز نکاتی را ارائه کرد و گفت: پیش‌بینی می‌شود قیمت‌ها و معاملات نیز در حد تورم و کمی بالاتر از آن تغییراتی داشته باشد و معتقدم اگر معاملات در سطحی که از نیمه دوم سال ۹۶ شروع شد، باقی بماند گردش بازار مناسبی در مسکن خواهیم داشت که البته پیش‌بینی‌ها حاکی است که تعداد معاملات رشد شدیدی نخواهد داشت اما در حد قابل‌قبولی می‌ماند.

او تاکید کرد: پیش‌بینی می‌کنیم که رشد قیمت‌ها در بازار مسکن، ملایم‌تر می‌شود. تقریبا در دی ماه ۹۶، نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۰درصد و در بهمن‌ماه رشد قیمت‌ها ۲۲درصد گزارش شد که همه آنها از روند رو به رشد بازار معاملات مسکن حکایت داشتند.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن همچنین یادآور شد: روند حرکت همه متغیرهای بازار مسکن از سال ۹۲ تا ۹۵ روند نسبتا ثابتی بود. قیمت‌ها براساس قیمت‌های جاری نسبتا ثابت بود و براساس قیمت‌های ثابت، نزولی بود. نرخ رشد تولید در مسکن به‌شدت کم شده بود به‌طوری‌که به زیر ۴۰۰هزار واحد مسکونی در شهرها رسید.

او ادامه داد: در فاصله سال‌های ۹۲ تا ۹۵، پروانه ساختمانی بسیار کم صادر شد و رشد نزولی داشت و به همین دلیل بخش خصوصی رغبت و علاقه‌یی به تولید مسکن و سرمایه‌گذاری در این بخش نداشت. به‌دلیل آنکه حاشیه سود و سودآوری در بخش مسکن به‌شدت کم شده بود و از سوی دیگر قدرت خرید مردم کاهش پیدا کرد و ورود متقاضیان غیرمصرفی در بازار به‌شدت کمتر شد.

چگنی با تاکید بر اینکه اقتصاد یک زنجیره به‌هم پیوسته است، در مروری بر بازار معاملات مسکن در فاصله سال‌های ۹۲ تا ۹۵، گفت: در کنار بازار مسکن در فاصله سال‌های ۹۲ تا ۹۵ شاهد بودیم که سایر بازارها حرکات و تغییر و تحولاتی را تجربه کردند که همه آنها بر بازار مسکن نیز تاثیرات خود را گذاشتند. بدین معنا در فاصله سال‌های ذکر شده، بازار ارز، تحولات فراوانی داشت و فقط در سال ۹۶، ۳۰درصد افزایش قیمت را تجربه کرد.

او اظهار کرد: علاوه بر بازار طلا، بازار اتومبیل هم رشد قابل‌توجهی را تجربه کرد و در کنار آن، بازار سرمایه تقریبا در ایران به اضافه بورس، رشد قابل‌توجهی را تجربه کرد. از طرفی شاخص تورم در سال‌های مختلف رشد داشت. اگر همین متغیرها را در کنار هم بگذاریم شاهد هستیم که بخش مسکن از همه آنها در فاصله سال‌های ۹۲ تا ۹۵ بیشتر عقب ماند.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن ادامه داد: بخشی از آن به سیکل‌های رونق و رکود برمی‌گردد که بازار مسکن دوره چهار ساله رکود را تجربه کرد که این رکود از قیمت و معاملات و بعد تولید، پروانه تولید و سرمایه‌گذاری و پس از آن ارزش افزوده را دربر گرفت، یعنی نرخ رشد ارزش افزوده بخش مسکن منفی بود.

چگنی یادآور شد: در فاصله سال‌های ۹۲ تا ۹۵، تقریبا سودآوری بخش مسکن به پایین‌ترین حد خود رسیده بود و بازار نهاده‌های تولید مسکن نیز به‌شدت تحت‌تاثیر قرار گرفته بود به‌طوری‌که با ظرفیت بسیار پایین تولید می‌کردند و بسیاری از آنها نیز تعطیل شد که اینها مشکلات اساسی در اقتصاد ایجاد کرد.

رکورد آلودگی هوا در نوروز شکسته شد

در ایام نوروز ۹۷ هوای تهران ۵ روز ناسالم برای گروه‌های حساس جامعه بوده که در ۱۰سال گذشته بی‌سابقه بوده است.

به گزارش فارس، براساس اعلام شرکت کنترل کیفیت هوای تهران درحال حاضر شاخص ذرات کمتر از ۲,۵میکرون کمتر از حد مجاز بوده و هوای تهران در شرایط سالم است. ذرات کمتر از ۲,۵میکرون دیروز روی عدد ۸۷ قرار داشت.

در نوروز امسال هوای شهر تهران نسبت به ۱۰سال گذشته آلوده بوده و در ۱۳روز گذشته شهر تهران ۵ روز هوای ناسالم داشته است. طی دهه اخیر اندازه‌گیری آلاینده‌های جوی به استناد به معیارهای متداول جهانی در تهران انجام شده و برآیند شاخص‌های این دهه نشان می‌دهد، نوروز ۹۷ آلوده‌ترین نوروز در ۱۰سال گذشته بوده و این در شرایطی است که در سال‌های گذشته هوای نوروز جزو با کیفیت‌ترین هوای سال محسوب می‌شده است.

ایرانشهر

منع اعطای وام ساخت به واحدهای لوکس

مدیرعامل بانک عامل بخش مسکن گفت: شعب این بانک از پرداخت تسهیلات ساخت به واحدهای مسکونی لوکس منع شده‌اند. به‌گزارش روابط‌عمومی بانک عامل بخش مسکن، ابوالقاسم رحیمی‌انارکی درباره تسهیلاتی که در سال ۹۷ برای بخش مسکن در نظر گرفته شده، گفت: در سال جدید با ۲۹ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شده برای ۶۸۰هزار واحد مسکونی، تسهیلات ساخت و خرید مسکن پرداخت خواهد شد. این تسهیلات در سه دسته حساب‌های تعهدی همچون صندوق مسکن یکم، تسهیلات با استفاده از اوراق و همچنین تسهیلات تبصره‌یی طبقه‌بندی شده است. او افزود: در دسته حساب‌های تعهدی (مانند صندوق مسکن یکم)، ۵هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان اعتبار پیش‌بینی شده که حداقل ۸۰هزار واحد مسکونی را شامل می‌شود. مدیرعامل بانک عامل بخش مسکن اظهار کرد: برای تسهیلات ساخت و خرید مسکن با استفاده از اوراق نیز اعتبار ۸هزار و ۳۰۰میلیارد تومانی به ظرفیت ۲۲۰هزار واحد مسکونی پیش‌بینی شده است. به گفته رحیمی‌انارکی در دسته تسهیلات تبصره‌یی نیز اعتبار ۷ هزار و ۷۰۰میلیارد تومانی برای ۱۸۰ هزار واحد مسکونی در نظر گرفته شده که ۱۰۰ هزار واحد آن مربوط به نوسازی بافت‌های فرسوده سراسر کشور در راستای طرح مسکن امید یا همان پیشگام است که البته برای این موضوع حتما به منابع ارزان‌قیمت از جمله وجوه اداره شده از محل صندوق توسعه مالی نیاز است. او ادامه داد: همچنین ۷هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان نیز تسهیلات بدون سپرده در سال ۹۷ به سازنده‌ها و خریداران مسکن پرداخت می‌شود.

رحیمی تصریح کرد: سقف تسهیلات بدون سپرده ساخت مسکن برای تعاونی‌ها در تهران ۵۵میلیون تومان، در مراکز استان و شهرهای با جمعیت بیش از ۲۰۰هزار نفر ۴۵میلیون و در سایر شهرها ۳۵میلیون تومان تعیین شده است. در کیش و قشم نیز این تسهیلات در ۳سقف ۱۱۰، ۹۰ و ۶۰ میلیون تومان برای ساخت و سازهای مبتنی بر تکنولوژی نوین، سازنده‌های حرفه‌یی و سنتی‌سازی در سال ۹۷ پرداخت می‌شود. در سایر مناطق آزاد کشور نیز سقف این تسهیلات شامل ۱۰۰، ۸۰ و ۵۰ میلیون تومان است. مدیرعامل بانک عامل بخش مسکن درباره تسهیلات خرید مسکن بدون سپرده هم گفت: در سال جدید سقف تسهیلات خرید مسکن بدون سپرده با اولویت بافت فرسوده در تهران ۶۰ میلیون، شهرهای بزرگ و مراکز استان ۵۰میلیون و سایر شهرها ۴۰میلیون تومان است که مشروط به در اختیار بودن منابع پرداخت خواهد شد.

افزایش ۱۳ درصدی سفرهای جاده‌ای نسبت در نوروز ۹۷

رییس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌یی گفت: آمارهای استخراج شده از سامانه‌های ترددشمار نشان می‌دهد که در طرح نوروزی شاهد افزایش ۱۳ درصدی تردد در جاده‌های کشور نسبت به مدت مشابه سال قبل بودیم. به‌گزارش ایسنا، عبدالهاشم حسن‌نیا ادامه داد: در ایام نوروز حدود ۶میلیون و ۴۰۰هزار نفر از هموطنان با ۶۱۶ هزار سرویس سفر با ناوگان حمل‌ونقل عمومی جابه‌جا شدند که در تعداد سفر نسبت به سال گذشته ۴ درصد افزایش وجود داشته است.

او از ورود حدود ۴۲میلیون وسیله نقلیه به شهرها و خروج همین تعداد از شهرها از زمان آغاز سفرهای نوروزی در کشور خبر داد و گفت: بیشترین جابه‌جایی در ایام نوروز در استان‌های البرز، تهران، قزوین، مازندران، گیلان و خراسان‌رضوی بوده و پرحجم‌ترین ترددی که در سامانه‌های سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌یی در این ایام ثبت شده روز ۷ فروردین بوده است. حسن‌نیا اظهار کرد: در مدت اجرای طرح نوروزی یک‌میلیون و ۱۶۰هزار مسافر از طریق پایانه‌های مرزی جاده‌یی ورود و خروج داشتند که ۴۷,۸درصد از این تعداد ورودی و ۵۲,۲درصد خروجی را با بیشترین تردد از مرزهای مهران، بازرگان، شلمچه، رازی و آستارا بوده است.

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای شماره:۹۶/۷۹۵

موضوع: تعمیر اساسی اتاق‌های کمپ مسکونی شیرینو

نام و نشانی مناقصه گزار:	استان بوشهر -عسلویه-منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس -شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی-پالایشگاه دوم-ساختمان اداری مرکزی ستاد- طبقه اول-اتاق شماره ۱۰۱/۲- امور پیمان ها
آخرین مهلت اعلام آمادگی و تحویل رزومه متقاضیان شرکت در مناقصه	۹۷/۰۲/۰۱
مهلت تحویل اسناد مناقصه به شرکت‌های واجد صلاحیت	۹۷/۰۲/۱۶
مهلت تحویل پیشنهادات مالی توسط مناقصه گران	۹۷/۰۲/۳۰
تاریخ بازگشایی پیشنهادات مالی	۹۷/۰۲/۳۰
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (به عدد) ۳/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال، به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آئین نامه تضمین معاملات دولتی شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس های: WWW.IETS.MPORG.IR WWW.TENDER.BAZRASI.IR WWW.SPGC.IR مراجعه‌فرمائید

تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۷/۰۱/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۷/۰۱/۱۸ شماره مجوز: ۱۳۹۶-۵۹۶۷

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

آگهی فراخوان مناقصه یک مرحله ای نوبت اول(۰۱-۹۷)

کد پایگاه ملی: ۳۱۵۷۳۷۳
شماره: ۹-۱۳۹۷

۱- موضوع مناقصه: امور خدماتی و پشتیبانی شرکت گاز استان مرکزی در سال ۱۳۹۷ ۲- مناقصه گزار: شرکت گاز استان مرکزی
۳- میزان و نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: برابر مصوبه هیئت دولت به شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ و به مبلغ تقریبی ۱,۵۹۵,۰۰۰,۰۰۰ریال می باشد.(مبلغ دقیق تضمین در زمان توزیع اسناد اعلام خواهد شد)
۴-پیمان فاقد پیش پرداخت می باشد. ۵- محل و مهلت تحویل اسناد ارزیابی کیفی و گشایش پیشنهادها:
-محل دریافت اسناد ارزیابی کیفی : سایت اینترنتی شرکت گاز استان مرکزی www.nigc-mpgc.ir منوی مناقصه و مزایده
-مهلت تحویل اسناد ارزیابی کیفی به مناقصه گزار: لغایت ساعت ۱۴ مورخ ۹۷/۰۲/۱۰ به آدرس اراک، خیابان امام خمینی(ره)، ساختمان مرکزی شرکت گاز استان مرکزی (ستاد)، طبقه دوم، اطاق ۲۱۵ ، واحد امور پیمانها
-زمان ارسال مدارک مناقصه: پس از مرحله ارزیابی کیفی ، دعوتنامه و اسناد مناقصه جهت مناقصه گرانی که حائز حداقل امتیاز ارزیابی کیفی شده اند ارسال میگردد
-هزینه خرید اسناد مناقصه ۳۲۷,۰۰۰ ریال می باشد که می بایست به حساب سیبا شماره ۲۱۷۴۶۳۵۲۰۴۰۰۶ باشناسه (۱۰۸) نزد بانک ملی ایران شعبه دارایی اراک واریز گردد.
-زمان گشایش پاکات مالی مناقصه :در اسناد مناقصه ذکر خواهد شد.
۶- مبلغ برآوردی و پیشنهادی دستگاه مناقصه گزار: به مبلغ تقریبی ۳۱,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بر اساس نرخ های بدست آمده از حداقل دستمزد سال ۱۳۹۷ می باشد. .(مبلغ دقیق برآورد در زمان توزیع اسناد مناقصه اعلام خواهد شد)
۷- پیمانکاران بایستی دارای گواهینامه ایمنی و صلاحیت کار خدماتی از وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و همچنین صورتهای مالی حسابرسی شده منتهی به سال ۱۳۹۵، کد اقتصادی ، شناسه ملی اشخاص حقوقی ایرانی و کد کاربری پایگاه ملی مناقصات باشند.
مناقصه گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت پایگاه اطلاع رسانی WWW.shana.ir هم مراجعه و یا با شماره تلفنهای ۴-۳۲۴۱۲۰۸۱ -۰۸۶ امور قراردادهای شرکت گاز استان مرکزی تماس حاصل فرمایند.

تلفکس: ۳۲۷۷۶۶۶۰-۰۸۶

روابط عمومی شرکت گاز استان مرکزی

اخبار

مقررات تجارت سال ۹۶ همچنان معتبر

مهر | وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: تا زمان ابلاغ مصوبه مربوط به اصلاحات جدید جداول پیوست قانون مقررات صادرات و واردات سال ۹۷ مقررات سال ۹۶ کماکان معتبر است. وزارت صنعت، معدن و تجارت با ارسال نامه‌یی به علی معقولی، مدیرکل مرکز واردات و امور مناطق آزاد گمرک ایران درباره ضوابط و مقررات صادرات و واردات نوشت: تا زمان ابلاغ مصوبه مربوط به اصلاحات جدید جداول پیوست قانون مقررات صادرات و واردات سال ۹۷ کلیه ضوابط و مقررات سال ۹۶ کماکان معتبر و به قوت خود باقی و لازم‌الاجراست.

حذف یارانه سیب صادراتی

تسنیم | مجتبی خسروتاج، رییس سازمان توسعه تجارت با ارسال نامه‌یی به شجاعی‌برهان معاون هماهنگی، حقوقی و امور مجلس وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهان حذف یارانه صادراتی سیب به مقاصد اصلی صادرات این محصول به کشورهای عراق، افغانستان، پاکستان و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس و آسیای میانه شد. همچنین در بند یک این نامه اشاره شده که مابه‌التفاوت قیمت تولید داخل این محصول با قیمت‌های جهانی در بازارهای هدف به عنوان مشوق صادراتی سیب درختی محاسبه و پرداخت شود. متن این نامه به شرح زیر است: بازگشت به نامه نادر قاضی‌پور، نماینده ارومیه در مجلس شورای اسلامی منضم به تقاضای تعدادی از باغداران شهرستان ارومیه مبنی بر کمک جهت فروش محصولات و تامین اعتبار یارانه صادراتی سیب درختی بدین‌وسیله نقطه نظرات و پیشنهادات این سازمان به شرح زیر اعلام می‌شود: ۱- به استناد تبصره ذیل بند(پ) ماده(۳۳) قانون برنامه ششم توسعه کشور مابه‌التفاوت قیمت تولید داخل و قیمت‌های جهانی در بازارهای هدف به عنوان مشوق صادراتی سیب درختی محاسبه و پرداخت شود. ۲- تعیین ضوابط اجرایی و سازوکارهای نحوه پرداخت یارانه صادراتی سیب درختی در کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، سازمان توسعه تجارت ایران و اتحادیه ملی محصولات کشاورزی ایران انجام پذیرد. ۳- پرداخت هدفمند یارانه صادراتی سیب درختی با رعایت شاخص‌هایی چون اعتبار و اهلیت صادرکننده، توجه به بازارهای اولویت‌دار صادراتی، رعایت ضوابط استاندارد بسته‌بندی صادراتی وفق دستورالعمل ابلاغی به گمرک ایران و دارا بودن سابقه صادراتی بنگاه‌های ذی‌ربط با تاییدیه اتحادیه ملی محصولات کشاورزی ایران ازجمله الزامات اثربخش بودن پرداخت یارانه صادراتی جهت جلوگیری از بروز پدیده قیمت‌شکنی محصول و تخریب جایگاه ایران در بازارهای هدف قلمداد می‌شود. ۴- به دلیل دسترسی مناسب محصول سیب درختی ایران به کشورهای عراق، افغانستان، پاکستان، کشورهای عربی حوزه خلیج فارس و کشورهای آسیای میانه، این کشورها از شمول پرداخت یارانه صادراتی حذف شوند. ۵- با توجه به افزایش قیمت ارزهای خارجی، این موضوع می‌تواند یکی از عوامل انگیزه‌بخشی برای صادرات باشد که باید در محاسبات یارانه صادراتی ملحوظ نظر قرار گیرد.

مشکل تولید چیست؟

تسنیم | سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس مشکلات تولید را برشمرد و گفت: تجربه ثبات کرده برنامه‌های کوتاه‌مدت و مقطعی دردی از تولید دوا نمی‌کند. سعید باستانی با اشاره به اینکه شعار امسال در حمایت از کالای تولید داخلی یک راهبرد جدی برای کمک به واحدهای تولیدی کشور است، اظهار کرد: درحال حاضر تولیدکنندگان با توجه به کمبود منابع مالی و مواد اولیه امکان توسعه فعالیت‌های خود را ندارند بنابراین برای رفع این مشکل باید شرایط لازم برای ارائه منابع مالی به آنها فراهم شود. سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه باید شرایط تولید کالای با کیفیت ایرانی در کشور ایجاد شود، افزود: اگر نگاه صادراتی به تولید محصولات داشته باشیم به طور حتم فروش خوبی هم در بازارهای داخلی و هم در سایر کشورها خواهیم داشت. باستانی با اعلام اینکه با ابزارهای کاهش سود بانکی و نرخ تسهیلات می‌توان به تولیدکنندگان کمک کرد، تصریح کرد: البته هر ساله این نکات مطرح می‌شود اما در عمل اقدامات اجرایی کافی صورت نمی‌گیرد و همچنان تولیدکنندگان با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم می‌کنند.

تجارت

افزایش صادرات ترکیه

مهر | «نیهات زی بکی» وزیر اقتصاد ترکیه در مصاحبه‌یی با شبکه «سی‌ان‌ان ترک» گفت: صادرات ترکیه در ماه مارس با رسیدن به بیش از ۱۵میلیارد دلار به بیشترین رقم در تاریخ این کشور رسید. همچنین مجمع صادرکنندگان ترکیه اعلام کرد که صادرات این کشور در مقایسه با مدت مشابه سال قبل با ۱۱,۵درصد افزایش روبه‌رو شد و برای نخستین بار به بیش از ۱۵میلیارد دلار افزایش پیدا کرد. مجمع صادرکنندگان ترکیه اعلام کرد که صادرات این کشور در ۱۲ماه اخیر با ۱۰,۵درصد رشد به تقریبا ۱۶۰میلیارد دلار رسیده است. آمار رسمی ترکیه نشان می‌دهد که صادرات این کشور در ماه فوریه سال جاری میلادی به ۱۳,۱۸میلیارد دلار رسید؛ اما کسر تراز تجاری ترکیه در مقایسه با مدت مشابه سال قبل با ۵۴,۲ درصد افزایش به ۵,۷۶ میلیارد دلار رسیده است. مقامات ترکیه‌یی اعلام کردند که هدف این کشور تا پایان سال جاری میلادی رسیدن به صادرات بیش از ۱۷۰میلیارد دلار است.

موافقتنامه با اتحادیه اوراسیایی امضا می‌شود

تسنیم | دستیار رییس‌جمهوری روسیه گفت: موافقتنامه ایجاد یک منطقه آزاد تجاری بین ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیایی احتمالا طی چند ماه آینده به امضا خواهد رسید. به گزارش خبرگزاری تاس، یوری یوشاکوف افزود: مذاکرات درخصوص پیش‌نویس یک موافقتنامه موقت در زمینه ایجاد منطقه آزاد تجاری بین ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیایی نهایی شده است. این پیش‌نویس طی چند ماه آینده به امضا خواهد رسید.

در یک گزارش پژوهشی استراتژی «تشویق سرمایه‌گذاری خارجی» مورد تاکید قرار گرفت

تاکتیک جذب پول خارجی

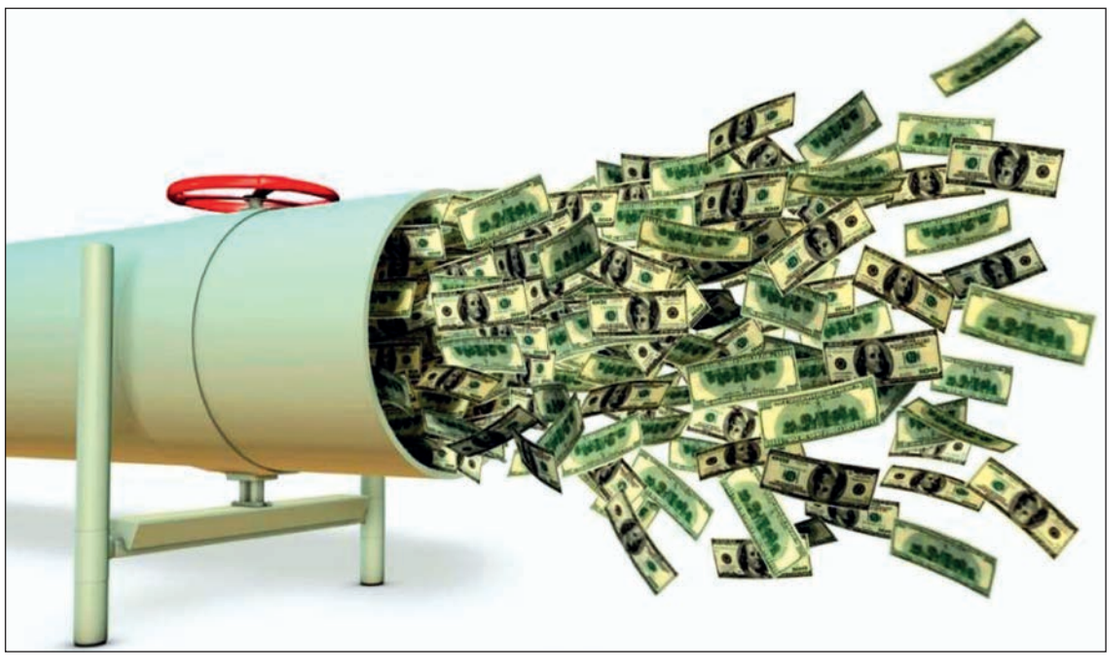

تعادل | جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در ایران حتی در دوره پسابرجام و زمانی که تحریم‌ها به محاق رفته بودند، هیچ‌گاه به اندازه مطلوب نرسید. این اتفاق موجب شد، بسیاری از تحلیلگران اقتصادی به این نتیجه برسند که عدم توانایی ایران در جذب سرمایه‌های خارجی نه در عامل بیرونی (تحریم) که در نبود زیرساخت‌های داخلی در اقتصاد کشور نهفته است. بر همین اساس «رجوع به تجربه جهانی در زمینه تشویق سرمایه‌گذاری خارجی» در مقام یک استراتژی و «ایجاد شرکت‌های مشترک صادراتی» در مقام یک تاکتیک می‌تواند راهی برای جذب هر چه بیشتر سرمایه‌های خارجی به اقتصاد ایران باشد. بر این اساس ایران می‌تواند افزون بر اقدامات عاجل برای رفع تحریم‌های اقتصادی با تقویت بنگاه‌های اقتصادی داخلی آنها را به سمت ایجاد شرکت‌های صادراتی مشترک سوق دهد و به این ترتیب برای جذب سرمایه‌های خارجی «اعتمادزایی» کند. از جمله اقداماتی که سیاست‌گذاران ایرانی باید در این راستا انجام دهند نیز می‌توان به «رفع ابهامات قانونی و دخالت‌های مستقیم و غیرمستقیم نهادهای غیرمسوول»، «ایجاد شفافیت و صراحت در نوع نگاه کلیه بخش‌ها به مقوله سرمایه‌گذاری خارجی» و «تحول در ساختار سازمانی و ارتقای بهره‌وری شرکت‌های طرف قرارداد ایرانی» اشاره کرد. در همین راستا موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در گزارش پژوهشی به قلم علی سلیم به ارائه یک بسته تشویقی برای سرمایه‌گذاری مشترک در کشور مبتنی بر مولفه‌های مالی مالیاتی، گمرکی سرمایه‌گذاری مجدد و سایر موارد پرداخته است.

بسته تشویقی سرمایه‌گذاری مشترک در کشور

انواع مشوق‌ها	ویژگی مشوق‌ها برای توسعه سرمایه‌گذاری مشترک
مالی	• اعطای وام کم‌بهره از صندوق توسعه ملی به شرکت سرمایه‌گذاری مشترک به میزان آورده سرمایه‌گذار خارجی در طرح‌های صادرات‌محور • استفاده از منابع مالی برنامه پیوند صنعتی توسط شرکای ایرانی جهت انجام تعدیل‌ها و اصلاحات نیاز و آماده‌سازی بنگاه برای ایجاد شرکت مشترک با سرمایه‌گذار خارجی • تامین ۵۰درصد از هزینه قراردادهای همکاری با موسسات تحقیقاتی و دانشگاه‌ها جهت انجام پروژه‌های تحقیق و توسعه • ارائه تضامین لازم جهت پوشش ریسک سرمایه‌گذاری در حوزه‌های انرژی، زیرساخت و کالاهای خریداری شده توسط دولت یا شرکت‌های دولتی
مالیاتی	• اعتبار مالیاتی ۱۰۰درصد به مدت ۵ سال به شرکت سرمایه‌گذاری مشترک در صورت صادرات • اعتبار مالیاتی ۱۰۰درصد درآمدهای صادراتی • اعتبار مالیاتی ۵۰درصد برای ۵ سال در صورت اجرای پروژه‌های توسعه و ارتقای تامین‌کنندگان به نحوی که منجر به دو برابر شدن تامین داخلی شود • اعتبار سرمایه‌گذاری معادل دو برابر هزینه‌های R&D به‌عنوان هزینه‌های قابل کسر از درآمد مشمول مالیات
گمرکی	• معافیت از عوارض گمرکی برای شرکت سرمایه‌گذاری مشترک در صورت صادرات • معافیت از عوارض گمرکی جهت واردات ماشین‌آلات و تجهیزات نوسازی و نرم‌افزارهای مختلف
سایر	• انتقال بخشی از مطالبات کارگری به تامین اجتماعی برای اصلاح ساختار شرکت، بسته به پتانسیل ایجاد اشتغال جدید و صادرات • صدور ویزا و مجوز کار بلندمدت برای مدیران و کارمندان ارشد خارجی و خانواده‌های آنها
توام با سرمایه‌گذاری مجدد	• به میزان سرمایه‌گذاری مجدد درآمدها جهت نوسازی و توسعه ظرفیت تولید (از زمان آغاز بهره‌برداری از سرمایه‌گذاری مجدد) مالیات سود ابرازی برای ۵ سال با نرخ صفر محاسبه می‌شود

راه جذب سرمایه چیست؟

نظریه‌های متعددی در تبیین آثار مثبت سرمایه‌گذاری خارجی (از جمله تامین منابع مالی برای ایجاد ظرفیت‌های تولیدی، توسعه صادرات، انتقال فناوری، مهارت‌های مدیریتی و توانمندی‌های سازمانی) و از سوی دیگر آثار منفی (از جمله بهره‌برداری یک سویه از منابع طبیعی و بازار میزبان، محدود شدن فضای فعالیت برای بنگاه‌های داخلی، عدم شکل‌گیری سرریزهای فناوری و پیوندهای پسین و پیشین با اقتصاد محلی و...) ارائه شده است. اما جمع‌بندی این نظریات نشان می‌دهد که سرمایه خارجی وسیله‌یی است که بسته به ویژگی‌های انواع آن، استراتژی بنگاه‌های سرمایه‌گذار، شرایط ورود سرمایه، قوانین و مقررات کشورها و اینکه به کدام بخش و رشته جذب شود، آثار متفاوتی برجای می‌گذارد. لذا عموم کشورهای جهان درصدد جذب و هدایت سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه‌هایی از اقتصاد و صنعت خود هستند تا بتوانند از آثار بالفعل (تامین مالی سرمایه) و بالقوه آن (انتقال دارایی‌های فناورانه، مهارت‌های مدیریتی و توانمندی‌های سازمانی) برخوردار شوند. به همین دلیل هم بسیاری از کشورها، آژانس‌هایی را برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی تاسیس کرده، قوانینی را در حمایت از فعالیت آنان تصویب نموده و همچنین بسته‌های تشویقی برای جذب و هدایت سرمایه‌گذاری خارجی طراحی و اجرا می‌کنند. یکی از مهم‌ترین این قبیل سیاست‌ها تشویق ایجاد شرکت‌های مشترک صادراتی است. پرسش اما اینجاست که ایران برای استفاده از این ظرفیت چه می‌تواند بکند؟ گزارش جهانی سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد که در ۱۵ سال اخیر، ایران با وجود آنکه از منظر پتانسیل جذب سرمایه‌گذاری خارجی در زمره کشورهای با پتانسیل بالا (جزء ربع اول) قرار دارد، اما عملکرد جذب سرمایه ایران بسیار پایین و قابل مقایسه با کشورهای همتراز نیست. گزارش مزبور، پتانسیل ایران برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی طی دو دهه اخیر را حتی بالاتر از کشورهایی مانند «ترکیه، هند و برزیل» ارزیابی می‌کند، اما عملکرد کشور در جذب سرمایه خارجی طی همان مدت، بسیار ضعیف‌تر از آنها بوده است. این روندی بلندمدت است که ارتباطی هم با شرایط تحریمی اخیر ندارد. بر اساس این گزارش، با استفاده از ۱۲شاخص مختلف، پتانسیل جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در ایران تا سال ۲۰۱۱ و در میان ۱۴۱ کشور در رتبه‌یی بین ۵۱ و ۵۴ و بالاتر از «هند، برزیل و ترکیه» قرار می‌گیرد. این در حالی است که عملکرد کشور در زمینه سرمایه خارجی ورودی، با وجود رشد تا سال ۲۰۱۱، رتبه ۱۱۰ در میان ۱۴۱ کشور را داشته و در بهترین حالت سهم حدود ۰,۳درصدی از جریان سالانه سرمایه‌گذاری مستقیم جهانی را شامل می‌شود. یکی از رویکردها در تجارب کشورهای موفق در جذب موثر سرمایه‌گذاری خارجی و بهره‌مندی از مزایای بالفعل (تامین مالی) و بالقوه (توسعه صادرات، انتقال فناوری، اشتغال‌زایی و...) آن، تشویق سرمایه‌گذاری‌های مشترک (Joint venture) میان شرکت‌های خارجی و داخلی است. از آنجا که اهداف اصلی اقتصادی و صنعتی کشور در سال‌های پیش‌رو ارتقای تولید، توسعه صادرات و اشتغال‌زایی است، تشویق سرمایه‌گذاری‌های مشترک صادراتی می‌تواند به عنوان یک راهبرد کلیدی برای نیل به این اهداف مطرح شود. اما دستیابی به الگوی تشویق در ایران نیازمند آسیب‌شناسی جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور در ابعاد مختلف برای شناسایی چالش‌ها، محدودیت‌ها و فرصت‌های آن است.

رویکردهای سه‌گانه

پس از جنگ جهانی دوم تاکنون نظریات متعددی در توضیح دلایل سرمایه‌گذاری خارجی و تحلیل آثار این سرمایه‌گذاری‌ها به ویژه در کشورهای در حال توسعه ارائه شده است. بررسی نظریه‌ها و تجارب بین‌المللی نشان‌دهنده اتخاذ سه رویکرد هستند: دیدگاه نخست؛ جایگزینی واردات، دومین دیدگاه سازوکار بازار یا تشویق صادرات و سومین دیدگاه، جهش صنعتی و صادراتی با محوریت سرمایه خارجی توسط کشورهای مختلف. اتخاذ رویکردهای اول و دوم توسط کشورهای در حال توسعه با نقدهای متفاوتی همراه بوده است. محور اصلی این نقدها آن است که اگرچه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی پتانسیل بهبود توان رقابتی را دارد، اما این امر به‌طور خودکار اتفاق نمی‌افتد و نیازمند سیاست‌های مناسب صنعتی و تجاری از سوی کشور میزبان از جمله «الزامات عملکردی» یا تشویق «سرمایه‌گذاری مشترک صادراتی» است. رویکرد سوم که توسط کشورهای موفق اتخاذ شده، نتایج متفاوتی را به همراه داشته است. این رویکرد اصلاحات اقتصادی را ضروری می‌شمارد ولی بر لزوم تعامل هدفمند، مستمر و پرتراکم میان شرکت‌های چندملیتی و نظام‌های تولیدی و یادگیری و نوآوری یک کشور تاکید دارد. این تعامل زمانی مطلوب است که منجر به ایجاد سرریزها در بهره‌وری و دستمزد، یادگیری فناورانه، توسعه سرمایه انسانی و مسیرهای جدید یادگیری و نوآوری شود.

چرا سرمایه‌گذاران نمی‌آیند؟

از دیگر سو، بررسی شاخص‌های مهم در سطح اقتصاد کلان کشور، حاکی از وجود چالش‌ها و محدودیت‌هایی است که گذار به وضعیت مطلوب را در جذب سرمایه‌گذاری خارجی با مشکل مواجه می‌کند.

چالش اول به بالا بودن ریسک سرمایه‌گذاری در سال‌های گذشته برمی‌گردد که طی سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۴ میلادی، وضعیت مطلوبی نداشته است. هر چند با سیاست‌های دولت تدبیر و امید، بارقه‌های امید در این حوزه پدیدار شده است. چالش دوم در ارتباط با نرخ‌های رشد اقتصادی نسبتا پایین و همراه با نوسان در دو دهه گذشته است. چنین نوساناتی، آن هم در شرایط رشد محدود، بیانگر چیرگی بخش‌های نامولد بر بخش‌های مولد، محیط کسب‌وکار نامطلوب، عدم انعطاف بخش تولید، ضعف بنیان‌ها و پشتوانه‌های فنی آن و نامناسب بودن چشم‌انداز بازار تقاضاست. چالش سوم نرخ تورم بالاست. تورم دو رقمی طی دو دهه اخیر، هزینه‌های عدم اطمینان را افزایش داده و ریسک فعالیت اقتصادی را بالا می‌برد. چالش چهارم مازاد محدود حساب جاری کشور و کسری بالاست.

چالش پنجم در ارتباط با ناکارآمدی نظام مالیاتی کشور است که به لحاظ عدم شفافیت امور، مراحل متعدد و بروکراسی گسترده و نیز حساس نبودن به زمان و هزینه‌ها، در مجموع موجب طولانی شدن روند بررسی پرونده‌ها می‌شود. این مسائل از منظر سرمایه‌گذار خارجی که از اصطکاک با نهادهای دولتی به‌ویژه مالیاتی فراری است، مشکل‌آفرین است. باتوجه به موارد فوق می‌توان نتیجه گرفت که اقتصاد کلان کشور برای جذب و پذیرش سرمایه‌گذاران خارجی و اطمینان‌بخشی به سرمایه‌گذاری، از شرایط مطلوب فاصله داشته و این موضوع نیازمند بهبود فضای کسب‌وکار و فضای سرمایه‌گذاری کشور است. یکی از سیاست‌های کلیدی در تجارب کشورهای موفق در جذب موثر سرمایه‌گذاری خارجی در جهت نیل به اهداف مذکور، تشویق و تسهیل شکل‌گیری سرمایه‌گذاری مشترک خارجی-داخلی با رویکرد صادرات‌گراست. اما ارائه مشوق سرمایه‌گذاری مشترک صادراتی نیازمند فراهم آوردن شرایطی است که در چارچوب آنها، گذار به وضع مطلوب جذب سرمایه‌گذاری خارجی میسر شود. بر این اساس به نظر می‌رسد، می‌توان به مواردی از این قبیل تحت عنوان الزامات جذب سرمایه‌گذاری خارجی اشاره کرد: «بهبود فضای کسب‌وکار و فضای سرمایه‌گذاری کشور، بازاریابی فعال و وجهه‌سازی در سطح بین‌المللی و هماهنگ نمودن سیاست صنعتی با سیاست سرمایه‌گذاری خارجی.»

تشویق سرمایه‌گذاری مشترک

اما دولت چگونه می‌تواند به تشویق سرمایه‌گذاری مشترک اهتمام بورزد؟ بسته تشویقی سرمایه‌گذاری مشترک در تجارب کشورهای منتخب عموما در جهت افزایش کارایی و بهره‌وری سرمایه‌گذاری‌های موجود، توسعه صادرات، شکل‌گیری توانمندی‌های سازمانی نزد شرکای محلی و انتقال فناوری و الگوهای مدیریتی، به کار گرفته می‌شود. در همین راستا، ایران نیز برای بهره بردن از فرصت‌های مشابه، نیازمند اقداماتی اساسی است. به‌عنوان نمونه، رفع تحریم‌های اقتصادی و تلاش برای دسترسی سرمایه‌گذاران به بازارهای جهانی بسیار راهگشا خواهد بود. علاوه بر این، زیرساخت‌های تولیدی و خود شرکت‌های داخلی نیز باید از جهات گوناگون آماده پیوستن به بازارهای جهانی شوند. بررسی مطالعات موردی نشان می‌دهد، در برخی نمونه‌ها، شرکت‌ها جهت ورود به کشور با شرکت‌های ایرانی وارد مذاکره و مشارکت و سرمایه‌گذاری مشترک شده‌اند. اما در ادامه یا به دلیل توانمندی ناکافی طرف ایرانی در ابعاد مختلف یا به واسطه استراتژی‌ها و برنامه‌های شرکای خارجی، ادامه مشارکت با اختلال مواجه شده است. لذا علاوه بر تقویت شرکت‌های ایرانی، می‌توان با طراحی مشوق‌های مناسب زمینه حضور شرکت‌های بین‌المللی را در بخش‌هایی که کشور در آنها دارای مزایای نسبی است، فراهم کرد.

رفع ابهامات قانونی و دخالت‌های مستقیم و غیرمستقیم نهادهای غیرمسوول نیز یکی از موضوعاتی است که به ثبات و امنیت سرمایه‌گذاری آسیب می‌زند. شفافیت و صراحت در نوع نگاه کلیه بخش‌ها به مقوله سرمایه‌گذاری خارجی نیز نکته دیگری است که باید مورد توجه قرار بگیرد. باتوجه به اینکه در برخی برهه‌ها با تغییر کادر سیاسی و قوه مجریه، نگاه و سیاست‌های مرتبط با سرمایه‌گذاری خارجی دچار تغییر و چالش شده است، باید نوعی وفاق و اجماع در این مورد برای کلیه احزاب و گروه‌های سیاسی حاصل، منشور و برنامه مورد توافق همگان در این مورد تدوین و در هر دولتی به آن عمل شود. تهیه این برنامه با مشارکت کلیه طرف‌ها، مانع از تبدیل موضوع به اهرم رقابت‌های سیاسی و بهره‌برداری‌های مرتبط با اعمال قدرت از سوی طرف‌های سیاسی خواهد شد.

برخی اقدامات نیز باید در داخل خود شرکت‌های عامل صورت بگیرند. به‌عنوان نمونه، تحول در ساختار سازمانی و ارتقای بهره‌وری، موضوعی است که نباید به آن بی‌توجه بود. علاوه بر این، انتقال فناوری و الگوهای مدیریتی هم اهمیت دارد. یکی از موضوعات و اهداف مهم در سرمایه‌گذاری خارجی افزایش توانمندی‌های فناورانه و به‌ویژه قابلیت‌های نرم و پیشرفته آن در حوزه‌های طراحی و مهندسی و نیز ارتقای توانمندی تحقیق و توسعه است. در نمونه‌های مورد بررسی مشاهده می‌شود که قابلیت‌های طراحی، نوآوری و تولید محصول جدید و تغییر فرمولاسیون محصولات شرکت‌های بررسی شده، وابسته به واحد تحقیق و توسعه شرکت مادر است و شرکت‌ها در ایران در این مورد منفعل هستند یا صرفا با تاسیس یک واحد R&D نقش هماهنگ‌کننده و منتقل‌کننده و آزمایشگاه را دارند و لذا مشارکت فعالی در طراحی، توسعه و به تولید رساندن محصولات جدید ندارند. افزون بر این، شرکت‌های داخلی باید به انجام فعالیت‌های بازرگانی به موازات فعالیت اصلی هم توجه داشته باشند.

تعیین تکلیف وضعیت مناطق آزاد در اردیبهشت

تیرماه سال ۱۳۹۵ بود که رییس‌جمهوری لایحه ایجاد ۷ منطقه آزاد تجاری - صنعتی و ۱۲ منطقه ویژه اقتصادی را طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم کرد. پس از آن نیز دولت یک لایحه جدید در خصوص ایجاد منطقه آزاد قصر شیرین را به مجلس شورای اسلامی برد تا ایجاد این ۸ منطقه آزاد جدید در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گیرد. بر اساس این لایحه به دولت اجازه داده می‌شود در استان‌های گلستان (اینچه‌برون)، ایلام (مهران)، اردبیل (اردبیل)، سیستان و بلوچستان (سیستان)، کردستان (بانه، مریوان)، هرمزگان (جاسک)، بوشهر (بوشهر)، منطقه آزاد تجاری، صنعتی را در محدوده‌هایی که به تصویب هیات وزیران می‌رسد، ایجاد کند. به گزارش ایسنا، مرتضی بانک درباره آخرین وضعیت لایحه ایجاد ۸منطقه آزاد و ۱۲ منطقه ویژه اقتصادی جدید اظهار کرد: این لایحه در کمیسیون‌های مربوطه در مجلس شورای اسلامی مورد بررسی قرار گرفته و تقریبا بحث در مورد ایجاد ۸منطقه آزاد جدید در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به اتمام رسیده است و در مورد ایجاد ۱۲منطقه ویژه اقتصادی به یک جلسه برای حل مساله نیازمندیم. دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی درباره اینکه چه زمانی لایحه ایجاد ۸ منطقه آزاد جدید و ۱۲منطقه ویژه اقتصادی به صحن علنی مجلس شورای اسلامی خواهد رفت، اعلام کرد: با آغاز سال جدید جلسات در رابطه با این لایحه برگزار و در اردیبهشت ماه این لایحه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی جهت تصویب مطرح می‌شود.

روند صادرات کالایی امریکا به جهان و چین در ۲۰۱۷

اطلاعات ارائه شده در این مطلب به دنبال این است تا ضمن ارائه خلاصه‌یی از وضعیت تجارت کالایی فیمابین دو کشور امریکا و چین در سال ۲۰۱۷ و تغییرات آن نسبت به سال ماقبل، با توجه به احتمال تاثیر افزایش تعرفه بر کاهش صادرات برخی کالاهای امریکایی به کشور چین، طیف گوناگون کالاهای مورد نظر را شناسایی و در اختیار صادرکنندگان کالاهای ایرانی قرار دهد تا نسبت به بررسی امکان صادرات یا توسعه آن به کشور چین اقدام کنند. به گزارش معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران، خلاصه وضعیت تجارت کالایی امریکا و چین، تجارت کالایی دو کشور امریکا و چین در سال ۲۰۱۷ بالغ بر ۶۵۶,۶ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با سال ۲۰۱۶ حدود ۱۰درصد افزایش داشته است. ارزش کالاهای صادراتی چین به مقصد امریکا در سال ۲۰۱۷ به بیش از ۵۲۶میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل آن بیش از ۴۴میلیارد دلار افزایش داشته است. در مقابل صادرات کالایی امریکا به چین با افزایش ۱۲,۸درصدی معادل ۱۳۰,۴میلیارد دلار بوده است. تراز تجاری کالایی امریکا و چین در سال ۲۰۱۷ برابر با مثبت ۳۹۵,۸میلیارد دلار به نفع چین بود که در مقایسه با سال ۲۰۱۶ حدود ۳۰میلیارد دلار افزایش داشت. به دنبال افزایش تعرفه واردات کالاهای فولاد و آلومینیوم چینی به امریکا، وزارت بازرگانی چین طی اقدام متقابلی اعلام کرد که حدود ۲۱۸ردیف تعرفه کالاهای صادراتی امریکا به چین را افزایش داده که شامل محصولات ساخته شده از فولاد، آلومینیوم، گوشت خوک، میوه‌جات، دانه‌های خوراکی و نوشیدنی الکلی می‌شود.

۳ برنامه برای حمایت از تولید

صنعت | رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران گفت: تسهیل فضای کسب و کار، کمک به بازسازی و نوسازی و تامین نقدینگی واحدهای تولیدی ۳ برنامه محوری سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران در راستای حمایت از تولید ملی است. به گزارش فارس، یدالله صادقی در مورد برنامه سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران جهت حمایت از تولید ملی گفت: تسهیل فضای کسب و کار که نتیجه آن کنترل قیمت تمام شده و ایجاد مزیت برای کالاهای تولید داخل است، یکی از برنامه‌های اصلی این سازمان در حمایت از تولید کالای ایرانی است که از طریق تشکیل ستاد تسهیل و رفع موانع تولید به‌طور مرتب در حال پیگیری است. او افزود: کمک به بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی برای تولید کالای با کیفیت‌تر و نوسازی ماشین‌آلات دومین برنامه محوری این سازمان در راستای حمایت از تولید کالای ایرانی است. صادقی بیان کرد: تامین نقدینگی مورد نیاز واحدهای تولیدی از طریق هماهنگی با نظام بانکی یا همان اجرای طرح رونق تولید برنامه محوری سوم سازمان صنعت، معدن و تجارت در راستای حمایت از تولید کالای ملی است که این ۳ برنامه محوری هر یک دارای پروژه‌های خاصی است و به‌طور مفصل به آنها پرداخته خواهد شد. او با بیان اینکه فضای کسب و کار یکی از موارد تاثیرگذار در افزایش هزینه تولید برای تولیدکننده است، گفت: عدم ثبات کافی در مقررات و رویه‌ها، قوانین تامین اجتماعی، مباحث مالیاتی از جمله این موارد است، در حالی که تولیدکنندگان در ایجاد این فضا نقش ندارند. او افزود: با استفاده از اختیارات قانونی یا اختیاراتی که در مصوبه دولت به ما داده شده، مشکلات و مسائل محیط کسب و کار ارزیابی و در ستاد تسهیل بررسی می‌شود و از طریق این ستاد اقدامات لازم در راستای تسهیل فضای کسب و کار انجام می‌شود. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران گفت: کاهش هزینه و زمان صدور مجوز یکی از برنامه‌ها ماست تا افرادی که قصد سرمایه‌گذاری دارند، بتوانند با سهولت این کار را انجام دهند. صادقی با بیان اینکه چگونگی حمایت از صادرات غیرنفتی در بودجه ۹۷ اعلام شده و مجلس آن را تصویب کرده است، گفت: قاعدتا دستورالعمل آن اعلام می‌شود و ما هم حتما از آن استفاده می‌کنیم.

رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «تعادل» مطرح کرد

راهکار حمایت غیر رانتی از تولید در نفت

گروه انرژی | مهدی نیکوئی |

رهبر معظم انقلاب سال ۹۷ را سال حمایت از کالای ایرانی نامگذاری کرد تا در شرایطی که کشور با مشکل بیکاری و رکود مواجه است، تمام بخش‌های کشور، خود را متمرکز بر بهبود اوضاع کنند. اما مساله آن است که دست‌کم در صنعت نفت مدت‌هاست که مساله بومی‌سازی کالاها و تجهیزات مورد نیاز مطرح شده است و وزیر نفت نیز حدود ۲سال پیش از تولید ۱۰ گروه کالای پرمصرف صنعت نفت در داخل کشور خبر داده بود. وی یکی از دلایل این موضوع را خوداتکایی و جلوگیری از مشکلاتی بیان کرد که در دوران تحریم و برای تامین برخی کالاها به وجود آمده بود. اما اکنون که باز هم دولت امریکا سخن از تحریم‌های جدید می‌راند و کشور نیز به اشتغال نیازمند است، سراغ رضا پدیدار رییس سابق هیات‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت و رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران رفتیم تا به این پرسش پاسخ دهیم که در سالی که «حمایت از کالای ایرانی» نام دارد، چه افقی برای تولید کالاهای ایرانی در صنعت نفت وجود داشته و اساسا این تولید در چه وضعی است؟

رضا پدیدار رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران در پاسخ به این پرسش که اساسا وضعیت تولیدات «داخلی» کالاها و تجهیزات در صنعت نفت و حمایت از آن تاکنون چطور بوده است، عنوان کرد: «با آنکه امسال مساله حمایت از تولیدات داخلی کشور جنبه رسمی‌تر به خود گرفته، موضوع حمایت از تولید داخلی در صنعت نفت و ساخت ۱۰ گروه کالایی استراتژیک این صنعت در کشور مربوط به حدود ۲ سال پیش است. از آن زمان نیز قراردادهای مختلفی در این زمینه امضا و اقدامات لازم انجام شده و نشست‌های بسیاری با سازندگان داخلی برگزار شده است.»

او در تشریح اقدام‌هایی که در این زمینه صورت گرفته عنوان کرد: « تعداد قراردادهای امضا شده در این مدت، ۵۴ یا ۵۵ مورد بوده و سازندگان داخلی با معرفی یک شریک خارجی، آمادگی خود را برای ایجاد خط تولید در داخل کشور اعلام کرده‌اند. براساس این قراردادها امکان انتقال و کسب دانش خارجی هم برای سازندگان ایرانی فراهم می‌شود. شرکای خارجی در این فرآیند دانش فنی و گاهی مقداری از مواد اولیه مورد نیاز را به ایران آورده و محصولات مدنظر را تولید می‌کنند. در نهایت نیز کالاهای تولید شده به وسیله وزارت نفت و مصرف‌کنندگان نهایی که همان شرکت‌های تابعه وزارت نفت هستند، خریداری می‌شود.»

اما آن‌طور که مشخص است، روند و سازوکار حمایتی ترتیب داده شده برای کالاهای صنعت نفت با چالش‌هایی نیز مواجه بوده است. پدیدار در مورد مشکلاتی که در سال‌های گذشته پیش روی تولید داخلی کالاها و تجهیزات نفتی وجود داشته و میزان عقب‌ماندگی از برنامه‌ها بیان کرد: در برخی موارد به دلیل مشکلات اقتصادی و نقدینگی، وزارت نفت و مدیریت تامین کالای نفت نتوانسته‌اند پیش‌پرداخت‌های لازم را پرداخت کنند و به دلیل وقفه ایجاد شده در فرآیندها برخی برنامه‌ها از زمانبندی خود عقب مانده‌اند.

با وجود این مسائل، ناظران بازار تجهیزات صنعت نفت در ایران از جمله پدیدار که برای چند سال متوالی ریاست انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت را بر عهده داشت، اعتقاد دارند که طرح ۱۰ گروه کالای پر مصرف پیشرفت‌هایی نیز داشته است. پدیدار درباره جزئیات پیشرفت تولید ۱۰ گروه کالای پرمصرف صنعت نفت در ۲ سال گذشته بیان کرد: «پروژه نخست، پروژه ساخت تجهیزات سرچاهی و تجهیزات درون‌چاهی بود. قراردادها در این پروژه بسته شده اما تمام موارد آن اجرا نشده است. در نهایت پروژه به تولید نهایی و انبوه منجر نشده است.»

او ادامه داد: « در مورد پروژه پمپ‌های ای‌اس‌پی یا پمپ‌های درون‌چاهی، قراردادها بسته شده اما هنوز عملیات اجرایی آغاز نشده است. در واقع مقدمات آماده شده اما هنوز به تولید نرسیده‌اند. در پروژه تولید انواع مته‌های حفاری نیز با دو شرکت قرارداد بسته شده اما هنوز به تولید محصول نرسیده است.»

تنوع کالاهای مصرفی در صنعت نفت زیاد بوده و همین باعث شده است، مسوولان دست به اولویت‌بندی برای حمایت از این کالاها بزنند. «تولید شیرهای ایمنی و تجهیزات جانبی» یکی از دیگر مواردی است که طبق اظهارات رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران قراردادهای مربوط به آن بسته شده و برخی از آنها هم به تولید رسیده‌اند.

پدیدار در ادامه عنوان کرد: « قرارداد تولید لوله‌های موسوم به لوله‌های بدون درز نیز در زمستان سال گذشته منعقد شده است. پروژه ساخت الکتروموتورهای ضد انفجار نیز در دستور کار قرار داشته که قراردادها بسته شده و پیش‌پرداخت‌های لازم نیز داده شده اما هنوز به محصول نهایی و تولید تجاری نرسیده است.»

آن‌طور که رییس سابق استصنا عنوان می‌کند، جز این موارد رویکردهای حمایتی دیگری نیز به صورت مقطعی در کالاهای صنعت نفت وجود دارد، او در این زمینه عنوان کرد: « تولید قطعات ماشین‌های دوار مانند توربین و کمپرسور از دیگر پروژه‌های برنامه‌ریزی‌شده صنعت نفت است که البته به صورت مقطعی و موردی است و این پروژه در حال اجراست.»

اما آن‌طور که مشخص است، گروه کالاهای استراتژیک، فولادهای آلیاژی و پروژه ابزارهای اندازه‌گیری در حفاری و پیگ‌های هوشمند تاکنون هیچ پیشرفتی نداشته‌اند.

پدیدار در جمع‌بندی وضعیت تولید ۱۰ گروه کالای استراتژیک صنعت نفت بیان کرد: اکثر فعالیت‌ها پس از گذشت ۲سال هنوز در مرحله مطالعات و طراحی هستند، بخشی از آنها پیش‌پرداخت گرفته‌اند و بخشی نگرفته‌اند اما به‌طور کلی هنوز به مرحله تولید و عرضه نرسیده‌اند. در این میان ۳ گروه آخر کالاها بدترین وضعیت را دارند و با بلاتکلیفی هنوز مناقصه‌هایشان نیز انجام نشده است.

او در تشریح حوزه‌هایی که دولت می‌تواند از طریق آنها از تولید کالاهای داخلی صنعت نفت حمایت کند، بیان کرد: مهم‌ترین مساله، حمایت‌های مالی است که البته به دلیل مشکلات اقتصادی و کمبود ارز، دولت توانایی چندانی برای انجام این حمایت نداشته است. با توجه به این شرایط، دولت دست‌کم می‌تواند در گام نخست از کالاها و محصولاتی که بومی‌سازی شده‌اند، حمایت کند. با توجه به آنکه بومی‌سازی تجهیزات و کالاهای صنعت برق از ۲۰ سال پیش شروع شده و بسیاری از تجهیزات و کالاها در کشور تولید می‌شوند، دولت می‌تواند برای آنها اقدام به حمایت مالی، تخصیص تخفیف‌های مالیاتی، تخفیف بیمه، گشایش اعتبارهای اسنادی و سفارش‌دهی انبوه کند. اما علاوه بر این پروژه‌های به تولید رسیده، حمایت مالی و فنی از تولیدکنندگان ۱۰گروه کالاهای استراتژیک می‌تواند منجر به دستیابی به هدف بومی‌سازی تجهیزات و کالاهای صنعت نفت شود.

رییس هیات‌مدیره استصنا در خصوص امکان جذب سرمایه‌های خارجی و جبران کمبود حمایت مالی از بومی‌سازی بیان کرد: بر اساس قراردادهایی که هم‌اکنون متداول است، شرکت‌های خارجی برای نظارت و تولید به ایران می‌آیند. در چنین شرایطی اگر قرار باشد، تامین سرمایه هم به آنها واگذار شود، نیاز است تا سود زیادی به آنها پرداخت شده و هزینه قراردادها بالاتر می‌رود. از این‌رو صرفه اقتصادی در آن است که منابع مالی مورد نیاز از داخل کشور تامین شود.

وی در پاسخ به این پرسش که چه راهکاری برای تبدیل نشدن حمایت‌های وزارت نفت به «رانت» برای تولید داخل که در نهایت خروجی آن کیفیت پایین محصول است وجود دارد، عنوان کرد: « بر اساس آخرین آمارها، تعداد کل تولیدکنندگانی که در سامانه وزارت نفت ثبت‌نام کرده‌اند، ۱۴۰۰مورد است. حتی اگر وزارت نفت از تمام این شرکت‌ها درخواست تولید تجهیزات و کالا کند، باز هم برای تامین نیاز داخلی کافی نیست؛ چرا که حدود ۲,۱میلیون قطعه کالاها فقط برای تجهیز (و نه تعمیر و نوسازی) صنعت نفت نیاز است. در نتیجه پتانسیل ایجاد رانت در این زمینه وجود ندارد.»

این فعال با سابقه صنعت نفت افزود: هم‌اکنون کشور ظرفیت تولید ۷۰درصد از این قطعات را دارد که البته اگر نگاهی واقع‌بینانه داشته باشیم، باید بیان کنیم که احتمالا تنها ۵۰درصد ظرفیت تولید فعال وجود دارد. اما ۵۰درصد باقیمانده را هم می‌توان با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و با همکاری شرکای خارجی تولید کرد که البته نیازی به چنین کاری نیست؛ چرا که تمام کالاها و قطعات صرفه اقتصادی ندارند و قرار نیست هر کشوری تمام محصولات مورد نیاز خود را در داخل بسازد.

رییس سابق هیات‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران در پایان بیان کرد: به‌طور کلی معنای حمایت از تولید ملی آن نیست که تمام درهای مملکت را بسته و هر محصول و کالای بی‌کیفیت تولید شده‌یی را خریداری کنیم. کالاهای تولید شده ایرانی باید رقابت‌پذیر باشند و علاوه بر کیفیت خوب بتواند با قیمت مناسب با کالاهای تولید شده در کشورهای دیگر رقابت کند. در این میان دولت هم موظف خواهد بود که کالاهای مورد نیاز را در صورت موجود بودن در کشور از داخل تامین کند. در صورت نبود توانایی در تولیدکنندگان برای تولید قطعه‌یی مشخص، دولت به موازات واردات قطعه به بررسی دلیل این موضوع پرداخته و مشکلات مختلفی مانند کمبود اعتبار یا نیاز به اعتبار اسنادی را رفع کند. از طرفی اعطای امتیازاتی مانند بخشودگی مالیاتی باعث می‌شود تا تولیدکنندگان داخلی مسیر دشوار اولیه را پشت سر بگذارند. پس از آنکه این شرایط برای تولیدکنندگان فراهم شد، آنها باید شرایط را به نحوی رقم بزنند که بتوانند بدون حمایت‌های گمرکی با شرکت‌های خارجی رقابت کنند. از دیگر وظایف آنها ایجاد اشتغال است تا به عنوان مثال در ازای حمایت از تولید داخلی، ۱۰۰ هزار شغل جدید برای کشور فراهم شود.

گزارش «تعادل» از فعال شدن استارت‌آپ‌های شست‌وشوی بدون آب اتومبیل در ایران

کارواش درب منزل!

گروه انرژی |

برای خیلی‌ها، کارواش رفتن همواره یکی از بزرگ‌ترین معضلات بوده است. جدا از وضعیت نه‌چندان منظمی که برای ورود به اغلب کارواش‌های سنتی وجود دارد، پرداخت اجباری انعام به کارکنان و زمانی که باید به اجبار در مکان کارواش صرف شود، درنهایت باعث می‌شود شمار زیادی از صاحبان خودروها، عطای نظافت آن را به لقای آن بخشیده و اتومبیل‌شان را به جایی برای نوشتن عبارت «لطفا مرا بشویید» تبدیل کنند.

به‌طور کلی در دنیا ۴ روش برای شست‌وشوی اتومبیل‌ها با آب مرسوم است. شست‌وشوی اتوماتیک، شست‌وشوی تونلی، شست‌وشوی سلف‌سرویس و شست‌وشوی دستی. این روزها اما نام روش‌های شست‌وشوی اتومبیل «نانو» بسیار به چشم می‌خورد. روش‌هایی که از دیدگاه بسیاری برای کاستن از حجم آب مصرفی در کاروش‌های سنتی بسیار عاقلانه به‌نظر می‌رسد.

مواد نانو در واقع موادی شیمیایی هستند که در مقیاسی بسیار کوچک تولید می‌شوند. این روش تولید برای ایجاد ویژگی‌های جدید در این مواد در قیاس با ورژن غیرنانوی همان ماده است. این ویژگی‌ها باعث شده‌اند که مواد نانو عملا، فصلی جدید را در هر نوع شست‌وشویی ایجاد کرده و این تصور کلاسیک که «آب» پای ثابت هرگونه شست‌وشویی است را به چالش بکشند.

هر چند اغلب بر این باور هستند که این روش در ایران طرفدار چندانی ندارد، بررسی‌های همشهری نتایجی متفاوت را به‌دنبال داشته است. کاروش‌های نانو پای خود را به استارت‌آپ‌ها باز کرده و با بهره‌گیری از فضای به وجود آمده در این زمینه، برای خود مشتریانی جمع کرده‌اند.

از نمونه‌های داخلی این کاروش‌ها مدعی است که تفاوت آن با دیگر کاروش‌های نانو در آن است که خدمات شست‌وشوی اتومبیل را در درب منزل یا پارکینگ شما انجام می‌دهد. در این استارت‌آپ که خدمات دیگر مرتبط با خودرو نیز ارائه می‌شود، شما نوع شست‌وشو را انتخاب کرده و سپس با فرد موردنظر ساعت مدنظرتان را هماهنگ می‌کنید.

یکی از کارشناسان در مورد میزان استقبالی که کاربران از کاروش نانو کرده‌اند به «تعادل» می‌گوید: «ما کارمان را از ۱۰ آذر ماه شروع کردیم، استقبال از کاروش نانو از انتظار ما بیشتر بوده است.

اکنون به‌صورت متوسط روزانه ۴۰ الی ۴۵ خودرو متقاضی این نوع از شست‌وشوها هستند.»

البته این دسته کاروش‌ها نمونه‌های خارجی فراوانی دارد. «اکو اسمارت واترلس اتوکار» یکی از نمونه‌های خارجی این کسب و کار است که در آستین تگزاس راه‌اندازی شده است. این اپلیکیشن در نقاط مختلفی همچون محل کار، پارکینگ و محل خرید به مشتریان خود خدمت ارائه می‌کند.

اما اگرچه در ظاهر و از لحاظ منطقی، جایگزین شدن کاروش‌های نانو با کاروش‌های سنتی بسیار قابل دفاع به نظر می‌رسد، اما این نوع کاروش‌ها نیز مخالفانی دارد.

رندی کرسل رییس سابق «انجمن کاروش‌های غرب امریکا» از همین دسته است. او به لس‌آنجلس تایمز می‌گوید: «از نظر من کاروش‌های بدون آب، یک جور حیله برای فروش محصولات شیمیایی که در این پروسه به کار می‌روند، محسوب می‌شوند.»

نگاهی به وب‌سایت فروشگاه آمازون تا حدودی صحبت‌های کرسل را تایید می‌کند. «تجهیزات شست‌وشوی بدون آب اتومبیل» یکی از گسترده‌ترین زیرمجموعه‌های فروش را در این وب‌سایت به خود اختصاص داده است. انواع اسپری‌ها و محلول‌هایی که در فرآیند این نوع شست‌وشو به کار می‌روند در این قسمت به فروش می‌رسد. این تجهیزات از ۵ تا ۳۷ دلار امریکا قیمت دارند.

کرسل همچنین زمان طولانی و نسبتا دو برابر لازم برای شست‌وشوی بدون آب اتومبیل در قیاس با روش‌های شست‌وشوی سنتی را نقطه ضعف بزرگ این روش می‌داند. کاروش‌های واتر اسمارت در جهان، اشکال جالب‌توجه دیگری غیر از نانو نیز پیدا کرده‌اند. برای مثال «واتراسمارت» نوعی از کاروش است که با صابونی ساخته شده از نارگیل اتومبیل‌ها را شست‌وشو می‌دهد.

راه‌حل میانی

هر چند برخی تصور می‌کنند که کاروش‌های نانو در کشورهای پیشرفته بسیار مورد استقبال است اما واقعیت این است که عوامل مختلفی که در بالا از آن نام برده شد، باعث شده‌اند در پیشرفته‌ترین کشورها از لحاظ صنعتی نیز مردم زیادی هنوز طرفدار روش‌های سنتی کاروش و حتی کاروش‌های «دستی» در مقابل کاروش‌های «اتوماتیک» باشند.

از سویی، فرهنگ حمایت از مصرف بهینه آب در این کشورها سبب شده که کاروش‌های سنتی به سوی روش‌هایی حرکت کنند که بر پایه «تصفیه» و «بازچرخانی» آب مورد استفاده در هر شست‌وشو استوار هستند. طبق اطلاعات موجود در گزارش اتحادیه کاروش‌های ایالات‌متحده، بسیاری از صاحبان این مشاغل در این کشور به سوی این سیستم حرکت کرده‌اند.

تجربه‌ای از کاروش نانو

حدود ساعت ۵ عصر است که مردی با موتوری که در صندوق آن مواد شوینده نانو قرار دارد، به درب منزل می‌رسد. برایش طبیعی است که به‌عنوان مشتری که تا به حال تجربه این نوع از شست‌وشوی خودرو را نداشته‌ایم، پرسش‌هایی داشته باشیم.

توضیح می‌دهد که هر کدام از این مواد چه کاربردی دارند، یکی برای تایر ماشین، یکی برای سطح ماشین، موردی دیگر برای صندلی‌ها و... از بدنه خودرو شروع کرده و حدود یک ساعت مشغول شست‌وشو می‌شود. نتیجه جالب توجه است؛ بدون آب هم ماشین تمیز می‌شود!

برندگان انرژی تجدیدپذیر

اقتصادنگار |

ارقام روی اینفوگرافی درصد مقدار استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در مقایسه با کل انرژی مورد نیاز در تعدادی از کشورهای اروپایی را نشان می‌دهد. همچنین در این نمودار مقدار هدف‌گذاری شده میزان استفاده از این نوع انرژی برای هر یک از کشورها در سال ۲۰۲۰ مشخص شده است.

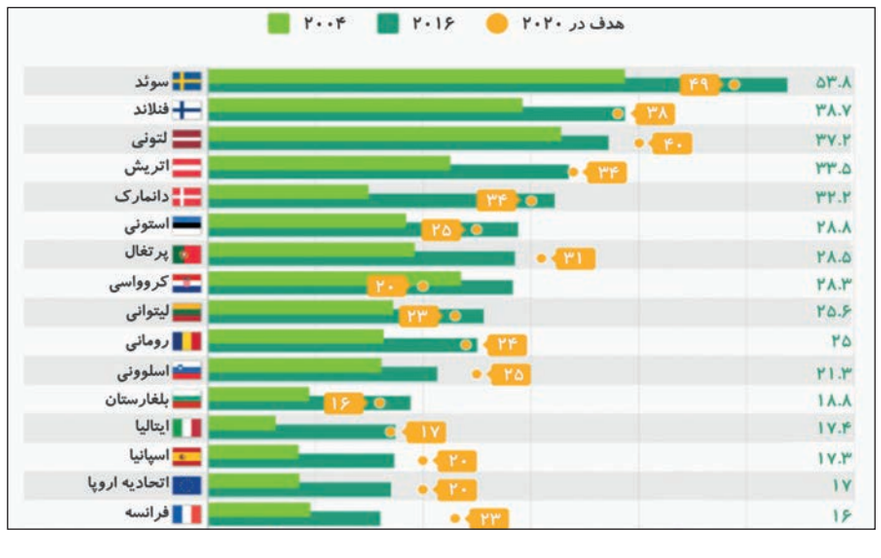

دعوت به درآمدزایی با برق تجدیدپذیر

تعادل |

شهروندانی که در منازل خود تجهیزات تولید برق تجدیدپذیر نصب کنند، خواهند توانست از این طریق کسب درآمد داشته باشند. به گزارش پایگاه خبری توانیر و به نقل از روابط‌عمومی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ؛ با توجه به مصوبه وزارت نیرو در زمینه خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک، توافقنامه‌یی برای خرید برق از مشترکان در محدوده شبکه تحت پوشش این شرکت بین سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق و شرکت‌های توزیع منعقد شده است. بر این اساس برای حمایت از تولید داخلی و بومی‌سازی نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک، نرخ خرید از واحدهایی که با تجهیزات برخوردار از دانش فنی، طراحی و ساخت داخل احداث می‌شوند، حداکثر تا ۳۰درصد افزایش می‌یابد و سامانه‌های نصب شده به وسیله یک کنتور مستقل استاندارد و مورد تایید شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ به شبکه وصل خواهند شد.معاونت مهندسی و نظارت شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در این خصوص گفت: مبلغ خرید تضمینی به ازای برق تزریق شده بر اساس قرائت دستگاه‌های اندازه‌گیری و صورت‌حساب صادره خواهد بود. قرائت به صورت دوره‌یی توسط مامور قرائت این شرکت انجام و بر اساس صورت‌حساب و جدول تعرفه، هزینه فروش برق به متقاضی در فواصل زمانی معین و پس از تایید صورت وضعیت توسط شرکت ساتبا، از سوی شرکت توزیع برق تهران بزرگ پرداخت خواهد شد. گفتنی است، مشخصات فنی تجهیزات و اطلاعات مورد نیاز در سایت رسمی این شرکت به آدرس www.tbtb.ir، پورتال «خرید تضمینی برق» و همچنین در وب‌سایت رسمی ساتبا به آدرس الکترونیکی www.satba.gov.ir در قسمت «سرمایه‌گذاری - راهنمای سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های کوچک» موجود است.

تریبون وزیر

گرایش به کالای ایرانی در گرو قیمت و کیفیت مناسب

خبرگزاری صدا و سیما | وزیر نفت، ارتقای کیفیت و توجه به قیمت رقابتی را از جمله راهکارهای عملی حمایت از تولید داخلی عنوان کرد و گفت: ترغیب و تشویق مردم به مصرف کالای ایرانی نیازمند توجه به این دو اصل است. بیژن زنگنه در برنامه «سکه تمام بهار» رادیو اقتصاد با اشاره به نامگذاری سال ۹۷ از سوی رهبر معظم انقلاب به عنوان «حمایت از کالای ایرانی» گفت: هزینه‌های زیادی به تولیدکنندگان کشور تحمیل می‌شود و برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها باید به نحوی باشد که صنعتگران داخلی بتوانند در شرایط رقابتی به فعالیت بپردازند. وی با بیان اینکه فعالیت واحدهای تولیدی و صنعتی در یک فضای غیررقابتی، تبعات منفی زیادی از جمله افت کیفیت و افزایش قیمت را به همراه خواهد داشت، یادآور شد: در بازار امروز هر قدر برای ورود کالاها به‌ویژه از نوع مصرفی تعرفه و شرایط سختگیرانه وضع شود، اما در برابر کیفیت و قیمت کالاهای داخلی مناسب نباشد، قاچاق افزایش می‌یابد. وزیر نفت ادامه داد: حمایت از کالای ایرانی تنها در جلوگیری از واردات کالاهای خارجی خلاصه نمی‌شود، بلکه برنامه‌ها و سیاست‌ها باید در جهتی باشد که مردم روز به روز نسبت به کالاهای ساخت داخل تمایل بیشتری نشان دهند. وی گفت: شوق‌آفرینی در مردم برای مصرف کالاهای ایرانی در سایه ارتقای کیفیت و قیمت مناسب نمود عملی پیدا می‌کند. زنگنه عنوان کرد: درصد قابل توجهی از تجهیزات مورد نیاز در اجرای قراردادهای جدید نفتی باید از محل ساخت داخل تامین شود. وی با بیان اینکه امسال بالغ بر ۶ میلیارد دلار قرارداد نفتی با شرکت‌های ایرانی امضا می‌شود، ادامه داد: فهرستی از کالاهای باکیفیت و قیمت مناسب ایرانی ضمیمه اسناد مناقصه و قراردادها خواهد شد که شرکت‌های برنده مناقصه‌ها ملزم به خرید تجهیزات مورد نیاز اجرای پروژه‌های نفتی از داخل هستند.

کوتاه از دنیای انرژی

تلاش کره برای کاهش وابستگی نفتی به ایران

تسنیم | شرکت هیوندای اویل بانک یکی از مشتریان کره‌یی نفت ایران با هدف کاهش وابستگی به نفت ایران، نخستین محموله میعانات خود را از نروژ خریداری کرده است. به گزارش رویترز، دو منبع آگاه گفتند، شرکت هیوندای اویل بانک، یکی از مشتریان کره‌یی نفت ایران با هدف کاهش وابستگی به نفت ایران، نخستین محموله میعانات خود را از نروژ خریداری کرده است.

سایر خریداران کره‌یی میعانات ایران نیز به دنبال یافتن تامین‌کنندگانی غیر از ایران هستند تا در صورت وضع مجدد تحریم‌های امریکا علیه ایران این عرضه‌کنندگان را جایگزین ایران کنند.

این منابع گفتند، شرکت هیوندای اویل بانک، ۷۰۰ هزار بشکه میعانات اورمن لانج از شرکت استات اویل جهت تحویل در ماه ژوئن خریداری کرده است.

سخنگوی شرکت هیوندای اویل بانک از اظهارنظر در این باره خودداری کرده و مقامات این شرکت نیز برای اعلام نظر در دسترس نبوده‌اند. یکی از این منابع با اشاره به شرکت هیوندای اویل بانک گفت: «عرضه و تقاضا در بازار میعانات بسیار نزدیک به هم است، بنابراین آنها هر قدر می‌توانند می‌خرند.» به گفته سه منبع آگاه، شرکت ملی نفت ایران از ابتدای سال جاری میلادی، هر ماه ۳ میلیون بشکه از عرضه میعانات پارس جنوبی به کره جنوبی را کاهش داده است، زیرا میزان تولید میعانات ایران کاهش یافته و این کشور فعالیت‌های یک مجتمع پالایشگاهی جدید را آغاز کرده است.

صادرات میعانات ایران به آسیا در سه ماهه نخست امسال نسبت به بازه زمانی مشابه سال گذشته ۳۹ درصد کاهش یافته و به حدود ۳۴۸هزار بشکه در روز رسیده است. دیگر خریداران کره‌یی از جمله شرکت‌های اس‌کی انرژی و هانوها توتال نیز به دنبال دیگر عرضه‌کنندگان میعانات در کشورهای استرالیا، قطر و گینه استوایی هستند تا آنها را جایگزین ایران کنند. این شرکت‌ها همچنین به عنوان جایگزینی برای خوراک مجتمع‌های خود اقدام به خریداری نفتای سنگین کرده‌اند.

یک منبع مطلع در یک پالایشگاه کره‌یی که به دنبال خریداری میعانات از منابعی غیر از ایران است، گفت: «ما خیلی به منبع تامین میعانات اهمیت نمی‌دهیم، بلکه مهم قیمت و میزان انطباق نفت خریداری شده با مجتمع‌های ماست.» وی که نخواست نامش فاش شود، افزود: «به نظر می‌رسد که بسیاری از شرکت‌ها به دنبال تنوع‌بخشی به منابع تامین میعانات خود هستند، زیرا ما نمی‌خواهیم در صورت وضع تحریم‌های امریکا علیه ایران در ماه مه در وضعیت بی‌دفاع گیر کنیم.» قطر از کاهش عرضه میعانات ایران منتفع شده، به نحوی که مابه‌التفاوت قیمت میعانات قطر به نزدیکی بالاترین رقم سال جاری رسیده است.

پایبندی بالای مسکو به توافق نفتی

شانا | روسیه اعلام کرد که پایبندی‌اش به توافق جهانی کاهش تولید نفت در ماه گذشته میلادی به ۹۳,۴ درصد رسیده است.

به گزارش رویترز از مسکو، الکساندر نواک وزیر انرژی روسیه (دوشنبه ۱۳ فروردین‌ماه) اعلام کرد: پایبندی این کشور به توافق جهانی کاهش تولید نفت در ماه مارس سال ۲۰۱۸ میلادی ۹۳,۴درصد بوده است.

وی همچنین اعلام کرد: روسیه به‌طور کامل به هدف دستیابی به توازن در بازار جهانی نفت پایبند است. به گفته وزیر انرژی روسیه، نوسان در تولید نفت این کشور در ماه مارس سال جاری میلادی، نتیجه تحول فصلی در بازار داخلی و افزایش تقاضای گاز بوده است. روسیه به دلیل سابقه نه چندان مثبت خود در پایبندی به توافقات اینچنینی از ابتدا محل تردید بسیاری از ناظران و فعالان بازار نفت بوده است. در ادامه اما این کشور پایبندی قابل توجهی را در کاستن از سطح تولید خود به خرج داده و عملا موجب شگفتی شد.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

چهارشنبه ۱۵ فروردین ۱۳۹۷ | ۱۷رجب ۱۴۳۹ | شماره ۱۰۷۰ | Wed. April 4. 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روزتاب - توزیع: نشر گستر امروز -تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۷ | اذان مغرب: ۱۹:۴۶ | اذان صبح فردا: ۰۵:۱۹

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

بارش برف بهاری در داماش گیلان

عکس: ایلنا

چهره روز

داروغه‌زاده: فقط با فیلم‌های توقیفی ارزیابی‌ام نکنید

معاون ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی با اشاره به بروز بی‌اعتمادی و ایجاد فضایی نامهربانانه میان هنرمندان و مدیران فرهنگی، آرزو کرد که سال ۱۳۹۷ سال آشتی و دوستی میان سینماگران و سیاستمداران باشد.

ابراهیم داروغه‌زاده پس از یادآوری و اشاره به نخستین گفت‌وگوی رسمی‌اش که در آن خود را مدیری سخت‌گیر در اصول و نیز مقتدر در دفاع از فیلم‌های دارای مجوز معرفی کرده بود، در پاسخ به اینکه آیا عملی نشدن کامل برخی گفته‌هایش و نمایش داده نشدن فیلمی که وعده آن در زمانی مقرر داده شده بود، ناشی از وجاهت قانونی نداشتن معاونت ارزشیابی و نظارت است یا اینکه باید آنها را به عنوان یک استثنا درنظر گرفت؟ به ایسنا گفت: اگر بخواهید آن صحبت‌ها و عملکرد مرا فقط به فیلم‌های توقیفی گذشته منوط کنید ممکن است ارزیابی درست و دقیقی نباشد؛ چون به هرحال وظیفه اصلی من این است که آن نگاه و روند کاری خودم را اجرا کنم و پایش بایستم که معتقدم آن را انجام دادم. به عقیده او، باید فرصت‌هایی ایجاد کنیم که سینماگران با اعتماد کامل حرف‌هایشان را به ما بگویند. دیگر نوبت حرف زدن مدیران گذشته و به گوش شنوا بیشتر نیاز است.

بررسی میزان اعتماد امریکایی‌ها به محتوای منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی

هجوم خبرهای جعلی در دنیای مجازی

آمارنامه

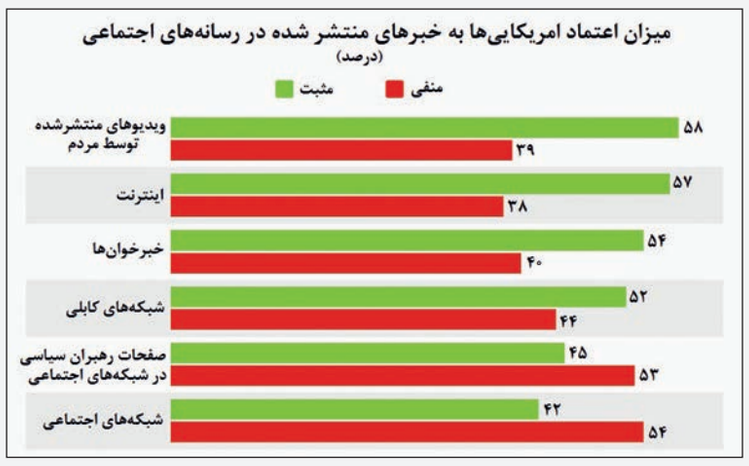

گروه گوناگون| در ماه‌های اخیر فشارها بر فیس‌بوک و سایر شبکه‌های اجتماعی برای کنترل اخبار و کاربران جعلی افزایش بسیاری یافته است. آن طور که گفته شده، باراک اوباما در مراسم تحلیف دونالد ترامپ به موسس فیس‌بوک درباره اخبار جعلی هشدار داده و از موسس فیس‌بوک خواسته بود که به صورت جدی برنامه‌یی برای کنترل انتشار اخبار نادرست اتخاذ کند. از طرفی پیدایش و پیشرفت شبکه‌های اجتماعی در سایر کشورها به قدری سریع صورت گرفته که فرصت فرهنگ‌سازی برای استفاده از این شبکه‌ها فراهم نشده؛ بر همین اساس بسیاری از کاربران در جایگاه تولیدکننده محتوا یا خواننده خبرها نحوه استفاده از شبکه‌های اجتماعی را نمی‌دانند. یکی از معضلات ایجاد شده در این باره جایگزینی رسانه‌های نوین و مجازی با رسانه‌های رسمی است که این موضوع، گستره‌یی برای انتشار شایعات و اطلاعات نادرست و کذب فراهم می‌کند. این موضوع در سال‌های اخیر، بی‌اعتمادی بسیاری نسبت به اخبار در میان مردم ایجاد کرده است؛ طبق نظرسنجی موسسه گالوپ، اکثریت امریکایی‌ها بر این باورند که رسانه‌های اجتماعی در ۱۰سال گذشته تاثیرات منفی بسیاری در اعتماد مردم به اخبار ایجاد کرده و حدود ۵۸ درصد از مردم ضرر این رسانه‌ها را با نشر اخبار جعلی بیشتر از فواید آنها می‌دانند.

طبق تازه‌ترین نظرسنجی صورت گرفته از سوی موسسه گالوپ به گفته امریکایی‌ها، ویدیوهایی که توسط شهروندان ضبط و منتشر شده همچنان اعتبار بیشتری در مقایسه با سایر اخبار و محتواهای منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی دارد. آن طور که گفته شده حدود ۵۸ درصد از امریکایی‌هایی که در این نظرسنجی شرکت کرده‌اند، نگاه مثبتی به ویدیوهای منتشر شده توسط مردم دارند. تنها حدود ۳۸درصد از افراد شرکت کرده در این نظرسنجی، ویدیوهای نشر داده شده توسط شهروندان را نادرست می‌دانند. طبق نتایج این نظرسنجی حدود ۵۷ درصد نیز صحت محتوا و خبرهایی که در قالب‌های متفاوت در اینترنت جست‌وجو می‌شود را تایید کرده‌اند. در این میان هر چند که حدود ۵۴ درصد از امریکایی‌ها اعتماد خود به خبرخوان‌ها را اعلام کردند اما میزان بی‌اعتمادی به اخبار منتشر شده توسط این اپلیکیشن نیز قابل توجه است. آن طور که در این نظرسنجی گفته شده حدود ۴۰درصد از امریکایی‌ها بر این باورند که اخبار و محتواهای منتشر شده توسط خبرخوان‌ها جعلی بوده و صحت ندارند؛ هر چند که در بسیاری موارد این اپلیکیشن‌ها از سایت‌های معتبر تغذیه می‌شوند.

آن طور که در سایر گزارش‌ها گفته شده از شبکه‌های کابلی به عنوان ابزاری پیش پا افتاده و قدیمی یاد می‌شود اما همچنان در بسیاری از کشورها استفاده می‌شود. در امریکا نیز همچنان شبکه‌های کابلی یکی از ابزارهای فناوری بوده و کاربران بسیاری دارد. البته با توجه به شمار کاربران شبکه‌های کابلی در امریکا حدود ۴۴درصد از امریکایی‌هایی که در نظرسنجی موسسه گالوپ شرکت کردند به اخبار و محتواهای منتشر شده در این شبکه‌ها اعتماد ندارند. به گفته بسیاری از تحلیلگران، در شبکه‌های اجتماعی، صفحات خصوصی مشاهیر و رهبران سیاسی یکی از فضاهای مهم در بازنشر اخبار و رویدادهای سیاسی به شمار رفته و جذابیت بسیاری برای مخاطبان دارد. نتایج نظرسنجی موسسه گالوپ نشان می‌دهد که حدود ۵۳ درصد از امریکایی‌ها به محتواهای منتشر شده در صفحات خصوصی رهبران سیاسی بی‌اعتماد هستند. به نظر می‌رسد در میان سایر رهبران سیاسی امریکا بیشترین میزان بی‌اعتمادی به فعالیت‌های دونالد ترامپ در شبکه‌های اجتماعی اختصاص دارد. آن طور که گفته شده، او بیشترین میزان استفاده از توییتر را در میان رهبران سیاسی امریکا به خود اختصاص داده است. طبق نتایج نظرسنجی گالوپ تنها حدود ۴۵درصد از امریکایی‌ها محتواهای منتشر شده توسط رهبران سیاسی در شبکه‌های اجتماعی را باور دارند. هر چند که گفته می‌شود بسیاری از رهبران سیاسی و مشاهیر جهت مطرح کردن فعالیت‌های خود، اخبار را به نفع خود انتشار می‌دهند اما به طور کلی اعتماد به صفحات رهبران سیاسی در فضای مجازی بیشتر از سایر شبکه‌های اجتماعی است. آن طور که نتایج این نظرسنجی نشان می‌دهد به طور کلی شبکه‌های اجتماعی تنها اعتماد حدود ۴۲درصد از امریکایی‌ها را جلب کرده و حدود ۵۴ درصد از آنها، اخبار و محتواهای منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی را نادرست و جعلی می‌دانند. آن طور که گفته شده با اینکه رسانه‌های اجتماعی گستره فعالیت بیشتری دارند اما در عین حال از اعتبار بسیار کمی برخوردارند.

کیوسک

توافق خروج شورشیان از دوما

وال‌استریت ژورنال:

در صفحه اول این روزنامه، خبر خروج نخستین گروه از جنگجویان جیش‌الاسلام از دوما، منتشر شد. طبق گزارش وال‌استریت ژورنال، از زمان آغاز آتش‌بس انسانی در دوما، ۲۲۰۰ تروریست این شهر را ترک کرده‌اند. در این گزارش از توافقی برای خروج تروریست‌ها از دوما به عنوان آخرین پایگاه آنها در غوطه شرقی خبر داد و اعلام شد که روند خروج آنها آغاز شد. گفته می‌شود که توافق با گروه جیش‌الاسلام برای خروج از غوطه شرقی با واسطه روسیه صورت گرفته است، با این حال این گروه تا این لحظه درباره این توافق سکوت کرده است. براساس توافق انجام شده، تروریست‌ها باید تمام سلاح‌های سنگین و متوسط خود را به دولت سوریه تحویل دهند و تمامی سازمان‌های دولتی در دوما کار خود را از سر می‌گیرند.

گاردین:

دیروز، در صفحه اول بسیاری از روزنامه‌ها، خبر درگذشت وینی ماندلا، کنشگر بزرگ آفریقای جنوبی را منتشر شد. گاردین نیز، با انتشار عکسی از او، نوشت که وینی مادیکیزلا ماندلا، از فعالان دوران مبارزات ضد تبعیض نژادی آفریقای جنوبی، در سن ۸۱ سالگی در بیمارستانی در ژوهانسبورک درگذشت. آنطور که در این گزارش گفته شده، او در ۱۹۵۷ با نلسون ماندلا، وکیل و کنشگر ضدآپارتاید ازدواج کرد و از او صاحب دو فرزند شد، اما زندگی آنها در کنار هم چندان نپایید چرا که نلسون ماندلا در سال ۱۹۶۳میلادی به جرم خیانت به کشور دستگیر و به حبس ابد محکوم شد و تا سال ۱۹۹۰ میلادی در زندان باقی ماند. خانواده وینی مادیکیزلا ماندلا در بیانیه‌یی اعلام کرده‌اند که وینی به دنبال یک بیماری طولانی درگذشت. در این بیانیه آمده است، او شجاعانه علیه آپارتاید جنگید و زندگی‌اش را وقف مبارزه برای آزادی در کشور کرد.

نیویورک تایمز:

این روزنامه در صفحه اول خود، از فاش شدن ارتباط تلفنی پوتین و رییس‌جمهوری امریکا گفته است. طبق گزارش نیویورک تایمز، دونالد ترامپ، در گفت‌وگویی تلفنی به همتای روس خود پیشنهاد دیدار در کاخ سفید را داده بود. آنطور که در این گزارش گفته شده، دو هفته پیش روسای جمهور امریکا و روسیه به صورت تلفنی با یکدیگر گفت‌وگو کردند که در این گفت‌وگو ترامپ پیشنهاد دیدار با پوتین در کاخ سفید را مطرح کرد. این گفت‌وگوی تلفنی پیش از اخراج دیپلمات‌های روس از امریکا صورت گرفت. براین اساس، معاون رییس‌جمهوری روسیه اعلام کرد با توجه به نیازی که به دیدار روسای‌جمهوری روسیه و امریکا احساس می‌شود، مسکو این موضوع را بررسی می‌کند. انتشار خبر دعوت از پوتین برای سفر به امریکا در حالی است که روابط غرب و روسیه بر سر مسموم شدن «سرگئی اسکریپال» جاسوس سابق در انگلیس متشنج شده است.

بازار هنر

«لوور تهران» رکورد خودش را شکست

مدیرکل موزه ملی ایران از بازدید بیش از ۱۰۰هزار نفر در طول یک ماه نخست، نمایش ۵۶ شیء تاریخی از «لوور در شعبه تهران» خبر داد. پیش از این جبرئیل نوکنده گفته بود «تا روز پنجم فروردین ماه ۹۷ بیش از ۴۴هزار نفر موزه ملی را دیدند» اما اکنون و بعد از پایان تعطیلات نوروزی وی به ایسنا می‌گوید که «بازدید از موزه ملی ایران با حضور «لوور» بیش از چهار برابر شده است.» او توضیح می‌دهد: بازدید از نمایشگاه «لوور در تهران» از ۱۴ اسفند ۹۴ تا ۱۳ فروردین ۹۷؛ به ۱۰۴هزار و ۴۷ نفر رسیده است که این آمارِ بیش از ۱۰۰هزار بازدید در این مدتِ کوتاه، بسیار خیره‌کننده است. برآورد ما این بود که در طول مدت سه ماهه نمایشگاه، در حالت کلی ۱۰۰هزار بازدید از آن داشته باشیم، اما هنوز این نمایشگاه نزدیک به ۶۰ روز دیگر در موزه ملی نمایش داده می‌شود و تاکنون آمار بازدیدها از ۱۰۰هزار نفر گذشت. او با اشاره به صحبتی که با مسوولان موزه لوور در مورد این میزان بازدیدکننده داشته است، ادامه می‌دهد: آنها گفتند که؛ میزان بازدید از موزه لوور «ابوظبی» در شلوغ‌ترین حالت خود بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ بازدیدکننده است، این رقم برای ما بسیار جالب است. او همچنین با اشاره به افزایش ۴۰۹ درصدی حضور مخاطبان در موزه ملی ایران در دو بخش ایران‌باستان و دوران اسلامی؛ از ۲۵ اسفند ۹۶ تا ۱۳ فروردین ۹۷؛ می‌افزاید: کل بازدیدکنندگان موزه ملی ایران در این مدت در سال گذشته ۳۸هزار و ۱۸۲ نفر بودند، در حالی که امسال این تعداد به ۱۵۶هزار و ۴۲۰ نفر رسیده است، همچنین ۲هزار و ۵۷۶ گردشگر خارجی نیز در این مدت از موزه ملی ایران دیدن کرده‌اند. نوکنده با تاکید بر اینکه باید این واقعیت را نیز مطرح کرد که بخشی از افزایش بازدیدها به دلیل وجود نمایشگاه «لوور در تهران» است، بیان می‌کند: نخستین سوال مخاطبان نوروزی موزه ملی ایران این بود که نمایشگاه لوور کجاست، هر چند آنها به دیدن موزه ایران‌باستان هم رفته‌اند، چون متوسط بازدیدهای روزانه در این دو بخش از موزه ملی ایران به ۶تا۷هزار نفر در طول روز می‌رسید.

«شهرزاد» و «گلشیفته» توزیع می‌شوند

توزیع سریال‌های «شهرزاد» و «گلشیفته» که در تعطیلات نوروز متوقف شده بود، از هفته آینده آغاز می‌شود.

توزیع سریال‌های شبکه نمایش خانگی «شهرزاد» به کارگردانی حسن فتحی و «گلشیفته» به کارگردانی بهروز شعیبی که در تعطیلات نوروز با وقفه‌یی همراه شده بود، از هفته آینده ادامه پیدا می‌کند. براین اساس، قسمت هشتم فصل سوم سریال «شهرزاد» در تاریخ دوشنبه بیستم فروردین منتشر می‌شود.

فصل سوم این سریال که به کارگردانی حسن فتحی و تهیه‌کنندگی سیدمحمد امامی در بستری عاشقانه و تاریخی روایت می‌شود، از یازدهم بهمن‌ماه در شبکه نمایش خانگی و نمایش آنلاین منتشر شد. تصویربرداری فصل سوم سریال «شهرزاد» در سکوت خبری و همزمان با پخش فصل دوم این سریال از شهریور ماه آغاز شد و چندی پیش نیز به پایان رسید.

ترانه علیدوستی، شهاب حسینی، پریناز ایزدیار، مهدی سلطانی، امیر جعفری، رضا کیانیان، گلاره عباسی و... از جمله بازیگرانی هستند که در سومین فصل از سریال «شهرزاد» ایفای نقش کرده‌اند.

همچنین توزیع چهارمین قسمت از سریال «گلشیفته» از تاریخ چهارشنبه (۲۲ فروردین ماه) از سر گرفته می‌شود.

نخستین قسمت از مجموعه نمایش خانگی «گلشیفته» به کارگردانی بهروز شعیبی با صدای حمید هیراد نهم اسفند ماه به بازار آمد. مهدی هاشمی، هومن سیدی، مهناز افشار، سیامک انصاری، نازنین بیاتی، بهاره کیان‌افشار، محمد بحرانی، امیرمهدی ژوله و شیلا خداداد در «گلشیفته» ایفای نقش می‌کنند. این مجموعه به تهیه‌کنندگی علی‌اکبر نجفی و با سرمایه‌گذاری صادق یاری توسط موسسه سرو رسانه پارسیان تولید و توزیع شده و جانشین تهیه‌کننده این پروژه مهدی یاری است.

آخرین آمار فروش سینماها به روایت پخش‌کنندگان

با پایان تعطیلات نوروز، جدیدترین آمار فروش فیلم‌های اکران نوروزی توسط پخش‌کنندگان فیلم‌های سینمایی در حالی اعلام شد که برخی پخش‌کنندگان از وضعیت اکران و گیشه در ایام نوروز ناراضی بودند.

احمد مختاری مدیر پخش «هدایت فیلم» آمار فروش فیلم سینمایی «فِراری» به کارگردانی علیرضا داودنژاد را در مجموع ۲۶۰ میلیون تومان اعلام کرد و و به ایسنا گفت: این فیلم تا روز دوشنبه ۱۳ فروردین‌ماه با در اختیار داشتن ۱۵ سالن سینمایی در تهران ۱۸۰ میلیون تومان و همچنین نمایش در ۱۰ سالن سینمایی در شهرستان‌ها ۸۰ میلیون تومان فروش داشته است و با توجه به پخش تیزرهای تلویزیونی‌اش از روز هفتم فروردین، در روزهای پایانی تعطیلات میزان فروش این فیلم نسبت به روزهای اول بالاتر رفت.

غلامرضا فرجی درباره مقدار فروش انیمیشن سینمایی «فیلشاه» که توسط حوزه هنری پخش می‌شود، بیان کرد: این انیمیشن سینمایی تاکنون درمجموع یک‌میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان فروش داشته و با در اختیار داشتن ۷۰ سالن سینمایی به تفکیک، یک‌میلیارد و ۱۰ میلیون تومان در سیستم ثبت مکانیزه فروش بلیت و همچنین ۹۰ میلیون تومان به صورت ثبت نشده در تهران و شهرستان‌ها فروش داشته است.

حبیب اسماعیلی مدیر دفتر پخش «رسانه فیلمسازان» و تهیه‌کننده فیلم سینمایی «خرگیوش» درباره آمار فروش این فیلم سینمایی گفت: «خرگیوش» به کارگردانی مانی باغبانی با در اختیار داشتن ۲۸ سالن سینمایی در تهران و ۳۹ سالن در شهرستان‌ها تاکنون نزدیک به یک‌میلیارد تومان فروش داشته است.

سعید خانی مدیرعامل دفتر پخش خانه فیلم و تهیه‌کننده فیلم سینمایی «لونه زنبور» آمار فروش این فیلم را تا پایان تعطیلات نوروز در مجموع ۳میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان اعلام کرد و گفت: «لونه زنبور» به کارگردانی برزو نیک‌نژاد با در اختیار داشتن ۲۹ سالن سینمایی در تهران ۳میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان و با نمایش در ۶۴ سالن در شهرستان‌ها ۷۰۰ میلیون تومان فروش داشته است.

همایون امکانیان مدیر اجرایی پخش «نیکان فیلم» مقدار فروش فیلم سینمایی «مصادره» به کارگردانی مهران احمدی را در مجموع ۷میلیارد و ۷۰میلیون تومان اعلام کرد که از این مقدار به تفکیک با در اختیار داشتن ۳۱ سالن سینمایی در تهران ۴میلیارد و ۶۵۰ میلیون تومان و ۶۶ سالن در شهرستان‌ها ۲میلیارد و ۴۲۰ میلیون تومان فروش داشته است و همچنین «فیلمیران» آمار فروش فیلم سینمایی «به وقت شام» به کارگردانی ابراهیم حاتمی‌کیا را ۴میلیارد و ۹۲۰ میلیون تومان اعلام کرد.

ایستگاه

کوین هارت می‌خواهد میلیاردر شود

بازیگر فیلم‌های کمدی اعلام کرد قصد دارد در جهان رسانه به یک میلیاردر بدل شود. به گزارش ورایتی، کوین هارت در مصاحبه‌یی اعلام کرد هدفش این است که به یک غول جهان رسانه بدل شود و این هدف برایش واقعی است. وی افزود: من حالا ۳۸ ساله‌ام و تا وقتی ۴۵ ساله شوم می‌بینید که همه حرف‌های متفاوتی درباره من می‌زنند چون می‌خواهم تا آن وقت میلیاردر شوم. هارت که ثابت کرده از توانایی‌های متعددی برخوردار است یک استندآپ کمدین، بازیگر، تهیه‌کننده، نویسنده و خالق محتواست و می‌گوید قصد ندارد به این زودی‌ها سرعتش را کم کند. او نصیحت ساده‌یی از مادرش را راهنمای کارش دانست و گفت وقتی بچه بود در مسابقات شنا یک جایزه برد و مادرش به او گفت «تو می‌توانی بزرگ باشی یا بزرگ نباشی». از آن زمان، کوین همه تلاشش را گذاشت تا به چیزی بیش از یک بازیگر یا کمدین بدل شود. با این همه او تاکید کرد که از مجسمه‌ها و جایزه‌ها متنفر است. وی گفت: هر چند جایزه در سرگرمی یک موفقیت است اما به معنی مالکیت نیست، فقط یک برند است. هارت بخش مهمی از برندش را از استادی‌اش در رسانه‌های اجتماعی به دست آورده و بیش از ۱۰۰ میلیون فالوئر در رسانه‌های اجتماعی دارد. او در این زمینه گفت: موفقیت آنجا به وجود می‌آید که مخاطبان تو فکر کنند پشت یک در بسته هستند و فقط همین بین آنها و تو فاصله است. از این جاست که تجربیات یگانه‌یی برای ستاره‌ها ایجاد می‌شود. تو فقط باید هر وقت زمان دیدنش شد آنها را ببینی... رسانه‌های اجتماعی این اجازه را می‌دهند تا ستاره‌ها مردم را ببینند. هارت در عین حال به تحسین تیلر پری و اینکه وی مالک یک استودیوی تلویزیونی ۳۳۰ جریبی در آتلانتا است پرداخت و گفت: این واقعیت که آنها «پلنگ سیاه» را ساختند برایم جالب بود. اینکه چطور من چنین کاری بکنم؟ چطور می‌توانم چنین موقعیتی را که من خودم نداشتم در اختیار نسل جوان بگذارم؟ این تهیه‌کننده افزود که قصد دارد کمپانی تهیه فیلمش را برای فیلم‌های تلویزیونی افزایش دهد و برای این کار باید اطلاعات جدیدتری کسب کند. او گفت عاشق کسب اطلاعات هستم و اینکه از همه‌چیز خبر داشته باشم.

میراث‌نامه

آتشی که به جان کاخ «سرهنگ‌آباد» انداختند

بخشی از کاخ قاجاری سرهنگ‌آباد شهرستان زواره توسط افرادی ناشناس در آتش سوخت. مجموعه کاخ «سرهنگ‌آباد» در شهرستان زواره استان اصفهان که به کوشک یا شکارگاه معروف است، در سال ۱۲۹۹ قمری توسط «مصطفی قلی‌خان سهام‌السلطنه عرب عامری» در دهستان سفلی از توابع بخش زواره اصفهان ساخته شده و حتی نخستین گزارش تاریخی از این بنای ارزشمند در سفرنامه حاج سیاح در سال ۱۲۹۶ قمری نوشته شده است.

این بنا که گفته می‌شود، ترکیبی از مجموعه کاخ چهلستون اصفهان و باغ عفیف‌آباد شیراز بوده در ۲۸ تیر ۱۳۵۵ و به شماره ۱۲۷۸ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است. فریدون‌اللهیاری مدیرکل میراث فرهنگی استان اصفهان در مورد این بنای تاریخی به ایسنا گفت: عملیات مرمت مجموعه تاریخی کاخ سرهنگ‌آباد زواره از نیمه اول سال ۱۳۹۶ با اعتباری حدود پانصد میلیون تومان آغاز شد و تا پایان اسفند سال گذشته ادامه یافت. مدیر اداره کل میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان اصفهان در مورد تعرض صورت گرفته در این مجموعه تاریخی تاکید کرد: صبح دیروز سه‌شنبه ۱۴ فروردین گزارش‌های مردمی به یگان حفاظت اداره کل میراث فرهنگی استان اصفهان حاکی از این بوده که متاسفانه برخی افراد ناآگاه با تعرض به این مجموعه تاریخی و با روشن کردن آتش، بخشی از ایوان چوبی این اثر تاریخی که در سال گذشته مرمت شده بود را سوزاندند. او ادامه داد: با سرعت عمل یگان حفاظت میراث فرهنگی شهرستان اردستان و آتش‌نشانی شهر زواره، خوشبختانه از سرایت آتش به مجموعه اصلی بنا جلوگیری شد، اکنون نیز با کنترل آتش توانسته‌ایم مجموعه اصلی بنا را از تعرض نجات دهیم. به گفته او در حال حاضر نیز با رفع خطر، مدیریت میراث فرهنگی و یگان حفاظت شهرستان با حضور مسوولان قضایی شهرستان در محل استقرار یافته و در حال پیگیری این اتفاق هستند. اللهیاری همچنین در مورد نحوه پیگیری این آتش‌سوزی تاکید کرد: اگر چه این مجموعه مالک خصوصی دارد، اما با توجه به ثبت ملی این اثر و منحصربه‌فرد بودن آن با تمام توان پیگیر این تعرض و عمل غیرفرهنگی هستیم.

تاریخ نگاری

آزادی قوام از بازداشتگاه پسیان

کلنل «محمدتقی خان پسیان» دو روز پس از بازداشت قوام السلطنه و بعد از انتقال او به تهران در نخستین اعلامیه رسمی خود مردم را به حفظ آرامش دعوت کرد. او در همین روز کلیه صاحب منصبان ژاندارمری خراسان را ترفیع درجه بخشید.

احمدشاه در تلگرافی که روز پس از کودتا برای حکام همه ایالات فرستاد، رییس‌الوزرایی سید ضیاء را اعلام کرد. مصدق السلطنه، والی فارس و قوام‌السلطنه والی خراسان، حاکمان قدرتمند دو ایالت مهم ایران هر یک به شیوه خود رییس‌الوزرایی سید ضیاء را نپذیرفتند. مصدق به این بهانه که «این تلگراف (حکم رییس‌الوزرایی سید ضیاء) اگر در فارس انتشار یابد اسباب انقلاب و اغتشاش خواهد شد» از انتشار آن خودداری کرد؛ در حالی که قوام در پاسخ تلگراف رییس‌الوزرای جدید او را «آقای سید ضیاءالدین، ناشر روزنامه رعد» خطاب کرد و به این ترتیب نشان داد که ریاست او را به رسمیت نمی‌شناسد. مصدق وقتی مقاومت را بی‌فایده دید، کناره‌گیری کرد و به سران بختیاری پناه برد. اما ماجرای خراسان به شکل دیگری پیش رفت. کلنل پسیان و دوستان دموکراتش در عمل به فرمان رییس‌الوزرا مبنی بر دستگیری قوام تردید نکرد. قوام به همراه جمعی از رجال خراسان که روز ۱۳ فروردین ۱۳۰۰ از مراسم سیزده به در در روستایی نزدیک مشهد باز می‌گشتند، توسط ژاندارم‌های کلنل پسیان بازداشت شدند. قوام تحت‌الحفظ به تهران فرستاده شد و کلنل توسط سید ضیاء به فرمانداری نظامی خراسان منصوب شد.

کلنل پسیان با شوکت‌الملک زمین‌دار بزرگ جنوب خراسان وارد مذاکره شد، اما ناچار شد برای مقابله با کردهای شادلو که به فرمان سردار معزز از شمال به سوی مشهد می‌آمدند، با نیروی کوچکی به سوی قوچان بتازد. محمدتقی خان در نبردی که میان ژاندارم‌ها و نیروهای سردار معزز درگرفت، کشته شد. نیروی کوچک قزاق پس از مرگ کلنل پیروزمندانه وارد مشهد شد. مدتی بعد نهضت جنگل گیلان نیز در هم شکست.